



## วารสารแสงธรรมปริทัศน์

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2016/2559

เจ้าของ	วิทยาลัยแสงธรรม	
คณะที่ปรึกษา	อธิการบดี ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม คณบดีคณะศาสนศาสตร์
คณะผู้ทรงคุณวุฒิ	หมวดคณฤหยาพระศาสนจักร หมวดกระแสเรียก หมวดคำสอน หมวดจริยธรรม หมวดชีวิตด้านจิตใจ หมวดประวัติศาสตร์พระศาสนจักร หมวดปรัชญา  หมวดพระคัมภีร์  หมวดพระสังฆกรรม  หมวดพิธีกรรม  หมวดศาสนสัมพันธ์และคริสตสัมพันธ์	บาทหลวง ผศ.ดร.ไพยอง มณีราช บาทหลวงอดิศักดิ์ พรงาม มุขนายกวีระ อารณรัตน์ บาทหลวง ผศ.วัชศิลป์ กฤษเจริญ บาทหลวง ดร.เชิดชัย เลิศจิตรเลขา, M.I บาทหลวงสมชัย พิทยาพงศ์พร บาทหลวงเจริญ ว่องประชาบุญกุล บาทหลวงธีรพล กอบวิทยากุล บาทหลวง ดร.สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์ บาทหลวง ดร.อภัสสิน สุทธิโย ปิโตโย, S.J. บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ วนาโรจน์สุวิษ มุขนายก ดร.เลื้อชัย ธาตุวิสัย บาทหลวง ผศ.ทักษ์ไนย์ คมกฤต บาทหลวงสมเกียรติ ตรีนิกร บาทหลวงวิรัช นารินรักษ์ บาทหลวงชาย ชันทะโฮม, C.Ss.R. บาทหลวง ดร.ฟรังซิส ใกล้เคียง, S.D.B. บาทหลวงเคลาดิโอ เบร์ตูลอร์, O.M.I. บาทหลวงอนุสรณ์ แก้วขจร มุขนายกชุกศักดิ์ สิริสุทธิ บาทหลวงชิกมุนด์ แลส์เซ็นสกี, S.J.
บรรณาธิการบริหาร	บาทหลวงเจริญ ว่องประชาบุญกุล	
บรรณาธิการสร้างสรรค์	อาจารย์พีรพัฒน์ ถวิลรัตน์	
กองบรรณาธิการ	อาจารย์สุจิตตรา จันทร์ลอย อาจารย์ชวนชม อาจณรงค์ นางสาวสุกานดา วงศ์เพ็ญ	
จัดพิมพ์โดย	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม	
วัตถุประสงค์	1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการในด้านเทววิทยาและปรัชญา 2. เพื่อเป็นสื่อกลางความรู้ และความสัมพันธ์อันดีทางด้านศาสนา	
กำหนดออก	ปีละ 3 ฉบับ ประจำเดือนมกราคม-เมษายน, พฤษภาคม-สิงหาคม และกันยายน-ธันวาคม	
ค่าบำรุงสมาชิก	สมาชิกรายปี ปีละ 300 บาท (จำนวน 3 ฉบับ/ปี) จำหน่ายปลีก ราคาฉบับละ 120 บาท สำหรับสมาชิกรายปี สามารถส่งเงินค่าบำรุงสมาชิกเป็นเงินสดหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4 หรือธนาณัติ สั่งจ่าย “บาทหลวงอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ” ปณ.อ้อมใหญ่ 73160	

# || บทบรรณาธิการ ||

เมื่อเอ่ยถึงปีศาจปีศาจแห่งเมตตาธรรม หลายท่านอาจนึกถึงเรื่อง พระเมตตาของพระเจ้า พระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ การแสวงบุญ ฯลฯ แต่สิ่งหนึ่งที่เราไม่ควรลืมคือ การสำนึกว่าเราเป็นคนบาป เพราะนี่คือจุดเริ่มต้นสำคัญ ที่ทำให้เราได้สัมผัสความรักความเมตตาของพระเจ้า และความสุขความยินดีที่ได้รับการอภัย

สำหรับมนุษย์แล้ว การได้รับการอภัยและได้กลับคืนดีกับพ่อแม่ เป็นความสุขที่ยิ่งใหญ่มากสำหรับมนุษย์ทุกคน ทางฝ่ายจิตวิญญาณก็เช่นเดียวกัน เมื่อใดที่เราารู้สึกว่า เราเป็นคนบาป เราทำบาปผิดต่อพระเจ้า พระบิดา เราต้องการการอภัย และกลับคืนสู่อ้อมกอดแห่งความรักของพระองค์อีกครั้ง ปีศาจปีศาจแห่งเมตตาธรรมจึงเป็นโอกาสอันดี ที่เราทุกคนจะได้กลับมามองตนเองและรับการอภัย เป็นปีที่เราจะได้สัมผัสอย่างพิเศษถึงพลังรักของพระคริสตเจ้า ที่ทรงยอมสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน และกลับคืนพระชนม์ชีพ เอาชนะบาปและความตาย เพื่อให้เรากลับมาคืนดีกับพระเจ้า องค์แห่งความรักอย่างแท้จริง

แสงธรรมปริทัศน์ฉบับนี้ จึงขอร่วมจิตใจกับคริสตชนทั่วโลกในโอกาสปีศาจปีศาจนี้ และขอขอบพระคุณพระคุณเจ้าสิริพงษ์ จรัสศรี เป็นพิเศษที่กรุณามอบบทความ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารแสงธรรมปริทัศน์ของเรา จะเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ และการดำเนินชีวิตของผู้อ่านทุกท่านไม่มากนัก

บรรณาธิการสร้างสรรค์

ข่าวประชาสัมพันธ์... ขอเชิญชวนส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ฉบับต่อไป เดือนกันยายน-ธันวาคม 2559 ในหัวข้อ “ผู้สูงอายุ” ส่งต้นฉบับได้ที่ อาจารย์พีรพัฒน์ ถวิลรัตน์ E-mail : pi\_santo@yahoo.com หรือคุณสุกานดา วงศ์เพ็ญ E-mail : sukanda.1984@gmail.com ภายในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 และขอขอบคุณล่วงหน้าสำหรับทุกบทความที่ส่งมาร่วมแบ่งปัน

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ ขอสงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย  
ในกรณีที่ต้องการบทความไปเผยแพร่ กรุณาแจ้งขออนุญาตอย่างเป็นทางการ

# Content

Saengtham Journal

ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2016/2559

5



## 5 THE MERCY OF GOD: Conversion, Reconciliation and Penance.

Bishop Silvio Siripong Charatsri

13



## 13 รหัสธรรมของพระเมตตา ศ.เกียรติ บุญเจือ

## 23 พระแม่ผู้ทรงเมตตากรุณา บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไร้ส์, S.D.B.

23



## 37 พระวรสารและการเปิดเผยความเมตตาของพระเจ้า บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, C.S.S.

54



## 54 เมตตากรุณาตั้งพระบิดาทรงเมตตากรุณา บาทหลวงปรีชา ธรรมนิยม, O.M.I.

62

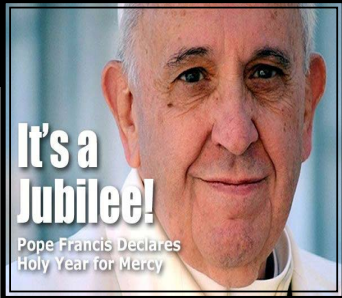


## 62 บทสรุปพระสมณสาสน์เตือนใจชื่นชมยินดีแห่งความรัก (Amoris Laetitia)

บาทหลวงเชิดชัย เลิศจิตรเลขา, M.I.

## 76 พระเจ้า: รักนิรันดร์ ดร.สุภาวดี นัมคณิสร์ณ

87



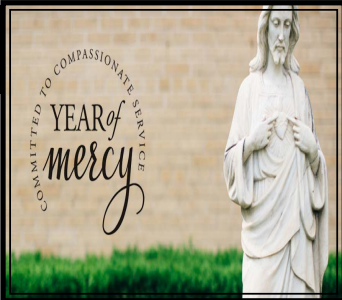
**87** ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตา  
บาทหลวงปรีชา ธรรมนิยม, O.M.I.

93



**93** รักและเมตตา... จรรยาบรรณครูคำสอน  
ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์

100



**100** การเสริมสร้างคุณธรรมความรักเมตตาผ่านโครงการ  
ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม วิทยาลัยแสงธรรม  
ปณตลา ชัยพระคุณ

107



**107** ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม  
“งานเมตตาจิตด้านร่างกายและงานเมตตาจิตด้านจิตใจ”  
บาทหลวงเชษฐา ไชยเดช

**112** ได้รับมาแล้วส่งต่อ: ภารกิจแห่งรัก... ค่าอาสาพัฒนา  
พิเชษฐ รุ่งลาวัลย์

112



**126** สิ่งที่ได้รับจากการฝึกสอน  
ปวีณา ดวงประทีป

**130** แนะนำหนังสือ  
บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร และ  
มณฑิลา อัครวิชัย วัฒนคุณันต์



# ***THE MERCY OF GOD: Conversion, Reconciliation and Penance.***

Bishop Silvio Siripong Charatsri 

( переклад )

## 1. God as the Ultimate End of Man

The book of Revelation reveals us that God is “the Alpha and the Omega, the Beginning and the End” (Rv. 21:6). All things begin with the Father and all things return to Him.

*Gaudium et Spes* n. 24 says: “God, who has fatherly concern for everyone, has willed that all

men should constitute one family and treat one another in a spirit of brotherhood. For having been created in the image of God,... all men are called to one and the same goal, namely God itself.”

In Christian moral theology, the concept of ‘God as the Ultimate End’ is seen evidently. Catechism portrays the Christian life; “a great pilgrimage to the house of the Father.” (TMA 49)



## 2. Sin: A Rejection of the House of the Father

The pilgrimage of Christian to the house of the Father is no without interruption. Our experience tells us there were many times that we turned away from the true way and chose to walk in other ways misleading us from our goal. We often lose our path.

The Vatican II describes: “Man, enticed by the evil one, abused his freedom at the very start of history. He lifted himself up against God, and sought to attain his goal apart from him” (GS 23). This implies that “Sin has diminished man, blocking his path to fulfillment” (ibid.). Sin is, therefore, a negative dynamic operating within human life which continually places in jeopardy of the dignity and calling of every human person. Because of sin which is the rejection of the house of the Father, Jesus makes known the loving mercy of the Father, revealing the divine plan of salvation.

## 3. God, the Father of Mercy

### 3.1 The Mystery of the Merciful God

God is ‘Mysterion’. It is the mystery of Trinitarian love: the Father loves the Son in the bond of the Holy Spirit. This is the central mystery of Christianity which is the source and the end of all of the other mysteries. The only way in which we know the eternal mystery of the Trinity is through the deed of our salvation accomplished in Jesus Christ. Our salvation consists in sharing in the very life of the Trinity.

The mystery of the Trinity is extended and made known to us in the Creation of God the Father, the Incarnation and Redemption of God the Son, Jesus Christ, and Sanctification of God the Holy Spirit.

The Paschal mystery (death and resurrection) of Jesus Christ is the pinnacle of the

revelation of the divine mercy. It is out of love that the Father sends the Son into the World. It is out of love that Christ offers himself to the Father for the redemption of sinful humanity. It is out of love that the Risen Christ bestows the Holy Spirit on his Church.

### 3.2 The God of Mercy is revealed by Jesus

It is “God, who is rich in mercy” (Eph 2:4) whom Jesus Christ has revealed to us as Father (DM 1). Jesus reveals God as the God of mercy, full of love and forgiveness many times in his teaching, especially in the familiar parable of the prodigal son in Luke 15:11-32. The key personage of the parable is obviously the father, who hopes for the return of his lost son. He represents God our Father, who never discriminates among the children of God and never tires of awaiting the return of them.

### 3.3 “Mercy...is proper to God”

St. Thomas Aquinas, in his *Summa Theologiae*, writes: “Mercy is accounted as being proper to God: and therein His omnipotence is declared to be chiefly manifested” (ST IIa-IIae, q. 30, a.4, c.). He is underscoring the fact that mercy does not express only an exterior attitude on God’s part, let alone one of weakness. On the contrary, mercy is a sovereign attribute of omnipotence. Besides being revealed as transcendent, holy, eternal, and omnipotent, God is revealed as merciful as well. One Opening Prayer of the Mass is said: “Father, you show your almighty power in your mercy and forgiveness.” Forgiveness and mercy are actually a sovereign act of the omnipotence of God.

#### 4. God's Mercy: Love more powerful than Sin

The love and mercy of God is the origin of the history of salvation, St. John writes that: "For God is Love; and His love was disclosed to us in this, that he sent his only Son into the world to bring us life. The love I speak of is not our love for God, but the love he showed to us in sending his Son as the remedy for the defilement of our sins" (1 Jn 4:9-10). St. John reveals us that God is love and his greatest love is giving his only Son to redeem us.

St. Paul speaks about sin that came from old Adam is no more powerful than grace that came from new Adam: "But where sin was thus multiplied, grace immeasurably exceeded it, in order that, as sin established its reign by way of death, so God's grace might establish its reign in righteousness, and issue in eternal life through Jesus Christ our Lord" (Rm 5:9-10)

Salvation is an absolutely free gift of the merciful goodness of

God to humankind. Every Christian is called to live and witness the unconditional love and mercy of God revealed and fulfilled by Christ.

#### 5. Forgiveness and Reconciliation as Gifts of God

In the parable of the prodigal son, the most striking element is the father's festive and loving welcome of the returning son. It is a sign of the mercy of God, who is always willing to forgive and reconcile. Forgiveness and reconciliation is, therefore, seen as gifts of God. They go beyond condition recompense. The parable makes it clear that there are no limits to forgiveness and reconciliation. The gifts of forgiveness and reconciliation are initiated in the mystery of Christ, the redeemer and reconciler of man from sin all its forms. St. Paul explains this truth in his writings: "If while we were enemies we were reconciled to God by the death of his Son, much more, now that we are reconciled, shall we be saved by his life. Not only so,

but we also rejoice in God through our Lord Jesus Christ, through whom we have now received our reconciliation” (Rm 5: 10-11, cf. Col 1:20-22). Therefore since “God was in Christ reconciling the world to himself... Be reconciled to God” (2 Cor 5:18, 20). This calls for an acceptance and a response by humankind.

## 6. Conversion, Reconciliation and Penance Respond to God’s Mercy

-The meaning of terms

### a) Conversion

Conversion is a central theme of Scripture. It comes from Greek word *metanoia*, which means “to change one’s mind or heart” and “to regret” It translates the Hebrew or Aramaic concept which suggests making an about-face after having discovered one is traveling in the wrong direction. The Old Testament term *shub* is an action word; it implies an actual turning away from one’s for-

mer path, correcting one’s course and heading off in a new direction. The **Apostolic Exhortation** *Reconciliatio et Paenitentia* portrays the prodigal son “represents those who are aware of the existence in their inmost hearts of longing for reconciliation at all levels and without reserve” (RP 6)

### b) Reconciliation

In *Reconciliatio et Paenitentia* we read “Reconciliation becomes necessary because there has been the break of sin from which derive all the other forms of break within man and about him. Reconciliation, therefore, in order to be complete necessarily requires liberation from sin, which is to be rejected in its deepest roots.” Thus, it “implies overcoming that radical break which is sin” (RP 4).

### c) Penance

Penance is a complex term. *Reconciliatio et Paeniten-*

tia explains: “If we link penance with the metanoia which the synoptic refers to, it means the inmost change of heart under the influence of the word of God and in the perspective of the kingdom. But penance also means changing one’s life in harmony with the change of heart, and in this sense doing penance is completed by bringing forth fruits worthy of penance... Penance is, therefore, a conversion that passes from the heart to deeds and then to the Christian’s whole life” (RP 4).

From the meaning of these terms, we see that they are synonymous and go together as a process. It is the process of the transformation of the whole person responding to God’s merciful and reconciling love. It is the desire to return to the Father with the same attitude of the prodigal son.

## 7. The Church and the Sacrament of Penance and Reconciliation

### 7.1 God’s Mercy and the Mission of the Church

Conscious of God’s mercy to her from generation to generation, the Church is aware of the need to bear witness in her whole mission to God’s mercy revealed in Christ (cf. DM 12). Firstly, the Church must profess and proclaim God’s mercy in all its truth, as it is handed down to us by revelation. Secondly, the Church lives an authentic life when she professes and proclaims mercy, and when she brings people close to the sources of the Savior’s mercy. Thirdly, the Church professes and proclaims conversion. Conversion to God always consists in discovering His mercy. Fourthly, the Church invites man to practice mercy: “Blessed are the merciful, for they shall obtain mercy (Mt 5:7)” (cf. DM 13-14)

## 7.2 The Church as the Sacrament of Reconciliation

The Church, as a reconciled and reconciling community, has the mission of proclaiming the reconciliation. The Church, as the sacrament, is the sign and means of reconciliation in different ways, namely; by her very existence as a reconciled community which witnesses to and represents in the world the mercy of God and the work of Christ; by her service of the proclamation of the Good News of reconciliation; by being the means of conversion to God and of reconciliation among people (cf. RP 11)

## 7.3 The Sacrament of Penance and Reconciliation

Since Vatican II, the understanding of the sacrament of penance and reconciliation has changed. Now the major theme is not the judgment of God but the mercy of God. The Rite of Penance (1974) presents the sacrament as an aspect of the mercy of God who reconciled the world

in Christ. Christ's ministry of forgiveness and reconciliation is continued in the Church whose very nature is expressed whenever it manifests itself as the sacrament of God's mercy. It is only by the grace of the merciful God that the sinner comes back to "the Father who first love us" (cf. 1 Jn 4:19). In the sacrament, the faithful obtain from the mercy of God pardon for their sins and reconciliation with the Church. They experience and proclaim the mercy of God in their lives as they celebrate with the priest the liturgy by which the Church continually renews itself. The whole Church as a priestly people is to help the sinner to obtain the mercy of God who alone can forgive sins. The focus of the sacrament is clearly on the mercy of God.

## 8 Christian Living in the Dignity of the Children of God

Christian, recognize your dignity and, now that you share in God's own nature, do not return

to your former base condition by sinning. Remember who is your head and of whose body you are a member. Never forget that you have been rescued from the power of darkness and brought into the light of the Kingdom of God. (St. Leo the Great)



- Bohr David. *Catholic Moral Tradition*. Huntington: Our Sunday Visitor Publishing Division, 1999.
- Fernández Aurelio and Socías James. *Our Moral Life in Christ*. Princeton: Scepter Publishres, 1997.
- Fink Peter E. (ed.), *The New Dictionary of Sacramental Worship*. Collegeville: The Liturgical Press, 1990.
- John Paul II. *Apostolic Letter Tertio Millennio Adveniente*. 10 November 1994.
- John Paul II. *Encyclical Letter Dives in Misericordia*. 30 November 1980.
- John Paul II. *Post-Synodal Apostolic Exhortation Reconciliatio et Paenitentia*. 2 December 1984.
- Official Catechetical Text in Preparation for the Holy Year 2000, *God, the Father of Mercy*. Nairobi: Paulines Publications Africa, 1998.
- Pastoral-Missionary Study Aid for the Year 1999, *The Father of Our Lord Jesus Christ*. Nairobi: Paulines Publications Africa, 1999.
- Second Vatican Council. *Pastoral Constitution on the Church in the Modern World Gaudium et Spes*. 7 December 1965.



# รหัสธรรมแห่ง พระเมตตา

ศ.กীরติ บุญเจือ 

( เบื้องหลัง )

## ปรารภ

ปีนี้เป็นปีแห่งพระเมตตา หมายความว่าพระสันตะปาปาองค์ปัจจุบันทรงตั้งพระปณิธานปลุก/รื้อฟื้นชาวคริสต์คาทอลิกทั่วโลกให้มีศรัทธาต่อพระเมตตาของพระเป็นเจ้าผ่านทางพระบุตรเยซูเจ้า เอ๊ะ! ปลุกหรือรื้อฟื้นกันแน่ ทั้งปลุกและรื้อฟื้นก็คือกันคือเคยมีแล้วเหือดหายไป บัดนี้ต้องการให้ฟื้นคืนชีพขึ้นมาดังเดิม หากยังไม่เคยมีมา

เลย ต้องบอกว่า “ปลุกจิตให้สำนึกขึ้นมาจากสูญญากาศ” ในกรณีของพระศาสนจักรน่าจะเรียกว่า “ปลุกให้ตื่น” มากกว่าเพราะได้สร้างจิตสำนึกขึ้นไว้แล้วอย่างพิถีพิถันยิ่งตั้งแต่สมัยที่ภาษากรีกยังเป็นภาษากลางของพระศาสนจักรทั่วมหาอาณาจักรโรมัน โดยกำหนดให้ทุกบูชามิสซาโมทนาพระคุณให้เริ่มต้นด้วยการถวายความเชื่ออย่างสง่าว่า



ศาสตราจารย์และราชบัณฑิต, อดีต สนช. อดีตหัวหน้าภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อดีตคณบดีคณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญและมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น, ประธานโครงการปริญญาเอกปรัชญาและจริยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ประธานบรรณาธิการจัดทำสารานุกรมปรัชญาของราชบัณฑิตยสถาน, บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมวิสามานยนามศาสนาสาขาลงของราชบัณฑิตยสถาน, กรรมการสหวิทยาการในสมเด็จพระเทพฯ ออกอากาศวิทยุศึกษาเรื่องราชปรัชญาเพื่อความสุขของมหาประชาชนชาวสยาม วันจันทร์ เวลา 9.10 น. สัปดาห์แรกและสัปดาห์ที่ 4 ของทุกเดือน FM92, AM1161, [www.moeradiothai.net](http://www.moeradiothai.net), กรรมการตำแหน่งทางวิชาการของวิทยาลัยแสงธรรม, มหาวิทยาลัยคริสเตียน, มหาวิทยาลัยมิชชั่น ประธานกิตติมศักดิ์องค์การศาสนาเพื่อสันติภาพแห่งเอเชีย สอบถามเรื่องปรัชญา โทร. 086-0455299.

Kyrie eleison

พระเจ้าทรงเมตตาเทอญ

Christe eleison

พระคริสต์ทรงเมตตาเทอญ

Kyrie eleison

พระเจ้าทรงเมตตาเทอญ

อันเป็นธรรมเนียมที่ปฏิบัติกันเรื่อยมาจนตราบเท่าทุกวันนี้ แต่ก็ดูเหมือนว่าบทกวีเฝ้าข้างต้นจะตีความได้หลายอย่างแล้วแต่ว่าจะเน้นส่วนใดของพระเมตตา

ในช่วง 300 ปีแรกของพระศาสนจักรที่มีการเบียดเบียนอย่างรุนแรงนั้น ดูเหมือนจะเน้นการทวงบุญคุณเป็นพิเศษ คือ พระบิดาทรงรักมนุษย์มากถึงกับทรงส่งพระบุตรลงมาไถ่บาปทั้งบาปของมนุษยชาติ (บาปกำเนิด) และบาปส่วนบุคคล ด้วยการถูกทรมานและความตาย พระตรีเอกภาพได้ลงทุนขนาดนี้แล้วก็ยอมอยากจะถอนทุนคืออย่างน้อยผู้ได้ชื่อว่าคริสตชนด้วยศีลล้างบาปและศีลกำลังแล้วจะต้องพร้อมที่จะสูญเสียทุกอย่าง ยอมรับความยากลำบากและความทุกข์ทรมานทั้งหลายจนถึงขั้นสละชีพเพื่อตอบแทนบุญคุณแห่งการไถ่บาป กล่าวได้สั้น ๆ สรุป ๆ ว่าต้องพร้อมที่จะเอาชีวิตแลกชีวิต บางคนคิดตก ไม่รอให้ฝ่ายเบียดเบียนมาจับตัว แต่ประกาศตัวยอมถวายชีวิตแต่โดยดีและเข้ามาอบตัวเพื่อให้ได้ตายอย่างแน่ ๆ สมความปรารถนา และก็ได้รับการยกย่องอย่างดีจากเพื่อนร่วมคริสตจักรในฐานะ

นักบุญตัวอย่าง ตรงกันข้ามหากใครถูกจับตัวไปและไม่กล้าสู้ ยอมสละความภักดีต่อพระเจ้า ถูกปล่อยตัวให้เป็นอิสระ ก็จะไม่ได้ผิดไม่ได้เกิด กลายเป็นผู้นำรังเกียจในหมู่คริสตชน ถือว่าเป็นผู้ไม่รู้บุญคุณแห่งการไถ่บาป เป็นผู้ทรยศต่อคำสาบานตนในวันรับศีลล้างบาป แม้จะสำนึกผิดอย่างไรก็ไม่ยอมให้รับศีลอภัยบาป นอกจากจะยอมรับทำการใช้โทษบาปเป็นแรมปีหรืออาจถึงตลอดชีวิต ให้รับศีลอภัยบาปและศีลมหาสนิทได้ก่อนตาย (หากบังเอิญตายกระทันหันก็ช่วยไม่ได้ อย่างที่เคยมีโทษให้ฝังนอกป่าช้าเพราะไม่ทันได้แก้บาปก่อนตาย แผลงนี้คือเหตุผลหนึ่งที่มีการประกาศพระคุณการุญเพื่อย่นเวลาแห่งการใช้โทษบาป จึงได้มีการกำหนดพระคุณการุญเป็นวัน เป็นเดือน และเป็นปีอย่างที่ยังใช้อยู่ในทุกวันนี้ แต่เปลี่ยนความหมายจากการใช้โทษบาปก่อนการอภัยบาปมาเป็นการใช้โทษบาปในไฟชำระไป ซึ่งก็ใช้กันได้ แต่นัยยะสำหรับคริสตชนโบราณก็คือพระเจ้าเป็นองค์ความรักก็จริง แต่พระองค์จะเมตตาตามมนุษย์คนใดได้ต้องมีเงื่อนไขว่าต้องพร้อมรักพระองค์ด้วยชีวิตเพื่อตอบแทนความรักที่พระองค์ทรงรักเขาด้วยการยอมรับมหาทรมานจนสิ้นพระชนม์ชีพมาก่อน

แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะพระวรสารบันทึกกรณีของนักบุญเปโตรที่ปฏิเสธไม่ได้เป็นสาวกของพระเยซูเจ้าและ

ไม่รู้จักพระองค์เสียด้วยซ้ำ แต่เปโตรลำนึก ผิดกลับใจก็ได้รับการอภัยบาปทันที แล้วจึง ค่อยใช้โทษบาปไปจนตาย พระเยซูเจ้าเมื่อ ทรงฟื้นคืนชีพแล้วก็มิได้แสดงความรังเกียจ ต่อเปโตรแต่ประการใด ไม่ได้แสดงการ ลำเลิกเอาบุญคุณกับเปโตร ไม่ทรงพินผ่อน หาดะเข็บเอากับเปโตร คงมีแต่คำว่า “เปโตร เจ้ารักเราจริงไหม” แค่นั้นก็พอแล้ว พระ เยซูเจ้าทรงคืนตำแหน่งประมุขคนแรกของ พระศาสนจักรแก่เปโตรดังเดิม เปโตรตื่นตัน ใจอย่างบอกไม่ถูก ไม่รู้จะตอบแทนพระ เมตตาเพียงใดและอย่างไรจึงจะสาสม

พระศาสนจักรยุคกลางจึงปรับความ เกรงการอภัยบาปลง เรียกร้องให้ต้องมี เครื่องหมายให้พอจะแน่ใจได้ว่าตั้งใจกลับใจ จริงอย่างเปโตร ก็ยอมโปรดศีลอภัยบาปให้ แล้ว ตอนที่ผู้เขียนยังเป็นเด็กพอรู้ความ จำ ได้ว่าได้เห็นพ่อเจ้าวัดสวมเสื้อมิสซาลงจาก พระแท่นเดินมาที่ประตูวัด ถือไม้เรียวมา ด้วย มีชายคนหนึ่งยืนรออยู่ที่นอกประตู ใหญ่หน้าวัด ท่านเรียกเขาเข้าไปกลางวัด แล้วเขี่ยด้วยไม้เรียว 3 ครั้ง แล้วยื่นไม้ เรียวให้เขาถือไว้ ท่านเดินไปขึ้นแท่นทำพิธี มิสซาขอพระคุณต่อไปตามปกติ หลัง มิสซาเห็นพวกผู้ใหญ่เข้ามารุมคุยกับชาย ผู้เคราะห์ร้ายคนนั้น ผมถามแม่ว่าเกิดอะไร ขึ้น ได้คำตอบสั้น ๆ ว่าเขากลับใจ ไม่รู้อะไร มากกว่านั้น ผมจึงได้แต่เดาเอาในตอนนั้นว่า เป็นการอภัยบาปตามเกณฑ์ยุคกลาง

แต่ความจริงมิได้เป็นเช่นนั้น เพราะ พระวรสารบันทึกน้ำพระทัยด้วยกรณีลูกล้าง ผลาญกลับบ้าน พ่อชะเง้อคอยตั้งแต่ลูกยังไม่คิดจะกลับบ้าน นั่นเป็นความรักที่ลึกซึ้ง อีกระดับหนึ่งของพระเจ้า พระองค์ไม่เคย แสดงอาการอยากลำเลิกบุญคุณเอา กับ มนุษย์ มีแต่มนุษย์แหละที่ทำได้อะไรชนิด หน้อยก็คอยรับค่าตอบแทน เหมือนน้องชาย ของลูกล้างผลาญไม่มีผิด ผมรับใช้พ่อมา อย่างซื่อสัตย์(ทำบุญเอาหน้า) พ่อยังไม่เคย เห็นให้อะไรผมเลย(หวังจะชุบเอาเสียคน เดียว ตอนนี้มีผู้มาขอแบ่งที่ในสวรรค์ ชัก อึดอัดใจ กลัวสวรรค์จะแคบไป จะไม่มีที่ให้ ใช้ชีวิตส่วนตัว)

แต่ความจริงนั้น พระบิดาทรงรอคอย คนกลับใจที่หน้าประตูสวรรค์ พระบุตร เสด็จลงมาหาคนกลับใจในถิ่นคนบาปเอง ทรงแสดงน้ำพระทัยด้วยกรณีของลูกแกะ หลงฝูง พระองค์ทรงออกหาตามสุ่มทุ่มพุ่ม ไม้และทุกแห่งที่อาจจะมียูกลแกะหลงฝูง หลบซ่อนตัวอยู่ด้วยเหตุผลประการใดไม่ต้อง คำนึงถึง หากพบพระองค์จะแบกขึ้นบ่า นำ กลับเข้าคอก แต่ถ้าลูกแกะนั้นจงใจหลบหนี ไม่ยอมให้จับ หรือจับได้ก็ดิ้นต่อต้านไม่ยอม เข้าคอก พระองค์คงไม่ฝืนใจเอาเข้ามา ทำความปั่นป่วนวุ่นวายในคอก ก็คงต้อง ปล่อยไปตามยถากรรม จนกว่าจะยอมเข้า คอกเองหรือยอมให้แบกขึ้นบ่าแต่โดยดี นี่ แหละเป็นที่มาของการส่งธรรมทูตไปทั่วโลก

การตั้งคณะพลมารีและคณะต่างๆ ที่ทำงานตามเจตนาของนายชุมพาที่ห่วงใย ออกไปเปิดโอกาสทุกแห่งแหล่งที่ มิให้มีใครประท้วงได้ว่า “ฉันไม่มีโอกาส” แต่โอกาสในทำนองนี้ยังแฝงไว้ด้วยความรับผิดชอบ คือมีโอกาสแล้วต้องรับผิดชอบต่อการใช้โอกาส ถ้ามีโอกาสแล้วไม่ใช้โอกาสนั้นก็อย่ามีโอกาสเสียดีกว่า จะได้ไม่ต้องรับผิดชอบต่อพระเจ้าเป็นองค์ความรักอย่างหาขอบเขตมิได้ แต่พระองค์ก็ทรงความยุติธรรมและทรงเป็นองค์ความยุติธรรมอย่างหาขอบเขตมิได้เช่นกัน ความรักเป็นเรื่องของการตอบสนองต่อกัน ยอมรักข้างเดียวตลอดนิรันดร จึงเป็นเพียงทฤษฎีโรแมนติกที่มีอาจเป็นจริงได้

แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ เพราะพระจิตเจ้าได้คลใจผู้แต่งเพลงสดุดีไว้ว่า “Misericordias Domini in aeternum cantabo” พระเมตตาของพระเจ้าทรงอยู่นิรันดร ข้าพระองค์ขอขับร้องสรรเสริญ

### พระเมตตาคืออะไร

พระเมตตา ในภาษาที่ชาวคาทอลิกใช้ แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า The Divine Mercy และอีกแห่งหนึ่งก็คือ Kyrie eleison = Lord, have mercy แปลว่า พระเจ้าทรงเมตตาเทอญ ก็

หมายความว่าชาวคาทอลิกตั้งใจใช้คำนี้เพื่อแปลคำภาษาอังกฤษว่า mercy ซึ่งตรงกับภาษาฝรั่งเศสว่า merci และทั้ง 2 ภาษานี้แปลจากภาษาละตินว่า misericordia ซึ่งมีนัยยะว่าเป็นความรู้สึกของผู้ใหญ่ที่เอ็นดูผู้น้อย หากผู้น้อยรู้สึกเดียวกันนี้ต่อผู้ใหญ่อีกควรใช้คำว่า sympathy, piety (ซึ่งแปลยากในภาษาไทยให้ตรงๆ ยากท่านผู้อ่านช่วยผมหาด้วยก็แล้วกัน ที่ใกล้เคียงที่สุดน่าจะเป็นคำ เลื่อมใสศรัทธาต่อท่าน รักท่านด้วยก็ได้ แต่คงไม่ใช่เอ็นดูท่าน) ส่วนเมตตา เป็นคำภาษาบาลี เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทยก็มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ว่า “ความรักและเอ็นดู, ความปรารถนาจะให้ผู้อื่นมีความสุข, เป็น 1 ในพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา” ดูตามนิยามส่วนแรกก็น่าพอใจที่ชาวคริสต์จะกล่าววว่า “พระเจ้าทรงมีเมตตาต่อมนุษย์คือทรงรักและเอ็นดูมนุษย์” แต่คงรู้สึกอึดอัดใจที่จะกล่าววว่า “มนุษย์เมตตาพระเจ้า” ครั้นมาถึงความหมายที่ 2 กลับกลายเป็นว่า จะว่าพระเจ้าเมตตา มนุษย์หรือมนุษย์เมตตาพระเจ้ายกก็ได้เช่นกัน จึงสรุปได้ว่าความหมายแรกตรงกับความหมายของคำ mercy และ misericordia ส่วนความหมายที่ 2 ตรงกับ คำ sympathy และไม่มี ความหมายใดตรงกับ piety

เมตตาตามนิยามของพระพรหมคุณาภรณ์

ในหนังสือพจนานุกรมพุทธศาสตร์ พระพรหมคุณาภรณ์ให้นิยามคำ “เมตตา” ไว้ว่า “ความรักปรารถนาดีอยากให้ความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า – loving-kindness, friendliness, goodwill” “ก็หมายความว่าตรงกับนิยามที่ 2 ของพจนานุกรมมากกว่าความหมายที่ 1

ในหนังสือพุทธธรรม ท่านเน้นว่าหมายถึงความหมายที่ 2 เท่านั้น โดยตั้งคำถามว่า “เมตตาเป็นธรรมของผู้ใหญ่ใช่หรือไม่” และตอบว่า

“เมตตาเป็นธรรมกลางๆ กลางทั้งในแง่ผู้ควรมีเมตตา และในแง่ผู้ควรได้รับเมตตา จึงควรมีทั้งผู้น้อยต่อผู้ใหญ่และผู้ใหญ่ต่อผู้น้อย คนจนต่อคนมีและคนมีต่อคนจน ยากต่อเศรษฐีและเศรษฐีต่อยาก คนฐานะต่ำต่อคนฐานะสูงและคนฐานะสูงต่อคนฐานะต่ำ คฤหัสถ์ต่อพระสงฆ์และพระสงฆ์ต่อคฤหัสถ์ เป็นธรรมพื้นฐานของใจขั้นแรกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งทำให้มองกันในแง่ดี หวังดีต่อกัน พร้อมทั้งจะรับฟังและเจรจาเหตุผลของกันและกัน ไม่ยึดเอาความเห็นแก่ตัวหรือความเกลียดชังเป็นที่ตั้ง การกล่าวว่าเมตตาเป็นธรรมของผู้ใหญ่นั้น อันที่จริงความเดิมเป็นธรรมของผู้ใหญ่ คือแปลคำว่าพรหมในพรหมวิหารว่า ท่านผู้เป็นใหญ่ พรหมหรือ

ท่านผู้เป็นใหญ่ในที่นี้หมายถึงผู้ประเสริฐ คือ ผู้มีจิตใจกว้างขวางยิ่งใหญ่ หรือ ยิ่งใหญ่ด้วยคุณธรรมความดีงาม มิใช่หมายถึงผู้ใหญ่ในความหมายที่เข้าใจกันอย่างสามัญ ทุกคนจึงควรมีพรหมวิหาร ทุกคนจึงควรมีจิตใจกว้างขวางยิ่งใหญ่ ไม่เฉพาะผู้ใหญ่เท่านั้น แต่ในเมื่อปัจจุบันเข้าใจกันแพร่หลายทั่วไปเสียแล้วว่า พรหมวิหารมีเมตตาเป็นต้น เป็นธรรมของผู้ใหญ่ ก็ควรทำความเข้าใจในแง่ที่ว่า ความหมายเช่นนั้นมุ่งเอาความรับผิดชอบเป็นสำคัญ คือ เน้นว่าในเมื่อทุกคนควรบำเพ็ญพรหมวิหารผู้ใหญ่ ในฐานะที่เป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำ ก็ควรอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิบัติให้ได้เสียก่อน ถ้าไม่รีบทำความเข้าใจกันอย่างนี้ ปล่อยให้ยึดถือปักใจกันว่า เมตตาก็ดี พรหมวิหารข้ออื่นๆ ก็ดี เป็นธรรมของผู้ใหญ่ ก็จะเป็นความเข้าใจที่ผิดพลาด การตีความและทัศนคติของคนทั่วไปต่อธรรมข้อนี้จะผิดพลาดไปหมด” (พระพรหมคุณาภรณ์, 2556:707)

ก็หมายความว่า เมตตา คนทั่วไปอาจจะเน้นความหมายของ mercy ก็จริง แต่เมื่อใช้ในบริบทของพระพุทธศาสนาแล้วก็ต้องการให้เน้นความหมายกว้างกว่านั้น คือ loving kindness, friendliness, goodwill, benevolence ส่วนคำว่า mercy นั้นพระพรหมคุณาภรณ์เสนอคำ “อนุหัตตา หรือ ทยา” ไว้เป็น

คำแปล ซึ่งหมายถึงความเอื้ออาทรที่ผู้ใหญ่มีต่อผู้น้อยโดยตรง ส่วนคำ piety ความเอื้ออาทรที่ผู้น้อยพึงมีต่อผู้ใหญ่ยังไม่พบว่ามีใครสร้างศัพท์ไว้ให้ เห็นก็มีอาจารย์เถียรชัย เอี่ยมวรเมธ และอาจารย์วิทย์ เทียงบูรณธรรม ให้คำแปลตรงกันว่า “ความเลื่อมใสบูชา” แต่อาจารย์เถียรชัยยังแถมเพื่อเลือกไว้ อีกคำว่า “ศรัทธาปสาทะ” ใครชอบคำไหน ก็ลองเลือกใช้ดูได้ ไม่ว่ากัน

### ทำไมจึงมาเน้น the Divine Mercy

พระเจ้าคือองค์ความรัก เป็นเอกลักษณ์ของพระคัมภีร์ไบเบิลมาแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย

คัมภีร์ปฐมกาล 1:26 “เราจงสร้างมนุษย์ขึ้นตามภาพลักษณ์ของเรา...ให้เป็นนายปกครอง”

คัมภีร์ปรีชาญาณ 11:27 “ทั้งหมดเป็นของพระองค์ เพราะพระองค์ทรงรักวิญญาณของพวกเขา”

คัมภีร์ 2 พงศ์กษัตริย์ 1:26 “แม่รักบุตรโตนของตนอย่างไร เราก็รักมนุษย์แต่ละคนอย่างนั้น”

พระวรสารยอห์น 16:27 “พระบิดาทรงรักพวกท่าน เพราะพวกท่านรักเรา” แต่ความรักนั้นตีความได้หลายระดับ และผู้อยู่ในอาณาจักรของพระเจ้าก็ค่อย ๆ เข้าใจความรักดังกล่าวมาทีละขั้น ๆ จนถึงขั้นปัจจุบัน

1. ความรักคือการรักษาพันธสัญญา เริ่มตั้งแต่ไม่รักษาพันธสัญญาจนถึงขั้นรักษาพันธสัญญาเคร่งครัดตามตัวอักษรอย่างฟาริสี จึงต้องปรับเป็น

2. ความรักคือตอบแทนความตาย ด้วยความตาย เริ่มตั้งแต่หนีความตายอย่างเปโตรจนถึงขั้นขึ้นอาสาตายในสงครามศาสนา จึงต้องปรับเป็น

3. ความรักคือยื่นโอกาสให้ทั่วโลก เลือกระหว่างนรกกับสวรรค์ เริ่มตั้งแต่ใช้อำนาจเมืองแม่อาณานิคมบังคับให้คนในเมืองลูกต้องเลือกสวรรค์ จนถึงขั้นล่อให้เลือกสวรรค์ด้วยนโยบายลดแลกแจกแถม เพื่อทำสถิติจนเกิดสถิติแปลก ๆ เช่น สถิติชาวคริสต์ที่ไม่มีความเชื่อตามเกณฑ์และสถิติคนมีความเชื่อตามเกณฑ์แต่ไม่ยอมลงชื่อเป็นสมาชิกโบสถ์ เพราะรู้สึกบรรยากาศไม่หวานแหววอย่างที่ไฝฝืน จึงต้องปรับเป็น

4. ความรักคือพระเมตตาซึ่งแปลมาจาก mercy (พระอนุหัตตา) ผู้เขียนเข้าใจดีว่าผู้ใช้คำพระเมตตาจนชินแล้วคงไม่มีใครอยากเปลี่ยนมาเป็นพระอนุหัตตา ก็ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร ขอให้เข้าใจปรัชญาความหมายของวิตเกินสไตน์ (Wittgenstein) เรื่องเกมภาษา (language game) ที่ว่า ตัวภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่เป็นกลาง การใช้ทุกครั้งต้องมีกติกาเฉพาะเรื่อง มิฉะนั้นจะพูดกันไม่รู้เรื่อง ถกเถียงกันเสียเวลาเปล่าว่าของใครตลกของใครผิด อย่าง

เช่นในกรณีนี้ ชาวคริสต์จะพอใจใช้พระเมตตาในความหมายว่า mercy ก็ให้ใช้ไปตามกติกาของศาสนาคริสต์ ห้ามเด็ดขาดที่จะยังคับคนนอกวงการให้รับกติกาของตน หากใครจะใช้ในความหมายอื่นโดยมีกติกาการใช้ของตนก็ให้ว่าไปตามอีกกติกาหนึ่ง ห้ามออกความเห็นหรือวิจารณ์กันนอกกติกาของตนอย่างเด็ดขาด วิตเกินชทายน์นักปรัชญาที่รับรู้กันระดับโลกได้ขอร้องไว้อย่างนี้และเป็นที่รับรู้กันในวงการปรัชญาภาษาทั่วโลก

### ความรักคือพระเมตตานั้นเป็นฉันใด

หากตกลงกันได้ว่า “เมตตา” ตามกติกาการใช้ในศาสนาคริสต์ เป็นคำแปลของคำว่า “mercy” ก็ต้องยึดเอาความหมายของคำ mercy เป็นเกณฑ์ ถือเป็นกติกาการใช้คำนี้ตามเกมภาษาของชาวคริสต์เป็นสิ่งสำคัญ เมื่อใช้ในบรรยากาศอื่นใด ก็ต้องยอมรับกติกาของบรรยากาศนั้น

เปิดดู Webster’s New Universal Unabridged Dictionary พบนิยาม mercy ว่า “kindly forbearance shown

toward an offender, an enemy, or other person in one’s power, e.g. have mercy on the poor sinner. ก็หมายความว่าคำนี้แสดงคุณธรรมของผู้อยู่ในฐานะสูงกว่าแสดงต่อผู้อยู่ในฐานะต่ำกว่า ความต้องการของชาวคริสต์ในกรณีนี้ก็คือพระเจ้าทรงมีเมตตาต่อมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นคนบาปหรือไม่ก็ตาม และจะพูดในทางกลับกันไม่ได้ว่า มนุษย์มีเมตตาต่อพระเจ้า ความรักระดับเมตตาอย่างนี้พระเจ้าทรงมีต่อมนุษย์ได้ทั้งๆที่มนุษย์ยังไม่ได้รักพระเจ้า ทั้งๆที่มนุษย์คนนั้นยังไม่ทันได้เกิดมาเสียด้วยซ้ำ หรือแม้ก่อนการสร้างโลกเสียอีก เมื่อทรงมีเพียงแผนการสร้างโลกเพื่อให้มนุษย์ได้อยู่อาศัยเท่านั้น ก็ทรงรักมนุษย์ทุกคนในระดับเมตตาได้แล้ว ในทฤษฎีเกโนซิส (kenosis) ของนักบุญเปาโลก็แสดงให้เห็นแล้วว่า ตั้งแต่ก่อนสร้างโลกแล้วที่พระตรีเอกภาพทรงมีฉันทานุมัติให้พระบุตรถ่อมองค์ลงมาเกิดเป็นมนุษย์ ดังข้อความในจดหมายถึงชาวฟิลิปปีว่า



แม้ว่าพระองค์จะทรงมีพระธรรมชาติพระเจ้า  
พระองค์มิได้ทรงถือว่าศักดิ์ศรีเสมอพระเจ้านั้น  
เป็นสมบัติที่จะต้องหวงแหน  
แต่ทรงสละพระองค์จนหมดสิ้น(kenosis)  
ทรงรับสภาพดุจทาสเป็นมนุษย์ดุจเรา  
ทรงแสดงพระองค์ในธรรมชาติมนุษย์  
ทรงถ่อมพระองค์จนถึงกับทรงยอมรับแม้ความตาย  
เป็นความตายบนไม้กางเขน  
เพราะเหตุนี้พระเจ้าจึงทรงเทิดทูนพระองค์ขึ้นสูงส่ง  
และประทานพระนามให้แก่พระองค์  
พระนามนี้ประเสริฐกว่านามอื่นใดทั้งสิ้น  
เพื่อทุกคนในสวรรค์และบนแผ่นดินรวมทั้งใต้พื้นพิภพ  
จะย่อเข่าลงนมัสการพระนามเยซูนี้  
และเพื่อชนทุกภาษาจะได้ร้องประกาศว่า  
พระเยซูคริสต์ทรงเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า  
เพื่อพระสิริรุ่งโรจน์แก่พระเจ้าพระบิดา (ฟิลิปปี 2:6-11)

คุณพ่อสแตนนิสลาส เบรอ-ตง (Stan-  
islas Breton) (เคยเป็นอาจารย์สอนปรัชญา  
ให้พระคาร์ดินัลมีชัย พระสังฆราชสังวาลย์  
พระสังฆราชบรรจง พระสังฆราชพเยาว์  
คุณพ่อแหวน และกระผมด้วย) กล่าวไว้ใน  
บทความ “Johannine Logos, Pauline  
Logos” ว่า การถ่อมองค์ด้วยเมตตาของ  
พระบุตรมิใช่เฉพาะเมื่อรับเอากาย แต่เริ่ม  
ตั้งแต่พระบุตรแสดงองค์ในอนันตกาลเป็น  
พระวจนาตถ์ (Logos) พระเมตตาจึงเป็น  
อนันต์ทั้งในเวลา ในคุณภาพ และในความ  
เป็นจริง ถ้าจะถามว่ามีความจำเป็นอย่างไร  
จะต้องถ่อมองค์ลงขนาดนี้ คำตอบของคุณ

พ่อก็คือเพื่อความชอบธรรมที่จะรักมนุษย์  
ถึงระดับเมตตา ถ้าจะถามอีกว่าทำไมจะ  
ต้องรักมนุษย์ถึงระดับเมตตาด้วย คำตอบก็  
คือเพื่อสร้างความชอบธรรมในสารัตถะอนันต์  
ของพระเจ้าเองที่จะรักทั้งที่ต้องรักอย่างสม  
ศักดิ์ศรี”

คุณพ่อเบรอตงมิได้ศึกษาปัญหานี้โดย  
ลำพัง แต่มุ่งศึกษากันระหว่างไตรภาคีที่  
บังเอิญสนใจเรื่องเดียวกัน อีกท่านหนึ่งคือ  
บอร์นคัม(Bornkamm) ซึ่งเป็นนักปรัชญา  
โปรเตสแตนต์ชาวเยอรมัน คนที่ 3 คือ  
อแลง บาดิอู ( Alain Badiou) ซึ่งเป็น  
ชาวฝรั่งเศสนักปรัชญามากซิสต์ที่ไม่ใช่

คอมมิวนิสต์ ไม่เชื่อวิวรรณ์ของศาสนาใดๆ ทั้งสิ้น แต่เชื่อว่ามีผู้สร้างซึ่งเป็นพลังอนันต์ และสฤตาร่วมกัน ทั้ง 3 ท่านอยากคิดหาทางออกให้แก่ปรัชญาของมนุษย์ปัจจุบันที่พบทางตันในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะในกระแสปรัชญาปัจจุบัน ทั้ง 3 ท่านเขียนคำสอนของเปาโลกันคนละเล่มตามแต่แต่ละคนจะคิด เพื่อเสนอทางออกที่ไม่เหมือนกัน แต่มีเป้าหมายเดียวกัน

บาติอู เชี่ยวชาญทางปรัชญา คณิตศาสตร์และเชื่อว่าคณิตศาสตร์เท่านั้นที่รับรองได้ว่าอะไรต้องมีอยู่โดยจำเป็น สิ่งนั้นคืออนันต์ (infinity) และสฤต (nothingness) สิ่งมีขอบเขตทั้งหลายเกิดจากการรวมตัวระหว่างอนันต์กับสฤต หากมีผู้สร้างผู้สร้างก็ทำหน้าที่ทำให้สิ่งมีขอบเขตทั้งหลายเกิดขึ้น หากไม่มีผู้สร้างสิ่งมีขอบเขตทั้งหลายก็ต้องเกิดขึ้นตามยถากรรม จากการผสมระหว่างอนันต์กับสฤต บาติอูไม่ชอบเชื่อวิวรรณ์ใดๆ ทั้งสิ้น จึงเชื่อตามคำสอนของมาร์กซ์แท้ๆ ที่ไม่ถูกบิดเบือนว่าสิ่งมีขอบเขตเกิดขึ้นอย่างบังเอิญ แต่บาติอูก็ไม่ขัดข้องที่ใครมีเหตุการณ์เฉพาะตัวที่ทำให้ต้องเชื่อวิวรรณ์ซึ่งมีหน้าที่เฉพาะตัวที่จะต้องทุ่มเทให้กับวิวรรณ์ที่ได้รับ เพราะเหตุนี้บาติอูจึงยกย่องเปาโลที่ชื่อสัตย์ต่อเหตุการณ์แห่งคามสัทสไปจนตาย และยกย่องเบรอตงที่ชื่อสัตย์ต่อเหตุการณ์ที่เป็นกระแสเรียกเฉพาะตัวอย่างไม่ออกแวก ส่วนตัวบาติอูเอง

นั้นมีเหตุการณ์ (event) ที่ทำให้หลงใหลในคำสอนของมาร์กซ์ฉบับแท้ จึงอยากจะเป็นกระแสเรียกที่จะต้องติดตามต่อยอดต่อไป เบรอตงเห็นด้วยกับปรัชญาอย่างนี้และมุ่งต่อยอดกระแสเรียกของตนต่อไป แต่ก็คบกันเป็นเพื่อนร่วมอุดมการณ์กันได้ ส่วนบอร์นคัมเห็นว่าคำสอนเรื่องการทำให้ชอบธรรมของพระเจ้า (the divine justification) ตามความเข้าใจของเปาโลเป็นกุญแจดอกสำคัญสำหรับแก้ปัญหาทางตันให้กับปรัชญาทั้งหลายของมนุษย์โดยไม่มีข้อผูกมัดว่าจะต้องเชื่อวิวรรณ์ของศาสนาคริสต์ ทั้งบาติอูและเบรอตงก็เลยขานรับว่าความตายบนไม้กางเขนของพระเยซู หากเข้าใจให้ถ่องแท้ตามนัยยะเชิงปรัชญาและจิตวิทยาเท่านั้น ก็จะแก้ปัญหาโลกแตกของสังคมนวมลมนุษย์ได้ บาติอูก็เลยถือโอกาสแจ่มว่าหากเอาเจตนาขนานแท้ของมาร์กซ์มาช่วยเสริม ก็จะตีบทแตกกระจุยได้ง่ายขึ้น ก็ต้องดูกันต่อไปว่าปรัชญาระดับโลกจะใช้ไตรภาคีนี้ได้ผลสักแค่ไหน เราหวนกลับเข้าประเด็นของเราตรงๆ เลยดีกว่า

### ทำไมจึงต้องพระเมตตา

พระเยซูเจ้าได้ตรัสไว้ว่า เมื่อพระองค์ถูกยกขึ้นบนกางเขนเมื่อไร พระองค์จะดึงทุกคนเข้าหาพระองค์ แน่نونว่าพระองค์จะต้องดึงด้วยความรัก ไม่มีวิธีอื่น รักระดับสูงสุดคือเมตตา(mercy) เมตตาเป็นความ

รักระดับสูงสุด พระองค์ทรงเมตตาทุกคน โดยไม่เลือกหน้า แม้ยังไม่รู้ว่าพระองค์เป็นใคร พระองค์ก็ทรงเมตตาต่อก่อนแล้ว พระองค์ไม่แค้นว่าใครจะคิดอย่างไรต่อพระองค์ พระองค์ก็ทรงเมตตาเป็นทุนอยู่ก่อนแล้ว เราคริสตชนจึงไม่ต้องเสียเวลาไปคิดเลือกว่าใครบ้างไม่อยู่ในข่ายพระเมตตา เพราะไม่มี พระสันตะปาปาฟรังซิสตรัสด้วยพลังเมตตาของพระจิตเจ้าว่า “ข้าพเจ้าเป็นใครจะได้กล้าตัดสินคนเหล่านั้น” เราให้เกียรติทุกคนไว้แหละดีที่สุด เพราะทุกคนอยู่ในข่ายแห่งพระเมตตา

พระเมตตา (Eleison/Mercy) สำหรับทั้งสามพระบุคคลเป็นเรื่องใหญ่ ทรงเป็นเอกฉันท์ในการสร้างความชอบธรรม (Dikaiosunè/Justification) และทรงปฏิบัติจริงเป็น 2 ขั้นตอนของการลดองค์ (Kenosis/Selfemptiness) คือทรงดำรงสร้างและทรงรับเอากาย หน้าหลักของเราก็คือน้อมรับพระปณิธานมาทูนเหนือเกล้าเหนือกระหม่อม ซาบซึ้งในพระเมตตา และหาโอกาสตอบสนองพระเมตตา ที่ทรงเมตตาทุกคนในนิรันดรแห่งรหัสธรรมของพระองค์



Badiou, Alain (2003). *Saint Paul: The Foundation of Universalism*. California: Stanford University Press.

Bornkamm, Günther (1995). *Paul*. Minneapolis: Fortress.


Breton, Stanislas(2002). *The Word and The Cross*. New York: Fordham University Press.

Breton, Stanislas(2011). *A Radical Philosophy of Saint Paul*. New York: Columbia University Press.

Milbank, John (2010). *Paul's New Moment*. Michigan: Brazos.



# พระแม่ผู้ทรง เมตตากรุณา

บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไก้ส์, S.D.B. 

(กรรมาจารย์)

## 1. บทนำ

พระนางมารีย์ทรงเป็นบุคคลสำคัญในดวงใจของคริสตชน พระนามของพระมารดาบันทึกไว้ในเอกสารสำคัญของพระธรรมล้ำลึกเกี่ยวกับความเชื่อของเรา พระนางทรงเป็นบุคคลเดียวที่ปรากฏในบทแสดงความเชื่อเพราะทรงมีบทบาทสำคัญในประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น พระวจนาตถ์นิรันดร์ ทรงเป็นพระเจ้าแท้และมนุษย์แท้ ทรงเป็นองค์ความสว่างจากองค์ความสว่าง ทรงบังเกิดร่วมพระธรรมชาติ

เดียวกับพระบิดา “เสด็จจากสวรรค์ พระองค์ทรงรับสภาพมนุษย์จากพระนางมารีย์พรหมจารี ด้วยพระอานุภาพของพระจิตเจ้า” พระนางมารีย์สตรีผู้ต่ำต้อยทรงกลายเป็นพระมารดาของพระเจ้าผู้สูงสุด อาศัยพระนาง พระเจ้าพอพระทัยทรงบันดาลให้พระสัญญาที่จะช่วยมนุษย์ให้รอดพ้นสำเร็จไป และทรงทำให้แผนการแห่งพระเมตตากรุณาของพระองค์เป็นรูปธรรม



ในพระนาง เหตุการณ์ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์จึงผูกพันกับพระชนมชีพและพระภารกิจสำหรับมนุษย์ทุกคนตลอดไป ดังนั้น มนุษย์ชายหญิงคู่แรกนำความตายมาสู่ทุกคนฉันใด พระนางมารีย์ในฐานะ “นางเอวาคนใหม่” “มารดาของผู้มีชีวิตทั้งหลาย” ทรงร่วมงานกับ “อาดัมคนใหม่” คือพระคริสตเจ้า ก็เพื่อนำชีวิตแท้จริงมาสู่ทุกคนฉันนั้น ดังที่สมเด็จพระสันตะปาปา ฟรังซิส ทรงเขียนไว้ในสมณโองการ “พระพักตร์แห่งพระเมตตา” (Misericordiae vultus) เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองปีศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตา วันที่ 11 เมษายน ค.ศ. 2015 ว่า “หลังจากอาดัมและเอวาตกในบาป พระเจ้าไม่ทรงปรารถนาที่จะทอดทิ้งมนุษย์ให้ต้องตกอยู่ในวิบากกรรมแห่งบาปโดยลำพัง ดังนั้น พระองค์จึงทรงหันพระเนตรไปยังพระนางมารีย์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ไว้มลทินในความรัก (เทียบ อฟ 1:4) ทรงเลือกพระนางให้เป็นมารดาพระผู้ไถ่ของมนุษย์” (ข้อ 3)

ด้วยเหตุนี้ พระนางมารีย์จะทรงปรากฏร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกับพระบุตรอยู่เสมอ ในพระองค์และเพราะเห็นแก่พระประสงค์ของพระองค์ พระนางจะทรงรับใช้รับมนุษย์ทุกคนผู้ต้องการความรักและการอภัย หนังสือปฐมกาลได้เสนอแนะบทบาทของพระนางเมื่อพระเจ้าตรัสกับงูว่า “เราจะทำให้เจ้าและหญิงเป็นศัตรูกันให้ลูกหลานของเจ้าและลูกหลานของนางเป็น

ศัตรูกันด้วย เขาจะเหยียบหัวของเจ้า และเจ้าจะกัดส้นเท้าของเขา (ปฐมก 3:15) นี่นับว่าเป็นคำสัญญาของพระเจ้าที่จะประทานพระเมสสิยาห์ผู้ทรงช่วยมนุษย์ให้รอดพ้น เรายังพบพระสัญญาเดียวกันนี้ในหนังสือประกาศกอิสยาห์ที่ประกาศล่วงหน้าถึงพระนางมารีย์พรหมจารีว่า “หญิงสาวผู้หนึ่งจะตั้งครรภ์และให้กำเนิดบุตรชาย และนางจะเรียกเขาว่า ‘อิมมานูเอล’ แปลว่า ‘พระเจ้าสถิตกับเรา’ (อิสย 7:14)

“เมื่อถึงเวลาที่กำหนดไว้ พระเจ้าทรงส่งพระบุตรของพระองค์ให้มาบังเกิด” (กท 4:4) เป็นมนุษย์จากพระนางมารีย์ ผู้ทรงยอมรับแผนการนี้ของพระเจ้าเมื่อตรัสว่า “ข้าพเจ้าเป็นผู้รับใช้ของพระเจ้า ขอให้ไปกับข้าพเจ้าตามวาจาของท่านเถิด” (ลก 1:38) คำยินยอมอิสระนี้ ทำให้คำทำนายของทูตสวรรค์เป็นความจริงว่า “ท่านจะตั้งครรภ์และให้กำเนิดบุตรชายคนหนึ่ง ท่านจะตั้งชื่อเขาว่าเยซู เขาจะเป็นผู้ยิ่งใหญ่ และพระเจ้าผู้สูงสุดจะทรงเรียกเขาเป็นบุตรของพระองค์ พระเจ้าจะประทานพระที่นั่งของกษัตริย์ดาวิดบรรพบุรุษให้แก่เขา เขาจะปกครองวงศ์ตระกูลของยาโคบตลอดไป และพระอาณาจักรของเขาจะไม่สิ้นสุดเลย” (ลก 1:31-33)

พระนางมารีย์ประทับอยู่ในเหตุการณ์สำคัญๆ ตลอดพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า เช่น ประทับอยู่

- ที่บ้านของเศคาริยาห์เพื่อพระบุตรในครรภ์ทรงบังเกิดให้ยอห์นผู้ทำพิธีล้างได้รับความศักดิ์สิทธิ์
- ที่เมืองเบธเลเฮม พระนางทรงแสดงว่าเป็น “พระมารดาของพระกุมาร” (เทียบ มธ 2:11) ผู้ทรงช่วยมนุษย์ให้รอดพ้น
- ในพระวิหารทรงถวายพระบุตรแด่พระบิดา และทรงแสดงให้ประชากรผู้เชื่อสัตย์ของอิสราเอลรู้ว่า พระองค์เป็นพระเมสสิยาห์ ทรง “เป็นแสงสว่างเปิดเผยให้คนต่างชาติรู้จักพระองค์” (ลก 2:32)
- ที่เมืองนาซาเร็ธ ในช่วงระยะที่พระเยซูเจ้าทรงพระชนมชีพเร้นลับ พระนางทรงช่วยพระองค์ให้ “ทรงเจริญขึ้นทั้งในพระปรีชาญาณ พระชนมายุ และพระหรรษทานเฉพาะพระพักตร์พระเจ้า และต่อหน้ามนุษย์” (ลก 2:52)
- ที่หมู่บ้านคานาทรงช่วยบรรดาศิษย์ให้มีความเชื่อในพระคริสตเจ้า (เทียบ ยน 2:11)
- ในช่วงระยะเวลาที่พระเยซูเจ้าทรงเทศนาสั่งสอน พระนางมารีย์ผู้เคยตรัสว่า “ขอให้เป็นไปกับข้าพเจ้าตามวาจาของท่านเถิด” ทรงเป็นแบบอย่างการเป็นศิษย์แท้จริงของพระคริสตเจ้าคือ “ผู้ใดทำตามพระ

ประสงค์ของพระเจ้า” (มก 3:35)

- ที่ภูเขากัลวารีโอ พระนางมารีย์ทรงรับทุกคนมาเป็นบุตรตามพระประสงค์ของพระผู้ไถ่ ผู้กำลังสิ้นพระชนม์ พระนางทรงรับของประทานจากพระบุตรผู้ตรัสว่า “แม่ นี่คือลูกของแม่” (ยน 19:26)
- ในห้องชั้นบน พระนางทรงร่วมอธิษฐานภาวนาสมาเสมอกับบรรดาศิษย์ที่กำลังรอคอยพระจิตเจ้า (เทียบ กจ 1:14) เพื่อทรงติดตามการกำเนิดของพระศาสนจักรและทรงส่งเสริมบรรดาศิษย์ให้ไปประกาศข่าวดีทั่วโลก
- ในสวรรค์ทรงร่วมพระสิริรุ่งโรจน์นิรันดรของพระบุตร “สตรีมีดวงอาทิตย์เป็นอาภรณ์ มีดวงจันทร์อยู่ใต้เท้า มีมงกุฎดาวสิบสองดวงประดับศีรษะ” (วว 12:1) พร้อมกับพระเยซูเจ้าทรงมีชัยชนะเหนือบาปและความตาย ทรงเป็นภาพลักษณ์ของมนุษย์ในอันตริวิทยาและเป็น “คนกลางเยี่ยงมารดา” ของมนุษยชาติที่ปรารถนาความรอดพ้น

## 2. พระมารดา

พระธรรมล้ำลึกเรื่อง “ความใกล้ชิด” ระหว่างพระมารดากับพระคริสตเจ้าปรากฏชัดเจนในกระแสเรียกการเป็นมารดาของพระ

บุตร เพราะในส่วนลึกของความเป็นอยู่ พระนางมารีย์ทรงเป็นพระมารดา ทุกสิ่งทุกอย่างในพระนางมุ่งไปสู่การเป็นมารดาคือ ทั้งพระวรกาย พระวิญญาณ สติปัญญา ความรู้สึกนึกคิด ทศนคติ และการอุทิศตน อย่างไม่หยุดหย่อน พระนางเป็นพระมารดา โดยหลักการ อย่างสมบูรณ์และโดยเฉพาะ พระวรสารเรียกพระนางเสมอ ๆ ว่า “พระมารดาของพระเยซูเจ้า” และ “พระมารดาขององค์พระผู้เป็นเจ้า” ดังที่พระเยซูเจ้าผู้ทรงถูกตรึงบนไม้กางเขนทรงเรียกพระนางว่า “นี่คือแม่ของท่าน” (ยน 19:27) เพราะทรงต้องการให้เราเข้าใจว่า บทบาทนี้รวมสาระสำคัญของพระธรรมล้ำลึกเรื่องพระนางมารีย์ ดังนั้น ในใจของมนุษย์ผู้เป็นคนบาปและต้องการความช่วยเหลือมีความหวังแน่วแน่ฝังลึกอยู่ และเขาจับตามองพระนางด้วยความมั่นใจและไว้วางใจในสตรีไม่ธรรมดาผู้นี้ พระมารดาแท้จริงของพระผู้ไถ่ และพระมารดาแท้จริงของมนุษย์ ผู้เป็นคนแรกที่มีประสบการณ์พระธรรมล้ำลึกที่ไม่อาจบรรยายได้ในเรื่องพระเมตตาของพระเจ้า

สมเด็จพระสันตะปาปานักบุญยอห์น ปอลที่ 2 ทรงเขียนในพระสมณสาสน์ “พระเมตตาของพระเจ้า” (Dives in Misericordia) ว่า “พระนางมารีย์ทรงเป็นผู้ที่ได้รับพระเมตตาเป็นพิเศษอย่างยิ่ง และแบบที่ไม่มีผู้ใดเคยได้รับมาก่อน ในขณะที่

เดียวกัน อาศัยดวงใจที่เสียสละ พระนางทรงมีส่วนร่วมอย่างพิเศษอยู่เสมอในการเปิดเผยพระเมตตาของพระเจ้า... ดังนั้น พระนางมารีย์จึงเป็นบุคคลผู้มีความรู้้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับพระธรรมล้ำลึกแห่งพระเมตตาของพระเจ้า ทรงทราบถึงสิ่งที่จะต้องแลกเปลี่ยนว่ามีคุณค่ามากเพียงใด เราจึงเรียกพระนางว่า “พระมารดาแห่งพระเมตตา” (ข้อ 9)

พระเยซูเจ้าพอพระทัยที่จะทรงฝากมนุษย์ทุกคนไว้ในกรอดูแลของพระมารดา พระนางจึงทรงเอาพระทัยใส่ดูแลเราอย่างใกล้ชิดและด้วยความรักในฐานะที่เราเป็นบุตรของพระนาง ในบทเทศน์วันสมโภชพระนางมารีย์รับเกียรติเข้าสู่สวรรค์ทั้งกายและวิญญาณ นักบุญเบอร์นาร์ดีบรรยายความจริงดังกล่าวว่า “ข้าแต่พระนางผู้ทรงได้รับพระพร ใครเล่าจะแลเห็นความยาว ความกว้าง ความสูงและความลึกแห่งพระเมตตาของพระนางได้ พระเมตตาของพระนางมีความยาวที่ช่วยเหลือทุกคนผู้วอนขอจนถึงวันสุดท้าย มีความกว้างที่จะแผ่ขยายทำให้โลกเต็มเปี่ยม มีความสูงครอบคลุมการฟื้นฟูโลกจากเบื้องบน มีความลึกนำความรอดพ้นแก่ผู้ที่อยู่ในความมืดและเงาแห่งความตาย ดังนั้น อาศัยพระนางมารีย์สวรรค์เต็มไปด้วยผู้คนมากมาย นรกแทบจะไม่มีผู้ใดอาศัยอยู่เลย ซากปรักหักพังของกรุงเยรูซาเล็มในสวรรค์ได้

รับการบูรณะซ่อมแซม ผู้เสียชีวิตและรอคอยชีวิตใหม่ก็ได้รับชีวิตเป็นของประทาน... พระเมตตาของพระนางจงบันดาลให้โลกเข้าใจพระพรหฺมทานที่พระนางได้รับจากพระเจ้า เพื่ออาศัยคำอธิษฐานภาวนาศักดิ์สิทธิ์ของพระนาง ผู้ป่วยได้รับการรักษาให้หาย ผู้อ่อนแอได้รับพลังกำลังให้เข้มแข็ง ผู้โศกเศร้าได้รับการบรรเทา และผู้อยู่ในอันตรายได้รับการช่วยเหลือและการปลดปล่อยให้เป็นอิสระ”

ดังนั้น ใจของเราอดไม่ได้ที่จะอธิษฐานภาวนาดังที่นักบุญยอห์น ปอลที่ 2 ทรงวอนขอ “พระมารดาแห่งพระเมตตา” ในตอนสุดท้ายของพระสมณสาสน์เรื่อง “ความรุ่งโรจน์แห่งความจริง” (Veritatis Splendor) ว่า “ข้าแต่พระนางมารีย์ พระมารดาแห่งพระเมตตา โปรดทรงดูแลมนุษย์ทุกคน เพื่อไม้กางเขนของพระคริสตเจ้าจะได้ไม่ไร้ผล เพื่อมนุษย์จะไม่หลงจากทางแห่งความดี ไม่สูญเสียความสำนึกถึงบาป แต่เจริญเติบโตในความหวังมากยิ่งขึ้นในพระเจ้าผู้ “ทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตา” (อฟ 2:4) สมครใจปฏิบัติกิจการดีซึ่งพระเจ้าทรงกำหนดไว้ล่วงหน้า (เทียบ อฟ 2:10) ดังนั้น ชีวิตทั้งหมดของเขาเพื่อ “จะได้สรรเสริญพระสิริรุ่งโรจน์ของพระองค์” (อฟ 1:12)

### 3. ความเมตตาในพระคัมภีร์

คำว่า “พระเมตตา” ในภาษาไทยมักจะแปลมาจากคำภาษาฮีบรูว่า *Hesed* หรือคำภาษากรีกว่า *Eleos* แต่คำว่า “เมตตา” ไม่ครอบคลุมความหมายทั้งหมดของคำทั้งสองนี้ เมื่อเราพูดว่า “ความเมตตา” เราหมายถึงทัศนคติของผู้ที่ “ให้อภัย” ความผิดที่ตนถูกล่วงเกิน หรือของผู้ที่ “ช่วยเหลือ” ผู้มีความต้องการทั้งฝ่ายกายหรือฝ่ายจิต แต่ในพระคัมภีร์ภาษาฮีบรู คำที่เราแปลว่าพระเมตตามีความหมายรวมถึง “ความรัก” “ความใจดี” “ความสุภาพอ่อนโยน” “ความสงสาร” และ “ความบรรเทาใจ” สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ทรงเขียนไว้ในสมณโองการ “พระพักตร์แห่งพระเมตตา” (*Misericordiae Vultus*) ว่า “คำว่าพระเมตตาในพระคัมภีร์คือกุญแจสำคัญที่อธิบายภารกิจของพระเจ้าที่ทรงกระทำต่อเรา” (ข้อ 9)

ในพันธสัญญาเดิมคำว่า “*Hesed*” บรรยายทัศนคติพื้นฐานของพระเจ้าคือความพระทัยดีของพระองค์ต่อประชากร ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่ทุ่มเทเพื่อช่วยเหลือสิ่งสร้างของพระองค์ โดยไม่เรียกร้องค่าตอบแทนใดๆ คำนี้ยังใช้เพื่อชี้แจงลักษณะใดลักษณะหนึ่งของความสัมพันธ์ที่พระเจ้าทรงมีต่อมนุษย์ เช่น ความเที่ยงธรรม การพิพากษาเพื่อช่วยเหลือจำเลยให้พ้นจากความผิด คือเสนอพระองค์เป็นผู้ทรงปลด

ปล่อยมนุษย์ให้เป็นอิสระ พระปรีชาญาณ สรรเสริญทัศนคติของ Hesed โดยเสนอว่า “ผู้แสวงหาความชอบธรรมและความเมตตา กรุณา จะพบชีวิต ความชอบธรรม และ เกียรติยศ” (สภษ 21:21) คำว่า “Hesed” ยังบรรยายความรู้สึกที่ประสพความโชค ร้าย โดยเฉพาะเด็กที่ไม่มีผู้ปกป้องดูแล ความรักที่มาจากความผูกพันเยี่ยงมารดา ความเห็นอกเห็นใจและความเมตตาสงสาร ต่อผู้อื่น คำว่า “Hesed” ยังผูกพันกับ พันธสัญญาแม้บางครั้งความเมตตาของ พระเจ้าดูเหมือนขึ้นอยู่กับการเชื่อฟังธรรม บัญญัติของโมเสส (เทียบ 20:6; 34:6; 1 พกษ 8:23; อสย 55:3) แต่โดย ทั่วไป ปรากฏความสำนึกที่ว่า พระเจ้าทรง เปี่ยมด้วยความเมตตาเหลือล้น จะประทาน อภัยความไม่ซื่อสัตย์ใดๆ เพราะทรงเข้าใจ ความอ่อนแอของมนุษย์ ดังนั้น “Hesed” ของพระเจ้าอดทนมากกว่า “Hesed” ของ มนุษย์ ทำให้พระองค์ทรงมั่นคงในความ เมตตากรุณา แม้เมื่อมนุษย์ทำทุกอย่างเพื่อ ทำลายความสัมพันธ์กับพระองค์ (เทียบ อพย 34:6; กดว 14:19; ยรม 3,12-13) ในที่สุด พระยาห์เวห์พระองค์เองทรง เป็น “Hesed”

คำภาษากรีกว่า “Eleos” ในพระ คัมภีร์ภาษากรีกฉบับ 70 และโดยเฉพาะ อย่างยิ่ง ในพันธสัญญาใหม่ยังคงรักษา ความหมายของคำภาษาฮีบรูว่า “Hesed”

แต่เน้นเป็นพิเศษถึงความจำเป็นที่มนุษย์จะ ต้องมีท่าทีเมตตากรุณาอีกด้วย เพราะ “Eleos” บรรยายหน้าที่ต่อเพื่อนพี่น้องและ ความพร้อมที่จะต้อนรับคนบาป (เทียบ มธ 9:13) รวมทั้งความเที่ยงตรงและความ ซื่อสัตย์ต่อธรรมบัญญัติ เป็นท่าทีในแง่บวก ต่อเพื่อนพี่น้องคล้ายกับที่เราคาดหวังจะได้ รับจากพระเจ้า (เทียบ มธ 5:7; 18:33) แสดงความรักต่อผู้อื่นโดยช่วยเหลือเขา (เทียบ ลก 10:37) ความพร้อมเสมอที่จะ ให้อภัยผู้อื่น และความรักที่ผลัดกันพระเจ้า ให้ประทานชีวิตในพระคริสตเยซู (เทียบ อฟ 2:4; 1 ปต 1:3) สรุปแล้ว เราอาจ ยืนยันว่า ถ้าพระเมตตาของพระเจ้าแสดง ความรักสูงสุด ไม่มีเงื่อนไขต่อสรรพสิ่งทั้ง มวลที่เป็นรูปธรรมในพระประสงค์ที่จะช่วย มนุษย์ให้รอดพ้นจนถึงที่สุด คือทรงบันดาล ให้พระบุตรเพียงพระองค์เดียวทรงรับ ธรรมชาติมนุษย์และสิ้นพระชนม์ ความ เมตตาของมนุษย์หมายถึงความปรารถนาที่ จะทำความดี ให้อภัย เปิดตนต้อนรับและ ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เป็นเพียงหน้าที่ของ พระเจ้าเท่านั้นที่จะทรงพระเมตตา แต่เป็น หน้าที่ของมนุษย์ทุกคนที่จะดำเนินชีวิต โดย แสดงความเมตตากรุณา เพื่อเป็นคริสตชน ที่แท้จริง และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็น มนุษย์ที่แท้จริงเช่นเดียวกับพระนางมารีย์

#### 4. พระเมตตาของพระนางมารีย์ในพระคัมภีร์

4.1 พระนางมารีย์ ผู้ที่พระเจ้าโปรดปรานและสตรีผู้เมตตากรุณา  
 ทูตสวรรค์ทักทายพระนางมารีย์ โดยเรียกว่า “kecharitoméne” หมายถึง “ท่านผู้ที่พระเจ้าโปรดปราน” (ลก 1:28) ในบทเพลง “มักฎีฟีกัด” พระนางพรหมจารีแสดงความชื่นชมยินดีเพราะพระเจ้าพระผู้กอบกู้พระนางทอดพระเนตรผู้รับใช้ต่ำต้อยของพระองค์ และทรงกระทำกิจการยิ่งใหญ่สำหรับพระนาง (เทียบ ลก 1:46-49) ด้วยวิธีนี้พระนางมารีย์พร้อมกับอิสราเอลทั้งหมดทรงรู้สึกว่พระเมตตาของพระเจ้าผู้ทรงช่วยให้รอดพ้นสัมผัสพระนาง พระเมตตานี้แผ่ไปตลอดทุกยุคทุกสมัย (เทียบ ลก 1:50, 54) ดังที่ทรงสัญญาไว้แก่อับราฮัมและบุตรหลานตลอดไป (เทียบ ลก 1:55)

เมื่อพระนางมารีย์ทรงได้รับพระเมตตาล่วงหน้าจากพระเจ้าแล้ว พระนางพรหมจารีทรงสำนึกในสถานการณ์ยากลำบากของเพื่อนมนุษย์ ทรงมีพระทัยอ่อนโยน ทรงเห็นอกเห็นใจผู้ที่ต้องเผชิญความยากลำบาก เช่น ในงานเลี้ยงที่อาจนำ

ความอับอายแก่คู่บ่าวสาว พระนางมารีย์ตรัสกับพระเยซูเจ้าที่หมู่บ้านคานาว่า “เขาไม่มีเหล้าองุ่นแล้ว” (ยน 2:3) และทรงส่งคนรับใช้ไปพบพระเยซูเจ้าโดยตรัสว่า “เขาบอกให้ท่านทำอะไรก็จงทำเถิด” (ยน 2:5) พระนางทรงเป็นผู้ชี้หนทางที่นำไปสู่ความชื่นชมยินดีอย่างเต็มเปี่ยม

ในที่นี่ เราเห็นทั้งสองด้านแห่งความเมตตากรุณาหนึ่งเดียวของพระมารดาพระเยซูเจ้าคือ ด้านหนึ่งทรงเป็นผู้มีความรู้สึกไวต่อความต้องการของมนุษย์ที่ขาดปัจจัยทางร่างกายและจิตใจ อีกด้านหนึ่งทรงเป็นผู้เชิญชวนเราให้ปฏิบัติตามพระวาจาของพระคริสตเจ้า คำอธิษฐานภาวนาและกิจการก็ประสานกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างดี หรือพูดอีกนัยหนึ่ง การอธิษฐานภาวนาเป็นกิจการแรกที่เกิดผลดีที่สุด คำแนะนำที่พระนางมารีย์ทรงให้แก่คนรับใช้ในงานมงคลสมรส สะท้อนถ้อยคำที่กษัตริย์ฟาโรห์แห่งอียิปต์และถ้อยคำของอิสราเอลที่ภูเขาซีนาย เมื่อการกินดราอาหารเริ่มเป็นปัญหาที่อียิปต์และแผ่นดินอื่นๆ โดยรอบ กษัตริย์ฟาโรห์เคยตรัสว่า “จงไปหาโยเซฟเถิด และทำตามที่เขาสั่ง” (ปฐก 41:55) และเมื่ออิสราเอลเดินทาง

มาถึงภูเขาซีนาย เขาประกาศยืนยันความเชื่อพร้อมเพรียงกันว่า “เราจะทำทุกสิ่งตามที่พระยาห์เวห์ตรัส” (อพย 19:8; เทียบ 24:3, 7)

เมื่อนักบุญยอห์นอัครสาวกเล่าอัศจรรย์ที่พระเยซูเจ้าทรงกระทำที่หมู่บ้านคานา โดยตีความหมายอาศัยแสงสว่างที่มาจากพระธรรมล้ำลึกปัสกา เขาก็ทำให้พระมารดาของพระเยซูเจ้าเป็นเสียงของความปรารถนาลึกซึ้งที่เกิดขึ้นจากดวงใจของมนุษยชาติ คือทั้งชาวอิสราเอลและคนต่างศาสนา “ไม่มีเหล้าองุ่นแล้ว” เขาทั้งหลายรู้ว่า ทรพยากรแห่งวัฒนธรรมของตนไม่เพียงพอเพื่อตอบสนองความกระหายที่อยู่ในใจของมนุษย์ทุกคน ผู้แสวงหาความจริงอย่างเต็มเปี่ยม ดังนั้น เขาต้องการพระเยซูเจ้า “โลกทั้งโลกกำลังตามเขาไปแล้ว” (ยน 12:19) ทุกคนจะพูดเช่นเดียวกับชาวกรีกบางคนที่ขึ้นไปกรุงเยรูซาเล็มเพื่อร่วมฉลองปัสกาว่า “พวกเราอยากเห็นพระเยซูเจ้า” (ยน 12:21ข) ชาวกรีกเหล่านั้นฝากความปรารถนาของตนไว้กับฟีลิป ซึ่งมาจากหมู่บ้านเบธไซดา ฉะนั้นไคพระมารดาของพระเยซูเจ้าทรงนำเสนอความคร่ำครวญของโลกมอแบกพระบุตรที่หมู่บ้านคานาในแคว้นกาลิลี ซึ่งเป็นแคว้นของคนต่างชาติ

ฉันทันเหตุการ์ณที่เกิดขึ้นหมู่บ้านคานาสะท้อนความสากลของแคว้นกาลิลี ซึ่งเป็นเหมือนภูเขาซีนายใหม่ ถ้ามมนุษย์ทุกยุคทุกสมัยยอมรับคำเสนอของพระมารดาพระเยซูเจ้าเพื่อช่วยเขารอดพ้น ชนชาติต่างๆ ที่กระจัดกระจายก็จะกลับมารวมเป็นหนึ่งเดียว กษัตริย์ฟาโรห์ก็จะไม่ต่อสู้กับอิสราเอลอีกต่อไป แต่ทั้งกษัตริย์ฟาโรห์และอิสราเอลจะเป็นครอบครัวหนึ่งเดียวในพันธสัญญากับพระเจ้า “วันนั้น อิสราเอลจะร่วมเป็นพันธมิตรกับอียิปต์และอัสซีเรีย ชนทั้งสามชาติจะนำพระพรมาสู่แผ่นดินพระยาห์เวห์จอมจักรวาลจะทรงอวยพรเขาว่า ‘ชาวอียิปต์ ประชากรของเราจะได้รับพร อัสซีเรียผลงานจากมือของเรา และอิสราเอลส่วนมรดกของเราจะได้รับพรด้วย’” (อสย 19:24-25)

ดังนั้น พระนางมารีย์ทรงมีพระพักตร์ละม้ายคล้ายกับพระเยซูเจ้ามากที่สุด ทรงออกจากตนเองเพื่อรับชีวิตของผู้มีความทุกข์ทรมานทั้งกายและใจ พระนางทรงเอาใจใส่ล่วงหน้าด้วยพระทัยอ่อนโยน ทรงแบกความผิดของบุตรชายหญิงไว้ ทรงก้มลงมองดูความยากจนของผู้ที่พรากจากหนทางพระวรสาร ทรงเป็น “ผู้ชี้ทาง” แก่เราให้เดินไปพบพระ

คริสตเจ้า จะได้ประทานแรงบันดาลใจทุกอย่างด้วยพลังแห่งความรัก

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเขียนอย่างชัดเจนในพระสมณสาสน์พระดำรัสเตือนเรื่อง “ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร” (Evangeliium Gaudium) ว่า “พระนางมารีย์ทรงเป็นผู้ที่รู้จักเปลี่ยนถ้ำเลี้ยงสัตว์ให้กลายเป็นบ้านของพระเยซูเจ้า พร้อมกับผ้าอ้อมและความรักอันอ่อนโยนท่วมทับ พระนางทรงเป็นผู้รับใช้ต่ำต้อยของพระบิดา ทรงเปี่ยมด้วยความชื่นชมยินดีในการสรรเสริญพระเจ้า พระนางทรงเป็นเพื่อนที่เอาใจใส่เสมอ เพื่อมิให้เหล่าอุนต้องขาดไปในชีวิตของเรา” (ข้อ 286) “ลักษณะของพระนางมารีย์ปรากฏอยู่ในกิจกรรมการประกาศพระวรสารของพระศาสนจักร เพราะแต่ละครั้งที่เรามองดูพระนางมารีย์ เราปรารถนาที่จะเชื่อในพลังการปฏิบัติของความรักและความสุภาพอ่อนโยนในพระนางเรามองเห็นความถ่อมตนและความสุภาพอ่อนโยนที่มีในคุณธรรมของผู้อ่อนแอ แต่เป็นคุณธรรมของผู้เข้มแข็ง ที่ไม่ต้องการทำร้ายผู้อื่น เพื่อที่จะรู้สึกตัวเองล้ำค่า” (ข้อ 288)

#### 4.2 พระนางมารีย์ผู้ทรงได้รับเกียรติเข้าสู่สวรรค์ทั้งกายและวิญญาณทรงเป็นเครื่องหมาย “ความบรรเทาใจ”

พระคริสตเจ้าผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพทรงเป็นผู้ “บรรเทาและให้กำลังใจ” แก่พระศาสนจักร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาศัยการกลับคืนพระชนมชีพของพระองค์ฉันใด พระนางมารีย์ทรงเป็นผู้ “บรรเทาและให้กำลังใจ” แก่พระศาสนจักร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาศัยการรับเกียรติเข้าสู่สวรรค์ทั้งกายและวิญญาณฉันนั้น เพื่อจะทรงละม้ายคล้ายอย่างเต็มเปี่ยมกับพระบุตรผู้ทรงกลับคืนพระชนมชีพ ดังนั้น ในพระธรรมนูญว่าด้วยพระศาสนจักรสากลคายนาวัติกันที่ 2 สอนว่า “ในโลกนี้พระนางก็ยังทรงส่องแสงเป็นเสมือนเครื่องหมายของความหวังที่แน่นอนและความบรรเทาใจสำหรับประชากรของพระเจ้าที่กำลังเดินทางอยู่บนแผ่นดินนี้ จนกว่าวันขององค์พระผู้เป็นเจ้าจะมาถึง” (Lumen Gentium 68) พุคอีกนัยหนึ่ง พระนางมารีย์ผู้ทรงรับเกียรติเข้าสู่สวรรค์ทรงมีส่วนร่วมอย่างเต็มเปี่ยมกับการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสตเจ้า ทรงส่องแสงในสายตาของเราเพื่อให้มองเห็นสัญลักษณ์ความ

บรรเทาใจ ในพระนางมนุษยชาติที่ยังต้องเดินในหนทางประวัติศาสตร์ สามารถมองเห็นและลึ้มรสจุดมุ่งหมายสุดท้ายที่การจาริกแสวงบุญของเรามุ่งไปให้ถึง

พระศาสนจักรในฐานะหัวใจของมนุษยชาติ จึงเข้าใจว่าพระนางมารีย์ผู้ทรงรับเกียรติเข้าสู่สวรรค์ทั้งกายและวิญญาณ ไม่ทรงเป็นข้อยกเว้นแต่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นล่วงหน้าก่อนที่จะเป็นจริงสำหรับผู้อื่น ในสังฆธรรมนูญว่าด้วยพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ สภาสังคายนาวาติกันที่ 2 ยังสอนไว้ว่า ในพระนางมารีย์ผู้ทรงรับพระสิริรุ่งโรจน์เคียงข้างพระบุตร “พระศาสนจักรชื่นชมและเทิดทูนพระนางมารีย์ว่า เป็นผลงานประเสริฐสุดของการไถ่กู้ เพ่งมองพระนางด้วยความยินดี ในฐานะที่ทรงเป็นรูปแบบบริสุทธิ์ยิ่งของสภาพที่พระศาสนจักรปรารถนาและหวังจะเป็นอย่างสมบูรณ์ด้วยเช่นเดียวกัน” (Sacrosanctum Concilium 103)

จุดมุ่งหมายสุดท้ายของพระนางมารีย์จะเป็นจุดมุ่งหมายของมนุษย์ทุกคนด้วยเช่นกัน เนื่องด้วยการประกาศ “ข่าวดี” นี้เป็นความจริงแล้วในพระนางพรหมจารี ดังนั้นจึงสมควรที่พระนางทรงปฏิบัติพระ

ภารกิจ การบรรเทาใจด้วยความเมตตากรุณาแก่มนุษย์ทุกคนซึ่งเป็นห่วงกังวลมากยิ่งขึ้นถึงปัญหาที่ว่าชีวิตบนแผ่นดินนี้มีความหมายอะไร และหลังจากชีวิตนี้ยังมีอีกชีวิตหนึ่งหรือไม่ เมื่อได้รับความบรรเทาจากความมั่นใจสงบสุขโดยการพิศเพ่งพระนางมารีย์ผู้ทรงได้รับเกียรติเข้าสู่สวรรค์ทั้งกายและวิญญาณ คนจำนวนมากที่อธิษฐานภาวนาและจาริกแสวงบุญเดินทางไปขอพรจากพระนางมารีย์ในสักการสถานต่างๆ ที่ถวายเป็นพระมารดา เมื่อกลับไปปฏิบัติหน้าที่ประจำวันที่บ้าน เขาก็ได้รับกำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไป

พระนางมารีย์มีพระวรกายรุ่งโรจน์ จึงไม่ขึ้นอยู่กับกาลเวลาและสถานที่จากเบื้องบนคือจากที่พำนักในสวรรค์เคียงข้างพระบุตรผู้ที่พระเจ้าทรงเทิดทูนให้ ดำรงกับพระบิดา “พระนางยังทรงมีความรักแถมเช่นมารดา ทรงใส่พระทัยบรรดาพี่น้องของพระบุตรที่ยังคงเดินทางอยู่ในโลกนี้และยังต้องเผชิญภัยอันตรายและความยากลำบากต่างๆ จนกว่าจะบรรลุถึงความสุขในสวรรค์บ้านแท้” (Lumen Gentium, 62)

## 5. บทวันทาพระราชินี พระแม่ผู้ทรงเมตตากรุณา

“บทวันทาพระราชินี” เป็นคำอธิษฐานภาวนาที่เราหันไปพูดกับพระนางมารีย์ และเป็นบทภาวนาที่เราคุ้นเคยเป็นอย่างดี แต่เช่นเดียวกับบทภาวนาอื่นๆ ที่เราใช้สูตรตายตัวและสวดได้ขึ้นใจ บ่อยครั้งเราไม่คำนึงถึงความหมายของคำที่พูดออกไป ในบทภาวนานี้เราใช้ชื่อพระนางมารีย์ว่า “พระแม่ผู้ทรงเมตตากรุณา” เมื่อใช้คำเหล่านี้ เราต้องการพูดอะไรกับพระนางมารีย์ เราต้องการบอกว่า พระนางมารีย์เป็นพระมารดาของพระเยซูเจ้าซึ่งสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเรียกว่า “พระพักตร์แห่งพระเมตตาของพระบิดาเจ้า” พระนางจึงเป็นพระมารดาของพระผู้ทรงเมตตากรุณา คือพระเยซูเจ้าผู้เสด็จมาในโลกนี้ เพื่อทรงเปิดเผยแก่เราด้วยพระชนมชีพ พระวาจา และการสิ้นพระชนม์ว่า พระเจ้าทรงรักเราเปี่ยมด้วยพระเมตตา และทรงสำแดงสรรพานุภาพของพระองค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพระเมตตาและการให้อภัย

เราจึงขอพระนางให้อธิษฐานภาวนา แต่พระเจ้าแทนเรา เพื่อจะได้รับพระพร กลับใจไปหาพระเจ้าแห่งพระเมตตา คือให้กลับใจพบกับภาพลักษณ์ที่แท้จริงของพระเจ้างามที่พระเยซูเจ้าทรงสั่งสอน หมายถึงพระเจ้าแห่งความอ่อนโยนและความเมตตาสงสาร พระเจ้าผู้ทรงเป็นทั้งบิดาและ

มารดาาร่วมกัน เราต้องการพระพรนี้เพื่อจะดำเนินชีวิตคริสตชนที่ถูกต้อง

ในบทภาวนา “วันทาพระราชินี” เราสวดประโยคหนึ่งว่า “โปรดทอดพระเนตรเมตตามายังลูก” สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเขียนไว้ในสมณโอองการ “พระพักตร์แห่งพระเมตตา” (Misericordiae Vultus) ซึ่งเป็นเอกสารอธิบายเหตุผลที่ทำให้ทรงประกาศปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรมว่า “ขอให้สายตาอ่อนหวานของพระนางเฝ้ารักษาเราในปีศักดิ์สิทธิ์นี้ เพื่อเราทุกคนจะได้ค้นพบความชื่นชมยินดี ในความอ่อนโยนของพระเจ้า” (ข้อ 24) ในประสบการณ์วัยเด็ก เรามักจะหนีห่างจากจากสายตาเคร่งครัดของผู้เป็นพ่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเราทำผิดหรือกลับบ้านโดยมีผลการเรียนไม่ดี แต่เราจะเดินไปหาแม่เพราะแม่จะมองลูกด้วยสายตาก็แบบหนึ่ง แม่มีสายตาสเปซมองลูกด้วยความรัก เห็นสิ่งที่ซ่อนอยู่ในใจของลูก เข้าใจลูกมากกว่าที่จะตัดสินลงโทษ รู้จักให้อภัยและเข้าใจว่า บ่อยครั้งลูกเป็นเด็กเกเรเพราะไม่มีความสุข เมื่อคริสตชนทำบาป ไม่ทำความดีที่อยากทำ แต่กลับทำความชั่วร้ายที่ไม่อยากทำ เมื่อเขาระลึกถึงบาปในอดีตทำให้จิตใจเศร้าหมอง และอยากหนีไปซ่อนตัวจากพระเจ้าเหมือนอาดัมเพราะกลัวการตัดสินลงโทษของพระบิดา สายตาอ่อนหวานของพระนางมารีย์จะนำเรากลับสู่หนทางแห่งความดี

พระนางมารีย์เป็นพระแม่ผู้ทรงเมตตา กรุณา ไม่เพียงเพราะครั้งหนึ่งทรงให้กำเนิด พระเยซูเจ้า พระผู้ทรงเมตตา กรุณาเท่านั้น แต่เพราะทรงให้กำเนิดบรรดาบุตรผู้มีเมตตา กรุณาอย่างต่อเนื่องต่อไป นั่นคือเราทุกคน สมเด็จพระสันตะปาปาจึงประทานคติพจน์ ของปีศักดิ์สิทธิ์นี้แก่คริสตชนว่า “จงเป็นผู้ เมตตา กรุณา ดังที่พระบิดาของท่านทรง เมตตา กรุณาเถิด” (ลก 6:36) พระนาง มารีย์ทรงบันดาลให้เราเป็นผู้เมตตา กรุณา เพื่อจะได้ปฏิบัติงานเมตตาจิตทั้งด้านร่างกาย และด้านจิตใจ

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรง เขียนไว้ในสมณโอองการ “พระพักตร์แห่งพระ เมตตา” (Misericordiae Vultus) ว่า “ด้วยความปรารถนาแรงกล้าของข้าพเจ้า อยากให้บรรดาคริสตชน ในโอกาสปี ศักดิ์สิทธิ์ได้คิดถึงงานเมตตาจิตทั้งด้าน ร่างกายและด้านจิตใจ เป็นวิธีหนึ่งที่ช่วย ปลุกสำนึกมโนธรรมของเรา ที่บ่อยครั้งได้ เหมินเฉยต่อความยากจน ให้เราเข้าถึงส่วน ลึกหัวใจพระวรสารที่สอนว่า คนยากจนมี ประสพการณ์พิเศษในพระเมตตาของ พระเจ้า การเทศน์สอนของพระเยซูเจ้านำ เสนองงานเมตตาจิตเหล่านี้แก่เรา เพื่อจะได้ เข้าใจว่า เราดำเนินชีวิตเป็นศิษย์ของ พระองค์หรือไม่ เราจึงค้นพบงานเมตตาจิต ด้านร่างกายอีกครั้งหนึ่งคือ ให้อาหารคน หิวโหย ให้น้ำดื่มแก่ผู้กระหาย ให้เสื้อผ้าแก่ ผู้ไม่มีนุ่นห่ม ให้ที่พักแก่ผู้ไร้ที่อยู่ เยี่ยมผู้

ป่วย เยี่ยมผู้ถูกจองจำและฝังศพผู้ล่วงลับ อย่างไรก็ตาม เราไม่ควรลืมงานเมตตาจิต ด้านจิตใจด้วยคือ ให้คำแนะนำแก่ผู้สงสัย สอนผู้ไม่รู้ ตักเตือนคนบาป บรรเทาผู้มี ความทุกข์ อดทนผู้กระทำผิด ให้อภัยแก่ ทุกคนที่ทำร้าย สวดภาวนาให้ทั้งผู้เป็นและ ผู้ตาย... ให้เรารู้ว่าพระคริสตเจ้าพระองค์เอง ประทับอยู่กับบุคคลเหล่านี้ ผู้ต่ำต้อยเล็ก น้อยที่สุด ร่างกายของพระองค์คือร่างกาย ของผู้ถูกบดขยี้ คือร่างกายของผู้ถูกเขียนตี พระองค์คือผู้ขาดอาหารและอยู่ในถิ่นนรกเทศ พระองค์ผู้ประทับในบุคคลเหล่านี้จึงสมควร ได้รับการจดจำ สัมผัสและรักษาจากพวก เรา เราต้องไม่ลืมคำพูดของนักบุญยอห์น แห่งไม้กางเขนที่ว่า “ในเวลาอัสดงของชีวิต เราจะถูกพิพากษาในเรื่องความรัก” (ข้อ 15)

ดังนั้น ในตอนสุดท้ายของสมณ โอองการ “พระพักตร์แห่งพระเมตตา” (Misericordiae Vultus) สมเด็จพระ สันตะปาปาฟรังซิสทรงเชิญชวนเราให้ปฏิบัติ ความเมตตาในชีวิตประจำวันเช่นเดียวกับ พระนางมารีย์ว่า “ที่เชิงไม้กางเขน พระแม่ มารีย์พร้อมกับยอห์นศิษย์รักได้อยู่เป็นพยาน พระวาจาของพระเยซูเจ้าที่ให้อภัยแก่ผู้ ทำร้ายพระองค์ นี่คือพระวาจาล้ำคัมของ พระเมตตาที่แสดงต่อเราถึงจุดสูงสุด พระ แม่เป็นสักขีพยานพระเมตตาของพระเจ้า เป็นพระเมตตาที่สามารถเข้าไปถึงทุกคน อย่างไร้ขอบเขต และไม่ยกเว้นใครเลย เรา

จงสรรเสริญพระนางด้วย “บทวันทาพระราชินี” ซึ่งเป็นบทเพลงทั้งในสมัยโบราณ และในสมัยใหม่ เพื่อพระนางจะไม่ทรงเหน็ดเหนื่อยที่จะหันสายตาแห่งความเมตตามายังเรา และทรงช่วยเราให้เหมาะสมเฝ้ารำพึงถึงแบบอย่างพระเมตตาพระบุตรของพระนาง” (ข้อ 24)

## 6. สรุป

“วันทาพระราชินี พระแม่ผู้ทรงเมตตากรุณา” นี้เป็นคำทักทายที่เราใช้ในการอธิษฐานภาวนาต่อพระนางมารีย์ คริสตชนทั่วไปที่มีความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระนางก็ได้เข้าใจทันทีว่า ความเมตตากรุณาเป็นคุณลักษณะสำคัญแห่งพระมารดาของพระคริสตเจ้า เพราะพระนางทรงสำแดงความเมตตาสงสารและความช่วยเหลือต่อมนุษย์ หนังสือพระวรสารบรรยาย พระนางในฐานะเป็นสตรีที่รู้จักแบ่งปันสิ่งที่มีกับผู้อื่น หญิงสาวที่ทรงครรภ์เดชะพระอานุภาพของพระจิตเจ้า ทรงยอมออกเดินทางไปกับแถบภูเขาแคว้นยูเดียเพื่ออยู่ใกล้นางเอลีซาเบธ ญาติของเธอ ทรงช่วยเหลือนางผู้ชราที่กำลังตั้งครรภ์เช่นกัน เมื่อพระคริสตเจ้าประสูติแล้ว พระนางทรงร่วมความกังวลใจและความทุกข์ยากกับพระองค์ เพื่อประกอบภารกิจยากลำบากและจบลงด้วยความเศร้าโศก ทรงห่วงใยร่วมกับบรรดาศิษย์ในการดำเนินชีวิตที่มีอุปสรรคมากมาย เช่น ความไม่เข้าใจของชาวอิสราเอล ความสงสัย

ของญาติพี่น้อง และการถูกเยาะเย้ยพระนางทรงมอบองค์โดยไม่มีเงื่อนไข ทรงยอมมองดูการสิ้นพระชนม์ของพระบุตรโดยไม่สามารถทำอะไรได้เลย ทรงยอมอยู่เคียงข้างบรรดาศิษย์แม้เมื่อพระเยซูเจ้าเสด็จสู่สวรรค์แล้ว

พระนางมารีย์ทรงมีความเมตตากรุณาอย่างเต็มเปี่ยม เพราะทรงรับรู้พระเมตตาจากพระเจ้า ทรงรำพึงถึงข้อความในพระคัมภีร์ ทรงไตร่ตรองในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และทรงทราบว่าจะไม่ทรงลืมพระสัญญาที่ทรงให้ไว้แก่ประชากร และจะทรงช่วยเหลือด้วยพระเมตตาอย่างไม่หยุดหย่อน (เทียบ ลก 1:46 -55) พระนางมารีย์ทรงเข้าใจและทรงร่วมทุกข์ทรมานกับมนุษย์ เพราะพระนางเองทรงได้รับทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัสที่สุด อย่างที่สตรีมีประสบการณ์คือความตายของบุตรตนเอง เพราะเหตุนี้ คริสตชนรู้สึกเสมอว่าพระนางมารีย์ประทับใกล้ชิดกับตนตลอดเวลา

ในช่วงเวลาแห่งความทุกข์ทรมาน คริสตชนหันไปหาพระนางมารีย์ รู้สึกว่าพระนางทรงเข้าใจตนและทรงร่วมทุกข์อย่างแท้จริง เพราะพระนางทรงผ่านประสบการณ์ยากลำบากเช่นนี้มาแล้ว ทรงเป็นบุคคลที่ต้องเผชิญหน้ากับความสงสัย ปัญหาความท้อแท้และความทุกข์ยาก แต่ทรงมอบตนด้วยความเชื่อในพระหัตถ์ของพระเจ้า โดยไว้วางใจว่า ลักวันหนึ่ง พระองค์จะทรงตอบสนองความคาดหวังของพระนาง



พระคัมภีร์คาทอลิก ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์, 2014.

(Note that the conciliar documents of Vatican II, as well as the official texts of Pope John Paul II and Pope Francis can be accessed on-line at the Vatican's website: e.g. [http://www.vatican.va/holy\\_father/john\\_paul\\_ii/index.htm](http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/index.htm).)

Austin Flannery, ed., *Vatican Council II, Vol. 1: The Conciliar and Post Conciliar Documents*, new revised edition. Northport, NY: Costello Publishing Company, 1996.

Autori Vari, *Maria Madre di Misericordia. Monstra te esse Matrem*. A cura di E. Peretto. Padova: Edizioni Messaggero, 2003.

Kasper, Walter. *Mercy: The Essence of the Gospel and the Key to Christian Life*. Mahwah, NJ: Paulist Press, 2013.

Leon-Dufour, Xavier. *Dictionary of Biblical Theology*. New York: Desclee Company, 1967.

McKenzie, John L., S.J., *Dictionary of the Bible*. London: Geoffrey Chapman, 1976.

Pope Francis. *Evangelii Gaudium*. Vatican City: Libreria Editrice Vaticana, 2014.


————— *Misericordiae Vultus*. Bull of Indiction of the Extraordinary Jubilee of Mercy. Vatican City: Libreria Editrice Vaticana, 2015.

Pope John Paul II. *Dives in Misericordia*. Vatican City: Libreria Editrice Vaticana, 1980.

—————. *Veritatis Splendor*. Vatican City: Libreria Editrice Vaticana, 1993.



# พระวรสารและการเปิดเผย ความเมตตาของพระเจ้า

บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, C.S.S. 

(รับพระเมตตา)

ในการเปิดเผยต่างๆ ของพระเจ้า ผ่านทางองค์พระเยซูคริสตเจ้านั้น เรื่อง “ความเมตตาของพระเจ้า” เป็นเรื่องหนึ่งที่ได้รับการเปิดเผยอย่างโดดเด่นและถูกเก็บบันทึกไว้ในพระวรสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระวรสารของนักบุญลูกา ที่นำเสนอภาพความเมตตาของพระเจ้า ผ่านทางองค์พระเยซูคริสตเจ้า ได้เด่นชัดมากกว่าพระวรสารฉบับอื่นๆ

เป็นที่ทราบกันดีว่า พันธสัญญาใหม่เป็นความต่อเนื่องและความสมบูรณ์ของ

พันธสัญญาเดิม เรื่องราวเกี่ยวกับความเมตตาของพระเจ้านี้ก็เช่นกัน เมื่อย้อนกลับไปดูเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพันธสัญญาเดิม เราก็พบว่า พระเจ้าได้ทรงเปิดเผยพระองค์เองแล้วว่าพระองค์ทรงเป็นพระเจ้าแห่งความเมตตากรุณาและสงสาร และชาวอิสราเอลก็ได้มีประสบการณ์ในการได้รับความเมตตาจากพระเจ้าอยู่เสมอๆ ในตลอดระยะเวลาประวัติศาสตร์ของตน การเปิดเผยความเมตตาของพระเจ้าในพระวรสารจึงไม่ใช่



เป็นอะไรที่ใหม่ แต่เป็นการเปิดเผยที่ต่อเนื่องมาจากพันธสัญญาเดิมและถูกทำให้สำเร็จและสมบูรณ์ไป ผ่านทางการเปิดเผยขององค์พระเยซูคริสตเจ้า พระบุตรของพระเจ้า ที่ได้ทรงลงมาบังเกิดเป็นมนุษย์

### 1. ความต่อเนื่องจากพันธสัญญาเดิม

ในการเรียบเรียงพระวรสาร ผู้เขียนต้องเผชิญกับปัญหาว่าจะทำอย่างไรถึงจะถ่ายทอดธรรมล้ำลึกของพระเจ้าที่เปิดเผยในประวัติศาสตร์ออกมาได้ทั้งครบภายใต้ข้อจำกัดของภาษาและความเป็นมนุษย์ เหตุเพราะว่า การเข้ามาในประวัติศาสตร์ของพระเป็นเจ้า ผ่านทางพระเยซูแห่งนาซาเร็ธ และการไถ่กู้มนุษย์ให้รอดพ้นด้วยชีวิต ความตายและการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสตเจ้า ล้วนเป็นสิ่งที่ผู้เขียนไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน พวกเขาจึงไม่มีคำที่จะใช้เพื่อถ่ายทอดธรรมล้ำลึกของพระเจ้าตามที่พวกเขามีประสบการณ์ได้ทางเดียวที่พวกเขาทำได้คือต้องอาศัยความคิดและคำจากพันธสัญญาเดิมและนำมาตีความใหม่ โดยอาศัยแสงสว่างแห่งการเข้ามาในประวัติศาสตร์มนุษย์ของพระเยซูคริสตเจ้า

เรื่อง “ความเมตตาของพระเจ้า” ก็เช่นเดียวกัน ผู้เขียนพระวรสาร “รับเอา” ความคิดและคำที่เกี่ยวกับความเมตตาของพระเจ้าจากพันธสัญญาเดิมมากแล้วซ้ำในพระวรสารของตน และมีการเพิ่มเติมความหมายใหม่ด้วยในบางครั้ง เรื่องนี้เห็นได้ชัดในบทเริ่มต้นพระวรสารของนักบุญลูกาที่เน้นเข้าถึงความจริงที่ว่าพระเจ้าทรงเชื่อสัตย์ต่อพันธสัญญาของพระองค์เสมอ พระองค์ทรงเคยเมตตาและเอาใจใส่พันธสัญญาที่ทำไว้กับชาวอิสราเอลเช่นไร พระองค์ก็ทรงเชื่อสัตย์และมั่นคงในคำสัญญาที่มีต่อผู้รับใช้ที่ต่ำต้อยของพระองค์นั้นนั่น และตั้งนี้ บทเพลงสรรเสริญของพระนางมารีย์ (ลก 1:46-55) และบทถวายพระพรของเศคาริยาห์ (ลก 1:68-79) ในตอนเริ่มต้นพระวรสารของลูกา จึงเต็มไปด้วยเรื่องความเมตตาของพระเจ้า ซึ่งรับอิทธิพลความคิดมาจากพันธสัญญาเดิมนั่นเอง<sup>1</sup>

ยิ่งกว่านั้น จากการสำรวจคำที่พระวรสารใช้เพื่อหมายถึงความเมตตาของพระเจ้า ก็เป็นการยืนยันได้อย่างดีว่าความคิดเรื่องความเมตตาของพระเจ้าในพระวรสารต่อเนื่องความคิดมาจากพันธสัญญาเดิม แต่ขณะเดียวกัน ผู้เขียนพระ

<sup>1</sup> ดูเปรียบเทียบระหว่าง ลก 1:46 กับ 1 ซมอ 2:1-10; ลก 1:48 กับ สดด 113:5-9; ลก 1:50 กับ สดด 103:13, 17; ลก 1:51 กับ 2 ซมอ 22:28; ลก 1:52 กับ สดด 147:6; ลก 1:53 กับ สดด 107:9; ลก 1:68 กับ สดด 41:13, 72:18, 106:48, 111:9; ลก 1:69 กับ สดด 132:17, 1 ซมอ 2:10; ลก 1:71 กับ สดด 106:10; ลก 1:72 กับ สดด 105:8, ปฐก 17:7; มคา 7:20 และ ลก 1:79 กับ อสย 42:7.

วรสารก็ได้เสริมมิติใหม่ของความเมตตาของพระเจ้าที่เปิดเผยผ่านทางกรบังเกิดเป็นมนุษย์ของพระเยซูคริสตเจ้าเข้าไปด้วย ตัวอย่างคำที่พระวรสารใช้บ่อยๆ เมื่อต้องการกล่าวถึงความเมตตาของพระเจ้า คือคำว่า Eleos, Oiktirmos และ Splanchna

Eleos เป็นคำกรีก หมายถึง ความเมตตา ความกรุณา ความสงสาร หรือความเห็นอกเห็นใจ คำนี้และคำที่มาจากรากเดียวกันนี้เป็นคำที่ผู้เขียนพระวรสารใช้มากที่สุด เราพบมากในการเล่าเรื่องของลูกาและมัทธิว โดยใช้คำนี้เมื่อต้องการกล่าวถึงความเมตตา หรือความกรุณาของพระเจ้า<sup>2</sup> คำต่อมาคือคำว่า oiktirmos เป็นคำกรีกเช่นกัน หมายถึง ความกรุณาหรือความสงสาร คำนี้และคำที่มาจากรากเดียวกันนี้ถูกนำมาใช้ในพระวรสารสทรรคน<sup>3</sup> และคำกรีกคำสุดท้ายคือคำว่า splanchna ซึ่งแม้ในยุคก่อนคริสตชน คำนี้ไม่ได้หมายถึงแหล่งของหัวใจที่รู้สึกเมตตาและสงสารแต่อย่างใด แต่ผู้เขียนพระวรสารก็นำคำนี้มาใช้เพื่อหมายถึงความรู้สึก

เมตตาสงสาร โดยในเรื่องเล่าเกี่ยวกับอัศจรรย์ต่างๆ ในพระวรสารสทรรคนก็ได้ใช้คำนี้เพื่อหมายถึงการเข้ามาในความทุกข์ยากของมนุษย์ด้วยความเมตตาสงสารของพระเจ้าผ่านทางพระเยซูคริสตเจ้า<sup>4</sup>

หากเรานำคำกรีกสามคำนี้ไปเปรียบเทียบกับพันธสัญญาเดิม เราก็พบว่า ในพันธสัญญาเดิมก็มีการใช้คำฮีบรูที่มีความหมายเหมือนกับคำกรีกนี้ด้วย เช่น คำกรีก eleos มีความหมายเหมือนกับคำฮีบรู hesed โดยใช้เมื่อต้องการพูดถึงเรื่องความเมตตา ความกรุณาและความสงสารของพระเจ้าเหมือนกัน<sup>5</sup> ส่วนคำกรีก oiktirmos และ splanchna ก็มีความหมายเหมือนกับรากของคำฮีบรู rhm และคำที่มาจากรากเดียวกันซึ่งมีใช้อยู่ในพันธสัญญาเดิมด้วยเช่นกัน โดยผู้เขียนพันธสัญญาเดิมนำมาใช้เพื่อหมายถึงความเมตตาหรือความสงสารของพระเจ้าที่มีต่ออิสราเอลประชากรของพระองค์<sup>6</sup>

<sup>2</sup> ดูใน ลก 1:50, 54, 58, 72, 78, 10:37, 18:38, 39; และ มธ 5:7, 9:13, 27, 12:7, 15:22, 18:33, 20:30, 31.

<sup>3</sup> ดูใน ลก 6:36, 10:33, 15:20; 16:24; 17:13; และ มธ 17:15.

<sup>4</sup> ดูใน มธ 18:23-35 โดยเฉพาะข้อ 27; ลก 15:11-32 โดยเฉพาะข้อ 20; และ มก 6:34

<sup>5</sup> ตัวอย่างเช่น ยรม 3:12; อสย 54:7-8; สดด 86:15; สดด 103:8

<sup>6</sup> ตัวอย่างเช่น สดด 103:13; พคค 3:22; อพย 34:6; 2 พศด 30:9

ดังนั้น เรื่องความเมตตาของพระเจ้า จึงเป็นเรื่องที่ได้รับการเปิดเผยแล้วในพันธสัญญาเดิม แต่เป็นพระเยซูคริสต์เจ้า พระบุตรพระเจ้า ที่ทรงทำให้การเปิดเผยความเมตตาของพระเจ้านั้นบรรลุผลสำเร็จและสมบูรณ์ไป ผ่านทางพันธกิจแห่งการไถ่กู้มนุษย์ให้รอดของพระองค์

## 2. มาระโก: ความเมตตาคือศูนย์กลางในการประกอบพระภารกิจของพระเยซูเจ้า

พระวรสารของมาระโก เป็นพระวรสารฉบับแรกที่พยายามบันทึกพระวาจาและพระภารกิจของพระเยซูเจ้าแห่งนาซาเร็ธ โดยอาศัยข้อมูลจากพยานและผู้ที่มีประสบการณ์ที่ได้สัมผัสกับพระเยซูเจ้าโดยตรง

เรื่อง “ความเมตตาของพระเจ้า” เป็นเรื่องที่ได้พบได้ทั่วไปตลอดพระวรสารของมาระโกนับตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ โดยในบทแรกๆ เราพบว่าพระเยซูเจ้าทรงรักษาคนป่วยจำนวนมาก เรื่องที่โดดเด่นและเกี่ยวข้องกับความสนใจของเรา เช่น การรักษาคนถูกปีศาจสิงที่เมืองคาเปอร์นาอุม (มก 1:21-27) การรักษาแม่ยายของเปโตร (มก 1:29-31) การรักษาคนเป็นโรคเรื้อน (มก 1:40-42) การรักษาคนอัมพาต (มก 2:3-12) และการรักษาชายมือลีบ (มก 3:1-6) ในการเล่าถึงการอัศจรรย์ทั้งหมดนี้ มาระโกได้เผยให้เห็นว่า พระเยซูเจ้าทรงทำ

อัศจรรย์รักษาพวกเขาเพราะพระองค์ “ทรงเมตตาและสงสาร” ในความทุกข์ทรมานของมนุษย์

ในการบรรยายเรื่องพระเยซูเจ้าทรงเรียกเลวีคนเก็บภาษีมาเป็นศิษย์ (มก 2:13-17) มาระโกต้องการแสดงให้เห็นว่า พระเยซูเจ้าทรงให้ความสนใจคนบาปเป็นพิเศษ ชาวยิวที่เคร่งครัดมองคนเก็บภาษีว่าเป็นคนบาป การที่พระเยซูเจ้าเรียกมัทธิวและไปรับประทานอาหารที่บ้านของเขาจึงเป็นที่ครหาสำหรับพวกฟาริสีอย่างมาก พวกเขาจึงถามหาเหตุผลจากพระองค์ และพระเยซูเจ้าก็ตอบไปว่า “คนสบายดีไม่ต้องการหมอ แต่คนเจ็บไข้ต้องการ” จากนั้น พระองค์ก็ชี้แสดงถึงเป้าหมายของการเสด็จมาของพระองค์ในทันที โดยกล่าวว่า “เราไม่ได้มาเพื่อเรียกคนชอบธรรม แต่เรามาเพื่อเรียกคนบาป” (มก 2:17) คำพูดนี้เผยให้เห็นว่า “ศูนย์กลาง” ของการประกอบภารกิจของพระเยซูเจ้าก็คือ “การเปิดเผยความเมตตาของพระเจ้า” นั่นเอง

พระเยซูเจ้าของมาระโกยังทรงรู้สึกสงสารฝูงชนที่ติดตามพระองค์ เพราะ “พวกเขาเหล่านั้นเป็นดังฝูงแกะไม่มีคนเลี้ยง” (มก 6:34) ซึ่งเหตุการณ์ต่อมา มาระโกก็เล่าเรื่องอัศจรรย์การทวีขนมปังครั้งแรกตามมาทันที (มก 6:35-44) นี้แสดงให้เห็นเช่นกันถึงความสงสารของพระเยซูเจ้าต่อฝูงชนที่ติดตามมาเฝ้าพระองค์ เราเห็นเรื่อง

นี้ได้ชัดเจนขึ้นอีกในครั้งที่พระองค์ทรงทวีชนมบังเป็นครั้งที่สอง โดยพระเยซูเจ้าทรงตรัสว่า “เราสงสารประชาชนเพราะเขาอยู่กับเรามาสามวันแล้ว และเวลานี้ไม่มีอะไรกิน ถ้าเราให้พวกเขากลับบ้านโดยไม่ได้กินอะไร เขาจะหมดเรี่ยวแรงขณะเดินทาง เพราะมีหลายคนเดินทางมาจากที่ไกล” (มก 8:2-3)

พระวรสารของมาระโกยังประกอบด้วยเรื่องเล่าการอัศจรรย์อีกหลายเรื่องที่พระเยซูเจ้าทรงกระทำเพื่อรักษาประชาชนที่ประสบเคราะห์กรรม เจ็บป่วยและถูกปีศาจสิง โดยแสดงให้เห็นถึงความรักเมตตาของพระเจ้าที่มีต่อพวกเขา เช่น เรื่องการรักษาหญิงตกเลือดเรื้อรัง (มก 5:25-34) การปลุกบุตรหญิงของไยรัสให้คืนชีพ (มก 5:35-42) การรักษาผู้เจ็บป่วยที่เมืองเยนเนซาเรธ (มก 6:53-56) การรักษาบุตรหญิงของหญิงชาวซีโรฟีไนเซีย (มก 7:25-30) การรักษาคนใบ้หูหนวก (มก 7:32-37) การรักษาคนถูกปีศาจสิง (มก 9:15-29) และการรักษาคนตาบอดที่เมืองเยริโค (มก 10:46-52)

และแม้หลังการกลับคืนพระชนมชีพแล้ว มาระโกยังเล่าต่อไปว่า ในขณะที่บรรดาศิษย์ของพระเยซูเจ้าออกไปเทศนาข่าวดีของพระองค์แก่นานาชาติ พระเยซูเจ้าก็ได้ทรงมอบอำนาจในการรักษาคนเจ็บป่วยและขับไล่ผีในนามของพระองค์ให้แก่พวกเขา

ด้วย (มก 16:15-18) สิ่งที่เกิดขึ้นนี้ นอกจากจะเป็นเครื่องหมายของความเที่ยงแท้ของข่าวประเสริฐที่พวกเขาไปประกาศแล้ว ยังแสดงถึงความเมตตาของพระเจ้า ความรัก และความห่วงใยที่พระเยซูเจ้าทรงมีต่อมนุษย์ทุกคนด้วย

### 3. มัทธีว: พระเยซูเจ้าทรงเปี่ยมด้วยความเมตตาของพระเจ้า

มัทธีวพูดถึงความเมตตาของพระเจ้าว่า “ได้รับการเปิดเผย” ในองค์พระเยซูเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการอัศจรรย์ต่างๆ ที่พระเยซูเจ้าได้ทรงกระทำ สำหรับมัทธีว พระเยซูเจ้าคือความสมบูรณ์ของธรรมบัญญัติ ขณะเดียวกัน พระองค์ก็ทรงเป็นการเปิดเผยความเมตตาของพระเจ้าที่มีต่อมนุษย์ที่สมบูรณ์ที่สุดด้วย และความเมตตานี้คือหัวใจของธรรมบัญญัติทั้งปวง ดังพระวาจาที่พระองค์คำตานิบรรดาธรรมมาจารย์และชาวฟาริสีว่า “วิบัติจึงเกิดแก่ท่านธรรมาจารย์และฟาริสีหน้าซื่อใจคด ท่านถวายหนึ่งในสิบของสระระแห่น ผักชี ยี่ห่วย แต่ได้ละเลยธรรมบัญญัติในเรื่องที่สำคัญ เช่น ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา และความซื่อสัตย์ บทบัญญัติเหล่านี้จำเป็นต้องปฏิบัติ โดยไม่ละเว้นบทบัญญัติอื่นๆ” (มธ 23:23)

ในบทเทศน์บนภูเขา (มธ 5:1-7:29) พระเยซูเจ้าทรงเรียกร้องผู้ติดตามพระองค์ให้

เป็นคนมีเมตตาต่อเพื่อนพี่น้อง ความเมตตาที่ได้รับการประกาศเสมือนเป็น “พระพร” กล่าวคือ เป็นรางวัลสำหรับคนที่ มีเมตตา “ใครที่มีเมตตาต่อผู้อื่นเท่า นั้นถึง จะได้รับความเมตตาจากพระเจ้า” การที่ มัทธีวรวมเรื่องนี้ไว้ในบทเทศน์บนภูเขาของ พระเยซูเจ้าจึงเป็นการแสดงให้เห็นว่า ท่าน ให้ความสำคัญกับเรื่องความเมตตาอย่างมาก ซึ่งสำหรับมัทธีวแล้ว การเป็นคนมีเมตตาที่ เหนือกว่าข้อจำกัดของกฎบัญญัติเป็นเงื่อนไข ที่จำเป็นสำหรับการเข้าในพระอาณาจักร สวรรค์

ในคำสั่งของพระเยซูเจ้าต่อบรรดาศิษย์ ของพระองค์ที่ไม่ให้พิพากษาคัดสินผู้อื่น เพื่อพวกเขาจะได้ไม่ต้องถูกตัดสินนั้น (มธ 7:1) เราพบว่า พระเยซูเจ้ากำลังเน้นอย่าง เป็นนัยยะสำคัญให้บรรดาศิษย์ของพระองค์ ดำรงชีวิตประจำวันอย่างมีเมตตา เหตุ เพราะว่า หากเขาคัดสินผู้อื่นอย่างไร พระเจ้าก็จะทรงตัดสินเขาอย่างนั้นด้วย (มธ 7:2) บรรดาศิษย์ของพระเยซูเจ้าจึงถูกเรียก ร้องให้เลิกเป็นคนหน้าซื่อใจคด พร้อมกับให้ พิจารณาบทพวนชีวิตของตนเอง เพราะการ ทำดังนี้จะทำให้พวกเขารู้จักตัวเองอย่างที่เป็น คือ เป็นคนบาปและอ่อนแอ และนี่ จะทำให้เขาเป็นคนมีเมตตาและใจกว้างต่อ เพื่อนพี่น้อง (มธ 7:3-5)

พระวรสารยังได้บันทึกเรื่องการเรียก มัทธีวมาเป็นสาวกของพระเยซูเจ้าด้วย (มธ

9:9) และเรื่องนี้เป็น การแสดงอย่างชัดเจน ที่สุดถึงกิจการแห่งความเมตตาของพระเจ้า ผ่านทางพระเยซูคริสต์เจ้า ทั้งนี้เพราะพระ เยซูเจ้าทรงต้องการให้พวกฟาริสีเข้าใจว่า พระเจ้าทรงพอพระทัยในคนอ่อนแอและคน บาป การนั่งโต๊ะอาหารร่วมกับคนเก็บภาษี และคนบาปของพระเยซูเจ้าจึงเป็นกิจการที่ แสดงถึงความเมตตาของพระเจ้า แต่การ ทำเช่นนั้นกลับยิ่งทำให้พวกฟาริสีไม่พอใจ และตั้งคำถามมากมาย เมื่อพระเยซูเจ้า ได้ยินดังนั้น จึงตรัสตอบว่า “คนสบายดี ย่อมไม่ต้องการหมอ แต่คนเจ็บไข้ต้องการ จงไปเรียนรู้ความหมายของพระวาจาที่ว่า เราพอใจความเมตตา กรุณา มิใช่พอใจ เครื่องบูชา เพราะเราไม่ได้มาเพื่อเรียกคน ชอบธรรม แต่มาเพื่อเรียกคนบาป” (มธ 9:12-13) คำตอบของพระเยซูเจ้านี้ สอดคล้องกับพระวาจาของพระเจ้าที่ตรัส ผ่านประกาศกโฮเซยาในพันธสัญญาเดิมที่ ว่า “เราต้องการความรักมั่นคง (ความ เมตตา) ไม่ประสงค์การถวายบูชา” (ฮชย 6:6) ดังนั้น เช่นเดียวกับที่โฮเซยาประกาศ ชัดเจนว่าพระยาเวห์ประสงค์ความรักเมตตา พระเยซูเจ้าก็ทรงต้องการบอกกับพวกฟาริสี เช่นกันว่า การปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความรัก เมตตาเป็นสิ่งที่พระเจ้าทรงต้องการ ไม่ใช่ การปฏิบัติตามจารีตพิธีหรือการถวายบูชา

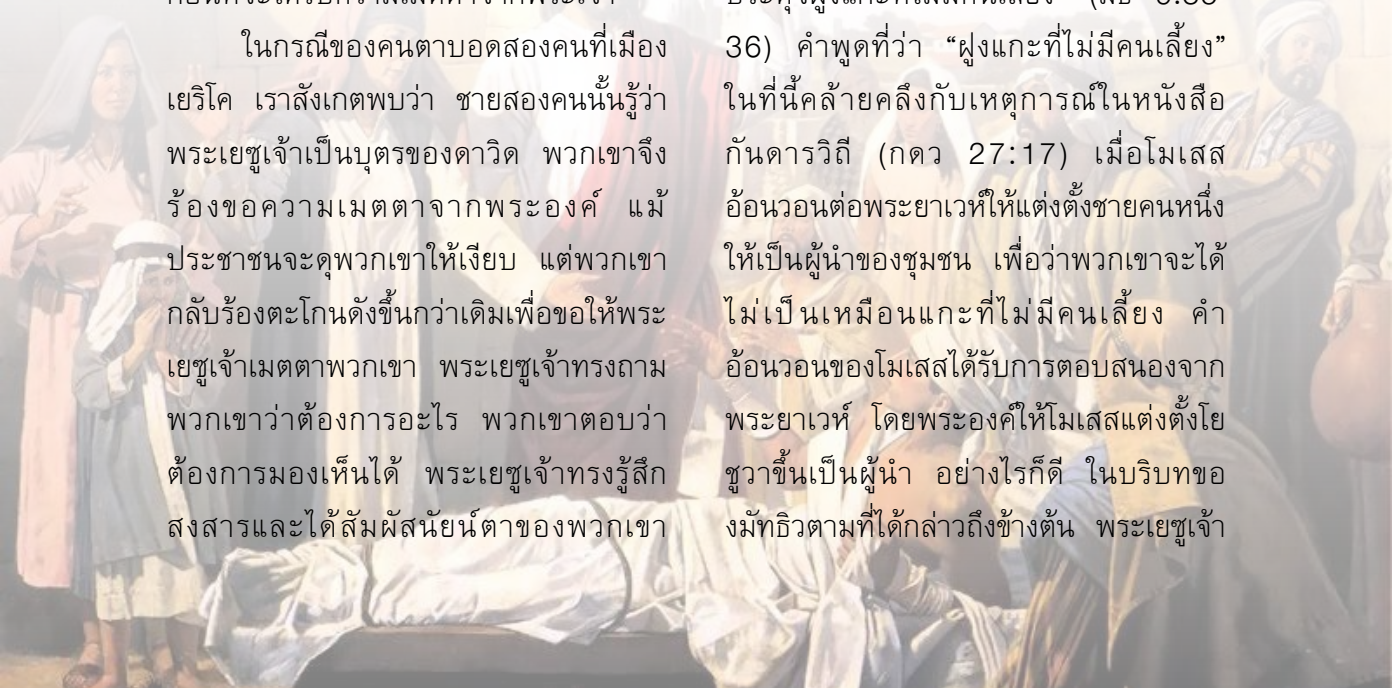
แต่ไม่ใช่คนป่วยทุกคนได้รับการรักษา และไม่ใช่คนบาปทุกคนได้รับการอภัย มี

เพียงผู้ที่มีความเชื่อในพลังอำนาจของพระเยซูเจ้า “เท่านั้น” ที่ได้รับการรักษาและได้รับการอภัย ความเชื่อในพระเจ้าและในพระบุตรเยซูจึงเป็น “sine qua non” (เงื่อนไขที่ขาดไม่ได้) สำหรับการรับความเมตตาจากพระเจ้า ดังการยืนยันของมัทธิวในเรื่องชายตาบอดสองคนที่ติดตามพระเยซูเจ้าไป พลาจร้องตะโกนด้วยความหวังว่าพวกเขาจะได้รับการรักษาให้หาย “โอรสของกษัตริย์ดาวิด โปรดเมตตาเราเถิด” (มธ 9:27) แต่ก่อนที่พระเยซูเจ้าจะทรงรักษาพวกเขา พระองค์ถามพวกเขาก่อนว่าเชื่อหรือว่าพระองค์ทรงรักษาพวกเขาได้ และเมื่อพระองค์ได้ยินคำยืนยันในความเชื่อของพวกเขาแล้ว พระองค์ถึงได้รักษาพวกเขาโดยกล่าวว่า “จงเป็นไปตามที่ท่านเชื่อเถิด” (มธ 9:29) นี่แสดงให้เห็นว่า ความเชื่อในพระเยซูเจ้าเป็นเงื่อนไขจำเป็นที่ควรต้องมีก่อนที่จะได้รับความเมตตาจากพระเจ้า

ในกรณีของคนตาบอดสองคนที่เมืองเยรีโค เราสังเกตเห็นว่า ชายสองคนนั้นรู้ว่าพระเยซูเจ้าเป็นบุตรของดาวิด พวกเขาจึงร้องขอความเมตตาจากพระองค์ แม้ประชาชนจะดูพวกเขาให้เจี๊ยบ แต่พวกเขากลับร้องตะโกนดังขึ้นกว่าเดิมเพื่อขอให้พระเยซูเจ้าเมตตาพวกเขา พระเยซูเจ้าทรงถามพวกเขาว่าต้องการอะไร พวกเขาตอบว่าต้องการมองเห็นได้ พระเยซูเจ้าทรงรู้สึกสงสารและได้สัมผัสส้นเท้าของพวกเขา

ทันใดนั้น พวกเขา ก็มองเห็นและติดตามพระองค์ไป (มธ 20:29-34) การอ้อนวอนขอความเมตตาของชายตาบอดทั้งสองคน และความปรารถนาที่พวกเขาแสดงออกมานี้ แสดงให้เห็นว่า พวกเขาทั้งสองยอมรับรู้ว่าพระเยซูเจ้าเป็นโอรสของกษัตริย์ดาวิด เป็นผู้ที่มีพลังอำนาจและสามารถให้ในสิ่งที่พวกเขาร้องขอได้ พวกเขาจึงได้ร้องขอ และพวกเขาก็ได้รับตามที่พวกเขาขอ

ความเมตตาของพระเยซูเจ้าไม่ได้จำกัดเฉพาะอยู่กับบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงฝูงชนทั่วไปด้วย พระวรสารของมัทธิวเล่าเรื่องนี้ว่า “พระเยซูเจ้าเสด็จไปตามเมืองและตามหมู่บ้าน ... ทรงรักษาโรคและความเจ็บไข้ทุกชนิด เมื่อพระองค์ทอดพระเนตรเห็นประชาชน ก็ทรงสงสารเพราะพวกเขาเหล่านั้นเหน็ดเหนื่อยและท้อแท้ ประดุจฝูงแกะที่ไม่มีคนเลี้ยง” (มธ 9:35-36) คำพูดที่ว่า “ฝูงแกะที่ไม่มีคนเลี้ยง” ในที่นี้คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ในหนังสือกันดารวิถี (กตว 27:17) เมื่อโมเสสอ้อนวอนต่อพระยาเวห์ให้แต่งตั้งชายคนหนึ่งให้เป็นผู้นำของชุมชน เพื่อว่าพวกเขาจะได้ไม่เป็นเหมือนแกะที่ไม่มีคนเลี้ยง คำอ้อนวอนของโมเสสได้รับการตอบสนองจากพระยาเวห์ โดยพระองค์ให้โมเสสแต่งตั้งโยชูวาขึ้นเป็นผู้นำ อย่างไรก็ตาม ในบริบทของมัทธิวตามที่ได้อ้างถึงข้างต้น พระเยซูเจ้า



ไม่ได้คอยให้มีการร้องขอก่อน แต่พระองค์มีความสงสารฝูงชน จึงตรัสกับศิษย์ของพระองค์ว่า “ข้าวที่จะเก็บเกี่ยวมีมาก แต่คนงานมีน้อย จงวอนขอเจ้าของนาให้ส่งคนงานมาเก็บเกี่ยวข้าวของพระองค์เถิด” (มธ 9:37) ข้อสังเกตที่น่าสนใจในที่นี้คือสำหรับมัทธิว ความเมตตาสงสารของพระเยซูเจ้าต่อคนที่เหน็ดเหนื่อยและท้อแท้เป็นเรื่องเร่งด่วนและสำคัญ จนพระเยซูเจ้าต้องดำเนินการในขั้นต่อไปทันที กล่าวคือ หลังจากมีความรู้สึกเช่นนี้แล้ว มัทธิวก็นำต่อในทันทีว่า พระเยซูเจ้าได้เรียกบรรดาศิษย์ของพระองค์มา ประทานอำนาจให้เขาขับไล่ปีศาจ ให้รักษาโรคและความเจ็บไข้ทุกชนิด (มธ 10:1)

มัทธิวยังมองว่า การอภัยเป็นผลตามที่เป็นของเมตตา คนที่มีเมตตาจึงเป็นคนที่รู้จักให้อภัยคนอื่นที่หมิ่นประมาทและประทุษร้ายตนหรือแม้แต่คนที่เป็นลูกหนีในนิทานเปรียบเทียบเรื่องคนใช้ที่ไร้ความเมตตาตามการเล่าของมัทธิว (มธ 18:23-34) พระเยซูเจ้าทรงกำลังบอกเราว่า เจ้านายของคนใช้คนนั้นสงสารและได้ยกหนี้ให้เขาทั้งหมด เพราะเขาไม่สามารถจะชำระหนี้ได้และร้องขอความเมตตา ขณะเดียวกันคนใช้ที่ได้รับการยกหนี้แล้วนั้นก็ควรที่จะแสดงความเมตตาในลักษณะเดียวกันนี้กับเพื่อนพี่น้องของเขาด้วย แต่เขาไม่ได้ทำ เขากลับแสดงความไร้เมตตาให้กับเพื่อนคนใช้ด้วยกัน

เขาจึงได้รับการลงโทษอย่างรุนแรง พระเยซูเจ้ายกตัวอย่างเรื่องนี้เพื่อต้องการสอนบรรดาศิษย์ของพระองค์ว่า พระบิดาเจ้าสวรรค์ก็จะทรงลงโทษเช่นเดียวกันสำหรับผู้ที่ไม่มีจิตใจเมตตา ยกโทษให้ผู้อื่น (มธ 18:35)

เราจึงพอสรุปได้ว่า พระวรสารของมัทธิวให้ความสนใจเรื่องการทำให้อภัย บัญญัติและคำทำนายของประกาศกในพันธสัญญาเดิมสำเร็จไป โดยให้ความสำคัญกับเรื่องความเมตตาเป็นพิเศษ (มธ 23:23-24) เพราะสำหรับมัทธิวถือว่า ความเมตตาเป็นหัวใจของกฎบัญญัติ และพระเยซูเจ้าก็คือความสมบูรณ์ของกฎบัญญัติ เพราะพระองค์ทรงเปี่ยมไปด้วยความเมตตาของพระเจ้า และพระองค์มีพลังอำนาจที่จะประทานความเมตตาให้แก่ผู้อื่น มัทธิวยังให้ภาพของพระเยซูเจ้าด้วยว่า พระองค์ทรงเตือนบรรดาผู้ติดตามพระองค์ว่า พวกเขาจะได้รับความเมตตาจากพระเจ้า ก็ต่อเมื่อพวกเขาแสดงความเมตตานี้ต่อเพื่อนพี่น้องในชีวิตประจำวันของพวกเขา

#### 4. ยอห์น: ความเมตตาคือความรักสงสารของพระเจ้า

เราอาจพูดได้ว่า พระวรสารของยอห์นไม่ได้พูดถึงเรื่องความเมตตาของพระเจ้าโดยตรง แต่จากการวิเคราะห์เทววิทยาทั้งหมดของยอห์น เราพบว่า ยอห์นรวมความคิดเรื่องความเมตตาของ

พระเจ้าไว้ในหัวข้อเรื่อง “ความรัก” ซึ่งเป็นหัวข้อหลักและเป็นพื้นฐานของงานเขียนทั้งหมดของยอห์น

เรื่องพระคุณความรักที่พระเจ้าทรงมีต่อมนุษย์นั้น เราพบได้ตั้งแต่ในบทแรกของพระวาสารของยอห์น ในอาร์มภบทของยอห์นซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นพระวรสารฉบับย่อ ยอห์นยืนยันความจริงที่เป็นวงกลมทับซ้อนกันว่า พระวจนาตถ์ของพระเจ้าที่ประทับอยู่กับพระเจ้าทรงเป็นพระเจ้า (ยอห์น 1:1) และพระวจนาตถ์ผู้ทรงเป็นพระเจ้านี้ได้ทรงเสด็จมารับธรรมชาติมนุษย์ในพระเยซูคริสตเจ้าและประทับอยู่ท่ามกลางเรา (ยอห์น 1:14) หัวใจของความรักของพระเจ้าซึ่งรวมถึงความเมตตาของพระองค์ด้วย คือ การรับธรรมชาติมนุษย์ของพระวจนาตถ์และทรงประทับอยู่ท่ามกลางมนุษย์นั่นเอง

บางคนให้ข้อสังเกตว่า ในพระวรสารของยอห์น พระเยซูเจ้าได้แสดงความเมตตาของพระองค์ให้ประชาชนได้เห็นประจักษ์นับแต่เริ่มต้นในการประกอบภารกิจของพระองค์ คือ ในเหตุการณ์ที่เมืองคานาที่พระเยซูเจ้าทรงช่วยเหลือเจ้าบ่าวด้วยการเปลี่ยนน้ำให้เป็นเหล้าองุ่น เพราะเขาต้องการความช่วยเหลือจริงๆ และเป็นมารดาของพระองค์เองที่มาแจ้งเรื่องนี้ให้พระองค์ทราบ (ยอห์น 2:1-11) และพระองค์ก็ได้แสดงความเมตตาซ้ำอีกครั้ง

ในเมืองเดียวกันนี้ เมื่อพระองค์ทรงรักษาบุตรชายของข้าราชการคนหนึ่งให้หายป่วย (ยอห์น 4:46-54)

เรื่องน้ำทรงชีวิตที่พระเยซูเจ้าสัญญาจะประทานแก่หญิงชาวสะมาเรีย (ยอห์น 4:10) เป็นอีกตัวอย่างที่แสดงว่าพระเจ้าทรงมีเมตตาต่อมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา การรักษาผู้ป่วยที่สระเบเบเธสดาในเยรูซาเล็ม (ยอห์น 5:1-15) ก็เป็นอีกครั้งหนึ่งที่พระเยซูเจ้าแสดงความเมตตาสงสารของพระองค์ต่อมนุษย์ที่ทนทุกข์ทรมาน

แต่เหตุการณ์ที่ให้ภาพความเมตตาของพระเยซูเจ้าค่อนข้างชัดเจนคือ เมื่อพระองค์ทรงประทานอภัยแก่หญิงที่ทำผิดประเวณี (ยอห์น 8:1-11) ในเหตุการณ์ครั้งนั้น ผ่านทางคำตอบของพระเยซูเจ้า ไม่ว่าพระองค์จะพยายามเลี่ยงการตอบโดยตรงหรือไม่ก็ตาม ผลที่ตามมาคือสิ่งที่ให้ความหมายอย่างล้ำค่า นั่นคือ บรรดาคนที่กล่าวโทษนางต่างรู้สึกถึงความไม่เหมาะสมของตนที่จะนั่งลงและพิพากษาโทษของนาง เพราะพวกเขารู้ว่าพวกเขาก็เป็นคนบาปด้วย คำพูดของพระเยซูเจ้าแก่หญิงคนนั้นจึงเป็นสิ่งที่น่าสังเกตด้วย “เธาก็ไม่ลงโทษท่านด้วยไปเถิด และตั้งแต่นี้ไป อย่าทำบาปอีก” (ยอห์น 8:11) ในที่นี้ เราพบทั้งความเมตตา ความกรุณา ความสงสารและความรักต่อคนบาปพร้อมกับการตำหนิและการประณามบาป ขณะเดียวกัน การแสดงความเมตตา

ต่อคนบาปพร้อมกับความชอบธรรมในการ ต่อต้านบาป ก็เป็นสิ่งที่กลมกลืนและสม คูลย์ด้วย ผ่านทางการตัดสินใจของพระเยซู เจ้าต่อหญิงคนนั้น

ความเมตตาของพระเจ้ายังได้รับการ บรรยายไว้ในนิทานเปรียบเทียบเรื่องผู้เลี้ยง แกะที่ดี (ยอห์น 10:1-21) ด้วยเพราะความ เอาใจใส่และความห่วงใยต่อฝูงแกะของตน ทำให้คนเลี้ยงแกะพร้อมแม้กระทั่งยอมสละ ชีวิตเพื่อฝูงแกะนั้น ซึ่งในบริบทนี้ พระเยซู เจ้าคือคนเลี้ยงแกะที่ดีคนนั้น และเป็นผู้ที่ พระบิดาทรงรัก เพราะพระองค์ทรงยอม สละชีวิตของตนด้วยใจอิสระอย่างเต็มที่เพื่อ ฝูงแกะของพระองค์

ในการกล่าวถึงเรื่องความเมตตาของ พระเจ้าในพระวรสารของยอห์น เรายังไม่ อาจละเลยเรื่องที่พระเยซูเจ้าทรงทำให้ลาซารัส กลับคืนชีพ (ยอห์น 11:1-44) ใน เหตุการณ์ครั้งนั้น พระเยซูเจ้าทรงรู้สึก สะเทือนพระทัยและเศร้าโศกมาก ดังการ กล่าวของยอห์นที่ว่าพระเยซูเจ้าถึงกับทรง กันแสง (ยอห์น 11:33, 35, 38) ด้วย ความสงสารและความรักที่มีต่อลาซารัสและ น้องสาวทั้งสองคน ซึ่งทั้งหมดเป็นเพื่อน พระเยซูเจ้า ที่สุดพระองค์ก็ทรงบันดาลให้ ลาซารัสกลับคืนชีพ

การเน้นเรื่องความรักของยอห์นจึงเป็น สิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ความรักเป็นบัญญัติ ใหม่ที่พระเยซูเจ้ามอบให้กับศิษย์ของ

พระองค์ เพื่อว่า หลังจากที่พวกเขาได้เรียน รู้จากพระองค์ผู้เป็นพระอาจารย์แล้ว พวกเขาจะได้รักผู้อื่น “เราให้บัญญัติใหม่แก่ ท่านทั้งหลาย ให้ท่านรักกัน เรารักท่านทั้ง หลายอย่างไร ท่านก็จงรักกันอย่างนั้นเถิด” (ยอห์น 13:34) พระเยซูเจ้าได้แสดงแบบ อย่างการรับใช้เพื่อแสดงถึงความรักนี้โดยการ ล้างเท้าบรรดาสาวกของพระองค์ (ยอห์น 13:5) การรักพระเยซูเจ้าจึงเป็นการถือตามบัญญัติ ของพระองค์ (ยอห์น 14:15, 21) ใครที่ ปฏิบัติตามวาจาของพระองค์คือคนที่รัก พระองค์ และพระบิดาของพระองค์ก็จะทรง รักเขา ทั้งพระบิดาและพระบุตรจะเสด็จมา หาเขาและพำนักอยู่กับเขา (ยอห์น 14:23)

การรักกันและกันเหมือนดังที่พระเยซู เจ้าทรงรักบรรดาศิษย์ของพระองค์ จึงเป็น บัญญัติที่สูงที่สุด และความรักที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ของพระเยซูเจ้าคือการยอมสละชีวิตของ พระองค์เพื่อเรา (ยอห์น 15:12-13) การ ลึ้นพระชนม์ของพระเยซูเจ้าเป็นการ แสดงออกถึงความรักเมตตาอย่างที่สุดของ พระบิดาที่มีต่อเรามนุษย์

## 5. ลูกา: พระวรสารแห่งความเมตตา

เราคงได้เห็นแล้วว่า พระวรสารเต็ม ไปด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับความเมตตาของ พระเจ้าที่มีต่อมนุษยชาติ เป็นพระเมตตาที่ ทรงเปิดเผยและแสดงผ่านทางชีวิตและพระ ภารกิจของพระเยซูแห่งนาซาเร็ธ พระบุตร

พระเจ้า ผู้ทรงรับธรรมชาติมนุษย์ แต่ในบรรดาหลักฐานที่พบในพระวรสารนี้ พระวรสารของลูกาให้ภาพของพระเยซูเจ้าว่าเปี่ยมด้วยความเมตตาของพระเจ้าอย่างโดดเด่นเป็นพิเศษ จนมีบางคนเรียกพระวรสารของลูกาว่าเป็น “หนังสือที่งดงามที่สุดเท่าที่เคยมีมา”<sup>7</sup>

ด้วยลีลาการเขียนที่ไม่เหมือนใคร ลูกานำเสนอเรื่องราวของพระเยซูเจ้าตั้งแต่ร่างหญ้าไปจนถึงไม้กางเขนในฐานะเพื่อนและผู้ที่ยกย่องให้ความช่วยเหลือคนต่ำต้อยและคนที่ถูกเกลียดชัง เราเห็นตัวอย่างเรื่องนี้ได้ชัดใน ลก 2:7-20 ที่ลูกาให้ภาพของคนที่เลี้ยงแกะที่เรียบง่ายและสุภาพว่าเป็นผู้หวังดีและเพื่อนกลุ่มแรกของบิดามารดาของพระกุมารเยซูที่เพิ่งบังเกิดในรางหญ้า ในการเริ่มประกอบพระภารกิจกับสาธารณชน พระเยซูเจ้าของลูกาก็ได้ประกาศ (manifesto) เป้าหมายของพันธกิจของพระองค์ไว้อย่างชัดเจน (ลก 4:18-19) โดยพระองค์มุ่งความสำคัญไปที่ความเมตตาต่อคนยากจนและคนขัดสน คนเจ็บป่วยและผู้ทันทูกรุมา คนถูกจองจำและคนถูกกดขี่ข่มเหงยิ่งกว่านั้น ในอุปมาเรื่องลูกเลี้ยงปลาและชาวสะมาเรียใจดี ลูกายังให้ภาพของพระเยซูเจ้าว่าเป็นพระองค์เองด้วยที่เปี่ยมด้วยความเมตตาของพระเจ้า นี่เป็นเอกลักษณ์

ของลูกาและทำให้พระวรสารของท่านแตกต่างจากผู้บันทึกท่านอื่นๆ และที่สุด ในลก 23:42-43 ลูกาก็นำเสนอภาพของพระเยซูเจ้าในฐานะเป็นเพื่อนและผู้ไถ่กู้ของผู้ร้ายที่ถูกตรึงกางเขนพร้อมกับพระองค์ที่ได้กลับใจ ในการพิจารณาเรื่องความเมตตาของพระเจ้าในพระวรสารของลูกา เราจึงสามารถพูดได้ว่า สำหรับลูกาแล้ว “ความเมตตากรุณาและความสงสารคือลักษณะเฉพาะของพระเยซูเจ้าของลูกา”

### 5.1 เริ่มต้นด้วยเรื่องความรักเมตตาของพระเจ้า

เรื่องความเมตตา ความรักและการอภัย เป็นสิ่งที่พบได้ทั่วไปในพระวรสารของลูกา นับแต่ตอนต้นของพระวรสารของลูกา เราก็พบความรักอ่อนหวานและความเมตตาของพระเจ้าแล้ว โดยทรงแสดงต่อสามภรรยาคนหนึ่งที่ไม่มีบุตรและพระองค์สัญญาจะประทานบุตรชายคนหนึ่งให้กับพวกเขาทั้งนี้ เพราะคำภาวนาวิงวอนขอของพวกเขาได้รับการสดับฟังด้วยพระทัยเมตตาของพระเจ้า (ลก 1:11-20) และด้วยพระทัยเมตตาของพระเจ้านี้ ลิทธิพิเศษของการได้เป็นมารดาของพระเจ้านี้ไม่ได้ถูกหยิบยื่นให้กับเจ้าหญิงหรือคนในตระกูลชั้นสูงคนใด แต่ถูกเสนอให้กับมารีย์ ข้าราชการที่สุภาพธรรมดาและต่ำต้อยแห่งนาซาเร็ธ (ลก 1:26-38)

<sup>7</sup> D. A. Hayes, *The Most Beautiful Book Ever Written: Gospel According to Luke*, New York: Eaton & Mains, 1913.

## 5.2 พระเยซูเจ้าประกาศพันธกิจแห่งความเมตตา

การประกาศพระพันธกิจของพระเยซูเจ้าในศาลาธรรมเมืองนาซาเร็ธ (ลก 4:18-19) เป็นเหมือนแก่นหรือศูนย์กลางที่สำคัญของพระวรสารของลูกา อาจพูดได้ว่าเป็นภาพขนาดย่อหรือพระวรสารฉบับย่อของลูกาก็ว่าได้ ในการประกาศพันธกิจซึ่งเป็นการเปิดฉากศาสนบริการของพระองค์นั้น พระเยซูเจ้าได้อ้างถึงหนังสือของประกาศกอิสยาห์ (อสย 61:1-3) ซึ่งเป็นตอนที่พูดถึงความเมตตาของพระเจ้าและความพอใจเป็นพิเศษของพระเจ้าต่อบรรดาคนยากจน

ทำไมลูกาถึงได้อ้างถึงคำพูดของอิสยาห์ในเหตุการณ์ครั้งนี้?

คำพูดของประกาศกอิสยาห์ได้รับการอ้างอิงและพาดพิงถึงอยู่บ่อยๆ ในพระวรสาร จนอาจกล่าวได้ว่า ในบรรดาพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม หนังสือของประกาศกอิสยาห์ถูกนำมาอ้างอิงในพระวรสารมากที่สุด เพราะดูเหมือนอิสยาห์เป็นหนังสือเล่มเดียวและดีที่สุดที่สุดในพันธสัญญาเดิมที่มีเนื้อหาช่วยเหลือพระศาสนจักรในยุคเริ่มแรกให้เข้าใจทุกเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิต ศาสนบริการ การสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้า

ในเหตุการณ์ครั้งนี้ ลูกาสนใจที่จะนำเสนอภาพพันธกิจในอนาคตของพระเยซูเจ้าในแบบย่อๆ พันธกิจนี้คือการประกาศข่าวดี

แห่งความรอดผ่านทางวาจาและการกระทำต่างๆ ของพระองค์ ซึ่งเรื่องนี้ อิสยาห์ได้เตรียมการไว้แล้วอย่างดี ที่พิเศษคือข้อความจาก อสย 61:1-2 และ อสย 58:6 ซึ่งเป็นตอนที่อาจดึงดูดใจลูกาเป็นพิเศษ เพราะมีเนื้อหาเกี่ยวพันโดยตรงกับความเมตตาของพระเมสซียาห์ และยังเป็นตอนที่เข้ากันได้ดีที่จะนำมาใส่ไว้เป็นบทนำก่อนการเริ่มต้นศาสนบริการของพระเยซูเจ้าของลูกา จึงได้นำข้อความดังกล่าวของอิสยาห์มาใส่ไว้ในที่นี้

และดังนั้น การประกาศพระพันธกิจของพระเยซูเจ้านี้จึงมีความสำคัญและมีคุณค่าเพียงพอสำหรับเราที่จะกล่าวถึงในที่นี้ด้วย

(ก) แผนการแห่งพันธกิจของพระเยซูเจ้า ใน ลก 4:18-19 เป็นข้อความที่ประกอบด้วยแผนการที่บรรยายพันธกิจที่พระเยซูเจ้าจะทรงกระทำต่อไป ตามความเข้าใจของลูกา พระวาจาและการกระทำของพระเยซูเจ้านี้ มีความหมายเฉพาะและเป็นแบบแผนต่องานศาสนบริการทั้งหมดของพระองค์ แต่ก็ไม่ใช่มีเพียงข้อความของประกาศกอิสยาห์อย่างเดียวที่บ่งบอกถึงแผนงานพันธกิจทั้งหมดของพระเยซูเจ้า สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์นี้ในพระวรสารของลูกาก็ประกาศตัวเองถึงแผนงานดังกล่าว

ด้วยเหมือนกัน โดยในพระวรสารของ ลูกา พระเยซูเจ้าเริ่มประกอบศาสนบริการของพระองค์อย่างเปิดเผยครั้งแรกในเมืองนาซาเร็ธ ขณะที่มาระโกเล่าถึงเหตุการณ์นี้ซ้ำกว่ามาก คือมาระโกเล่าว่าพระเยซูเจ้าไปประกอบศาสนบริการในที่อื่น ๆ ก่อนแล้วถึงกลับมาที่นาซาเร็ธ มัทธิวกั้เช่นกัน ที่เล่าเรื่องนี้ในเกือบปลาย ๆ การประกอบศาสนบริการของพระเยซูเจ้า<sup>8</sup>

**(ข) การเลือกทำงานเพื่อคนยากจน และคนถูกทอดทิ้ง** หากเปรียบเทียบกับผู้นิพนธ์พระวรสารฉบับอื่นๆ จะพบว่า ลูกาพยายามรักษาคำพูดของพระเยซูเจ้าเกี่ยวกับคนรวยและคนยากจน หรือจับคำพูดเหล่านี้ใส่ในปากของพระเยซูเจ้ามากกว่าพระวรสารฉบับอื่น นี่แสดงถึงทัศนคติเฉพาะของลูกาที่มีต่อเรื่องนี้ และลูกาก็ยืนยันเรื่องความยากจนว่าได้รับการเปิดเผยก่อนเริ่มงานศาสนบริการของพระเยซูเจ้าเสียอีก การประกาศพันธกิจของพระเยซูเจ้าของลูกาที่เมืองนาซาเร็ธจึงเป็นการแสดงให้เห็นลักษณะงานศาสนบริการที่จะเกิดขึ้นในอนาคตแบบย่อ ๆ ของพระองค์ และ

คนกลุ่มแรกที่ได้รับประโยชน์จากงานศาสนบริการของพระองค์ก็คือคนยากจนนั่นเอง

คำว่า “คนยากจน” มีปรากฏอยู่ 11 ครั้งในงานเขียนของลูกา ส่วนในมาระโกและมัทธิวกั้ใช้คำนี้เพียง 4 -5 ครั้งเท่านั้น นี่พอเป็นประจักษ์พยานได้ว่า พระเยซูเจ้าของลูกาให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคนยากจนด้วยเหตุนี้ นับแต่เริ่มต้นของพระวรสาร ลูกาจึงให้ภาพพระเยซูเจ้าว่าทรงมีพระทัยเมตตาและเอาใจใส่บรรดาคนยากจนและคนถูกทอดทิ้งเข้มแข็งเป็นพิเศษ และยังหมายรวมถึงคนที่หิวโหย คนที่เป็นทุกข์คร่ำครวญคนป่วย คนถูกทอดทิ้ง คนรับภาระหนัก คนต่ำต้อย หรือแม้แต่คนตายไปแล้วจากสายตาของคนอื่นด้วย

การเลือกของพระเยซูเจ้าของลูกาที่จะประกอบพระภารกิจกับบุคคลต่างๆ เหล่านี้ผ่านทางการประกาศพระพันธกิจของพระองค์ (manifesto) ในศาลาธรรมในเมืองนาซาเร็ธ จึงเป็นการเปิดเผยให้เห็นอย่างชัดเจนว่า พันธกิจแห่งการช่วยให้รอดของพระเยซูเจ้านั้น เป็นพันธกิจแห่งความเมตตาตนเอง

<sup>8</sup> ดูเปรียบเทียบระหว่าง ลก.4:16-30; มก.6:1-6; มธ.13:53-58

### 5.3 พระเยซูเจ้าเทศน์สอนเรื่อง ความเมตตาของพระเจ้า

ถ้าลูกานำเสนอพระเยซูเจ้า ขณะอยู่ใน  
ในศาลาธรรมเมืองนาซาเร็ธว่า เป็นการ  
ประกาศพันธกิจแห่งความเมตตาของ  
พระองค์แก่บรรดาคนยากจน เหตุการณ์การ  
เทศน์บนภูเขาของพระเยซูเจ้าตามการเล่า  
ของลูกาก็ไม่ได้มีเนื้อหาดีไปกว่าเหตุการณ์  
นั้นแต่อย่างใด (ลก 6:20-49) และแท้จริง  
แล้ว เนื้อหาทั้งหมดของบทเทศน์ดังกล่าวมี  
ศูนย์กลางอยู่ที่ประโยคที่ว่า “จงเป็นผู้  
เมตตากรรณา ดังที่พระบิดาของท่านทรง  
พระเมตตากรรณาเกิด”

ในความรักเมตตาของพระเจ้านี้  
คริสตชนได้รับการเรียกให้เลียนแบบอย่าง  
จากพระบิดาเจ้าสวรรค์ผู้เปี่ยมด้วยความ  
เมตตากรรณาแม้ต่อผู้ที่ไม่สำนึกในบุญคุณ  
และเห็นแก่ตัว คริสตชนยังได้รับการเรียก  
ร้องให้รักแม้แต่ศัตรูของตน พระเยซูเจ้าทรง  
ทราบดีว่าการเรียกร้องเช่นนั้นพูดยาก แต่ทำ  
ยาก อย่างไรก็ตาม จากการประกาศแก่  
บรรดาศิษย์ของพระองค์ที่ตัดสินใจติดตาม  
พระองค์ว่าเป็นผู้ “มีความสุข” นั้น  
พระองค์ต้องการแสดงให้เห็นว่า การเรียก  
ร้องของพระองค์นั้น แม้จะทำยาก แต่ก็  
ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้

ผลตามของกฎเกณฑ์แห่งความเมตตา  
กรรณา คือ การประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์นี้ใน  
ชีวิตประจำวัน ดังนี้ พระเยซูเจ้าจึงได้เสริม

ตามมาทันทีให้ระมัดระวังในการด่วนตัดสิน  
ผู้อื่น พร้อมกับสนับสนุนให้ปลูกฝังการรู้จัก  
ให้อภัยและมีใจกว้างต่อผู้อื่น เพื่อคริสตชน  
จะได้รับรางวัลตอบแทนอย่างอุดมจากพระ  
บิดาเจ้า ลูกาได้แนะนำถึงรางวัลนี้แล้วตั้งแต่  
ตอนเริ่มต้นของการเล่าเรื่องความสุขแท้จริง  
และคำสาปแช่ง บรรดาศิษย์ของพระเยซูเจ้า  
ได้รับพระพรและเป็นสุข เพราะพวกเขา  
ตัดสินใจรับหลักการแห่งความรักเมตตาตาม  
ปฏิบัติในชีวิตประจำวันของพวกเขา บทสรุป  
ของลูกาในเรื่องธรรมเทศนาแรกบนภูเขาของ  
พระเยซูเจ้าจึงไม่ใช่สิ่งใดอื่นนอกจาก “ทุก  
คนที่มาหาเรา ย่อมฟังคำเราและนำไป  
ปฏิบัติ” (ลก 6:47)

คำว่า “ความสุขแท้จริง” มาจาก  
ภาษากรีก makarios หมายถึง ได้รับพร  
หรือมีความสุข ในการใช้กับวรรณกรรมทาง  
ฝ่ายโลก คำนี้ใช้เพื่อยกย่องหรือสรรเสริญ  
บางคนที่ได้รับความสุขทางฝ่ายโลก เช่น  
ร่ำรวย มีตำแหน่งฐานะที่ดีในชีวิต มีปรีชา  
ญาณ มีสติปัญญา มีเกียรติยศชื่อเสียง  
หรือรอดพ้นจากเคราะห์กรรม ใน  
พันธสัญญาเดิม เราพบคำฮีบรู ‘ashre  
ว่าใช้เพื่อหมายถึง ความสุข และเป็นคำที่  
พบบ่อยๆ ในหนังสือเพลงสดุดี เพื่อใช้  
หมายถึงความสุขยินดีที่ได้กลับจากถิ่น  
เนรเทศ แต่ถ้าใช้ในรูปแบบของความรู้  
คำนี้หมายถึงการประกาศความสัมพันธ์  
ระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์ และการดำเนิน

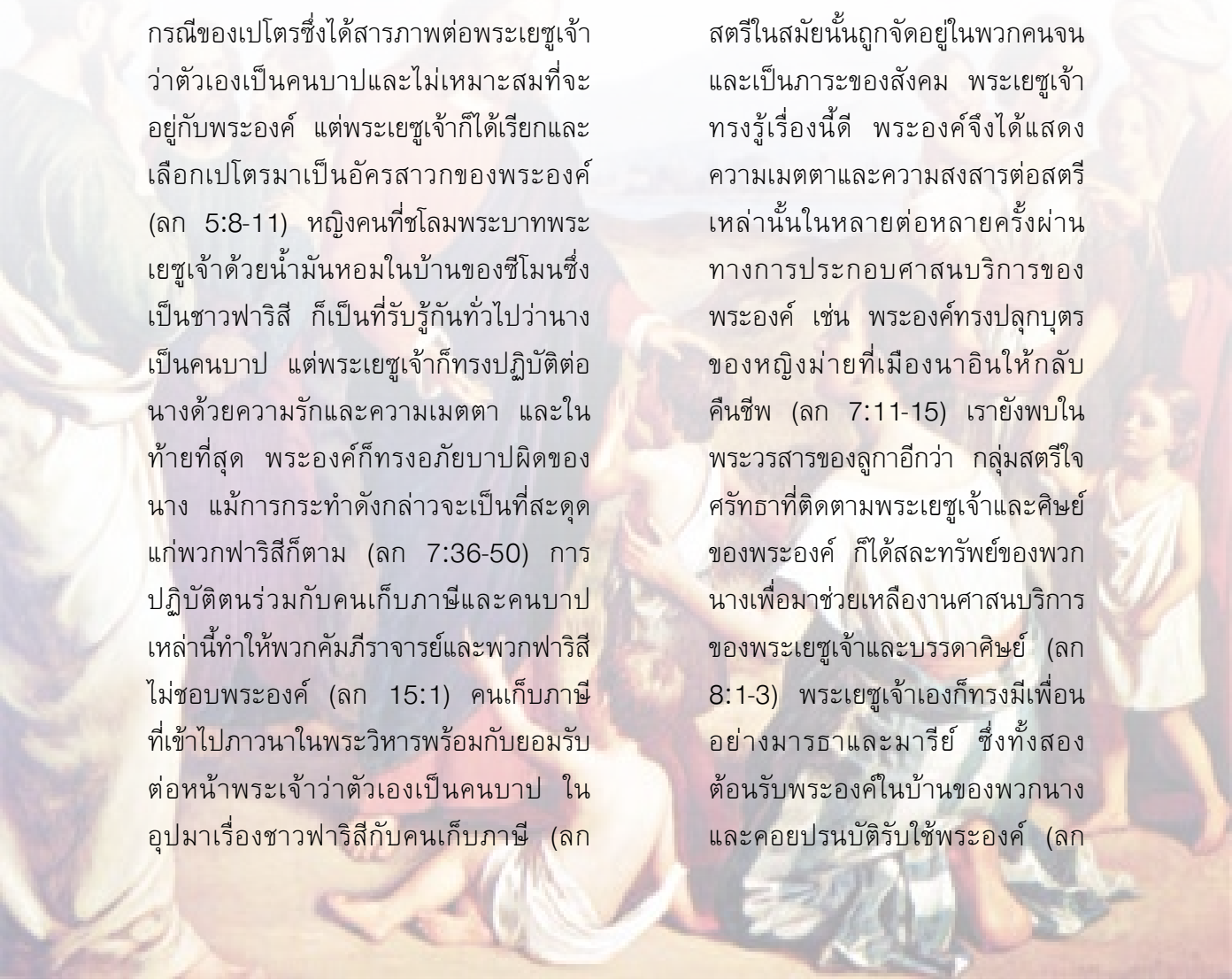
ชีวิตตามพันธสัญญาแห่งพระคุณ และคงเป็นความหมายนี้เองที่ผู้เขียนพระวรสารนำไปใช้กับคำ “ความสุขแท้จริง”

#### 5.4 พระเยซูเจ้าประกอบพันธกิจแห่งความเมตตา

ในพระภารกิจต่าง ๆ ของพระเยซูเจ้า ตามการนำเสนอของลูกา นั้น เป็นภารกิจที่เต็มไปด้วยความเมตตาและความรักที่มีต่อคนยากจนและคนที่ต้องการความช่วยเหลือ เรื่องนี้ได้รับการเผยให้เห็นผ่านทาง การแสดง ความเมตตาของพระองค์ต่อคนบาป เช่น กรณีของเปโตรซึ่งได้สารภาพต่อพระเยซูเจ้าว่าตัวเองเป็นคนบาปและไม่เหมาะสมที่จะอยู่กับพระองค์ แต่พระเยซูเจ้าก็ได้เรียกและเลือกเปโตรมาเป็นอัครสาวกของพระองค์ (ลก 5:8-11) หญิงคนที่ขโมยพระบาทพระเยซูเจ้าด้วยน้ำมันหอมในบ้านของซีโมนซึ่งเป็นชาวฟาริสี ก็เป็นที่รับรู้กันทั่วไปว่านางเป็นคนบาป แต่พระเยซูเจ้าก็ทรงปฏิบัติต่อนางด้วยความรักและความเมตตา และในท้ายที่สุด พระองค์ก็ทรงอภัยบาปผิดของนาง แม้การกระทำดังกล่าวจะเป็นที่สะดุดแก่พวกฟาริสีก็ตาม (ลก 7:36-50) การปฏิบัติตนร่วมกับคนเก็บภาษีและคนบาปเหล่านี้ทำให้พวกคัมภีร์จารย์และพวกฟาริสีไม่ชอบพระองค์ (ลก 15:1) คนเก็บภาษีที่เข้าไปภาวนาในพระวิหารพร้อมกับยอมรับต่อหน้าพระเจ้าว่าตัวเองเป็นคนบาป ในอุปมาเรื่องชาวฟาริสีกับคนเก็บภาษี (ลก

18:9-14) ก็ได้รับการยืนยันจากพระเยซูเจ้าว่าเขาเป็นคนชอบธรรม ความรักของพระเยซูเจ้าต่อคนบาปยังได้รับการเปิดเผยอีกครั้งในเรื่องของคักเคียส (ลก 19:1-10) และผู้ร้ายที่ถูกตรึงกางเขนพร้อมกับพระเยซูเจ้าที่ได้กลับใจ (ลก 23:42-43)

(ก) ความเมตตาพิเศษต่อสตรี คนยากจนและคนที่ขัดสน บรรดาสตรีในสมัยของพระเยซูเจ้า เป็นพวกที่ได้รับ ความเมตตาและความเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะสถานะทางสังคมของสตรีในสมัยนั้นถูกจัดอยู่ในพวกคนจน และเป็นภาระของสังคม พระเยซูเจ้าทรงรู้เรื่องนี้ดี พระองค์จึงได้แสดง ความเมตตาและความสงสารต่อสตรีเหล่านั้นในหลายต่อหลายครั้งผ่านทาง การประกอบศาสนบริกรของพระองค์ เช่น พระองค์ทรงปลุกบุตรของหญิงม่ายที่เมืองนาอินให้กลับคืนชีพ (ลก 7:11-15) เรายังพบในพระวรสารของลูกาอีกว่า กลุ่มสตรีใจศรัทธาที่ติดตามพระเยซูเจ้าและศิษย์ของพระองค์ ก็ได้สละทรัพย์ของพวกนางเพื่อมาช่วยเหลืองานศาสนบริกรของพระเยซูเจ้าและบรรดาศิษย์ (ลก 8:1-3) พระเยซูเจ้าเองก็ทรงมีเพื่อนอย่างมารธาและมารีย์ ซึ่งทั้งสองต้อนรับพระองค์ในบ้านของพวกนาง และคอยปรนบัติรับใช้พระองค์ (ลก



10:38-42) และอีกเช่นกัน เป็นกลุ่มสตรีที่เป็นเพื่อนของพระเยซูเจ้านี้เองที่เราพบในพระวรสารของลูกาว่า ได้ยินร้องให้ขณะที่พระเยซูเจ้าทรงมานกับการแบกกางเขนไปยังที่ประหาร และพระเยซูเจ้าก็ได้หันมาปลอบพวนาง (ลก 23:27-28) และหลังการกลับคืนพระชนมชีพแล้ว ก็มีสตรีกลุ่มหนึ่งได้รับสิทธิพิเศษในการนำข่าวดีแห่งการกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูเจ้าไปบอกแก่บรรดาอัครสาวก (ลก 24:10-12)

โลกดูถูกคนจนและคนขัดสน แต่พระเยซูกลับประกาศว่า คนที่ถูกกดขี่ข่มเหงนี้เองที่จะได้รับพระพร นี่เป็นคำประกาศยืนยันของพระองค์ในบทเทศน์บนภูเขา (ลก 6:20-22) และบทเทศน์ของพระองค์นี้ก็ได้รับความกระจ่างชัดในอุปมาเรื่องเศรษฐีกับคนจนที่ชื่อลาซารัส (ลก 16:19-31)

สำหรับพระเยซูเจ้า คนยากจนและคนขัดสนนี้เองที่เป็นคนสุภาพและต่ำต้อย นายร้อยที่สุภาพคนหนึ่งที่ยอมรับว่าตัวเองไม่เหมาะสมที่จะต้อนรับพระเยซูเจ้าในบ้านของตน ก็ได้รับการยกย่องจากพระเยซูเจ้าถึงความเชื่อที่เขามี และพระองค์ก็ได้แสดงความเมตตาโดยทรงประทานรางวัลแก่เขาโดยทรงรักษาผู้รับใช้คน

หนึ่งของเขาให้หายจากความป่วยไข้ (ลก 7:2-10) บรรดาศิษย์ของพระองค์ก็ได้รับการแนะนำไม่ให้แก่งแย่งกันว่าใครจะเป็นใหญ่กว่ากัน แต่ให้ดำรงตนอยู่เสมอในความสุภาพบริสุทธิ์และซื่อเหมือนเด็กเล็กๆ “เพราะผู้ใดที่เล็กที่สุดในพวกท่าน ผู้นั้นย่อมเป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด” (ลก 9:47-48) ความคิดนี้ถูกสะท้อนให้เห็นอีกครั้งหนึ่งในพระวรสารของลูกา เมื่อพระเยซูเจ้าทรงสรรเสริญพระบิดาเจ้าสวรรค์ “ที่พระองค์ทรงปิดบังเรื่องเหล่านี้จากบรรดาผู้ปรีชาและรอบรู้ แต่ทรงเปิดเผยแก่บรรดาผู้ต่ำต้อย” (ลก 10:21)

(ข) ความเมตตาต่อผู้ที่หลงทาง ภาพของพระเยซูเจ้าที่เป็นผู้แสวงหาคนที่หลงไปจากทางที่ถูกต้อง และทรงปลอบปล้ำยินดีหลังจากได้พบเขาอีกครั้งหนึ่งตามการเล่าของลูกานั้น เป็นเรื่องที่ทุกคนรู้จักกันอย่างดี คำอุปมาสามเรื่อง que แสดงถึงพระเมตตาการุณาของพระเจ้าในลูกาบทที่ 15 ซึ่งประกอบด้วยเรื่องแกะที่พลัดหลง เรื่องเงินเหรียญที่หายไปและเรื่องลูกเลี้ยงผจญ เป็นเรื่องที่ลูกาเล่าอย่างมีชีวิตชีวาและทำให้คนฟังเห็นภาพตามได้ นี่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ลูกาต้องการเน้นว่า ใน

พระเยซูเจ้า ความเมตตาของพระเจ้า ได้เกิดขึ้นจริงแล้ว เพื่อช่วยเหลือคนที่ ถูกทอดทิ้งจากคนทั่วไป

## 6. บทสรุป

จากที่ได้พิจารณามาทั้งหมดนี้ เราคงพอเห็นภาพรวมของพระวรสาร โดยเฉพาะพระวรสารของลูกาว่า เป็นดังที่ได้ตั้งชื่อไว้แต่ต้นว่าเป็น “การเปิดเผยความเมตตาของพระเจ้า” เพราะจากการเน้นถึงพันธกิจแห่งการไถ่กู้ของพระเยซูเจ้าแห่งประวัติศาสตร์ของบรรดาผู้เขียนพระวรสาร ได้เผยให้เห็นอย่างชัดเจนว่าความเมตตาของพระเจ้ามีมา

ถึงมนุษย์ผ่านทางพระบุคคลของเยซูชาวนาซาเร็ธ พระเยซูเจ้าทรงรับความรักเมตตาที่มาจากพระเจ้าพระบิดา และพระองค์ก็ทรงเปิดเผยความรักเมตตาที่แก่มนุษย์ ผ่านทางชีวิต พันธกิจ พระวาจาและกิจการต่างๆ ของพระองค์นั่นเอง

ความรอดของมนุษย์โลกจึงบรรลุจุดสมบูรณ์ในองค์พระเยซูแห่งนาซาเร็ธนี้ เพราะในพระองค์ พระเจ้าได้นำความรอดมาให้มนุษย์ด้วยวิธีการที่กำหนดไว้ชัดเจนแล้วและทำซ้ำอีกไม่ได้ ครั้งเดียว และมีผลตลอดไป




- Brown, R. E. The Gospel According to John. vol. I-II, (Anchor Bible 29), Garden City, New York: Doubleday & Co., 1979.
- Conzelmann, H. The Theology of St. Luke. English translation by G. Buswell, London: SCM, 1982.
- Dictionary of Biblical Theology. ed., X. L-Dufour, London: Geoffrey Chapman, 1972.
- Ellis, E. E. The Gospel of Luke. London: Oliphants, 1974.
- Fitzmyer, J. A. The Gospel According to Luke I-IX. (Anchor Bible 28), Garden City, New York: Doubleday, 1981.
- The New International Dictionary of the New Testament Theology. ed., Colin Brown, vol. II, Exeter: Paternoster, 1980.



# เมตตากรุณา

## ด้วงพระบิดาทรงเมตตากรุณา

(ขนาดตัวต่าบงตา)

บาทหลวงปรีชา ธรรมนิยม 

ขออนุญาตนำเสนอบ้างประการ โอกาส “ปีแห่งพระเมตตา”

พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงปรารถนาให้ปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษนี้ เป็นปีแห่งพระเมตตา เพื่อ คริสตชนจะได้มี “ประสบการณ์แห่งความรัก ความเมตตาปราณี ความเมตตาสงสารของ พระเจ้า ผู้ทรงบรรเทาใจ ผู้ทรงให้อภัย และทรงให้ความหวัง”

นี่คือโอกาสที่เราจะรับรู้อย่างเข้มข้นถึงความปีติยินดีในตัวเรา ที่ได้ค้นเจอองค์พระเยซู พระองค์ทรงเป็นผู้เลี้ยงแกะผู้ใจดี เสด็จมาเสาะหาลูกแกะที่หลงฝูง และความปีติยินดีของ พระองค์ คือ ทรงสามารถแบกพวกเราผู้หลงทางใส่บ่านำไปสู่บ้านของพระบิดา



บาทหลวงสังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล (O.M.I.)

เป็นปีศักดิ์สิทธิ์ที่องค์เจ้าเหนือหัวเยซู ได้ทรงสัมผัส และเปลี่ยนแปรพวกเรอาอาศัย พระเมตตาของพระองค์ เพื่อพวกเราจะได้ สามารถเป็นพยานแห่งความเมตตากรุณา เป็นปีของช่วง เวลาแห่งพระเมตตาเพื่อ เยียวยาบาดแผลแห่งความเปราะบางของ พวกเรา เพื่อพวกเราจะได้ไม่เมื่อยล้าในการ ต้องค้นหาพบผู้ที่ต้องการเห็น และได้สัมผัส มือที่จูงไปพบเครื่องหมายแห่งการประทับ อยู่ของพระเจ้า และได้พบวิถีทางแห่งการ ให้อภัยและการคืนดี

เมื่อได้รับพระพรนี้ที่เยียวยาและ เปลี่ยนแปรชีวิตของพวกเรา เป็นหน้าที่ของ พวกเราที่ต้องแบ่งปันพระพรนี้แก่คนรอบ ข้าง และแก่ทุกคนที่ผ่านเข้ามาในชีวิตด้วย หัวใจกว้าง และอย่างเป็นรูปธรรม

ตลอดปีนี้ พวกเราได้รับเรียกให้ ปฏิบัติกิจเมตตาธรรม

เมื่อพูดถึง “กิจเมตตาธรรม” พระสันตะ บิตรฟรานซิสตรัสว่า เป็นวิธีหนึ่งในการ ปลุกจิตสำนึก ที่บ่อยๆ ครั้งหลับไหลต่อ โศกนาฏกรรมของความยากจน เพื่อเจาะ ลึกเข้าไปในหัวใจของพระวรสารให้มากขึ้น ในพระวรสารนี้เอง ที่คนยากจนได้รับ อภิสติจากพระเมตตา (เทียบ พระสันตะ บิตรฟรานซิส)

พระสันตะบิตรฟรานซิสยังทรง บรรารณาให้ตลอดปีศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตา นี้ เอื้อต่อการมีศาสนสัมพันธ์ เอื้อโอกาส

ในการพบปะกันระหว่างศาสนาและธรรม ประเพณีอันมีคุณธรรมทั้งหลาย เพื่อการ รู้จักและเข้าใจให้ดีขึ้น เพื่อจัดทุกรูปแบบ ของความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติ

พระสันตะบิตรฟรานซิสทรงเน้นให้ พวกเราคริสตศาสนิกชนได้ใส่ใจ และ พยายามเจริญชีวิตในศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งการ คืนดีและบูชาขอบพระคุณ

การเปิดเผยของพระเมตตา ถ้าพวก เราสามารถพูดถึงพระเจ้าได้ ก็เพราะ พระองค์ได้ทรงเปิดเผยพระองค์เองแก่พวก เรา และถ้าพวกเราเกิดรักพระองค์ขึ้นมา ก็ เพราะพระองค์ทรงรักพวกเราก่อน พระเจ้า ทรงเปิดเผยพระองค์ผ่านการสร้างโลก ยิ่ง กว่านั้น พระองค์ทรงเปิดเผยพระองค์ใน ปฏิบัติการแห่งความรอดพ้นของมนุษย์ เพราะพระองค์ทรงเมตตา

การเปิดเผยนี้แปลมาจากภาษาละติน revelare ตรงกับภาษากรีก apokalypto ซึ่งก็แปลว่า “ทำให้เป็นที่รู้จัก (เปิดม่าน/ เปิดผ้าคลุม)”

พระศาสนจักร (พวกเราทุกคน) ได้ ก้าวเข้าสู่ปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษ เพื่อเปิดโอกาส ให้พวกเราได้ค้นเจอพระเมตตา ได้รู้จักมัก คุ่นกับพระเจ้าผู้ทรงเมตตามากขึ้น

เทศกาลมหาพรต (ที่ผ่านไปแล้ว) ได้ เป็นช่วงเวลาอันเหมาะสมสำหรับหัวใจ ที่ กระจายจะพบการเปิดเผยนี้ หัวใจของ เทศกาลมหาพรต คือ ความรักเมตตา/

ความรักเพื่อแม่ ที่ช่วยชำระล้างความเห็นแก่ตัวเพื่อหันกลับมาดำเนินชีวิตตามพระพรพรทานแห่งศีลล้างบาป (ศีลจุ่ม)

พระสันตะบิดรเบเนดิกที่ 16 ได้ทรงพระอักษรไว้ว่า “ความรักนั้นเป็นไปได้ และพวกเราทำความรักนั้นให้เป็นจริงเพราะพวกเราถูกสร้างขึ้นมาตามฉายาลักษณะของพระเจ้า”

พระเมตตา เป็น “กิจการอันสูงส่งที่พระเจ้าเสด็จมาพบพวกเรา” ทำให้พระเจ้าและมนุษย์เชื่อมเป็นหนึ่งเดียวกันได้ ทำให้เกิดความหวังว่าตนเป็นที่รักตลอดกาล แม้ตนเองอยู่ในสภาพ ซีดจำกัด เปราะบาง และเต็มไปด้วยบาป (เทียบ พระสันตะบิดรฟรานซิส)

ตลอดเทศกาลมหาพรตที่ผ่านมา พวกเราได้รับเชิญให้เจริญชีวิตในมิติแห่งความเป็นคริสตชนนี้ “เพ่งมองพระเมตตา เพื่อจะได้สามารถเป็นเครื่องหมายอันมีประสิทธิผลของ ปฏิบัติการของพระเจ้า และเพื่อสามารถเข้าถึงซึ่งพระเมตตาอันจำเป็นที่พวกเราต้องฟังพระวาจา ของพระเจ้าเสียก่อน ตรงนี้เองที่ความเย็บมีคุณค่าอย่างมากในการรำพึงไตร่ตรองพระวาจาที่ตรัสกับพวกเรา และสุดท้ายสามารถเพ่งพิศพระเมตตาของพระเจ้าและนำไปปฏิบัติในชีวิต (เทียบ พระสันตะบิดรฟรานซิส)”

“จงกลับมาหาเราเถิด” เป็นพระวาจาแรกในเทศกาลมหาพรต วาจาของพระบิดาเจ้า ผู้ทรงอ้าพระกรรออกมารับมาของพวกเราที่เดินหลงทางไป แต่พระเจ้ารักเราดังที่เราเป็น และทรงพร้อมเสมอที่จะมอบความรักอันอ่อนละมุนและการให้อภัย

พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงบอกให้พวกเราสังเกตว่า “ในเรื่องเล่าต่างๆ เกี่ยวกับพระเมตตา องค์พระเยซูได้เปิดเผยธรรมชาติของพระเจ้า เหมือนบิดา/พ่อ ที่ไม่ทรงเคยยอมรับว่าพ่ายแพ้ แต่ไปจนถึงการยกโทษและชนะการปฏิเสธ อาศัยความเมตตาสงสารและความเมตตากรุณาในทุกเรื่อง พระเจ้าเป็นผู้ที่เปี่ยมด้วยความยินดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้ให้อภัย

ในภาพวาดสีน้ำมันอันเลื่องลือของจิตรกร Rembrandt แสดงภาพของพ่อผู้ต้อนรับ การกลับมาของลูกด้วยใบหน้าปิติยินดีที่ได้สวมกอดลูกอีกครั้งในอ้อมกอดปล่อยตัวปล่อยใจจริง ไม่อายอะไรทั้งสิ้นเมื่อมองเห็นสภาพของลูก มือทั้งสองของผู้เป็นพ่อเป็นทั้งมือของพ่อข้างหนึ่ง และมือของแม่อีกข้างหนึ่ง นี่คือสัจธรรม พระเจ้าผู้ทรงปรารถนาให้พวกเราทุกคนมีความสุข

พระสันตะบิดรฟรานซิสเชื่อเชิญให้พวกเรามองศีลล้างบาป/ศีลแห่งการคืนดีให้ลุ่มลึกขึ้น คือ มองและเข้าใจพระพรของพระเจ้ามาสู่ใจพวกเรา มากกว่าการเน้นถึงการแก้ความผิด ความบาปของพวกเรา

พระองค์ทรงเน้นถึงการเปลี่ยนจิตใจ/กลับใจมากกว่า คำว่า “ศีลแห่งการคืนดี” จึงเป็นคำที่สวยงาม อันบ่งบอกถึงการเสด็จมาของพระเจ้าเพื่อพบมนุษย์ นำความปิติยินดีและสันติสุขเข้าสู่ชีวิตของพวกเรา

ข่าวดีแห่งพระเมตตา ปัสกา คือ ข่าวดีแห่งความรอดพ้นเป็นอิสระ คือข่าวดีแห่งพระเมตตา เพราะว่าองค์พระคริสต์ได้ทรงให้พระชนม์ชีพของพระองค์ด้วยความรัก เพื่อช่วยให้มวลมนุษย์หลุดรอดพ้นพระองค์ ทรงเปิดเผยพระบิดาผู้ทรงเมตตาและทรงฝันและหวังว่าจะได้ สัมผัสลูกๆ ของพระองค์ด้วยความรัก

ปีศาจดีลิตีที่พระสันตะบิดรฟรานซิส ได้ทรงกำหนด ฉีกแนวความคิดเก่าๆ ของความเมตตาสงสารให้เป็นข่าวดี พระองค์ทรงขอร้องให้เผชิญความทุกข์ยากลำบากของหญิงและชาย เพ่งมองและมีแนวความคิดในทางบวกต่อธรรมชาติแห่งพระเมตตา อันเป็นท่อน้ำของชีวิตปิติยินดีและสันติในใจเทียบเคียงไปกับสภาพ/เงื่อนไขของความรอดพ้นของพวกเรา

มหาพรตได้บอกพวกเราแล้วว่า ธรรมชาติแท้ของพระเจ้า คือ ความรักเมตตา “พระเจ้า ทรงพระกรุณาและทรงเมตตาสงสาร กว้างขวาง ทรงความรักมั่นคงอย่างเต็มเปี่ยม” (สดุดี 103:8)

การเฉลิมฉลองปัสกา เสริมพลังความเชื่อของพวกเรา และพวกเรากล่าวพูดได้ว่าพระเจ้า ทรงกระทำอย่างอื่นไม่เป็น

นอกจาก “รัก” “เมตตา” “สงสาร” เพื่อให้เกิดความปิติยินดีในหัวใจของทุกคนทั่วหน้าดังพวกเราได้อ่านในเรื่องเปรียบเทียบของพ่อผู้รอการกลับมาของลูก และปลาบปลื้มที่ได้สวมกอดลูกเมื่อลูกคนนั้นกลับมา

ปัสกา คือ “ชัยชนะอันเด็ดขาดของพระเมตตาของพระเจ้าต่อความเลวร้ายต่างๆ ของโลก “เติมเต็มหัวใจทุกดวงด้วยพลังแห่งความรักที่รู้จักบรรเทาใจ ให้กำลังใจ และให้อภัย อันนำพลังเพื่อเผชิญความเปราะบาง ความอ่อนแอ ความทุกข์ของเพื่อนมนุษย์ และปลุกฟื้นชีวิตใหม่และความอาจหาญเพื่อเพ่งมองไปในอนาคตข้างหน้า เป็นการรับพระพรและพลัง เพื่อสามารถถ่ายทอดส่งต่อไปสู่ผู้อื่นได้ ภารกิจนี้ต้องเป็นปัจจุบันสำหรับคริสตศาสนิกทุกคนที่ต้องช่วยกัน ให้มีประสบการณ์แห่งพระเมตตา จะได้ค้นเจอความอ่อนละมุนของพระเจ้า ด้วยความปิติยินดี

ธรรมชาติแห่งการชน : มรรคาแห่งพระเมตตา พระคัมภีร์เริ่มจากการสร้างโลกและมนุษย์ “แล้วพระองค์ทรงเห็นว่าดี” เมื่อมนุษย์คิดพลาด จึงถูกเชิญให้ออกจากสวนเอเดน ประตูลงปีด (เทียบ ปฐม 3:24) ในหน้าท้ายๆ ของพระคัมภีร์มีเขียนไว้ว่า ประตูของนครเยรูซาเลมสวรรค์จะไม่มีวันปิด เพราะจะไม่มียกกลางคืนอีกต่อไป (เทียบ วิวรรณ์ 21:25)

ระหว่างสองช่วงของพระคัมภีร์ องค์กรพระเยซูคริสต์ได้เสด็จมานำความรอดพ้นและอิสรภาพคืนให้มนุษย์ เพราะพระเจ้ามิได้ทรงตัดสินลงโทษมนุษย์ แต่ได้ทรงส่งพระบุตรมาหามนุษย์ เพื่อให้มนุษย์ได้ซึ่งในพระเมตตาการุณาของพระองค์

นักบุญสันตะบิทร ยอห์น ปอล ที่ 2 ได้ตรัสไว้ว่า พระเจ้าแห่งการสร้างโลกเป็นพระเจ้าแห่งความรอดพ้น **สัตย์ซื่อต่อความรัก**ของพระองค์ที่ทรงมีให้มนุษย์ ด้วยเหตุนี้พระบุตรผู้ไม่ทรงมีบาป ได้ยอมรับบาปเพราะเห็นแก่พวกเรา (เทียบ 2 โครินธ์ 5:21) เป็นความรักที่พร้อมให้อภัย พร้อมที่จะไปหาลูกที่หลงทาง

การเปิดเผยความรักนี้ ก็คือการเปิดเผยพระเมตตาของพระเจ้านั่นเอง อาศัยพระทรมาน การสิ้นพระชนม์ และการกลับคืนชีพ องค์กรพระเยซูคริสต์ได้ทรงนำพลังมาให้มนุษย์ สามารถเข้าถึงชีวิตที่สมบูรณ์และถึงความครบครัน

ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตา นำเตือนใจพวกเราให้ก้าวเข้าไปในธรรมล้ำลึกแห่งพระทรมาน อย่างลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น แทนที่จะเป็นความศรัทธาพื้นๆ ต่อการเดินทางใน “มรรคาศักดิ์สิทธิ์”

ในช่วงศตวรรษแรกๆ คริสตศาสนิกชนเดินทางแสวงบุญไปกรุงเยรูซาเลมปรารณาเดินตามพระยุคลบาทขององค์พระเยซูที่ละเล็กทีละน้อย ได้มีการแห่ที่เตือนให้รำลึกถึง

ช่วงต่างๆ ของพระทรมานของพระองค์ จากสวนเกธเซมานีจนถึงเขากัลวาสิโอ และได้กลายเป็นภาคต่างๆ ของมรรคาศักดิ์สิทธิ์ตามวัดทั่วไป สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเดินทางแสวงบุญ ณ กรุงเยรูซาเลมได้ ในศตวรรษที่ 18

ในปี 1958/2501 ครอบรอบหนึ่งศตวรรษของการประจักษ์มาของพระแม่มาลีที่เมืองลูร์ด ได้มีการเพิ่มภาคที่ 15 (ซึ่งเดิมตามธรรมประเพณีมี 14 ภาค) ได้ถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่มความหวังไว้ใจสำหรับคริสตศาสนิกชนภายหลังการตาย “พร้อมทั้งพระแม่ในความหวังไว้ใจแห่งปัสกา”

ในการเฉลิมฉลองปีศักดิ์สิทธิ์มหากาการณ์ 2000 นักบุญสันตะบิทร ยอห์น ปอลที่ 2 ได้ทรงรำพึงถึงมรรคาศักดิ์สิทธิ์โดยทรงอักษรด้วยพระองค์เอง

เราคงจำได้ (หรืออาจลืมไปแล้ว??) สิ่งแรกที่พระแม่มาลีเปิดเผยให้นักบุญแบร์นาดีตต์ได้รู้ คือ การรู้จักทำ “เครื่องหมายกางเขน” เพื่อสามารถก้าวเข้ารับพระเมตตาของพระเจ้า ท่านได้พูดว่า “ด้วยเครื่องหมายความกลัวได้อันตรายกันไป”

การแสวงบุญ ชีวิตคริสตชนของเรา เราดูเหมือนคล้ายชีวิตของชาวฮีบรู ที่ต้องเดิน 40 ปี ในทะเลทราย เพื่อลุดึงแผ่นดินแห่งพันธสัญญา ชีวิตของพวกเราเป็นเหมือนการแสวงบุญไปสู่บ้านพระบิดา มาตุภูมิของพวกเรา

ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตา พระศาสนจักรใคร่ใช้โอกาสนี้ไตร่ตรองการแสวงบุญ และปฏิบัติให้มีคุณค่าทางชีวิตธรรมจิต (spiritual meaning) มากยิ่งขึ้น การแสวงบุญนี้ปฏิบัติกันมาก ตั้งแต่ปีปีติมหาการุณย์ 2000 และให้ความหมายว่าผู้แสวงบุญ คือผู้ที่เดินทางไปสู่สถานที่ศักดิ์สิทธิ์/สักการะสถาน

พระคัมภีร์มิได้ใช้คำ “แสวงบุญ” โดยตรง แต่พูดถึง “การขึ้น” ไปยังสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ อับราฮัมและยากอบขึ้นไปซีเค็มและเบเทล พระเจ้าได้เปิดเผยพระองค์แก่โมเสส ณ ภูเขาซีนัย การเดินทางข้ามทะเลทรายได้ให้ความหมายว่าเป็นการแสวงบุญอันยาวนานสู่ดินแดนแห่งพันธสัญญา เมื่อกลับจากการถูกเนรเทศ กรุงเยรูซาเล็มได้กลายเป็นสักการะสถานสำคัญ และจุดหมายของการแสวงบุญ

คริสตศาสนิกชนสมัยแรกมิได้ตั้งใจทำให้สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ แต่ให้ความสำคัญต่อบุคคลมากกว่า คือ มรณสักขี เพราะหวังในคำเสนอวิงวอนของท่านเหล่านั้นต่อพระเจ้า พวกเขาจึงแสวงบุญไปยังหลุมศพของนักบุญเปโตรและนักบุญเปาโลที่กรุงโรม เริ่มจากศตวรรษที่ 2

หลังการเบียดเบียนในปลายศตวรรษที่ 4 คริสตศาสนิกชนแสวงหาสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในปาเลสไตน์ดังที่มีเขียนไว้ในพระธรรมใหม่ รวมถึงเสาะหาพระธาตุที่

โยงใยกับพระทรมานขององค์พระคริสต์ที่กรุงเยรูซาเล็ม ทำให้เกิดแรงดึงดูดการแสวงบุญ และปรารถนาจะรื้อฟื้นช่วงสุดท้ายในพระชนม์ชีพขององค์พระเยซูให้เป็นปัจจุบัน

จากกรุงเยรูซาเล็ม โรมได้กลายมาเป็นศูนย์การแสวงบุญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการสนับสนุนของพระสันตะบิดร Boniface ที่ 8 และจากสังคายนาแห่งกรุงเตรนโตในศตวรรษที่ 17 และได้เป็น “มรรคาศักดิ์สิทธิ์” เป็นวิธีแสดงความศรัทธา

พระสันตะบิดรฟรานซิส ได้ตรัสว่าปีศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตา นี้ น่าจะ “กระตุ้นการเปลี่ยนจิตใจ/การกลับใจของพวกเรา” กระตุ้นให้พวกเรากล้า “ให้อภัย รู้จักให้ เป็นเครื่องหมายแห่งการให้อภัย เพราะพวกเราได้สิ่งเหล่านี้มาแล้วจากพระเจ้า” พระองค์ทรงมีพระทัยกว้างกับทุกคน การแสวงบุญจึงเป็นโอกาสให้ผู้ปฏิบัติสามารถชำระดวงใจของเราได้อย่างแท้จริง และได้รับความปีติยินดีที่พบว่าตนเองได้หลุดรอดพ้นแล้ว (เทียบ สดุดี 51)

ในปีศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตา นี้ การแสวงบุญจึงควรสะท้อนภาพของการเดินทางตลอดช่วงชีวิตของผู้แสวงบุญ จนถึงเป้าหมายที่เจาะจงไว้เพื่อที่จะก้าวผ่านประตูศักดิ์สิทธิ์ ณ กรุงโรม หรือ ณ ที่ใด ความมุ่งมั่นและการเสียสละช่วยให้การ

แสงวบุญมีความหมายมากขึ้น การผ่านประตูศักดิ์สิทธิ์ คือ การที่ผู้แสวงบุญนำตัวเข้าไปสัมผัสพระเมตตาของพระเจ้าที่โอบอุ้มผู้แสวงบุญ เพื่อพวกเขาจะได้มีเมตตาแท้ๆ ต่อผู้อื่น เหมือนพระบิดาเจ้าทรงเมตตากรุณาพวกเรา

“พอมีความยินดีเปิดประตูศักดิ์สิทธิ์ ประตูแห่งพระเมตตาของพระเจ้า ผู้ที่ก้าวผ่านจะมีประสบการณ์ของความรักเมตตาของพระเจ้า ผู้ทรงบรรเทาใจ ทรงให้อภัย และทรงให้ความหวัง (เทียบ *Misericordiae Vultus* 5)

กิจเมตตาธรรม พระสันตะบิดรฟรานซิสเน้น “กิจเมตตาธรรม” เพื่อพวกเราจะได้กลายเป็นผู้มีเมตตาเหมือนพระบิดา ผู้ไม่เคยละเลยความเมตตา ความปราณีสงสาร เป็นวิธีการหนึ่งในการกระตุ้นเตือนสติ ปลุกจิตสำนึกของพวกเราให้เห็นเป้าหมายอันล้ำค่าอย่างเอกอุของพระเมตตากรุณาของพระเจ้า พระองค์ทรงปรารถนาให้พวกเรารู้จักเห็นอกเห็นใจกัน รู้จักเอื้ออาทรต่อกัน มีสายตาและอารมณ์ที่ไวกับความต้องการความช่วยเหลือผู้อื่น

พวกเราทราบดี ว่าพวกเราจะถูกตัดสินด้วยมาตรฐานความรักที่พวกเราปฏิบัติ เพื่อมีศักยภาพในการเป็นผู้มีเมตตากรุณา พวกเราต้องเข้าไปค้นหาอย่างไม่หยุดยั้งและอย่างละเอียดถี่ถ้วนด้วยวิริยะอุตสาหะในพระวาจา ในการภาวนา และ

ในศีลศักดิ์สิทธิ์ที่ให้การให้อภัยของพระเจ้า ค้นหาพลังเพื่อสามารถรักได้แบบพระองค์ ค้นหาความยินดีที่พระองค์ทรงพร้อมมอบให้ เพื่อสามารถเป็นพยานถึงคุณธรรมความดีของพระองค์

นี่คือเสียงเรียกที่อภัยของพระเยซูทรงส่งถึง/สู่หัวใจพวกเรา เพื่อจะได้ตรวจดูว่าพวกเราได้เข้าใจและเจริญชีวิตตามแบบสถานะศิษย์ของพระองค์หรือไม่

พระสันตะบิดรฟรานซิสยังตรัสอีกด้วย ความหวังว่าการทำนายนายขององค์พระเยซูจะกลับมาเป็นจริงอีกอย่างเด่นชัด ในการตอบรับด้วยความเชื่อของคริสตศาสนิกชน และขอให้วาจาของบรรดาอัศจรรย์มทูตอยู่ในหัวใจของพวกเรา เพราะ “ผู้ที่แสดงความเมตตากรุณา จงแสดงด้วยรอยยิ้ม” (เทียบ โรม 12:8)

**พระแม่มารี:** มารดาแห่งพระเมตตา ในปีศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตา พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงเชื้อเชิญพวกเราให้หันเข้าหาและมีความวางใจในพระแม่มารี ผู้เป็นมารดาแห่งพระเมตตา ขอให้สายตาอันอ่อนหวานละมุนของพระแม่ เตะตาพวกเราตลอดเวลา เพื่อพระแม่จะช่วยพวกเราให้ค้นเจอความเมตตาอ่อนหวานของพระเจ้าด้วยใจยินดี

ไม่มีผู้ใดได้รู้จักอย่างลุ่มลึกถึงธรรมล้ำลึกแห่งพระมนุษย์เจ้า ผู้เสด็จมารับสภาพมนุษย์

ตั้งแต่การแจ้งสารจากทูตสวรรค์ พระแม่มารีถูกเลือกจากพระเจ้าให้เป็น มารดาพระเจ้า เพื่อร่วมส่วนด้วยชีวิตทั้ง ชีวิตของพระแม่ในงานช่วยมนุษย์ให้รอดพ้น พระเจ้าได้ทรงเตรียมพระแม่ไว้อย่างดี อาศัยความรักของพระบิดาเจ้า พระแม่ได้ รักษาพระเมตตากรุณาของพระเจ้าไว้ในด้วย ใจกลมกลืนและเข้าหาอย่างสมบูรณ์แบบกับ องค์พระบุตรเยซู

การได้รับให้มีส่วนร่วมเป็นผู้ร่วมงานนี้ เกินความสามารถของมนุษย์ แต่พระแม่ได้น้อมรับเกียรติอันสูงส่งรับพระพรพรทาน รับพระเมตตากรุณาของพระเจ้า “มารีเป็น ข้าช่วงใช้ของพระเจ้า ขอให้เป็นไปกับมารี ตามวาจาของท่านเถิด” (เทียบ ลูกา 1:38)


และต่อมาอีกไม่นาน พระแม่มารีก็ กล่าวอย่างจริงจังที่ธรณีประตูบ้านของญาติ เอลิซาเบธ ว่า “พระเมตตากรุณาของ พระเจ้า... แผ่ไปตลอดทุกยุคทุกสมัย”

พระแม่มารีเป็น “มารดาแห่งพระ เมตตา” เพราะ “คำตอบรับ” ของ พระแม่มารี ข้าช่วงใช้ผู้ต่ำต้อยแห่งนาซาแรธ ได้พาพระแม่มารีไปจนถึงไม้กางเขน

พระแม่มารีเป็นแบบอย่าง/แม่แบบ ที่ เชื่อเชิญและโน้มน้าวจิตใจของพวกเรา พระแม่มารีเป็นดังมัดคูกุเทศ์และความหวัง ใฝ่ใจของพวกเรา

ถอดความและเรียบเรียงจาก นิตยสาร “Signes aujourd’hui”

# บทสรุปพระสมณสาส์น เตือนใจชื่นชมยินดีแห่งความรัก (*Amoris Laetitia*)

บาทหลวงเชิดชัย เลิศจิตรเลขา, M.I. 

(บทสรุป)

พระสมณสาส์นเตือนใจ ความปิติยินดีแห่งความรัก (Post-synodal Apostolic Exhortation) ของสมเด็จพระสันตะปาปา ฟรังซิส เป็นพระสมณสาส์นเกี่ยวกับความรักและครอบครัว ได้รับการเผยแพร่ในวันที่ 19 มีนาคม ค.ศ.2016 ในโอกาสสมโภชนักบุญโยแซฟ เป็นการรวบรวมสิ่งที่ได้มาจากผลการประชุมสมัชชาพระสังฆราช 2 ครั้ง (final reports) ครั้งแรก เดือนตุลาคม ค.ศ.2014 และครั้งที่สอง เดือนตุลาคม ค.ศ.2015 และคำสอนของสมเด็จพระ

พระสันตะปาปาองค์ก่อนๆ ที่เกี่ยวข้อง คำสอนครอบครัว ในพระสมณสาส์นเตือนใจบรรจुरายงานสรุปจากพระศาสนจักรท้องถิ่น จากสภาพระสังฆราชของประเทศต่างๆ ทั่วโลก เช่น เคนยา ออสเตรเลีย และอาร์เจนตินา เป็นต้น และยังอ้างคำกล่าวของบุคคลที่สำคัญๆ เช่น Martin Luther King และ Erich Fromm ยังอ้างเนื้อหาสาระภาพยนตร์เรื่อง *Babette's Feast* เพื่อแสดงถึงความหมายการอุทิศให้อย่างอิสระอีกด้วย



การสรุปพระสมณสาสน์เตือนใจความปิติยินดีแห่งความรัก ที่มีความยาวและเนื้อหาที่ลึกซึ้ง จำนวน 325 ย่อหน้า เป็นสิ่งที่ไม่สามารถกระทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้อ่านที่ไม่มีเวลาอ่านได้ทั้งหมด หรืออ่านแล้วแต่จับประเด็นสำคัญไม่ได้ บทสรุปพระสมณสาสน์เตือนใจนี้จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น แม้ว่าการอ่านเฉพาะบทสรุปเท่านั้นอาจจะเป็นดาบ 2 คม คือ ทำให้ผู้อ่านไม่อยากจะอ่านฉบับสมบูรณ์ ซึ่งไม่ใช่เป็นวัตถุประสงค์ของบทสรุปฉบับนี้ นอกจากนี้ การสรุปพระสมณสาสน์เตือนใจ ความปิติยินดีแห่งความรักนี้ ผู้เขียนขอสารภาพว่าได้มาจากการรวบรวมบทสรุป บทวิพากษ์ต่างๆ ของนักเทววิทยา บรรดาพระสังฆราชต่างๆ ที่ได้เข้าร่วมประชุม และผู้ที่มีส่วนร่วมในการร่างพระสมณสาสน์เตือนใจฉบับนี้ประกอบด้วย

เนื้อหาของพระสมณสาสน์เตือนใจความปิติยินดีแห่งความรัก มีจำนวนทั้งสิ้น 325 ย่อหน้าแบ่งเป็น 9 บท ตามหัวข้อดังต่อไปนี้ บทนำ (ข้อ 1-7); บทที่ 1 ในแสงสว่างแห่งพระวาจา (ข้อ 8-30); บทที่ 2 ประสพการณ์และการทำทนายของครอบครัว (ข้อ 31-57); บทที่ 3 พิศเพ่งองค์พระเยซู: กระแสเรียกแห่งครอบครัว (ข้อ 58-88); บทที่ 4 ความรักในครอบครัว (ข้อ 89-164); บทที่ 5 ความรักก่อให้เกิดกำเนิดบุตร (ข้อ 165-198);

บทที่ 6 แง่มุมบางประการในการอภิบาล (ข้อ 199-258); บทที่ 7 เพื่อการอบรมบุตรที่ดีกว่า (ข้อ 259-290); บทที่ 8 การแนะนำ การไตร่ตรอง และการบูรณาการในความอ่อนแอ (ข้อที่ 291-312); บทที่ 9 ชีวิตจิตของการแต่งงานและครอบครัว (ข้อ 313-325) เนื้อหาทั้งหมดสามารถสรุปในประเด็นที่สำคัญๆ ดังนี้

**บทนำ (ข้อ 1-7)** ในบทนำมีจำนวน 7 ย่อหน้า เป็นการเกริ่นนำประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับครอบครัวที่มีความซับซ้อนที่พระสมณสาสน์ฉบับนี้ที่ต้องรีบศึกษาอย่างเร่งด่วน และเป็นข้อเสนอมานอกจากสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาครอบครัวทั้ง 2 ครั้ง ซึ่งเป็นคุณลักษณะหลายด้าน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่ต้องเก็บรักษาไว้ และสมเด็จพระสันตะปาปาทรงกล่าวให้ข้อคิดว่า “การอภิปรายทั้งหมดที่เกิดขึ้น ในประเด็นเรื่องข้อคำสอน ศีลธรรม และการอภิบาลนั้นไม่จำเป็นที่อำนาจการสอนอย่างเป็นทางการของพระศาสนจักร (magisterium) จะต้องเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอไป” (ข้อ 3) ตามความจริง สำหรับปัญหาบางประการ “แต่ละประเทศหรือภูมิภาค สามารถแสวงหาแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมกว่า และสอดคล้องกับวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมท้องถิ่นและความต้องการของตน” ที่จริง “วัฒนธรรมนั้นมีความ

หลายหลาก และกฎเกณฑ์สากล ... จำเป็นที่จะต้องนำเข้าสู่วัฒนธรรม (inculturated) เพื่อกฎเกณฑ์จะได้รับการเคารพ และปฏิบัติตาม” (ข้อ 3) ดังนั้น หลักเกณฑ์การนำเข้าสู่วัฒนธรรม (principle of inculturation) จึงถูกนำมาประยุกต์ใช้สำหรับการการเข้าใจปัญหา และการแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นคนละส่วนกับประเด็นข้อความเชื่อที่ได้รับการชี้ขาดจากอำนาจการสอนอย่างเป็นทางการของพระศาสนจักร

ในคำกล่าวตอนท้ายของการประชุมสมัชชาพระสังฆราชเกี่ยวกับครอบครัวปี ค.ศ. 2015 สมเด็จพระสันตะปาปาทรงย้ำว่า “สิ่งที่พระสังฆราชองค์หนึ่งเห็นเป็นเรื่องธรรมดาในทวีปหนึ่ง อาจเป็นสิ่งที่แปลกประหลาดหรือเกือบเป็นสิ่งที่สะอว สำหรับพระสังฆราชอีกองค์หนึ่งที่มาจากทวีปหนึ่งได้ สิ่งที่ดีถือว่าเป็นการละเมิดในเรื่องสิทธิในสังคมหนึ่ง อาจไม่ใช่การละเมิดในอีกสังคมหนึ่งก็ได้ หรือ สำหรับบางคนเรื่องนี้เป็นเสรีภาพของมโนธรรม แต่อีกหลายคนเป็นความวุ่นวาย”

สมเด็จพระสันตะปาปาทรงกล่าวอย่างชัดเจนว่า เราจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงทัศนคติแบบปะติดปะต่อ (sterile juxtaposition) ระหว่างความปรารถนาที่จะเปลี่ยนแปลง และการประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์สากลที่เป็นนามธรรม พระองค์ทรงกล่าวว่าเราควรหลีกเลี่ยง

“การโต้แย้งโดยสื่อมวลชนต่างๆ ที่เกิดขึ้น จากสื่อมวลชนบางสาขา ซึ่งรวมทั้งบรรดาผู้อภิบาลในพระศาสนจักร ระหว่างความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง โดยปราศจากการไตร่ตรองอย่างเหมาะสมหรือตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อคำสอน และทัศนคติที่ต้องการประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์สากลเพื่อแก้ปัญหาทุกอย่าง หรือการหาข้อสรุปที่เกินเลยจากการพิจารณาด้านเทววิทยาในประเด็นเฉพาะ” (ข้อ 2)

**บทที่ 1 ในแสงสว่างแห่งพระวาจา (ข้อ 8-30)** สมเด็จพระสันตะปาปาทรงเริ่มต้นบทที่ 1 ของพระสมณสาสน์เตือนใจด้วยการไตร่ตรองจากพระคัมภีร์ เพราะพระคัมภีร์เป็นแหล่งความเชื่อเกี่ยวกับครอบครัวของคริสตชน โดยเฉพาะเพลงสดุดีที่ 128 ที่เราสามารถพบได้ในพิธีการแต่งงานทั้งของชาวยิวและคริสตชน ในพระคัมภีร์เต็มไปด้วยเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว การถือให้กำเนิดบุตร เรื่องราวเกี่ยวกับความรัก และวิกฤตการณ์ของครอบครัว” (ข้อ 8) สิ่งนี้ นำเราไปสู่การไตร่ตรองว่า ครอบครัวไม่ใช่เป็นเรื่องอุดมคติที่เป็นนามธรรม แต่ครอบครัวเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นด้วยการปฏิบัติ (ข้อ 16) ที่ดำเนินไปด้วยความรักที่ทะนุถนอม (ข้อ 28) แต่ครอบครัวได้รับการประจัญด้วยบาปตั้งแต่เริ่มต้น ซึ่งทำให้

ความสัมพันธ์แห่งความรักกลายเป็นการครอบครอง (ข้อ 19) พระวาจาของพระเจ้าไม่ใช่ความคิดที่เป็นนามธรรม แต่เป็นแหล่งแห่งการปลอบประโลมและการร่วมเดินเคียงข้างสำหรับทุกครอบครัว ที่เผชิญกับความยากลำบากหรือความทุกข์ยาก เพราะพระคัมภีร์แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายของการเดินทางของครอบครัว (ข้อ 22)

**บทที่ 2 ประสพการณ์และการท้าทายของครอบครัว (ข้อ 31-57)** หลังจากได้กล่าวถึงพื้นฐานของครอบครัวในพระคัมภีร์แล้ว สมเด็จพระสันตะปาปาทรงพิจารณาสถานภาพของครอบครัวในปัจจุบัน และทรงย้ำถึงความเป็นจริงของประสพการณ์ของครอบครัว (ข้อ 6) นอกจากนี้ พระองค์ทรงให้ความสำคัญต่อรายงานสรุปเกี่ยวกับครอบครัวของที่ประชุมสมัชชาพระสังฆราชทั้ง 2 ครั้ง ที่ครอบครัวกำลังเผชิญหน้ากับการท้าทายต่าง ๆ มากมาย ตั้งแต่การย้ายถิ่นฐานของครอบครัว จนถึงแนวความคิดที่ปฏิเสธความแตกต่างด้านเพศสภาพ (ideology of gender) (ข้อที่ 56) ตั้งแต่วัฒนธรรมแห่งการสนับสนุนความคิดที่ต่อต้านการกำเนิดบุตร ถึงผลกระทบของเทคโนโลยีช่วยการตั้งครรภ์ในเรื่องการผสมเทียม ตั้งแต่การขาดแคลนบ้านพักอาศัยและงาน จนถึงเรื่องสื่อลามกและการละเมิดผู้เยาว์ ตั้งแต่การไม่ให้ความสนใจ

ผู้พิการ จนถึงการขาดความเคารพผู้สูงอายุ ตั้งแต่ การทำลายสถานภาพด้านกฎหมายของครอบครัว จนถึงการละเมิดต่อสตรี สมเด็จพระสันตะปาปาทรงย้ำถึงลักษณะที่เป็นรูปธรรมของครอบครัว ที่เป็นกุศลแจล้าคัญในพระสมณสาสน์เตือนใจฉบับนี้ และความเป็นรูปธรรม ความเป็นจริง และชีวิตประจำวันนี้เอง ที่ก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างทฤษฎีที่ยอมรับได้ ที่ใช้เพื่อการตีความหมายของความเป็นจริง กับแนวความคิดที่ปราศจากหลักเกณฑ์

การอ้างพระสมณสาสน์เตือนใจ Familiaris consortio ฉบับก่อน ที่เกี่ยวกับครอบครัวในโลกปัจจุบัน สมเด็จพระสันตะปาปาทรงกล่าวว่า “เราจำต้องเน้นถึงความจริงของครอบครัวที่เป็นรูปธรรม เพราะว่าเป็นการเรียกร้องและความต้องการของพระเจ้า ที่ดังก้องกังวานในเหตุการณ์ของประวัติศาสตร์ และโดยอาศัยสิ่งนี้เองพระศาสนจักรสามารถได้รับการชี้แนะให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งมากขึ้น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับธรรมเนียมล้าลึกที่ไม่มีขอบเขตของการแต่งงานและครอบครัว (ข้อ 31) แต่ในทางตรงข้าม ถ้าเราไม่รับฟังความเป็นจริง เราจะไม่สามารถเข้าใจความต้องการของปัจจุบัน หรือการผลักดันขององค์พระจิตเจ้าได้ สมเด็จพระสันตะปาปาทรงกล่าวอีกว่า “ป้อมกำแพงของปัจเจกบุคคลนี้ ชัดขวางการมอบตนเองด้วยใจกว้างขวางให้แก่

ผู้อื่น” (ข้อ 33) สถานภาพของครอบครัวที่น่าสนใจที่พระสมณสาสน์เตือนใจกล่าวคือ “ความกลัวความโดดเดี่ยว ความปรารถนาแห่งความมั่นคงในชีวิตและความซื่อสัตย์ของคู่แต่งงาน อยู่ควบคู่กับความกลัวที่เพิ่มขึ้นอย่างเรื่อยๆ ของการตกในกับดักแห่งความสัมพันธ์ที่ขัดขวางการบรรลุสู่เป้าหมายของบุคคล” (ข้อ 34) ซึ่งเป็นความรู้สึกของคู่แต่งงานในปัจจุบัน

ความสุภาพต่อมตนต่อความเป็นจริง ช่วยเราให้หลีกเลี่ยง “การนำเสนออุดมคติด้านเทววิทยาที่เกือบเป็นสิ่งประดิษฐ์ขึ้น และเป็นนามธรรมที่ห่างไกลในเรื่องการแต่งงานซึ่งเป็นสิ่งที่เห็นห่างจากสถานการณ์ที่เป็นรูปธรรม และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของครอบครัวที่แท้จริง” (ข้อ 36) อุดมคติไม่ทำให้การแต่งงานได้รับการเข้าใจในสิ่งที่เป็นอย่างแท้จริง เพราะการแต่งงานคือ “หนทางที่มีลักษณะเป็นพลวัตที่นำไปสู่การพัฒนาและความครบครัน” ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องที่จะคิดว่าครอบครัวสามารถยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเอง “โดยอาศัยการตอกย้ำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อคำสอนจริยศาสตร์ชีวภาพ และศีลธรรมเท่านั้น โดยปราศจากการเชิญชวนเปิดออกต้อนรับพระพรหมทานของพระเจ้า (ข้อ 37) หลังจากการเรียกร้องให้พิจารณาตนเองบางประการ ซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสมสำหรับการเข้าใจประสบการณ์ของการแต่งงานและ

ครอบครัวแล้ว สมเด็จพระสันตะปาปาทรงกล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องอบรมโนธรรมของสัตบุรุษ ทรงกล่าวว่า “พวกเราถูกเรียกให้อบรมโนธรรมของตน ไม่ใช่การทดแทนโนธรรมด้วยสิ่งอื่น” (ข้อ 37) พระเยซูเจ้าทรงเสนออุดมคติที่มีชื่อเรียกร่องก็จริง แต่พระองค์ไม่เคยหยุดยั้งที่แสดงความเมตตาสงสารและความใกล้ชิดต่อบัจเจกบุคคลที่อ่อนแอ เช่น ต่อหญิงชาวซามาเรียตัน หรือหญิงที่ถูกจับในขณะที่ผิดประเวณี” (ข้อ 38)

**บทที่ 3 พิศเพ่งองค์พระเยซู:**  
**กระแสเรียกแห่งครอบครัว (ข้อ 58-88)**  
 ในบทที่ 3 นี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อคำสอนบางประการของพระศาสนจักรเกี่ยวกับการแต่งงานและครอบครัว ซึ่งเป็นบทที่สำคัญ เพราะในจำนวน 30 ข้อได้บรรยายอย่างรัดกุมเกี่ยวกับกระแสเรียกของครอบครัวที่สอดคล้องกับพระวรสาร และสิ่งที่พระศาสนจักรได้กล่าวย้ำตลอดระยะเวลายาวนาน เหนือสิ่งอื่นใด สมเด็จพระสันตะปาปาได้ย้ำเกี่ยวกับคำสอนเรื่อง การไม่สามารถหย่าร้างได้ของการแต่งงาน ธรรมชาติศีลศักดิ์สิทธิ์ของการแต่งงาน การสืบทอดชีวิต และการเลี้ยงดูอบรมบุตรธิดานอกนั้น พระองค์ได้อ้างคำสอนต่างๆ ในพระสมณสาสน์ของพระศาสนจักร เช่น Gaudium st Spes (การอภิบาลของ

พระศาสนจักรในโลกปัจจุบัน) ของพระสังคายนาวาติกันที่ 2; Humanae Vitae (การวางแผนครอบครัว) ของพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6; Familiaris Consortio (ครอบครัวในโลกปัจจุบัน) ของสมเด็จพระสันตะปาปา นักบุญ ยอห์น ปอล ที่ 2 เป็นต้น

นอกนั้น เนื้อหาในบทนี้ยังให้ภาพพจน์ที่เปิดกว้าง เกี่ยวกับสถานภาพที่ไม่สมบูรณ์ของครอบครัวด้วย พระองค์ทรงกล่าวว่า อันที่จริง “การพิจารณาไตร่ตรองการประทับอยู่ของ “เมล็ดพันธุ์แห่งพระเจ้า” ในวัฒนธรรมอื่นๆ (อ้าง Ad Gentes ข้อ 11) สามารถนำมาประยุกต์ใช้สำหรับการเข้าใจความจริงเกี่ยวกับการแต่งงานและครอบครัวได้ด้วย พร้อมกับทรงกล่าวเพิ่มเติมว่า เพื่อที่จะเพิ่มเติมธรรมชาติที่แท้จริงของการแต่งงาน มีสิ่งที่ตั้งมากมายในรูปแบบการแต่งงานที่มีอยู่ในศาสนาอื่น แม้ว่าอาจจะไม่ชัดเจนก็ตาม” (ข้อ 77) การไตร่ตรองนี้ได้รวมถึง “ครอบครัวที่มีบาดแผล” ที่สมเด็จพระสันตะปาปาได้ทรงอ้างถึงจากรายงานสรุปของสมัชชาพระสังฆราช ค.ศ.2015 โดยกล่าวว่า “เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องระลึกถึงหลักเกณฑ์สากลที่กล่าวว่า ผู้อภิบาลจำต้องรู้ว่าเพื่อความจริงแล้ว พวกเขาจำต้องทำการไตร่ตรองสถานการณ์ของครอบครัวด้วยความระมัดระวัง” (Familiaris Consortio

ข้อ 84) ที่แต่ละกรณีมีลำดับความสำคัญ ของความรับผิดชอบไม่เท่าเทียมกัน และรวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่จำกัดขอบเขตความสามารถในการตัดสินใจ ดังนั้น ในขณะที่กล่าวถึงคำสอนของพระศาสนจักรเกี่ยวกับครอบครัวที่ชัดเจนอยู่แล้ว ผู้อภิบาลควรหลีกเลี่ยงการตัดสินใจที่ไม่ได้พิจารณาความซับซ้อนของสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และพวกเขาควรเอาใจใส่ต่อสัตบุรุษที่มีประสบการณ์และแบกรับความเครียด อันเนื่องมาจากสถานภาพของตน (ข้อ 79)

**บทที่ 4 ความรักในครอบครัว (ข้อ 89-164)** ในบทนี้เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรักในการแต่งงาน โดยเฉพาะจากบทเพลงสรรเสริญความรัก ของนักบุญเปาโล (1 โครินธ์ 13:4-7) ซึ่งเป็นการเริ่มต้นการวิเคราะห์งานเขียนเชิงวรรณกรรมของนักบุญเปาโลอย่างประณีต ตรงประเด็น และสร้างสรรค์ เป็นการรวบรวมประโยคสั้นๆ อย่างระมัดระวัง และบรรยายความรักที่อ่อนหวานของมนุษย์โดยใช้คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด คุณภาพของการวิเคราะห์ด้านจิตวิทยาที่ทำให้การวิเคราะห์งานเขียนนี้น่าสนใจ ความรู้ด้านจิตวิทยาที่เข้ามาสู่โลกแห่งความรู้สึกของคู่บ่าวสาวทั้งด้านบวกและด้านลบ และมีมิติด้านความใคร่ของความรัก และนี่คือสิ่งที่ร้ายวร้ายและทรง

คุณค่าที่มอบให้แก่ชีวิตของคุณแต่งงานที่เป็นคริสตชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ปรากฏในพระสมณสาสน์ของพระสันตะปาปาองค์ก่อนๆ

ประเด็นสำคัญที่กล่าวถึงในพระสมณสาสน์เตือนใจฉบับนี้คือ สิ่งที่สมเด็จพระสันตะปาปาทรงปฏิเสธที่จะตัดสินเกี่ยวกับมาตรฐานที่เป็นอุดมคติของประสบการณ์ความรักของคุณแต่งงาน พระองค์ทรงกล่าวว่า “ไม่มีความจำเป็นที่จะวางแอกอันหนักลงบนบ่าของคุณแต่งงานที่มีชีวิตจำกัด ที่จะต้องปฏิบัติตามรูปแบบความสัมพันธ์ที่ครบครัน ระหว่างพระคริสตเจ้าและพระศาสนจักร เพราะการแต่งงานเป็นสัญลักษณ์ของขบวนการที่เป็นพลวัต ... ที่ค่อยๆ พัฒนาก้าวหน้าเป็นลำดับในความเป็นบูรณาการแห่งพระหรรษทานของพระเจ้า” (ข้อ 122) อีกด้านหนึ่ง สมเด็จพระสันตะปาปาทรงย้ำอย่างหนักแน่นถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความรักของคุณแต่งงาน เพราะโดยธรรมชาติของการแต่งงาน การแต่งงานมีความหมายอย่างลึกซึ้งสำหรับคุณแต่งงานที่เป็นพันธะที่ผูกมัดไปตลอดชีวิต (ข้อ 123) พระองค์ทรงย้ำว่า การแต่งงานเป็นการผสมผสานกันระหว่างความปิตินดีและความยากลำบาก ความเครียดและการพักผ่อน ความเจ็บปวดและการผ่อนคลาย ความพึงพอใจและการรอคอย ความน่ารำคาญและความยินดี” (ข้อ 126) ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการแต่งงาน

บทนี้สรุปลงด้วยการไตร่ตรองที่สำคัญยิ่งเกี่ยวกับ “การเปลี่ยนแปลงของความรัก” เหตุว่า “ชีวิตที่ยืนยาวในที่นี้หมายถึงความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและสำหรับเฉพาะคุณแต่งงานที่อาจยืนยาวกว่า สี่ ห้า หรือ หก ศตวรรษ ก่อให้เกิดผลที่ตามมาคือ การตัดสินใจแรกเริ่มตอนแต่งงานได้รับการฟื้นฟูอยู่ตลอดเวลา (ข้อ 163) ในขณะที่สภาพร่างกายเปลี่ยนแปลงไป แต่ความประทับใจในความรักไม่ลดน้อยลงแต่อย่างใด แต่กลับเปลี่ยนแปลงไป เช่น จากความปรารถนาทางเพศกลับกลายเป็นความปรารถนาที่จะมีชีวิตอยู่ด้วยกันในฐานะเพื่อน

**บทที่ 5 ความรักก่อให้เกิดกำเนิดบุตร**  
(ข้อ 165-198) บทที่ 5 กล่าวถึงเฉพาะเกี่ยวกับผลของความรักและการกำเนิดบุตร พร้อมกับบรรยายอย่างลึกซึ้งถึงมิติด้านจิตวิญญาณ และมิติด้านจิตวิทยา ในการต้อนรับชีวิตใหม่ในครอบครัว ในระยะเวลาแห่งการตั้งครรภ์รอคอยบุตร และความรักระหว่างบิดาและมารดา นอกนั้น ยังกล่าวรวมถึงการรับบุตรมาเป็นบุตรบุญธรรมในครอบครัว และทรงเชื้อเชิญและสนับสนุนให้เกิด “วัฒนธรรมแห่งการพบปะ” ในครอบครัวด้วย นอกนั้น สมเด็จพระสันตะปาปาทรงกล่าวถึง ลักษณะครอบครัวที่เป็นครอบครัวขยาย ที่รวมถึง ลุง ป้า น้า อา รวมถึงญาติห่างๆ และเพื่อน

มากกว่าที่จะเป็นครอบครัวเดี่ยว เพราะพระสมณสาสน์เตือนให้ตระหนักความสำคัญของครอบครัวขยายที่มีสมาชิกต่างๆ เป็นองค์ประกอบ ดังนั้น ชีวิตจิตของครอบครัวในฐานะที่เป็นศีลศักดิ์สิทธิ์จึงมีลักษณะเป็นสังคมในวงกว้างกว่า (ข้อ 187) และในมิติของครอบครัวที่มีลักษณะเป็นสังคมวงกว้าง สมเด็จพระสันตะปาปาทรงให้ความสำคัญบทบาทของความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนและผู้สูงอายุ และความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องที่เป็นพื้นฐานสำหรับความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

บทที่ 6 แง่มุมบางประการในการอภิบาล (ข้อ 199-258) ในเนื้อหาของบทที่ 6 สมเด็จพระสันตะปาปาทรงกล่าวเกี่ยวกับมุมมองการอภิบาลหลายประการที่มีเป้าหมายเพื่อการเสริมสร้างครอบครัวให้เข้มแข็งและเกิดผล ที่สอดคล้องกับแผนการของพระเจ้า ข้อมูลที่ใช้เป็นองค์ประกอบในบทนี้ส่วนใหญ่ได้มาจากรายงานสรุปจากการประชุมสมัชชาพระสังฆราชทั้ง 2 ครั้ง และคำสอนของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส และสมเด็จพระสันตะปาปานิโคลายที่ 2 พระสมณสาสน์เตือนใจย้ำว่าครอบครัวไม่ใช่เป็นเพียงกลุ่มเป้าหมายในการประกาศพระวรสารเท่านั้นแต่ครอบครัวเป็นผู้ประกาศพระวรสารด้วย พระองค์ทรงเสด็จพระทัยกล่าวว่า “ศาสน

บริการที่ได้รับสืบลวช บ่อยๆ ไม่ได้รับการฝึกฝนที่จำเป็นในการจัดการกับปัญหาที่มีความซับซ้อนที่ครอบครัวกำลังเผชิญหน้าในปัจจุบัน” (ข้อ 202) อีกมุมหนึ่ง การอบรมด้านจิตวิทยาของสามเณรควรได้รับการปรับปรุง และครอบครัวจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการอบรมสำหรับงานอภิบาล (ข้อ 203) นอกนั้น ”ประสบการณ์แห่งธรรมประเพณีที่กว้างขวางของนิกายจารีตตะวันออกที่ศาสนบริการแต่งงานนั้น สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลได้” (ข้อ 202)

สมเด็จพระสันตะปาปาทรงกล่าวต่อไปเกี่ยวกับ การเตรียมตัวของการใช้ชีวิตคู่สำหรับคู่แต่งงาน ด้วยวิธีการอภิบาลแบบการเดินเคียงข้างไปกับคู่ป่าวสาวในระยะปีแรกๆ ของชีวิตการแต่งงาน ซึ่งรวมถึงเรื่องเกี่ยวกับความรับผิดชอบในฐานะบิดามารดา และรวมถึงสถานการณ์บางประการที่ซับซ้อนและวิกฤติการณ์ พระองค์ทรงรับสั่งว่า “วิกฤติการณ์แต่ละอย่างเป็นบทเรียนที่สอนเรา เราจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะรับฟังด้วยโสตสัมผัสแห่งความรัก” (ข้อ 232) ต้นเหตุบางประการของวิกฤติการณ์ควรได้รับการวินิจฉัย และต้นเหตุเหล่านี้เป็นอุปสรรคที่ทำให้คู่แต่งงานบรรลุถึงวุฒิภาวะด้านอารมณ์ (ข้อ 239)

นอกนั้น พระองค์ยังได้กล่าวว่าการอภิบาลแบบเดินเคียงข้างสำหรับคู่แต่งงานที่ฝ่ายหนึ่งถูกทอดทิ้ง แยกกันอยู่ หรือหย่า

ร่าง พระสมณสาสน์เตือนใจได้ย้ำความสำคัญของการปรับปรุงกระบวนการศาลของพระศาสนจักร เกี่ยวกับการประกาศให้การแต่งงานเป็นโมฆะ และยังคงกล่าวถึงความทุกข์ทรมานของบรรดาเด็ก ๆ ในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งนี้ และสรุปว่า “การหย่าร้างเป็นความชั่วและจำนวนที่เพิ่มขึ้นของการหย่าร้างเป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่นั้น พันธกิจการอภิบาลที่สำคัญที่สุดที่เกี่ยวกับครอบครัวคือ การส่งเสริมให้มีความรักที่เข้มแข็ง การช่วยเหลือเยียวยารักษาบาดแผล และการพยายามหาทางป้องกันการแพร่กระจายโคกนาฏกรรมนี้ในช่วงระยะเวลาของเรา” (ข้อ 246) หลังจากนั้น พระองค์ทรงเปิดประเด็นเกี่ยวกับสถานภาพต่าง ๆ ของการแต่งงาน เช่น การแต่งงานระหว่างคาทอลิกและคริสเตียนนิกายต่างๆ (mixed marriages) การแต่งงานระหว่างคาทอลิกกับผู้ที่นับถือความเชื่ออื่น (disparity of cult) ในเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวที่มีสมาชิกเป็นผู้ที่มีความโน้มแน้วชอบเพศเดียวกัน จำต้องเคารพในตัวบุคคลของพวกเขา และหลีกเลี่ยงจากการกีดกันที่ไม่ยุติธรรม ความก้าวร้าวหรือความรุนแรงในทุกรูปแบบ และท้ายสุด สำหรับการอภิบาลที่สะท้อนใจในบทนี้คือ คำกล่าวในหัวข้อที่ว่า “จนกว่าความตายทำให้เรารู้สึกถึงพิษร้ายของมัน” ซึ่งเป็นหัวข้อเกี่ยวกับการสูญเสียผู้ที่เรารักและการเป็นหม้าย

บทที่ 7 เพื่อการอบรมบุตรที่ดีกว่า (ข้อ 259-290) เนื้อหาของบทที่ 7 เป็นเรื่องการการอบรมบุตร เช่น การอบรมด้านศีลธรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยที่อาจรวมถึงการลงโทษ ความเป็นจริงที่ต้องอดทน เพศศึกษา การถ่ายทอดความเชื่อ และเรื่องต่างๆ ไป เกี่ยวกับชีวิตครอบครัวในบริบทของการอบรม ความปรี่ชาฉลาดในด้านการปฏิบัติที่มีอยู่ในแต่ละย่อหน้านั้นเป็นสิ่งที่สังเกตเห็นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสนใจที่มีต่อการอภิบาลแบบค่อยเป็นค่อยไป เป็นก้าวเล็กๆ “ที่อาจได้รับการเข้าใจ ยอมรับ และมองเห็นคุณค่า (ข้อ 271)

มีเนื้อหาบางย่อหน้าเฉพาะที่น่าสนใจและเป็นพื้นฐานแห่งการสั่งสอนอบรมบุตรที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้กล่าวอย่างชัดแจ้งว่า “การครอบงำไม่ใช่เป็นการให้การอบรม” เราไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ทุกอย่างที่เด็ก ๆ ควรจะมีประสบการณ์ได้ และถ้าบิดามารดาถูกครอบงำด้วยความอยากรู้ว่าเด็ก ๆ ของเขาอยู่ที่ไหนเสมอๆ และพยายามควบคุมการกระทำทุกอย่างของพวกเขา สิ่งที่บิดามารดาพบคือการครอบงำพื้นที่เท่านั้น แต่วิธีเช่นนี้ไม่ใช่เป็นการอบรมที่ช่วยเสริมกำลังให้เข้มแข็ง และเตรียมบรรดาบุตรของตนให้เผชิญกับการท้าทาย แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความสามารถที่จะรักและช่วยเหลือพวกเขา

ให้เติบโตในเสรีภาพ วุฒิกวาระ ความมีระเบียบวินัย และการเป็นตัวของตัวเองอย่างแท้จริง” (ข้อ 260)

ภาคส่วนที่เกี่ยวกับเพศศึกษาในหัวข้อ “การยอมรับเรื่องเพศศึกษา” สมเด็จพระสันตะปาปาทรงกล่าวว่า ความจำเป็นเรื่องนี้อยู่ และเราควรถามตนเองว่า “ถ้าสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ของเราน้อมรับการท้าทายนี้ ในยุคที่เรื่องเพศถูกถือว่าเป็นเรื่องไร้สาระและต่ำช้า” เราควรที่จะดำเนินการอบรมเรื่องเพศศึกษาที่ดี “ในบริบทที่กว้างกว่าของการอบรมเพื่อความรักและเพื่อการมอบตนเองซึ่งกันและกัน (ข้อ 280) พระสมณสาสน์เตือนใจเตือนสติเราเกี่ยวกับคำกล่าวที่ว่า “เพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย” ที่นำมาซึ่ง “ทัศนคติด้านลบต่อจุดมุ่งหมายของการให้กำเนิดชีวิตตามธรรมชาติของเพศสัมพันธ์ เปรียบเสมือนว่าเด็กเป็นศัตรูที่จะต้องป้องกันตนเองจากพวกเขา วิธีคิดเช่นนี้นำไปสู่ความเห็นแก่ตัวและความก้าวร้าวแทนที่การยอมรับ (ข้อ 283)

บทที่ 8 การแนะนำ การไตร่ตรอง และการบูรณาการในความอ่อนแอ (ข้อที่ 291-312) เนื้อหาของบทที่ 8 เชื้อเชิญไปสู่ความเมตตาและให้มีการไตร่ตรองด้านการอภิบาล ในสถานการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่พระเจ้าได้ทรงนำเสนอ สมเด็จพระ

สันตะปาปาทรงใช้คำกริยาที่มีความสำคัญมาก 3 คำ คือ แนะนำ ไต่ตรอง และบูรณาการ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการจัดการกับสถานการณ์ที่เปราะบาง ซับซ้อน หรือไม่ปกติ เนื้อหาของบทนี้เกี่ยวกับความจำเป็นของการอภิบาลแบบค่อยๆ ค่อยไป ความสำคัญของการไตร่ตรอง บทบัญญัติ และสภาพแวดล้อมที่ผ่อนลงในการไตร่ตรองด้านการอภิบาล และทำยสุดสิ่งที่สมเด็จพระสันตะปาปาทรงเรียกว่า “ตราบระแห่งการอภิบาลเมตตาธรรม”

เนื้อหาบทที่ 8 เป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนมาก ในการอ่านนั้นเราต้องระลึกว่า “หน้าที่ของพระศาสนจักรเปรียบเสมือนกับโรงพยาบาลสนาม” (ข้อ 291) ตรงนี้สมเด็จพระสันตะปาปาทรงต่อสู้กับประเด็นเรื่องที่ยังคงโต้เถียง ด้วยสิ่งที่สมัชชาพระสังฆราชได้ค้นพบ และพระองค์ทรงกล่าวถึงความหมายการแต่งงานของคริสตชนในสภาพความเป็นจริง และทรงเสริมว่า “รูปแบบบางประการของการอยู่ร่วมกันเป็นสิ่งที่ขัดแย้งอย่างสิ้นเชิงต่ออุดมคติ ในขณะที่บางคนสามารถบรรลุถึงอย่างน้อยบางส่วน หรือบางคนบรรลุถึงเฉพาะในความคล้ายคลึงเท่านั้น” ดังนั้น พระศาสนจักรไม่ควรละเลยสิ่งที่มีลักษณะสร้างสรรค์ในสถานการณ์ของครอบครัวเหล่านี้ ที่ยังไม่สอดคล้องกับคำสอนในเรื่องการแต่งงาน” (ข้อ 292)

ในการไตร่ตรองเกี่ยวกับสถานภาพที่ “ไม่ปกติ” สมเด็จพระสันตะปาปาทรงกล่าวว่า “มีความจำเป็นที่ต้องหลีกเลี่ยงการตัดสินใจที่ไม่ได้พิจารณาความซับซ้อนของสถานการณ์ต่างๆ และจำเป็นที่จะสนใจว่าสัตบุรุษมีประสบการณ์ที่ทุกซั๊กอย่างไรจากสถานภาพของเขา” (ข้อ 296) และพระองค์ทรงกล่าวต่อไปว่า “เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกๆ คน เป็นเรื่องที่ต้องการความช่วยเหลือคู่แต่งงานทุกๆ คน ให้สามารถค้นพบหนทางของตน ในการมีส่วนร่วม กับหมู่คณะของพระศาสนจักร และมีประสบการณ์ได้สัมผัสกับเมตตาธรรม ที่ตนเองไม่สมควรได้รับ เป็นเมตตาธรรมที่ไม่มีเงื่อนไขและได้รับมาแบบเปล่าๆ (ข้อ 297) และพระองค์ทรงกล่าวต่อไปอีกว่า “ผู้ที่ได้หย่าร้างและอยู่ด้วยกันใหม่กับคนอื่น สามารถค้นพบตนเองในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ที่ไม่สามารถจัดเข้าอยู่ในประเภทเดียวกันเสมอไปได้ โดยไม่มีช่องว่าง สำหรับการไตร่ตรองเพื่อการอภิบาลและเพื่อความเหมาะสมส่วนบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะ (ข้อ 298)

ในแนวทางนี้ที่พระองค์ได้รับจากการรวบรวมข้อสังเกตจากบรรดาพระสังฆราชในที่ประชุมสมัชชา พระสันตะปาปาทรงกล่าวว่า “ผู้ที่ได้รับศีลล้างบาปที่ได้หย่าร้าง และแต่งงานใหม่ทางบ้านเมือง ต้องได้รับการรวมเข้าอย่างสมบูรณ์ในหมู่คณะคริสตชน

ในวิถีทางต่างๆ ที่สามารถเป็นไปได้ ในขณะที่หลีกเลี่ยงโอกาสเป็นที่สะดุด” การมีส่วนร่วมสามารถแสดงออกได้ในการรับใช้พระศาสนจักรหลายรูปแบบ บุคคลเหล่านี้ต้องไม่รู้สึกว่าตนเองตนเองถูกตัดขาดออกจากพระศาสนจักรอย่างสิ้นเชิง แต่ในความเป็นจริงพวกเขายังเป็นสมาชิกที่มีชีวิตชีวา มีความสามารถที่จะดำเนินชีวิตและเติบโตในพระศาสนจักร การบูรณาการที่รวมเป็นหนึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นในการเอาใจใส่การเลี้ยงดูบุตรของตนแบบคริสตชน (ข้อ 299)

ในแนวทางทั่วไป สมเด็จพระสันตะปาปาได้ทรงกล่าวข้อความที่มีความสำคัญที่สุด สำหรับการเข้าใจแนวทางและความหมายของพระสมณสาส์นเตือนใจฉบับนี้ “ถ้าเราพิจารณาสถานการณ์ที่เป็นรูปธรรมที่มีความหลากหลายมากมาย จึงเป็นสิ่งที่เข้าใจได้ว่าทำไมทั้งสมัชชาพระสังฆราช และพระสมณสาส์นเตือนใจไม่สามารถจัดหากฎเกณฑ์ใหม่ ที่มีลักษณะเป็นกฎหมายพระศาสนจักร และใช้ประยุกต์กับทุกกรณีได้ สิ่งที่ต้องทำก็คือการให้กำลังใจที่มุ่งการฟื้นฟูขึ้นใหม่ เพื่อที่จะก่อให้เกิดความรับผิดชอบส่วนบุคคล และการไตร่ตรองด้านการอภิบาลในกรณีเฉพาะอย่าง โดยที่ควรระลึกว่า “ระดับความรับผิดชอบส่วนบุคคลไม่เท่าเทียมกันในทุกกรณี” จึงทำให้ผลที่ตามมาหรือผลสะท้อนคือกฎเกณฑ์ไม่จำเป็นที่จะต้องเหมือนกันเสมอไปในทุกกรณี” (ข้อ

300) สมเด็จพระสันตะปาปาทรงพัฒนาความจำเป็นของการอภิบาลและลักษณะการเดินทางเคียงข้างอย่างลึกซึ้ง และการไตร่ตรองที่จำเป็นสำหรับการเสวนาอย่างลึกซึ้งระหว่างสัตบุรุษและผู้อภิบาลของเขา

เพื่อบรรลุจุดประสงค์นี้ สมเด็จพระสันตะปาปาทรงเรียกร้องการไตร่ตรองของพระศาสนจักร ที่ตั้งอยู่บน “ปัจจัยและสถานการณ์ที่ผ่อนปรน” ที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของการกระทำ ที่อ้างถึงนักบุญโทมัส อควีโนส ซึ่งพระองค์ได้กล่าวเจาะจงว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างกฎเกณฑ์และการไตร่ตรอง โดยกล่าวว่า “เป็นความจริงที่ว่ากฎเกณฑ์สากลมีเพื่อความดี ซึ่งเราไม่สามารถมองข้ามหรือละเลยได้ แต่เมื่อได้รับการบัญญัติกฎเกณฑ์สากลนี้ไม่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์เฉพาะทุกสถานการณ์อย่างไม่มีข้อยกเว้นได้ และในขณะที่เดียวกันโดยอาศัยเหตุผลนี้ เรากล่าวได้ว่า อะไรที่เป็นภาคส่วนย่อยของการไตร่ตรองเพื่อการปฏิบัติในสถานการณ์เฉพาะ ไม่สามารถถูกยกตั้งขึ้นเป็นกฎเกณฑ์ได้ (ข้อ 304)

ภาคสุดท้ายของบทนี้กล่าวถึง “ตรรกะของการอภิบาลเมตตาธรรม” และเพื่อหลีกเลี่ยงการเข้าใจผิด สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงย้ำอย่างหนักแน่นว่า “เพื่อที่จะแสดงความเข้าใจในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ยกเว้น ไม่ควรประยุกต์

ใช้สิ่งที่ทำให้แสงสว่างแห่งอุดมคติมีดมัวลง หรือนำเสนอน้อยกว่าสิ่งที่พระเยซูเจ้าทรงประทานให้แก่มวลมนุษย์ ปัจจุบันสิ่งที่สำคัญมากกว่าการอภิบาลคู่แต่งงานที่ล้มเหลวในชีวิตแต่งงาน คือความพยายามอภิบาลเพื่อทำให้การแต่งงานเข้มแข็งขึ้น และเป็นการป้องกันการแต่งงานไม่ให้เกิดกลาย (ข้อ 307)

ความหมายสรุปของบทนี้และจิตตารมณ์ที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสปรารถนาที่จะแบ่งปันเพื่องานอภิบาลของพระศาสนจักร สามารถสรุปได้ในประโยคปิดท้ายที่กล่าวว่า “ข้าพเจ้าขอให้กำลังใจสัตบุรุษที่พบตนเองในสถานการณ์ซับซ้อน ให้เปิดเผยตนด้วยความเชื่อมั่นให้ผู้อภิบาลของตน หรือสัตบุรุษท่านอื่นที่อุทิศชีวิตตนเพื่อพระเจ้า แม้ว่าพวกเขาอาจจะไม่ประสบความสำเร็จสนับสนุนความคิดและความปรารถนาของตน แต่พวกเขาจะได้รับแสงสว่างบางอย่างที่ช่วยให้เขาเข้าใจสถานการณ์ของตนอย่างแน่นอน และทำให้สามารถค้นพบวิถีทางแห่งการเจริญเติบโตส่วนบุคคล ข้าพเจ้าขอให้กำลังใจผู้อภิบาลของพระศาสนจักรให้รับฟังพวกเขาด้วยความสนใจและด้วยความสงบ ด้วยความปรารถนาที่จริงใจเพื่อที่จะเข้าไปปัญหาและมุมมองของเขา เพื่อที่จะช่วยเหลือพวกเขาให้ดำเนินชีวิตที่ดีกว่า และตระหนักถึงสถานที่ของตนเองในพระศาสนจักร (ข้อ 312)

เกี่ยวกับ “ตรรกะของการอภิบาลเมตตาธรรม” สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงย้ำว่า “ในเวลาที่เราไม่สามารถแสวงหาสถานที่สำหรับความรักอันปราศจากเงื่อนไขของพระเจ้าในกิจการงานอภิบาลของเราเรากำลังสร้างเงื่อนไขต่างๆ ให้กับเมตตาธรรม ซึ่งทำให้ความหมายที่เป็นรูปธรรมของเมตตาธรรมและความสำคัญที่แท้จริงสูญหายไป และนี่คือวิธีการที่เลวร้ายที่สุดในการลดคุณค่าพระวรสาร” (ข้อ 311)

**บทที่ 9 ชีวิตจิตของการแต่งงานและครอบครัว** (ข้อ 313-325) เนื้อหาของบทที่ 9 นี้ เกี่ยวกับชีวิตจิตของการแต่งงานและครอบครัว ที่ประกอบด้วยลักษณะที่แท้จริงแม้ว่าเป็นส่วนประกอบเล็กน้อยต่างๆ มากมาย (ข้อ 315) สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสกล่าวอย่างชัดเจนว่า “สำหรับผู้ที่มีชีวิตจิตที่ลึกซึ่งไม่ควรรู้สึกว่าการครอบครัวยุ่ห่างไกลจากการเติบโตจากชีวิตฝ่ายจิต แต่ควรที่จะสังเกตเห็นว่าเป็นหนทางที่พระเจ้าทรงใช้เพื่อนำพวกเขาไปสู่การเป็นหนึ่งเดียวฝ่ายธรรมล้ำลึกที่สูงส่ง” (ข้อ 316) ทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น ช่วงเวลาแห่งความสุข การพักผ่อน การเฉลิมฉลอง และแม้แต่การมีเพศสัมพันธ์ สามารถเป็นประสบการณ์ของการแบ่งปันในชีวิตที่สมบูรณ์แห่งการกลับคืนชีพของพระคริสตเจ้าได้” (ข้อ 317) หลังจากนั้น

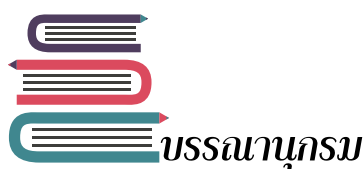
พระองค์ได้กล่าวเกี่ยวกับการภาวนาในแสงสว่างแห่งปีศาจ จิตตารมณ์แห่งการสวณเฉพาะความรักเสรีที่ท้าทาย และความปรารถนาที่จะอยู่ด้วยกันจนชราภาพ ซึ่งเป็นภาพสะท้อนแห่งความซื่อสัตย์ของพระเจ้า (ข้อ 319) และท้ายสุดจิตตารมณ์แห่งการดูแล การปลอบประโลม และการให้กำลังใจ สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงสอนว่า “ชีวิตครอบครัวที่ครบคือการเป็นชุมพบาลแห่งเมตตาธรรม ที่แต่ละคน โดยอาศัยความรักและการดูแลเอาใจใส่ มีผลกระทบต่ชีวิตของผู้อื่น” (ข้อ 322) และนี่คือประสบการณ์แห่งชีวิตจิตที่ลึกซึ่งที่ช่วยเราให้พิศเพ่งบุคคลที่เรารักด้วยสายพระเนตรของพระเจ้า และมองเห็นพระคริสตเจ้าในพวกเขา (ข้อ 323)

ย่อหน้าสุดท้ายสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสย้ำว่า “ไม่มีครอบครัวที่ลงมาจากสวรรค์ที่สมบูรณ์แบบ ครอบครัวต้องการการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และบรรลุลุทธิภาวะในความสามารถที่จะรัก พวกเราทุกคนถูกเรียกให้มีความพยายามก้าวหน้าในสิ่งที่ดีกว่า และทุกครอบครัวควรรู้สึกถึงแรงกระตุ้นนี้อย่างต่อเนื่อง ให้พวกเขาออกเดินทางไปด้วยกันดุจดั่งครอบครัว เพื่อว่าเราจะได้ไม่สิ้นหวังอันเนื่องมาจากข้อจำกัดของเรา หรือแม้แต่หยุดที่จะแสวงหาความครบครันแห่งความรักและการร่วมเป็นหนึ่งซึ่งพระเจ้าได้ประทานให้แก่พวกเรา” (ข้อ 323)

พระสมณสาสน์เตือนใจฉบับนี้จบลงด้วยบทภาวนาต่อครอบครัวศักดิ์สิทธิ์

เราสามารถเข้าใจเนื้อหาพระสมณสาสน์เตือนใจ ความปิติยินดีแห่งความรัก ด้วยการอ่านอย่างย่อๆ ว่า พระสมณสาสน์เตือนใจให้ความสนใจเน้นครอบครัว ไม่ใช่ในอุดมคติ แต่ได้ทรงเน้นความเป็นจริงของชีวิตครอบครัวที่มั่งคั่งและซับซ้อน เนื้อหาแต่ละหน้าให้ภาพพจน์ของหัวใจที่เปิดกว้าง และความคิดด้านบวกที่ลึกซึ้ง ที่ไม่ใช่สิ่งที่นามธรรมและอุดมคติ แต่เป็นความ

สนใจด้านการอภิบาลต่อความเป็นจริง พระสมณสาสน์เตือนใจฉบับนี้บันทึกสิ่งที่ใกล้ชิดกับชีวิตครอบครัว และเหนืออื่นใด เป็นสมณสาสน์ทางการที่เป็นผลลัพธ์ของความสนใจในสิ่งที่คู่บ่าวสาวได้ดำเนินชีวิตเป็นเวลาหลายปี พระสมณสาสน์เตือนใจความปิติยินดีแห่งความรัก จึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักในครอบครัว ที่กล่าวออกมาเป็นภาษาแห่งประสบการณ์และความหวังอย่างแท้จริง



เข้าถึงได้จาก: <https://press.vatican.va/content/salastampa/en/bollettino/pubblico/2016/04/08/160408b.html> (วันที่ค้นข้อมูล: 9 กันยายน 2559).



# พระเจ้า: รักนิรันดร์

( เกษรุตชน )

ดร.สุภาวดี นัมคณิสสรณ์ 

บทนำ

เมื่อเราได้รับรู้เรื่องราวของผู้ที่ตกอยู่ในความทุกข์ยากลำบากต่างๆ หรือได้รับความเดือดร้อน เช่น ผู้ที่ประสบภัยพิบัติ ผู้ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ไม่ได้ได้รับความยุติธรรม ถูกกลั่นแกล้ง ถูกรังแก ถูกทอดทิ้ง ผู้ที่มีความทุกข์ไม่ว่าจะทางด้านร่างกายหรือจิตใจ และอื่นๆ อีกมายมาย เราก็คงเกิดความ

รู้สึกสงสาร เห็นใจ และอยากช่วยเหลือบุคคลเหล่านั้นให้ได้รับความบรรเทาจากความทุกข์ของเขา ความรู้สึกที่เกิดขึ้นนี้ก็คือความเมตตา นั่นเอง ซึ่งความหมายของความเมตตา ก็คือ ความรัก ความเอ็นดู ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้สุข (dictionary. sanook.com/search/dict-th-th-royal- in-



stitute) เมื่อมีความเมตตาแล้วสิ่งที่ตามมา ก็คือ ความกรุณา นั่นก็คือ กรุณาว่าควร จะช่วยอย่างไรดีเพื่อให้เขาพ้นจากความทุกข์ ความเดือดร้อนที่กำลังได้รับอยู่

ปัญหาต่างๆ เช่น การก่อการร้าย ความรุนแรง อาชญากรรม ยาเสพติดและ อื่นๆ ซึ่งนับวันก็จะมีแต่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในสังคมโลกนั้นจะสามารถแก้ไขได้ด้วย คุณธรรมแห่งความเมตตาเพราะผู้ที่มีความ เมตตาต่อย่อมมีความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมี ความสุขและจะไม่มุ่งร้ายต่อผู้อื่น

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรง ประกาศ “ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม” (A Jubilee Holy Year of Mercy) โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2015 ถึง วันที่ 20 พฤศจิกายน 2016 เพื่อให้เป็นช่วงเวลาที่คริสตชนทุกคนจะได้มีโอกาส ใกล้ชิดกับพระบิดาเจ้าผู้ทรงมีพระทัยกรุณา เพื่อจะได้ช่วยให้ความเชื่อของคริสตชนนั้น เข้มแข็งมากขึ้นและจะได้สามารถเป็น ประจักษ์พยานยืนยันถึงความรักและพระ เมตตาของพระเจ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วย

### ปีศักดิ์สิทธิ์ (Jubilee)

ตามธรรมเนียมประเพณีของพระศาสนจักร นั้น ปีศักดิ์สิทธิ์ หรือปียูบิลี เป็นช่วงเวลา ที่สำคัญของพระศาสนจักร เป็นช่วงเวลา ของการให้อภัยบาปและเป็นช่วงเวลาแห่ง การกลับใจและอุทิศตนเอง

ปีศักดิ์สิทธิ์มีรากฐานมาจากหนังสือ พระคัมภีร์ ซึ่งในหนังสือเลวีนิติได้บันทึกเอาไว้ว่า “ ..... เจ้าจงถือปีที่ห้าสิบไว้เป็นปี บริสุทธิและประกาศอิสรภาพแก่บรรดาคนที่ อาศัยอยู่ทั่วแผ่นดินของเจ้าให้เป็นปีเสียงเขาสัตว์แก่เจ้า ให้ทุกคนกลับไปยังภูมิลำเนาอัน เป็นทรัพย์สินของตน และกลับไปสู่ตระกูล ของตน .....ถ้าญาติพี่น้องของเจ้ายากจนลง และขายที่ดินส่วนหนึ่งของเขา...ถ้าเขาไม่มี ทรัพย์พอที่จะไถ่คืน ที่ดินที่เขาได้ขายไปจะ คงอยู่ในมือของผู้ซื้อจนถึงปีเขาสัตว์ ให้เขา คืนกลับไปให้เจ้าของในปีเขาสัตว์นี้...ถ้าพี่น้อง ของเจ้ายากจนลงอยู่ใกล้ชิดเจ้าและขายตัวให้ แก่เจ้า ให้เขาอยู่กับเจ้าอย่างลูกจ้างหรือคนที่อาศัยอยู่ด้วย ให้เขาปรนนิบัติเจ้าไปถึงปี เสียงเขาสัตว์ แล้วเขาและลูกหลานของเขา จะออกไปจากเจ้ากลับไปสู่ตระกูลของเขา และกลับไปอยู่ในที่ดินของบิดาของเขา..... (ลนต. 25:23-54)

จากหนังสือเลวีนิติจะพบว่า ทุกๆ 50ปี จะมีการประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ซึ่งใน หนังสือเลวีนิติเรียกว่า “ปีเสียงเขาสัตว์” ระหว่างปีดังกล่าวนี้ จะเห็นว่า “ที่ดินจะได้รับ การคืนสู่เจ้าของเดิม” “คนที่เป็นทาสจะได้รับการปลดปล่อย” “หนี้สินจะได้รับการยก หั้น” “สมาชิกในครอบครัวได้กลับมาอยู่ร่วมกันอีกครั้ง” ดังนั้น วัตถุประสงค์ที่สำคัญ ของการประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ก็คือการช่วยเหลือผู้ที่ทุกข์ยากลำบาก ผู้ที่ถูกกดขี่ข่มเหง และถูกเอารัดเอาเปรียบ

## ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม

การประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ในพระศาสนจักรนั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ประกาศตามเวลาที่พระศาสนจักรกำหนด การประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ครั้งแรกในพระศาสนจักร เริ่มเมื่อ ค.ศ. 1300 แต่เดิมนั้นจะเป็นทุก ๆ 100 ปี แล้วลดลงมา เป็นทุก ๆ 50 ปี และที่สื่อก็คลดลงจนปีลงเป็นทุก ๆ 25 ปี เพื่อว่าในช่วงชีวิตหนึ่งของคริสตชนจะได้มีโอกาสฉลองปีศักดิ์สิทธิ์ของพระศาสนจักร
2. ประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ตามโอกาสที่สำคัญของพระศาสนจักร (Extraordinary of Holy Year)

การประกาศปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรมที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ทรงประกาศนั้นถือว่าเป็นปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษพระองค์ทรงเลือกเปิดปีศักดิ์แห่งพระเมตตาในวันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ. 2015 เนื่องจากเป็นวันครบรอบ 50 ปี ของการปิดสมัยประชุมสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 เรื่องคริสตศาสนสัมพันธ์ เมื่อ วันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 1968 และปีศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตานี้จะปิดลงด้วยพิธีกรรมในวันฉลองพระคริสตทศวรรษที่ วันที่ 20 ธันวาคม 2016

## คำขวัญสำหรับปีศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตาธรรมก็คือ

“จงเป็นผู้เมตตากรุณาตั้งพระบิดาของท่าน” (ลก. 6:36) คำขวัญนี้เป็นการสรุปทุกอย่างของปีศักดิ์สิทธิ์นี้และเป็นคำเชื้อเชิญเราทุกคนให้ทำตามตัวอย่างความเมตตาของพระบิดาเจ้าที่ทรงเรียกร้องเราทุกคนมิให้ตัดสินหรือกล่าวโทษผู้ใดแต่ต้องมีความรักและให้อภัยโดยไม่สิ้นสุดทั้งนี้เพราะว่า “...อย่าตัดสินเขาแล้วพระเจ้าจะไม่ทรงตัดสินท่าน อย่างกล่าวโทษเขาแล้วพระเจ้าจะทรงให้อภัยท่าน จงให้แล้วพระเจ้าจะประทานแก่ท่าน ท่านจะได้รับเต็มล้นเต็มทะนานอัดแน่นจนล้น เพราะว่าท่านใช้ทะนานใดดวงให้เขา พระเจ้าก็จะทรงใช้ทะนานนั้นดวงตอบแทนให้ท่านด้วย” (ลก. 6:37-38)

ในสมณโองการ “พระพักตร์แห่งเมตตาธรรม (Misericordiae Vultus)” ได้เขียนเอาไว้ว่า พระเยซูคริสตเจ้า คือ พระพักตร์เปี่ยมด้วยพระเมตตาของพระบิดาเจ้าพระเมตตา คือ พระบุคคลที่ทรงชีวิตจับต้องได้ ในองค์พระเยซูคริสตเจ้าชาวนาซาแรท พระเมตตาได้บรรลุดจุดสูงสุดในพระองค์

จากข้อความในสมณโองการนี้เราจะเห็นได้ว่า พระเยซูคริสตเจ้าทรงเป็นผู้ที่ทำให้ความรักเมตตาของพระบิดานั้นเป็นที่ปรากฏแก่มนุษย์ทุกคนโดยผ่านทางพันธกิจต่างๆที่พระองค์ได้ทรงกระทำ

สิ่งที่พระเยซูคริสต์เจ้าได้ทรงสอนและทรงกระทำนั้นได้เผยแสดงถึงพระพักตร์ของพระบิดาเจ้าที่มองเห็นและจับต้องได้ ตั้งแต่ต้นจนจบชีวิตของพระเยซูคริสต์เจ้า ทำให้เราสามารถสัมผัสพระบิดาเจ้าซึ่งเป็นพระเจ้าที่ทรงรักและเมตตาตามมนุษย์อย่างที่สุดโดยผ่านทางพันธกิจแห่งความรักและเมตตาของพระเยซูคริสต์เจ้าจากเหตุการณ์ในพระวรสารอัศจรรย์มากมายที่พระองค์ทรงกระทำเป็นพิเศษต่อคนบาป คนยากจน คนชายขอบ คนเจ็บป่วยและผู้ที่ตกอยู่ในความลำบาก อยู่ในความทุกข์ ทุกสิ่งที่พระองค์ทรงทำนั้นแสดงให้เห็นถึงพระเมตตาที่พระองค์ทรงมีต่อพวกเขา ดังตัวอย่างเช่น พระองค์ทรงรักษาคนเจ็บป่วยที่เข้ามาหาพระองค์ (มธ. 14:14) พระองค์ทรงเลี้ยงฝูงชนมากมายจากการทวีขนมปังจำนวนเล็กน้อย (มธ. 15:37) และเมื่อพระเยซูคริสต์เจ้าได้เจอกับหญิงหม้ายที่เมืองนาอินที่กำลังนำศพลูกออกไปฝัง พระองค์ทรงสงสารหญิงหม้ายผู้นั้นที่นางมีความทุกข์อย่างใหญ่หลวงจากการสูญเสียบุตรชายคนเดียวของนาง อีกทั้งนางก็ยังเป็นหญิงหม้ายอีกด้วย พระองค์ทรงตรัสกับนางว่า .....“อย่าร้องไห้ไปเลย” แล้วพระองค์เสด็จเข้าไปใกล้ ทรงแตะแครงหามศพ คนหามก็หยุด พระองค์จึงตรัสว่า “หนุ่มเอ๋ย เราบอกเจ้าว่า จงลุกขึ้นเถิด” คนตายก็ลุกขึ้นนั่งแล้วเริ่มพูด พระเยซูคริสต์เจ้าจึงทรงมอบเขาให้แก่มารดา.....

(ลก.7:13-15) เหตุการณ์ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ มีแรงผลักดันประการเดียวที่ทำให้พระเยซูคริสต์เจ้าทรงปฏิบัติเช่นนี้ สิ่งนั้นก็คือพระเมตตาที่ปรารถนาจะช่วยเหลือผู้ที่กำลังอยู่ในความทุกข์

### พระเมตตา: มิติสำคัญในพันธกิจของพระเยซูคริสต์เจ้า

ในพระคัมภีร์นั้นมีหลายตอนที่อ้างถึงพระยุติธรรม และพระเจ้าก็ทรงเป็นผู้พิพากษา ซึ่งข้อความเหล่านั้นอธิบายความยุติธรรมว่า คือการถือกฎบัญญัติโดยครบสมบูรณ์ และถือว่าคนดีของชาวอิสราเอลก็คือบุคคลที่ประพฤติตนสอดคล้องกับบัญญัติของพระเจ้า อุดมการณ์ดังกล่าวนี้บางครั้งได้นำไปสู่การถือบทบัญญัติตามตัวอักษรและบิดเบือนความหมายที่แท้จริงของความยุติธรรม ดังที่บรรดาฟาริสีและธรรมาจารย์ได้ประพฤติปฏิบัติกัน

“บรรดาคนเก็บภาษีและคนบาปเข้ามาใกล้เพื่อฟังพระเยซูคริสต์เจ้า ชาวฟาริสีและธรรมาจารย์ต่างบ่นว่า ‘คนนี้ต้อนรับคนบาปและกินอาหารร่วมกับเขา’ พระองค์จึงตรัสเรื่องอุปมาให้เขาฟัง (ลก. 15:1-3)

บรรดาฟาริสีและธรรมาจารย์รับไม่ได้เมื่อพวกเขาเห็นพระเยซูคริสต์เจ้าต้อนรับและกินอาหารร่วมกับคนบาปทั้งนี้ก็เพราะว่าการแบ่งปันอาหารแก่กันนั้นย่อมหมายถึงการแสดงออกของการยอมรับและความเป็น

หนึ่งเดียวกัน ดังนั้น บรรดาพาริสีย์ผู้ซึ่งมีความเคร่งครัดในการถือศาสนาและถือกฎหมาย (โตราห์) และธรรมาจารย์ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านความรู้และเชี่ยวชาญกฎหมายโตราห์จึงไม่สามารถที่จะยอมรับและร่วมโต๊ะกับบุคคลที่ยังไม่ได้กลับใจ แต่สำหรับพระเยซูคริสตเจ้าแล้วพระองค์มิได้เรียกร้องให้คนบาปกลับใจก่อนแล้วจึงจะยอมร่วมโต๊ะกับพวกเขาแต่พระองค์กลับมอบความรักและการให้อภัยให้กับเขาเพื่อเป็นหนทางช่วยให้พวกเขากลับใจ

ดังนั้น เมื่อบรรดาพาริสีย์ถามศิษย์ของพระองค์ว่า “ทำไมอาจารย์ของท่านจึงกินอาหารร่วมกับคนเก็บภาษีและคนบาปเล่า” พระเยซูคริสตเจ้าจึงตรัสตอบว่า ..... “จงไปเรียนรู้ความหมายของพระวาจาที่ว่า ‘เราพอใจความเมตตากรุณา มิใช่พอใจเครื่องบูชา’ เพราะเราไม่ได้มาเพื่อเรียกคนชอบธรรม แต่มาเพื่อเรียกคนบาป” (มธ. 9: 13) สิ่งที่พระเยซูคริสตเจ้าได้ตรัสและปฏิบัตินั้น เป็นสิ่งที่ทำท้ายต่อบุคคลที่ให้ความสำคัญในการให้ความเคารพต่อกฎระเบียบแต่พระเยซูคริสตเจ้าทรงก้าวข้ามไปไกลเกินกว่ากฎระเบียบทั้งหลายและพระองค์ทรงเลือกที่จะอยู่เคียงข้างคนบาปพระองค์ต้องการยืนยันให้ทุกคนเห็นว่าการดำเนินชีวิตของเรานั้นจะต้องมีพระเมตตาเป็นศูนย์กลาง

นักบุญเปาโลนั้นก่อนที่จะท่านจะพบกับพระเยซูคริสตเจ้าท่านก็ได้ดำเนินชีวิตของท่านเพื่อรักษาความยุติธรรมตามกฎหมายด้วยใจร้อนรน ท่านได้เข้าไปพบมหาสมณะขอหนังสือมอบอำนาจไปยังศาลาธรรมต่างๆ ในเมืองดามัสกัส เพื่อจะได้จับกุมทุกคนที่พบ ไม่ว่าจะชายหรือหญิงที่ดำเนินชีวิตตามวิถีทางของพระคริสตเจ้าแล้วนำไปยังกรุงเยรูซาเล็ม (กจ. 9:2) แต่เมื่อท่านกลับใจมาติดตามพระเยซูคริสตเจ้าแล้ว ท่านก็เปลี่ยนแปลงอุดมการณ์ในชีวิตของท่านใหม่ดังที่ท่านเขียนถึงชาวกาลาเทียว่า “...มนุษย์มิได้เป็นผู้ชอบธรรมจากการปฏิบัติตามธรรมบัญญัติ แต่เป็นผู้ชอบธรรมจากความเชื่อในพระคริสตเยซูเท่านั้น เรามีความเชื่อในพระคริสตเยซูเพื่อจะได้เป็นผู้ชอบธรรมโดยอาศัยความเชื่อในพระคริสตเจ้า มิใช่จากการปฏิบัติตามธรรมบัญญัติ เพราะไม่มีมนุษย์คนใดเป็นผู้ชอบธรรมจากการปฏิบัติตามธรรมบัญญัติ ...” (กท. 2:16) ดังนั้น นักบุญเปาโลจึงได้เปลี่ยนแปลงชีวิตของท่านใหม่โดยการดำเนินชีวิตของท่านเป็นอิสระจากกฎและเติมเต็มชีวิตของท่านให้สมบูรณ์ด้วยการปฏิบัติตามคำสอนของพระเยซูคริสตเจ้า

ความรักที่พระเยซูคริสตเจ้าทรงแสดงต่อคนบาปนั้นจึงสะท้อนให้เห็นถึงความเมตตาของพระเจ้าว่าพระองค์ทรงรักมนุษย์ทุกคน “.....พระเจ้าทรงรักโลกอย่างมากจึง

ประทานพระบุตรเพียงพระองค์เดียวของพระองค์เพื่อทุกคนที่มีความเชื่อในพระบุตร จะไม่พินาศแต่จะมีชีวิตนิรันดร เพราะพระเจ้าทรงส่งพระบุตรมาในโลกนี้มีใช้เพื่อตัดสินลงโทษแต่เพื่อโลกจะได้รับความรักพ้นเดชะพระบุตรนั้น.....” (ยน.3:16-17)

### อุปมาเรื่อง แกะที่พลัดหลง (ลก. 15:4-7)

พระเยซูคริสตเจ้าจึงได้ทรงเล่าอุปมาเรื่อง “แกะที่พลัดหลง” ให้กับบรรดาฟาริสีและธรรมาจารย์ฟังเพื่อให้พวกเขาเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อคนบาป โดยเปรียบเทียบว่าคนเก็บภาษีและคนบาปก็เหมือนกับผู้ที่หายไปเช่นเดียวกับแกะที่พลัดหลงไปซึ่งเราจะต้องติดตามหาแล้วนำกลับมาให้ได้ และ “เมื่อพบแล้ว เขาจะยกมันใส่บ่าด้วยความยินดี” (ลก. 15:5)

อุปมาเรื่อง “แกะที่พลัดหลง” นั้นจึงถูกเชื่อมโยงมาถึง “คนบาป” โดยที่พระเยซูคริสตเจ้าได้ทรงชี้แจงให้บรรดาฟาริสีและธรรมาจารย์ได้เห็นว่ บรรดาคนเก็บภาษีและคนบาป จะเป็นผู้ที่ทำให้สวรรค์ชื่นชมยินดี “..เราบอกท่านทั้งหลายว่าในสวรรค์จะมีความยินดีเช่นนี้เพราะคนบาปคนหนึ่งกลับใจมากกว่าความยินดีเพราะคนชอบธรรมแก้ลิบคนที่ไม่ต้องการกลับใจใหม่...” (ลก. 15:7) พระเยซูคริสตเจ้าได้ทรงเชิญชวนให้บรรดาฟาริสีและธรรมาจารย์เปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีต่อคนบาป จาก “การรังเกียจ”

ให้กลายเป็น “การยอมรับ” จาก “ความเคี้ยวโคก” ให้กลายเป็น “ความชื่นชมยินดี” เมื่อเห็นพวกเขากลับใจ ทั้งนี้ก็เพราะว่าบรรดาคนเก็บภาษีและคนบาป ต่างก็เป็นลูกของพระเจ้าเช่นเดียวกัน และจุดประสงค์ในการเสด็จมาของพระเยซูคริสตเจ้าก็เพื่อได้กู้มนุษยชาติและช่วยมนุษย์ทุกคนให้รอดโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เป็นคนบาปทั้งนี้ก็เพราะว่า “คนสบายดีไม่ต้องการหมอ แต่คนเจ็บไข้ต้องการ เราไม่ได้มาเพื่อเรียกคนชอบธรรม แต่เรามาเพื่อเรียกคนบาป” (มก. 2:17)

ดังนั้น ภาพของผู้เลี้ยงแกะที่ออกติดตามแกะที่พลัดหลงไปจึงเปรียบเสมือนภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงพระเจ้าผู้ทรงมีพระทัยเมตตาที่จะทรงออกตามหามนุษย์ทุกคนโดยเฉพาะคนบาปซึ่งเป็นผู้ที่อ่อนแอเหมือนแกะตัวที่พลัดหายไปซึ่งเป็นแกะตัวที่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดซึ่งทำให้เราสามารถมีความมั่นใจอย่างเต็มที่ได้ว่าพระเจ้าผู้ทรงเปี่ยมด้วยความรักและเมตตาจะไม่ทรงทอดทิ้งมนุษย์คนใดเลยอย่างแน่นอน

### อุปมาเรื่องลูกเลี้ยงผลาญ

ในอุปมานี้พระเยซูคริสตเจ้าทรงสอนให้รู้จักความรักที่เปี่ยมด้วยความเมตตาและการให้อภัยอย่างไม่มีเงื่อนไขของบิดาที่มีต่อบุตร เราจะเห็นว่า ในอุปมาเรื่องนี้ตั้งแต่ต้น

เรื่องจนจบเรื่อง บิดาไม่ได้ตำหนิและกล่าวโทษบุตรชายคนเล็กเลย แม้ว่าบุตรชายคนเล็กได้ร้องขอให้บิดาแบ่งสมบัติให้กับตนทั้ง ๆ ที่ การร้องขอแบ่งทรัพย์สินสมบัติตามสิทธิที่พึงได้ในขณะที่บิดายังมีชีวิตอยู่นั้นเป็นเรื่องที่ฝ่าฝืนและผิดกฎธรรมประเพณีอย่างมาก แต่บิดาก็นิยมแบ่งให้ เมื่อบิดาแบ่งมรดกให้แล้ว เขาก็ขายและรวบรวมสมบัติทั้งหมดออกเดินทางไปยังดินแดนที่ห่างไกล ที่นั่นเขาประพาศิตัวเสเพลและผลาญเงินทองจนหมดสิ้น เมื่อทรัพย์สินหมดเขาจึงต้องไปรับจ้างเลี้ยงหมู เขาอยากกินผักกั้วที่หมูกินเพื่อบรรเทาความหิวแต่ก็ไม่มีใครให้ เขาสำนึกผิดจึงกลับไปหาพ่อของเขา “ขณะที่เขายังอยู่ไกล บิดามองเห็นเขารู้สึกสงสารจึงวิ่งไปสวมกอดและจูบเขา” (ลก.15:20) บิดาในอุปมาเรื่องนี้คงเฝ้ารอการกลับมาของบุตรชายคนเล็กตลอดเวลา สายตาของเขาคงคอยจับจ้องไปที่ถนนหน้าบ้านทุกวัน ดังนั้นวันที่บุตรชายของเขากลับมาแม้ว่าบุตรชายจะยังอยู่ไกลจากบ้านแต่บิดาก็ยังรีบวิ่งเข้าไปสวมกอดบุตรชายของเขาด้วยความรัก และเมื่อบุตรชายคนเล็กพูดกับบิดาว่า “พ่อครับ ลูกทำบาปผิดต่อสวรรค์และต่อพ่อ ลูกไม่สมควรได้ชื่อว่าเป็นลูกของพ่ออีก” แต่บิดาพูดกับผู้รับใช้ว่า “เร็วเข้า จงไปนำเสื้อสวยที่สุดมาสวมให้ลูกเรา นำแหวนมาสวมนี้ว นำรองเท้ามาสวมให้ จงนำลูกวัวที่ขุนอ้วนแล้วไปฆ่า แล้วกินเลี้ยงฉลองกันเถิด

เพราะลูกของเราผู้นี้ตายไปแล้วกลับมีชีวิตอีก หายไปแล้ว ได้พบกันอีก... บุตรคนโตรู้สึกโกรธไม่ยอมเข้าไปในบ้าน บิดาจึงออกมาขอร้องให้เข้าไป.....บิดาพูดว่า ‘ลูกเอ๋ย ลูกอยู่กับพ่อเสมอมา ทุกสิ่งที่พ่อก็เป็นของลูก แต่จำเป็นต้องเลี้ยงฉลองและชื่นชมยินดี เพราะน้องชายคนนี้ของลูกตายไปแล้วกลับมีชีวิตอีก หายไปแล้วได้พบกันอีก’” (ลก. 15:21-31)

การที่บิดาสวมกอดและจูบบุตรชายคนเล็กนั้นเป็นการสื่อให้เห็นถึงความรักและการให้อภัยอย่างปราศจากเงื่อนไข บิดาให้อภัยทั้ง ๆ ที่ยังมีได้ฟังคำสารภาพผิดจากบุตรชายคนเล็ก แต่เพราะความรักอันไร้ขอบเขตของบิดาบุตรชายคนเล็กจึงกลับมีชีวิตขึ้นมาใหม่เขาได้หายไประหว่างชีวิตของบิดาแต่บัดนี้บิดาได้พบกับเขาอีกครั้ง งานเลี้ยงฉลองการกลับมาของบุตรชายคนเล็กจึงถูกจัดขึ้นมา ส่วนบุตรชายคนโตนั้นไม่ยอมรับการกระทำของน้อง แต่บิดาก็ได้ปฏิบัติต่อบุตรชายคนโตอย่างอ่อนหวานด้วยการเชื้อเชิญเขาให้เข้าไปร่วมในการฉลองพร้อมกับน้องชายและเพื่อนบ้านซึ่งเป็นเสมือนการที่พระเยซูคริสต์เจ้าทรงเชื้อเชิญบรรดาฟาริสีและธรรมาจารย์ให้ยอมรับคนเก็บภาษีและคนบาป

อุปมาเรื่องนี้ทำให้เราได้สัมผัสถึงความรักอันอุดมและความเมตตาที่ไม่สิ้นสุดของพระเจ้าที่พร้อมที่จะให้อภัยมนุษย์ทุกคนและ

ความรักเมตตานี้ก็ได้รับการเปิดเผยให้โลกได้รู้จักโดยผ่านทางพระเยซูคริสตเจ้า พระเจ้าทรงยินดีต่อการกลับมาของผู้ที่หลงผิด เหมือนกับบิดาที่เตรียมงานฉลองเพื่อต้อนรับการกลับมาของบุตรชาย

### อุปมาเรื่องชาวสะมาเรียใจดี

อุปมาเรื่องชาวสะมาเรียใจดีนี้ พระเยซูคริสตเจ้าได้ทรงสอนอย่างชัดเจนถึงความหมายของคำว่า “เพื่อนบ้าน” ตัวอย่างของชายชาวสะมาเรียในอุปมาซึ่งเป็นชนชาติที่พวกยิวเกลียดชัง จึงเป็นแบบอย่างในเรื่องของความรักและความเมตตาที่พระเยซูคริสตเจ้าต้องการสอนพวกยิวและพวกเราทุกคนว่าในสายพระเนตรของพระเจ้าแล้ว คุณค่าของคนมิได้อยู่ที่เชื้อชาติหรือเผ่าพันธุ์ แต่อยู่ที่ความรักและความเมตตาที่เราแต่ละคนแสดงออกต่อเพื่อนพี่น้องที่อยู่รอบข้างของเรา “เพื่อนบ้าน” จึงหมายถึงใครก็ตามที่กำลังตกอยู่ในสภาพที่ต้องการความช่วยเหลือ “ความรักต่อเพื่อนบ้าน” จึงหมายถึงการมีความเมตตาสงสารและการให้ความช่วยเหลือดูแลทุกคนที่ตกอยู่ในความยากลำบาก ดังเช่นชาวสะมาเรียที่ปฏิบัติต่อชายที่ถูกทำร้าย “...ชาวสะมาเรียผู้หนึ่งเดินทางผ่านมาใกล้ๆ เห็นเขาก็รู้สึกสงสาร จึงเดินเข้าไปหา เทน้ำมันและเหล้าองุ่นลงบนบาดแผลแล้วพันผ้าให้ นำเขาขึ้นหลังสัตว์ของตนพาไปที่โรงแรมแห่งหนึ่งและช่วยดูแลเขา วันรุ่งขึ้นชาวสะมาเรียผู้นั้นนำเงิน

สองเหรียญออกมามอบให้เจ้าของโรงแรมไว้ กล่าวว่า “ช่วยดูแลเขาด้วย เงินที่ท่านจะจ่ายเกินไปนั้นฉันจะให้คืนให้เมื่อกลับมา”....” (ลก. 10:33-35)

อุปมาที่ยกมาเป็นตัวอย่างข้างต้นนี้ล้วนเป็นเรื่องราวที่มีเรื่อง “ความรักเมตตา” เป็นหลักของเนื้อหาทั้งหมด ดังนั้น ความรักเมตตาจึงเป็น “หัวใจ” ของชีวิตและพันธกิจของพระเยซูคริสตเจ้า และพันธกิจแห่งความรักเมตตาก็ได้บรรลุจุดสมบูรณ์บนไม้กางเขน เพราะเป็นที่ที่ความรักเมตตาของพระเจ้าต่อมนุษย์ทุกคนได้รับการเปิดเผยอย่างสมบูรณ์ในองค์พระเยซูคริสตเจ้า

### “จงเป็นผู้เมตตากรุณาตั้งพระบิดาของท่าน”

จากการพิจารณาพันธกิจแห่งความรักเมตตาและการให้อภัยของพระเยซูคริสตเจ้า เราต้องเรียนรู้ว่าพันธกิจนี้ก็คือพันธกิจและแนวทางในการดำเนินชีวิตของคริสตชนทุกคนด้วย เพราะ “คริสตชนคือศิษย์” คือ ผู้ที่ติดตามพระเยซูคริสตเจ้า ศิษย์จึงต้องดำเนินตามแบบอย่างของผู้เป็นอาจารย์ของตน เมื่อพระเยซูคริสตเจ้าคือภาพที่สมบูรณ์แบบสูงสุดของความรักเมตตาของพระเจ้า เมื่อเราเป็นศิษย์ของพระองค์เราก็ต้องดำเนินชีวิตของเราให้เหมือนกับพระองค์ด้วย เพื่อว่าชีวิตของคริสตชนจะได้เป็นภาพที่สมบูรณ์แบบของความรักเมตตาของพระเจ้าเหมือนกับที่พระเยซูคริสตเจ้าทรงเป็น

ผู้เขียนมีเรื่องราวที่เกี่ยวกับความเมตตาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมไทยซึ่งเชื่อว่าหลายท่านก็คงเคยได้ยินได้ฟังมาบ้างแล้ว เรื่องราวที่ว่านี้เป็นเรื่องของแท็กซี่บุญญาที่ให้บริการรับส่ง พระสงฆ์ สามเณร แม่ชี ผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ เขาเล่าเรื่องราวชีวิตของเขาว่า พ่อแม่ของเขาแยกทางกัน โดยแม่เป็นผู้เลี้ยงดูเขา ด้วยความยากจนแม่จึงไม่มีเงินส่งให้เขาเรียนหนังสือ พออายุ 14 ปี จึงให้เขาบวชเป็นเณร วันหนึ่งเขาได้เดินทางไปตามหาพ่อที่หาดใหญ่ ได้เจอคนขับรถตู้ที่มีเมตตาให้เขานั่งรถโดยสารไปโดยไม่คิดค่าโดยสาร ต่อมาเมื่อเขาสึกก็ได้รับน้ำใจจากคนอีสานกลุ่มหนึ่งที่เจอกันบนรถ ตอนนั้นเขาได้รับบาดเจ็บที่ขา คนกลุ่มนั้นได้ช่วยเหลือเขาจนหายป่วย ความเมตตาที่เขาได้รับจากเหตุการณ์ทั้งสองนี้ทำให้เขารู้สึกประทับใจมากและซาบซึ้งในบุญคุณของผู้ที่เมตตาเขาและตั้งใจว่าสักวันหนึ่งจะต้องหาทางตอบแทนให้กับสังคมอย่างที่ตนเองเคยได้รับ เขาเรียกสิ่งนั้นว่า “บุญต่อบุญ” ดังนั้นเมื่อเขาเดินทางเข้ากรุงเทพมหานครตอนอายุ 18 ปี เขาก็เช่าแท็กซี่เพื่อหาเลี้ยงชีพพร้อมกับเริ่มให้บริการรับส่ง พระสงฆ์ สามเณร แม่ชี และผู้ป่วยโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ต่อมาเขามีรถแท็กซี่เป็นของตนเอง จึงติดสติ๊กเกอร์รอบคันว่า “พระสงฆ์ สามเณร แม่ชี นั่งฟรี นิมนต์เชิญครับ” เมื่อขับไปถึงโรงพยาบาล เขาก็จะอุ้มผู้ป่วยไปส่งให้เจ้า

หน้าที่ดูแลต่อไป เขาปฏิบัติเช่นนี้เป็นเวลา 20 ปี แล้ว เขากล่าวไว้อย่างน่าฟังว่า

“ถ้าบ้านเมืองเรามีน้ำใจต่อกันเยอะ มันคงน่าอยู่ขึ้น อย่างน้อยลูกหลานของคนที่เราอุ้ม ถ้าวันข้างหน้า เขาเป็นคนที่แข็งแรงขึ้น เขาก็จะมีเมตตาช่วยเหลือต่อผู้อื่นต่อไป เหมือนที่เราเคยประทับใจเมื่อครั้งยังเด็ก”

เรื่องราวของแท็กซี่ผู้มีเมตตาเมื่อได้รับการเผยแพร่ไปยังโลกโซเชียล ผู้คนมากมายต่างชื่นชมและให้กำลังใจและบางคนก็มีน้ำใจช่วยเหลือบริจาครถคันใหม่ที่ใหญ่กว่าเดิมเพื่อเขาจะได้สามารถนำไปช่วยเหลือผู้ที่ลำบากได้สะดวกขึ้น

ผู้เขียนก็เป็นคนหนึ่งารู้สึกชื่นชมในสิ่งที่เขาทำ นอกจากชื่นชมแล้วทำให้ได้ข้อคิดจากเรื่องราวในชีวิตของเขาว่าแรงบันดาลใจที่ทำให้แท็กซี่คนนี้มีเมตตาต่อคนอื่น ๆ ก็เพราะเขาได้รับความเมตตาจากคนอื่นที่หยิบยื่นให้เขาทั้ง ๆ ที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนจึงทำให้เขาประทับใจและอยากทำสิ่งเดียวกับที่เขาได้รับนี้ให้กับคนอื่นเพื่อเป็นการตอบแทน และสิ่งที่เขาหวังก็คือ ความเมตตาของเขา นั้นจะเป็นแรงบันดาลใจให้คนที่ได้เห็นได้แสดงความเมตตาต่อคนอื่นต่อไปเช่นกันซึ่งความปรารถนาของเขานั้นก็เป็นจริงอย่างที่เขาวาง

ผู้เขียนนำเรื่องราวของแท็กซี่ใจเมตตา มาเป็นตัวอย่างเพื่อจะชี้ให้เห็นว่า ความ

เมตตานั้นพระเยซูคริสต์เจ้ามิได้ทรงแค่สอน แต่พระองค์ทรงกระทำให้ความรักความเมตตานั้นเป็นจริงและจับต้องได้ ความรักเมตตาจึงต้องมีกิจการที่มีตัวตน เมื่อพระบิดาของเราทรงรักเราอย่างไร บรรดาคริสตชนก็ต้องรักกันเช่นนั้น พระองค์ทรงเมตตาอย่างไรเราก็ถูกเรียกร้องให้มีเมตตาต่อกันและกันอย่างที่พระองค์ทรงทำกับเราเช่นกัน

คริสตชนจะต้องดำเนินชีวิตเป็นพยาน และเป็นเครื่องหมายแห่งความรักเมตตาของพระเจ้า พันธกิจแห่งความรักเมตตาของพระเยซูคริสต์เจ้าจะต้องเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของเราตลอดไป ดังที่พระเยซูคริสต์เจ้าได้ทรงตรัสกับผู้ที่ติดตามพระองค์ว่า “จงเป็นผู้เมตตากรุณา ดังที่พระบิดาของท่านทรงพระเมตตากรุณาเถิด” (ลก. 6:36)

## บทสรุป

ผู้เขียนขอจบบทความด้วยการรำพึงไตร่ตรองจากบทภาวนาพระเมตตา ดังนี้คือ “... โอ้พระตรีเอกภาพผู้ศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง ทุกๆ ครั้งที่ลูกหายใจ ทุกๆครั้งที่หัวใจของลูกเต้น ทุกๆ ครั้งที่ชีพจรของลูกเต้นจะหมั่นแสนครั้งก็ตามที่ ลูกปรารถนาให้ทุกครั้งที่เป็นการเกิดเกียรติพระเมตตาของพระองค์ ลูกปรารถนาจะเปลี่ยนแปลงเป็นอันหนึ่งอันเดียวในพระเมตตาของพระองค์ และเป็นภาพสะท้อนที่มีชีวิตของพระองค์ โอ้พระสวามีเจ้าข้า ขอให้ความยิ่งใหญ่ของพระองค์ผ่านมาสู่ดวงใจของลูกและวิญญาณเพื่อนมนุษย์....โอ้พระสวามีเจ้าขอให้พระเมตตาของพระองค์อยู่กับลูกทุกวินาทีตลอดไป โอ้พระสวามีเจ้าขอให้ลูกทำกิจการทุกอย่างด้วยความเมตตา...”



คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2002). พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่. นครปฐม. สมาคมพระคริสตธรรมไทย. (ไม่ระบุปีที่พิมพ์).พระคริสตธรรมคัมภีร์ ภาคพันธสัญญาเดิม และพันธสัญญาใหม่.กรุงเทพมหานคร: สมาคมพระคริสตธรรมไทย.

โป๊ปฟรังซิสประกาศสมณโอองการปิยุบิสีแห่งเมตตาธรรม. สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2016 จาก [http://www.popereport.com/2015/04/blog-post\\_99.htm](http://www.popereport.com/2015/04/blog-post_99.htm)

ราชบัณฑิต. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2016 จาก [dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-royal-institute](http://dictionary.sanook.com/search/dict-th-th-royal-institute)

“สุวรรณฉัตร พรหมชาติ” แท็กชื่่อ้มบุญ.....พ่อพระของคนพิการ โพสต์ทูเดย์ สืบค้นเมื่อ 9 กรกฎาคม 2016 จาก [www.posttoday.com/social/goodstory/](http://www.posttoday.com/social/goodstory/)


Misericordiae Vultus. สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2016 จาก [www.nsdiocese.or.th/Merciful%20like%20the%20father-Thai%20by%20bishopPibul.pdf](http://www.nsdiocese.or.th/Merciful%20like%20the%20father-Thai%20by%20bishopPibul.pdf)

It's a  
Jubilee!

Pope Francis Declares  
Holy Year for Mercy

# ปีศักดิ์สิทธิ์ แห่งพระเมตตา

(หมวดวิเทศาภิบาล)

บาทหลวงปรีชา ธรรมนิยม 

(วาทิกัน) ปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษแห่งพระเมตตา คือ

“ช่วงเวลาที่ยื้อให้พระศาสนจักรได้ค้นเจออีกครั้ง ซึ่งภารกิจที่องค์เจ้าเหนือหัวเยซูได้ทรงมอบไว้”

\* เหตุผล ก็คือ พระศาสนจักรได้รับเรียกให้แสดงตัวเป็นเครื่องหมายของการประทับอยู่ของพระเจ้าอย่างใกล้ชิดในแบบที่เด่นชัดขึ้น เป็นเวลาที่พระศาสนจักรต้องพยายามค้นเจอความหมายของภารกิจที่องค์เจ้าเหนือหัวเยซูคริสต์ได้ทรงมอบไว้เมื่อปีสกา นั่นคือ การเป็นเครื่องแสดงและเครื่องมือของพระเมตตาของพระบิดาเจ้า

ในความหมายนี้เองที่องค์พระสันตะบิดรฟรานซิส ได้ทรงอธิบายเกี่ยวกับปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษที่ได้เปิดไปแล้วเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2015/2558

คำว่า “เมตตาปราณี/เมตตากรุณา” (ในภาษาของเรา คริสตศาสนิกชน) มาจากคำในภาษาลาติน คือ “Misericordia” อันบ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้ “มีหัวใจ



บาทหลวงสังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล (O.M.I.)

(cor) ที่คิดถึง/รู้สึกห่วงใยความทุกข์ร้อน/ความทุกข์ยาก (miseria) ของผู้อื่น”

ความหมายแรก คือ ความรู้สึกห่วงใยความทุกข์ร้อน/ความทุกข์ยากของผู้อื่น คำในภาษาไทยที่มีความหมายพ้องกันได้แก่ ความกรุณา ความใจดี/ใจอารี ความรักเพื่อแผ่ ความมีเมตตาจิต ความเวทนาสงสาร ความเมตตาปราณี เป็นต้น องค์เจ้าเหนือหัว/องค์พระผู้เป็นเจ้าเป็นผู้ทรงมีความเมตตาปราณี และทรงมีพระทัยเมตตา สงสาร สรุปคือ ความหมายแรกนี้บ่งชี้ถึงการรับรู้และความรู้สึกอ่อนไหวห่วงใยเอื้ออาทรความทุกข์ร้อน/ทุกข์ยากของผู้อื่น

พระเจ้าทรงเป็นผู้รับรู้ อ่อนไหวและห่วงใยเอื้ออาทรตลอดเวลา

น่าสนใจที่ชาวมุสลิมก็สวดสูตรพระเมตตานี้บ่อยๆ ในนามของพระเจ้าของพวกเขา ผู้ทรงปฏิบัติพระเมตตา

ความหมายที่สองของคำว่า “เมตตาปราณี/เมตตากุณา (Misericordia)” นี้ บอกถึงความเมตตาสงสารที่รู้จักให้อภัยผู้กระทำความผิด มีคำในความหมายคล้ายคลึงกัน อาทิ ความผ่อนหนักผ่อนเบา การผ่อนผัน พระคุณการุณย์ การให้อภัย การโปรดบาป เป็นต้น

พูดว่าพระเจ้าทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตา คือ เน้นว่าพระทัยของพระองค์อ่อนหวาน ละมุน ครอบคลุมด้วยความ

อ่อนไหวต่อความรู้สึกเอื้ออาทร สงสาร พระองค์ทรงมีความห่วงใยดุจบิดา และมีความรักเมตตาอ่อนหวานดุจมารดา


เราทุกคนเป็นภาพลักษณ์/ฉายา ลักษณะของพระเจ้า เราได้แสดงตนเป็นคนอ่อนโยนและมีเมตตาต่อกันอย่างไร

วันที่ 8 ธันวาคม 2015(2558) ถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2016(2559) พระศาสนจักรคาทอลิกเฉลิมฉลองปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษ/วิสามัญ โดยเน้นแก่นสาร/หัวข้อเรื่องจากบทจดหมายของอัครธรรมทูตเปาโล ที่มีถึงชาวเอเฟซัส

“พระเจ้าทรงเปี่ยมด้วยพระเมตตา” (เอเฟซัส 2:4)

\* ความคาดหวังขององค์พระสันตะบิดรฟรานซิส (เทียบ นิตยสาร Credere) นิตยสารฉบับนี้ได้ตีพิมพ์บทสัมภาษณ์โดยสังเขปขององค์พระสันตะบิดรฟรานซิส ผู้ได้ทรงอธิบายแรงจูงใจและความคาดหวังของพระองค์ โอกาสปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษแห่งพระเมตตา รวมถึงพระประสบการณ์ส่วนพระองค์ที่ทรงได้รับจากพระเมตตากุณาของพระเจ้า

“องค์พระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 ได้ทรงเน้นย้ำอย่างแข็งขันถึงพระเมตตาของพระเจ้าในพระศาสนจักร ในสมณสาส์น Dives in Misericordia องค์พระสันตะบิดรยอห์นปอลที่ 2 ได้ทรงสถาปนาวัน



ฉลองพระเมตตาของพระเจ้า ในวันอาทิตย์  
ที่สองในเทศกาลปัสกา ซึ่งตรงกับวัน  
สถาปนานักบุญ Faustina KOWALSKA  
ตั้งแต่ ปี 2000 (2543) ในกระแสนี้  
พ่อมีความรู้สึกถึงพระประสงค์ขององค์เจ้า  
เหนือหัวเยซูคริสต์ที่ต้องแสดงออกถึงพระ  
เมตตากรุณาของพระองค์ต่อมวลมนุษย์ พ่อ  
จึงใคร่เดินตามประเพณีที่เพิ่งเริ่มเกิด เพื่อ  
ปลุกความสนใจที่มีอยู่แล้วในอดีต...

เป็นที่รู้อย่างชัดแจ้งว่า โลกเรา  
ต้องการความเมตตากรุณา ต้องการความ  
สงสาร เห็นใจ ก็คือการร่วมรับความทุกข์  
ร้อนด้วยกัน ทุกวันเราได้รับข่าวสารไปใน  
ทางลบ โหดร้ายทารุณ ที่สะท้อนพระนาม  
และพระชนมชีพของพระเจ้า โลกเรา  
ต้องการการพบเจอว่าพระเจ้าเป็นพระบิดา  
ว่าเราสามารถเจอความเมตตากรุณา ว่า  
ความโหดร้ายและการลงโทษ การทารุณ  
กรรมไม่ใช่วิธินา/พบข้อสรุป ถ้าพระ  
ศาสนจักรเอาแต่เน้นอย่างเข้มงวดและจริงจัง  
หลายคนจะทิ้งวัด [...]

@ พ่อมองพระศาสนจักรเป็นประดุก  
โรงพยาบาลหลังการสู้รบในสงคราม ที่มีคน  
มากมายต้องทนทุกข์ ต้องบาดเจ็บ ต้องถูก  
ฆ่า!.. เราต้องรักษาเยียวยา ดูแลให้กำลังใจ  
เราทุกคนเป็นคนบาปและต้องแบกกางเขน  
ของเราทุกคน พ่อรู้สึกได้ว่าองค์พระเยซู  
ทรงมีพระประสงค์จะเปิดประตูทุกขของ  
พระองค์ ให้เห็นว่าพระบิดาเจ้าทรง

ปรารถนาแสดงพระเมตตาอันอ่อนละมุนของ  
พระองค์โดยการส่งองค์พระจิตมาสู่พวกเรา  
@ เป็นปีแห่งการให้อภัยและการกลับ  
คืนดี ประการหนึ่งเราเห็นและรู้ถึงการผลิต  
การค้าอาวุธที่ทำลายและทำร้ายผู้บริสุทธิ์  
อย่างโหดเหี้ยม อีกประการหนึ่ง เราเห็น  
การค้ามนุษย์ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ นี่คือการ  
ลบหลู่/การละเมิดที่กำลังเกิดขึ้นกับมนุษย์  
มนุษย์เป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์เพราะถูกสร้างมาตาม  
ฉายาลักษณ์ของพระเจ้าผู้ทรงชีวิต และพระ  
บิดาเจ้าตรัสให้เราหยุดการกระทำนี้เพื่อไป  
หาพระองค์”

@ บ่อยครั้งพระสันตะบิดรฟรานซิส  
ได้ตรัสว่าพระองค์ทรงรู้สึกว่าเป็นคนบาป  
“พ่อเป็นคนบาปคนหนึ่ง และพ่อแน่ใจใน  
ความจริงนี้ แต่เป็นคนบาปผู้ที่องค์เจ้าเหนือ  
หัวเยซูคริสต์ทอดพระเนตรด้วยความเมตตา  
สงสาร พ่อจึงเป็นคนบาปที่ได้รับการ  
อภัยโทษ พระเจ้าทอดพระเนตรพ่อด้วย  
ความรักห่วงใยและสงสาร และทรงให้อภัย  
พ่อ แม้ในปัจจุบันพ่อยังทำผิด ยังทำบาป  
พ่อขอรับศีลอภัยบาปทุกสิบห้าหรือยี่สิบวัน  
เพราะพ่อรู้สึกว่าต้องการความเมตตาสงสาร  
จากพระเจ้าเสมอ เมื่อวันที่ 21 กันยายน  
1953(2496) ขณะนั้นพ่ออายุ 17 ปี  
พ่อได้มีความรู้สึกพิเศษว่าพ่อต้องการเข้าวัด  
เพื่อขอรับศีลอภัยบาป... และเป็นที่ยึดเหนี่ยวใน  
เวลานั้นว่า พ่อได้ตกลงใจจะเป็นพระสงฆ์...  
พระสงฆ์ที่มีโรคมะเร็งในเลือดที่เป็นวิญญาน

รักษชีพื่อตลอด 1 ปี ท่านได้เสียชีวิตใน  
ปีต่อมา พ่อได้เสียน้ำตาอย่างมาก พ่อ  
รู้สึกสับสนและเปล่าเปลี่ยวที่สุด ดูเหมือนว่า  
พระเจ้าได้ทรงทอดทิ้งพ่อ ตรงนี้เองที่พ่อได้  
พบพระเมตตาของพระเจ้า ผู้ได้เชื่อม  
สัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับพ่อ และโยนโยไป  
ถึงคติพจน์ประจำตัวของพ่อ ในฐานะพระ  
สังฆราช...”

@ “พ่อชอบมากกว่าที่จะใช้คำว่า  
‘ความอ่อนหวาน ละมุนละไม’ แบบของ  
มารดา พระเจ้า เป็นทั้งพ่อและแม่ ‘ความ  
อ่อนหวานละมุนละไมของพระเจ้า’ ปี  
ศักดิ์สิทธิ์พิเศษแห่งพระเมตตาจะเป็นโอกาส  
ให้พวกเราได้ค้นเจอลักษณะของมารดาภาพ  
ของพระเจ้า เพราะว่าเราต้องทบทวน  
ลักษณะมารดาภาพนี้ในพระศาสนจักรกัน  
ใหม่ หนังสือประกาศกอิสยาห์เขียนไว้ว่า  
พระเจ้าทรงยืนยันว่า ‘แม้จะมีแม่คนใด  
สามารถสัมผัสลูกของตนได้ แต่พระองค์จะไม่  
สัมผัสเป็นอันขาด’ นี่คือคุณลักษณะแบบ  
มารดาภาพของพระเจ้า คงไม่มีใครเข้าใจ  
เท่าใดนักกับคำว่า ‘มารดาภาพของพระเจ้า’  
เพราะไม่ใช่ภาษาธรรมดา ด้วยเหตุนี้พ่อจึง  
เลือกใช้คำว่า ‘ความอ่อนหวาน ละมุน  
ละไม’ อันเป็นลักษณะเฉพาะของผู้เป็น  
มารดา ดังนั้นคำว่า ‘ความอ่อนหวาน  
ละมุนละไมของพระเจ้า’ ก็หมายความว่า  
พระเจ้าเป็นทั้งบิดาและมารดานั่นเอง”

“พระเมตตาในพระคัมภีร์ช่วยเราให้ค้น

เจอพระเจ้าผู้ทรงเมตตากรุณาเกินกว่าที่เรา  
คาดคิดได้ ช่วยมนุษย์ให้เปลี่ยนที่ทรงศรัทธาที่  
ตนมีต่อผู้อื่นได้ง่ายขึ้น อันนำไปสู่การรู้จัก  
เพื่อนหนักเพื่อนเบา มีความอดทนมากขึ้น  
สร้างความสนใจผู้อื่นได้เข้มข้นขึ้น พ่อเคย  
พูดในการประชุมสมัชชาเมื่อปี 1994  
(2537) ว่าเราต้องเริ่มเตรียมหนทางให้  
ความเมตตาอันอ่อนละมุน ปรากฏขึ้นอย่าง  
ใหญ่หลวง เวลานี้เราต้องทำให้ความเมตตา  
อันอ่อนละมุนนี้แผ่กว้างออกไปอีกเนื่องจาก  
เป็นปีแห่งพระเมตตา ความเมตตาอันอ่อน  
ละมุนนี้พระเจ้าทรงประทานให้เราทุกคน  
ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะพูดว่า ‘ผม/ดิฉันมั่นใจว่า  
สมเพช แต่พระเจ้าทรงรักผม/ดิฉัน ดังนั้น  
ดิฉัน/ผมต้องรักคนอื่นในแบบเดียวกัน’”

“เมื่อฉันเห็นคนเจ็บป่วย คนสูงอายุ  
ฉันควรมอบการโอบกอดปลอดภัย  
ของฉัน เพราะว่า เป็นปฏิกริยาแรกที่พ่อแม่  
มอบให้แก่ลูกที่เพิ่งเกิด มันเป็นการบอก  
ว่า ‘ฉันรักเธอ ฉันอยากให้คุณมีความสุขดี’”

\*ในพระคัมภีร์

พระเมตตากรุณาของพระเจ้าปรากฏ  
ตลอดเวลาในพระคัมภีร์

ในพันธสัญญาเดิม เราอ่านพบได้ใน  
หนังสือปฐมกาล ในหนังสือประกาศก  
โยนาห์ ในหนังสือประกาศกอิสยาห์ ใน  
หนังสือประกาศกโฮเซยา เป็นต้น บทเพลง  
สดุดีที่ 136 บรรยายอย่างยอดเยี่ยมถึง  
ความรักเมตตาของพระเจ้า

“จงขอบคุณพระเจ้า เพราะพระองค์ พระทัยดี ความรักมั่นคงของพระองค์ดำรง อยู่เป็นนิรันดร์”

พันธสัญญาเดิมใช้ คำ ฮีบรู ที่ หมายความว่าก่อนถึงครรถ์มารดา (ใส่ถุง/มดลูก) เป็นการบ่งบอกถึงคุณลักษณะแบบ มารดาของพระเมตตากรุณาของพระเจ้าที่มี ต่อลูกของพระองค์ ต่อประชากรผู้ต่ำต้อย และคนยากจน ภาพลักษณ์แห่งพระเมตตา อ่อนละมุนแบบมารดา นี้ คือต้นกำเนิดของ พระเมตตากรุณาของพระเจ้าในพันธสัญญา เดิม

“เอฟราอิมเป็นบุตรสุดที่รักของเรามีใช้ หรือ เป็นเด็กที่เราโปรดปรานมิใช่หรือ ทุก ครั้งที่เราว่ากล่าวเขา เราก็ระลึกถึงเขาอยู่ ดังนั้นเราจึงรู้สึกสงสารเขา เราจะแสดงความเมตตากรุณาต่อเขาอย่างแน่นนอน” (เยเรมีย์ 31:20)

คำนี้จึงบ่งบอกถึงความรู้สึกผูกพันของ คนหนึ่งกับอีกคนหนึ่ง จนกลายเป็นความ ห่วงใย เป็นความเมตตาสงสาร

พันธสัญญาใหม่ให้ความสำคัญมากกับ พระเมตตากรุณาของพระเจ้า

เราพอใจความเมตตากรุณา มิใช่ พอใจเครื่องบูชา เพราะเรามีได้มาเพื่อเรียก คนชอบธรรม แต่มาเพื่อเรียกคนบาป (มัทธิว 9:13)

ความจริงข้อนี้สะท้อนถึงยัญบูชาของ องค์พระคริสต์ผู้ไถ่บาปของมนุษยชาติ เป็น

กิจการสูงสุดแห่งการให้อภัยมนุษย์ ทั้ง ๆ ที่ มนุษย์ไม่เหมาะสมจะได้รับ

พระแม่มารีย์ได้เฝ้าถึงพระเมตตากรุณา ของพระเจ้าในพระวรสารตามคำเล่าของนัก บัญญัติกา 1:54 `พระองค์ทรงช่วยอิสรา แอลผู้รับใช้พระองค์ โดยทรงระลึกถึงพระ กรุณา ดังที่ได้ทรงสัญญาไว้แก่บรรพบุรุษ ของเรา แก่อับราฮัมและบุตรหลานตลอดไป และพระศาสนจักรคาทอลิกได้ถวายเกียรติ แต่พระแม่ผู้เป็น “มารดาแห่ง พระเมตตา” ในบทเพลงสรรเสริญมากมาย เป็นที่รู้จักกัน มากที่สุดคือ “วันทาพระราชินี (Salve Re gina)”

การเน้นจึงอยู่ที่ “หทัยของพระเจ้า” ผู้ทรงมีคุณลักษณะทั้งแบบบิดาและแบบ มารดา เมื่อทรงเห็นมนุษย์ตกทุกข์ได้ยาก เตือดร้อน ความเมตตาสงสารก็เกิดขึ้น ใน “อุระ” ของพระองค์ ใน “หทัย” ของ พระองค์ เป็นพระเมตตาที่เปี่ยมล้นด้วย ความรัก ทั้งแบบพ่อและแบบแม่ อ่อน หวานละมุนละไม และหลงเสน่ห์มนุษย์

หทัยของพระเจ้าที่เปี่ยมล้นด้วยความ เมตตากรุณาต่อมนุษย์ สะท้อนในองค์พระ เยซูคริสต์ พระวาทะทรงรับสภาพมนุษย์ พระมนุษย์เจ้าผู้ทรงสอนตลอดเวลา ให้รู้จัก สัมผัสความรักความเมตตากรุณา นี้ ดังเรา สามารถอ่านได้ในหลายเรื่องอุปมา

...ชาวสะมาเรียผู้หนึ่งเดินทางผ่านมา ไกล ๆ เห็นเขาก็รู้สึกสงสาร ในอุปมาเรื่อง ชาวสะมาเรียผู้ใจดี (ลูกา 10:29-37)

...ออกไปตามหาแกะ (ตัวเดียว) ที่หายไปจนพบ เมื่อพบแล้วเขาจะยกมันใส่ป่าด้วยความยินดี... อุปมาเรื่องแกะที่หายไป (ลูกา 15:4-7)

...เมื่อพบแล้ว นางจะเรียกมิตรสหาย และเพื่อนบ้านมาพูดว่า “จงร่วมยินดี กับฉันเถิด ฉันพบเงินเหรียญ (เดียว) ที่หายไปแล้ว” อุปมาเรื่องเหรียญที่หายไป

...เขากลับไปหาพ่อ ขณะที่เขายังอยู่ไกล พ่อมองเห็นเขา รู้สึกสงสาร จึงวิ่งไปสวมกอดเขา อุปมาเรื่องลูกที่หายไป/พ่อผู้ใจเมตตา (เทียบลูกา 15:11-31)

...กษัตริย์ทรงสงสารจึงทรงปล่อยเขาไปพร้อมทั้งทรงยกหนี้ให้... “เจ้าต้องเมตตาเพื่อนคนใช้ด้วยกัน เหมือนกับที่ข้าได้เมตตาเจ้ามิใช่หรือ” อุปมาเรื่องลูกหนี้ไร้เมตตา (มัทธิว 18:23-35)


...ผู้มีใจเมตตาย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับพระเมตตา (มัทธิว 5:7)

พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงชี้ให้เห็นว่า ปี คักดีลิตีพิเศษ/วิสามันญ์นี้คือ “ของขวัญแห่งพระพรหมทาน” ก้าวผ่านประตูคักดีลิตี คือ ก้าวเข้าพบความลุ่มลึกของพระเมตตาของพระบิดาเจ้าผู้ทรงต้อนรับทุกคน และจะทรงพบทุกคนเป็นส่วนตัว เป็นปีให้พวกเราเจริญเติบโตในความเชื่อมั่นในพระเมตตาของพระเจ้า บ่อยครั้งเรามองกิจการและพระพรหมทานของพระเจ้า ผิดเพี้ยนไปเมื่อเรายืนยันก่อนอื่นหมดว่า บาบต้องถูกตัดสินลงโทษ แทนที่จะมองก่อนถึงการให้อภัยจากพระเมตตาของพระเจ้า องค์พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงวอนขอให้เราคิดถึงความเมตตากรุณา ก่อนการตัดสินลงโทษ พระองค์ได้ทรงตรัสว่า “นี่คือเวลาอันเหมาะสมที่เอื้อต่อการรักษาบาดแผลให้หาย”

ถอดความและเรียบเรียงจาก  
Jean-Charles BICHET, Radio Vatican,  
นิตยสาร Credere



# รักและเมตตา... จรรยาบรรณครูคำสอน

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์ 

( บทพิเศษ )

## ครูคำสอน.. พยานชีวิต

พระเยซูคริสตเจ้ามอบพระวาจา คำสอนของพระองค์แก่บรรดาอัครสาวก สาธุศิษย์ให้ประกาศข่าวดีแก่ทุกคนทุกยุค สมัย “พวกท่านจงเป็นพยานถึงเรา” (กจ 1:8) “จงออกไปประกาศข่าวดีแก่นานาชาติ ให้มาเป็นศิษย์ของพระองค์และสอนพวกเขา ให้ถือตามทุกสิ่งทุกอย่างที่พระองค์ได้ทรง สอนไว้” (มธ 28: 19-20)

ครูคำสอนได้รับพระพรหรรษาที่เปี่ยม ล้นจากพระเยซูคริสตเจ้า ได้รับพระจิตเพื่อ เป็นแสงสว่างนำทางให้ปฏิบัติภารกิจการนำ พระวาจาอันทรงชีวิตของพระองค์ไปยังเพื่อน มนุษย์ทุกๆ คน หน้าทีหลักของครูคำสอน นอกจากการเชื่อเชิญให้ทุกคนรับฟังและนำ คำสั่งสอนของพระองค์ไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตที่ถูกต้อง มีศีลธรรม จริยธรรมที่ดั่งาม ครูคำสอนต้องเป็นพยานชีวิต ที่รักและเชื่อ



ในองค์พระคริสตเจ้า ดำเนินชีวิตเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ทุกคน ทั้งในด้านของการปฏิบัติงานและปฏิบัติตน ไม่ว่าจะเป็นครูคำสอนอาชีพ (professional/fulltime catechists) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมและสำเร็จการศึกษาจากสถาบันที่พระศาสนจักรรับรองและ/หรือได้รับการแต่งตั้งจากพระสังฆราช เพื่อทำงานด้านคำสอนเต็มเวลา ครูคำสอน (part-time catechists) ซึ่งเป็นครูหรือคริสตชนฆราวาสที่ได้รับการอบรมด้านคำสอน ได้รับการแต่งตั้งและได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่สอนคำสอนในโรงเรียนหรือวัด หรือ ครูคำสอนอาสาสมัคร (volunteer catechists) ซึ่งเป็นคริสตชนฆราวาสที่อาสาสมัครช่วยงานคำสอนหรือสมาชิกองค์กรคาทอลิกต่างๆ (คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนในประเทศไทย, 2533:111)

ครูคำสอนในโรงเรียนคาทอลิก เป็นครูคำสอนที่มีงานที่หนักและยิ่งใหญ่เช่นเดียวกับครูคำสอนอื่นๆ คือ การสอน อบรม ชี้แนะ ให้คำปรึกษา ทำทุกวิถีทางเพื่อให้ผู้เรียนมีความเชื่อและพัฒนาความเชื่อไปสู่การเป็นคริสตชนที่ดี โดยการถ่ายทอดคำสอนของพระเยซูคริสตเจ้าอย่างถูกต้องเป็นระบบ สามารถอธิบาย ถ่ายทอดเนื้อหาโดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้เครื่องมือ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับผู้เรียนให้

สอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม แต่ละช่วงวัย เช่น กลุ่มเด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ ผู้สูงวัย แม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา ฯลฯ ที่ย่อมมีสภาพชีวิต ความพร้อม และความสนใจที่แตกต่างกัน รวมถึงมีเป้าหมายของชีวิตที่แตกต่างกันด้วย ครูคำสอนจึงต้องสามารถตอบข้อซักถามเกี่ยวกับคำสอน หลักการดำเนินชีวิตตามที่พระองค์ทรงสั่งสอนให้แก่ผู้เรียนได้ โดยเฉพาะครูคำสอนในโรงเรียนคาทอลิก ที่มีโอกาสได้สอนคำสอนให้แก่เด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นอนาคตที่ดีของสังคมและพระศาสนจักร

การเป็นพยานชีวิตด้วยความรักและเมตตา

ครูคำสอนจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความเชื่อและพัฒนาความเชื่อได้มากขึ้นเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับ ความมั่นคงในความเชื่อของตนเอง สอนด้วยใจ รัก เมตตาต่อผู้เรียน และเป็นแบบอย่างที่ดี

ความมั่นคงในความเชื่อ ครูคำสอนต้องภูมิใจและมั่นใจในตนเองว่า เป็นผู้ที่ยอมรับพระเยซูคริสตเจ้าทรงเลือก และได้รับแรงบันดาลใจอย่างยิ่งจากพระองค์ในการที่จะเป็นสื่อกลาง เป็นทูตสวรรค์พาผู้อื่นให้รู้จัก รัก และเชื่อในพระองค์ “ชีวิตนิรันดร คือ การรู้จักพระองค์ พระเจ้าแท้จริงแต่พระองค์เดียวและรู้จักผู้ที่พระองค์ทรงส่งมา คือพระเยซูคริสตเจ้า” (ยน 17:3) ครูคำสอนจึงต้องเชื่อในพระองค์ เชื่อทุกสิ่งทีพระองค์ทรงสอน สอนและปฏิบัติตามในสิ่ง

ที่เชื่อ ด้วยความเสียสละ อุทิศตน แม้ว่า จะเหนื่อย มีอุปสรรค ข้อยกจำกัด ปัญหา อะไรต่างๆ เข้ามาในชีวิต ทำให้เหนื่อย ท้อแท้ ไม่อยากเป็น ไม่อยากทำอีกต่อไป แล้ว แต่ให้เชื่อเถิดว่า พระองค์จะทรงรู้ มองเห็น ให้เป็นไป พร้อมๆ กับประทาน พระพรพรทานให้เสมอ พระองค์ประทับอยู่ เคียงข้างทุกๆ คน ครูคำสอนสามารถ รักษาความเชื่อให้มั่นคงได้ โดยการหมั่น อ่าน ทำความเข้าใจ ไตร่ตรองพระวาจา ของพระองค์ เทียบเคียงสิ่งที่ได้ปฏิบัติใน ชีวิต ได้สอนผู้เรียนไปนั้นว่า เป็นไปตาม คำสอนหรือพระประสงค์ของพระองค์หรือไม่ อย่างไร พูดคุยกับพระองค์อย่างสม่ำเสมอ สวดภาวนาวอนขอพระพรพรทาน นำ คำสอนของพระองค์มาคิดพิจารณาอย่าง ตั้งใจ แล้วที่นั่น จะเห็นแสงสว่างปลาย อุโมงค์เสมอ

**รัก เมตตาต่อผู้เรียน เป็นแบบอย่าง ที่ดี** ความรักย่อมนำพาทุกสิ่ง เป็นพลังให้ ความเชื่อ ความมั่นคง นำพาไปสู่ความสำเร็จ นั่นคือ การสอนให้ผู้เรียนรู้จัก และ รักพระองค์ เชื่อในพระองค์และคำสอนของ พระองค์ “พระเจ้าทรงเป็นความรัก” (1 ยน 4:8, 16) ครูคำสอนเป็นบุคคลที่สอง รองจากครอบครัว ที่มีโอกาสได้ใกล้ชิด ได้ ถ่ายทอดภารกิจที่สำคัญนี้แก่ผู้เรียน การ สอนคำสอนด้วยความรักและเมตตา นั้น เท่ากับเป็นการหว่านเมล็ดพันธุ์แห่งพระ

วรสารตามเป้าหมายของการสอน และ เป็นการสร้างเจตคติที่ดีในจิตใจของผู้เรียน ด้วยไม่มีผู้เรียนคนใดที่ชอบครูที่ดุ ขี้โมโห หรือหยาบคาย ครูจึงควร “แสดงความ เมตตากรุณาด้วยใจยินดี” (รม 12:8) ให้ ผู้เรียนสามารถรับรู้ได้ถึงความรักที่พระองค์ มีต่อตนเองและเพื่อนมนุษย์ ไปพร้อมๆ กับซึมซับความรักความเมตตาที่ครูมีให้ต่อ ตนเองและเพื่อนๆ ครูต้องชี้แนะให้ผู้เรียน เห็นคุณค่าของความรัก ความเมตตา ว่า เป็นสิ่งที่มีพลัง เป็นแรงผลักดันให้ชีวิตมี ความหวัง สามารถสร้างความหวังและสร้าง พลังในชีวิตให้แก่เพื่อนมนุษย์ได้ ครูคำสอน จึงควรเป็นแบบอย่างหรือเป็นแม่แบบโดยการ ให้ความรัก ความเมตตาแก่ผู้เรียน รวมไปถึง เพื่อนครู บุคลากรทุกคนในโรงเรียนและ บุคคลอื่นๆ ในสังคม และให้ผู้เรียนนำ ความรักที่มี ที่ได้รับ ไปแบ่งปันให้แก่ผู้อื่น รอบๆ ข้างด้วย จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง ร้อยเรียงต่อกันไป ตามที่พระองค์ ประสงค์ “ให้ท่านรักกันและกัน เหมือน อย่างที่เรารักท่าน” (ยน.15:12) เพราะเมื่อ ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความรัก ความเมตตา ตั้งแต่เด็ก เมื่อเติบโตใหญ่เขาก็จะเป็นผู้ใหญ่ที่ ดีของสังคม มีใจรักและเมตตาให้แก่เพื่อน มนุษย์ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ประเทศ ชาติ และพระศาสนจักร “ผู้มีใจเมตตา ย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับพระเมตตา” (มธ 5:7)

รักและเมตตา จรรยาบรรณครูคำสอน

ด้วยภารกิจและบทบาทหน้าที่อันสำคัญ of ครูคำสอนนี้ นอกจากความมั่นคงในความเชื่อและการเป็นพยานยืนยันด้วยชีวิตแล้ว ครูคำสอนในโรงเรียนคาทอลิกยังถูกคาดหวังในเรื่องคุณสมบัติมากพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ คุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ ทักษะประสบการณ์ คุณลักษณะของการเป็นครูคำสอนที่ดี ตามที่พระศาสนจักรคาทอลิกต้องการ รวมไปถึงการมีจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามที่คุรุสภากำหนดที่ต้องมี

- 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง
- 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
- 4) จรรยาบรรณต่อผู้เข้าร่วมประกอบวิชาชีพ และ
- 5) จรรยาบรรณต่อสังคม (คุรุสภา, 2556) เหตุเพราะครูคำสอนก็เป็นบุคลากรครูคนหนึ่งในระบบการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานระบุว่า จรรยาบรรณ หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิกซึ่งจรรยาบรรณของแต่ละวิชาชีพ จะมีจุดเน้นและคุณลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไปบ้าง แต่ทั้งหมดเพื่อมุ่งให้ผู้ประกอบอาชีพ

นั้น ปฏิบัติหน้าที่ด้วยใจรัก มีความรับผิดชอบและประกอบอาชีพอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพแพทย์ (กำหนดโดยแพทยสภา) จรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาล (กำหนดโดยสภาการพยาบาล) จรรยาบรรณวิชาชีพทนายความ (กำหนดโดยสภานายความ) จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี (กำหนดโดย สภาวิชาชีพบัญชี) หรือจรรยาบรรณวิชาชีพครู (กำหนดโดยคุรุสภา) ฯลฯ

จรรยาบรรณวิชาชีพครู จึงหมายถึง มาตรฐานการปฏิบัติตนที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ คุรุสภา (2556) จึงได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ไว้ด้วยกัน 5 หมวด คือ

- 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง
- 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
- 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ
- 5) จรรยาบรรณต่อสังคม รวมทั้งหมด 9 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อนั้นจะสำเร็จได้ด้วยดี โดยอาศัยความรักและเมตตาของครูคำสอนเอง ดังนี้

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	การปฏิบัติด้วยความรักเมตตา
<p><b>หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง</b></p> <p>ข้อ 1 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทาง วิทยาการ เศรษฐกิจสังคม และการเมืองอยู่เสมอ</p>	<p><b>หมวด 1 รัก เมตตาต่อตนเอง</b></p> <p>ข้อ 1 ครูคำสอน จึงควรรักเมตตาตนเอง เรียนรู้และนำความรู้ ทักษะประสบการณ์ที่มีมา พัฒนาตนเอง สนใจเรียนรู้สิ่งแปลกใหม่ที่ เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและ การพัฒนาในด้านต่างๆ รอบตัว</p>
<p><b>หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ</b></p> <p>ข้อ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อ วิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ</p>	<p><b>หมวด 2 รัก เมตตาต่อวิชาชีพ</b></p> <p>ข้อ 2 ครูคำสอน จึงควรรัก ศรัทธา ภูมิใจในการเป็นครูคำสอน การได้รับการเรียก มั่นใจในพระพรหมทานที่ได้รับปฏิบัติงาน ปฏิบัติ ตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเสียสละอุทิศตนเพื่องาน คำสอนและเพื่อพระศาสนจักร ไม่เห็นแก่ประโยชน์ ส่วนตน</p>
<p><b>หมวด 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ</b></p> <p>ข้อ 3 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตาเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้ กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาท หน้าที่โดยเสมอหน้า</p> <p>ข้อ 4 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตาม บทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความ บริสุทธิ์ใจ</p> <p>ข้อ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทาง กาย วาจา และจิตใจ</p> <p>ข้อ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดต่อความเจริญทาง กาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของ ศิษย์ และผู้รับบริการ</p> <p>ข้อ 7 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดย ไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ</p>	<p><b>หมวด 3 รัก เมตตาต่อผู้รับบริการ</b></p> <p>ข้อ 3 ครูคำสอน จึงควรรัก เมตตา ดูแล เอาใจใส่ผู้เรียน ให้สามารถเรียนรู้คำสอนได้อย่างมี ความสุข ชักชวนจูงใจให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการ เรียนคำสอน</p> <p>ข้อ 4 ครูคำสอน จึงควรสอน แบ่งปัน ความเชื่อที่มั่นคงให้แก่ผู้เรียน ด้วยความหวัง ความเชื่ออย่างมั่นคง ด้วยความรักเมตตาและความ ยินดีอย่างกระตือรือร้น เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้เติบโต ในความเชื่ออย่างสมบูรณ์</p> <p>ข้อ 5 ครูคำสอน จึงควรเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย/วาจา/ใจ สวดภาวนา เข้าวัด ถวาย ภัตตาหาร แบ่งปันความรักเมตตาแก่ผู้เรียนและเพื่อน มนุษย์</p> <p>ข้อ 6 ครูคำสอน จึงควรรักผู้เรียน มี ความเมตตากรุณาเอาใจใส่ ไม่ทอดทิ้ง หรือขีด ขวางความเจริญเติบโตในความเชื่อของผู้เรียน รวมไปถึงบุคคลรอบข้างของผู้เรียนหรือของครูคำสอน เอง</p> <p>ข้อ 7 ครูคำสอน จึงควรกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความรักเมตตา โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ไม่ว่า จะเป็นรางวัลใดๆ ทรัพย์สินเงินทอง คำสรรเสริญ เยินยอ เพราะรางวัลที่ได้รับจะอยู่ในอาณาจักรของ พระเจ้า</p>

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	การปฏิบัติด้วยความรักเมตตา
<p>หมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ข้อ 8 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ</p>	<p>หมวด 4 รัก เมตตาต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ข้อ 8 ครูคำสอน จึงควรช่วยเหลือเกื้อกูล เพื่อนครูคำสอนหรือเพื่อนครูในโรงเรียนอย่างสร้างสรรค์ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ทั้งเพื่องาน คำสอน หรืองานต่างๆ ของโรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศ ให้มีความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม</p>
<p>หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม ข้อ 9 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>	<p>หมวด 5 รัก เมตตาต่อสังคม ข้อ 9 ครูคำสอน จึงควรมีความรักเมตตา ต่อสิ่งสร้างของพระเจ้าที่อยู่รอบๆ ตัว รักษาความดีงามส่วนรวม ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา รักชุมชน สังคม ประเทศชาติ และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>

ความรักเมตตาของครูคำสอน จึงเป็นพลังสำคัญในการ

- 1) พัฒนาตนเองของครูคำสอน
- 2) พัฒนางานด้านคำสอนของพระศาสนจักร
- 3) พัฒนาผู้เรียนให้รักในพระเจ้าเติบโตในความเชื่อ
- 4) พัฒนากลุ่มครูคำสอน รวมไปถึงกลุ่มครูในโรงเรียนด้วยกัน และ
- 5) พัฒนาลังคม ทั้งหมดนี้ เป็นมาตรฐานการปฏิบัติตนของครูคำสอน เพื่อรักและรับใช้ และรักษาส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง ให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่นักเรียนคริสตชน และ สังคม เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือ การเป็นศิษย์ที่แท้จริงขององค์พระเยซูคริสตเจ้า และการเป็นสะพานนำผู้อื่นสู่อาณาจักรความรักของพระองค์




วัชศิลป์ กฤษเจริญ. การสอนคริสตศาสนธรรม. นครปฐม: โรงพิมพ์วิทยาลัยแสงธรรม, 2555.

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง ราชกิจจานุเบกษา 4 ตุลาคม 2556.

คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนในประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อัสสัมชัญ, 2553.



# การเสริมสร้างคุณธรรมความรักเมตตา ผ่านโครงการปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

ปนัดดา ชัยพระคุณ 

( นนทรธรรม )

“จงเป็นผู้เมตตากรุณาตั้งพระบิดาของท่าน”

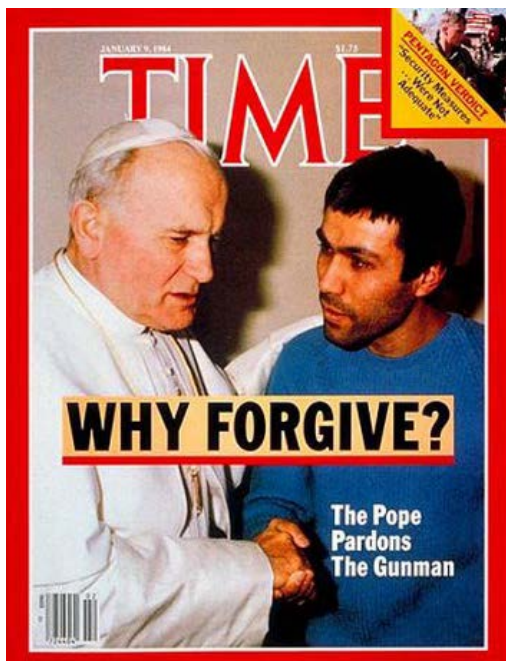
(ลก 6:36)

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม ค.ศ.1981  
ประมาณ 35 ปีก่อน มีข่าวสำคัญที่  
น่าตกใจของพระศาสนจักรคาทอลิก เมื่อ  
สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์นปอลที่ 2<sup>1</sup>  
ได้ถูกนายแม่เมต อาลี อาร์ทจา ชาวตุรกี<sup>2</sup>  
ใช้อาวุธปืนยิงพระองค์จนได้รับบาดเจ็บ  
ท่ามกลางฝูงชนที่กำลังรอคอยเข้าเฝ้า

พระองค์ ณ จัตุรัสเซนต์ปีเตอร์ สมเด็จพระสันตะปาปาถูกนำไปรักษาพระองค์ที่  
โรงพยาบาล ส่วนนายอาร์ทจาได้ถูกนำไป  
ตัดลิ้นลงโทษรับความผิดทางอาญาโดยให้  
จำคุกตลอดชีวิตขอหาพยายามลอบสังหาร  
พระองค์

<sup>1</sup> พระนามเดิม คาร์ล ยูแซฟ วอยตือวา เป็นชาวโปแลนด์ ขึ้นดำรงตำแหน่งพระสันตะปาปา เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม ค.ศ.1978  
สิ้นพระชนม์เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2005 และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนักบุญ เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2014 โดยสมเด็จพระสัน  
ตะปาปาฟรังซิส ณ มหาวิหารนักบุญเปโตร กรุงโรม

<sup>2</sup> นายแม่เมต อาลี อาร์ทจา ได้รับอภัยโทษ และสุดท้ายเขาได้รับอิสรภาพเมื่อปี ค.ศ.2010



ในปีค.ศ. 1983 พระสันตะปาปา ยอห์นปอลที่ 2 ได้เสด็จไปเยี่ยมนายอาร์ทจาที่เรือนจำในกรุงโรม พร้อมทรงพระราชทานอภัยโทษให้แก่เขาสำหรับความผิดที่เขาพยายามจะลอบสังหารพระองค์ พระองค์จึงทรงเป็นแบบอย่างที่ดียิ่งสำหรับ “การเมตตา” และ “ให้อภัย” พระองค์ให้อภัยแม้บุคคลนั้นจะประสงค์ที่จะทำร้ายพระองค์ให้ถึงแก่ชีวิต และในระหว่างที่พระองค์ยังทรงมีพระชนม์ชีพนั้น พระสันตะปาปายอห์น ปอลที่ 2 ได้ทรงเชิญชวนให้ปวงชนทุกคน มีความรักความเมตตาแก่บุคคลรอบข้าง โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสบุคคลชายขอบ บุคคลที่ขาดอิสรภาพ

ถูกจองจำในสถานกักกัน เรือนจำ ฯลฯ โดยพระองค์เองก็มักจะเสด็จเยี่ยมเยียนผู้ที่ถูกจองจำอยู่ในเรือนจำเสมอ

พระศาสนจักรคาทอลิก ยังคงให้ความสำคัญและเรียกร้อง เชิญชวน ให้มนุษยชาติมีความรักความเมตตาแก่บุคคลรอบข้างเสมอมา ซึ่งหลังจากพระสันตะปาปายอห์นปอลที่ 2 ทรงสิ้นพระชนม์แล้ว สมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส<sup>3</sup> ก็ยังคงสานต่อในเรื่องดังกล่าว และพระองค์ก็ได้เขียนจดหมายให้กำลังใจ และเสด็จเยี่ยมบรรดาผู้ที่ต้องอยู่ในเรือนจำเช่นเดียวกัน พระองค์เคยทรงล้างเท้านักโทษในคุกที่กรุงโรม ในวันพฤหัสบดีศักดิ์สิทธิ์ และสอนทุกคนให้ไปเยี่ยมคนที่ถูกลี้ม ผู้ที่ต้องการกำลังใจและความช่วยเหลือ

และในช่วงปีที่ผ่านมา พระสันตะปาปาฟรานซิส ทรงประกาศให้เป็น “ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม” (วันที่ 8 ธันวาคม 2015 - 20 พฤศจิกายน ค.ศ.2016) โดยให้คำขวัญว่า “จงเป็นผู้เมตตากรุณาตามที่พระบิดาของท่านทรงพระเมตตากรุณาเถิด” ซึ่งพระองค์ได้เชิญชวนให้เราทุกคนได้มาสัมผัสความรักและพระเมตตาของพระเป็นเจ้า เป็นพิเศษสำหรับบุคคลที่ถูกทอดทิ้ง คนบาป คนจน คนชายขอบ ผู้ป่วย ฯลฯ

<sup>3</sup> พระนามเดิม ฮอร์เก มาริโอ เบร์โกลิโอ เป็นชาว อาร์เจนตินา ขึ้นดำรงตำแหน่งพระสันตะปาปา เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2013 ณ มหาวิหารนักบุญเปโตร กรุงโรม

พระสันตะปาปาฟรานซิส ทรงเน้นย้ำให้กระทำทั้งกิจเมตตาทั้งฝ่ายกายและฝ่ายจิตโดยแยกขาดจากกันไม่ได้

- จิตเมตตาฝ่ายกาย 7 ประการ ได้แก่

- 1) ให้อาหารแก่ผู้หิวโหย
- 2) ให้น้ำแก่ผู้กระหาย
- 3) ให้เสื้อผ้าแก่ผู้ไม่มีนุ่งห่ม
- 4) ให้ที่พักแก่ผู้ไร้ที่อยู่
- 5) เยี่ยมผู้ป่วย
- 6) เยี่ยมคนติดคุก
- 7) ผังศพผู้ล่วงลับ

- กิจเมตตาฝ่ายจิต 7 ประการ ได้แก่

- 1) ให้คำแนะนำแก่ผู้ที่สงสัย
- 2) สอนคนที่ไม่รู้
- 3) ตักเตือนคนบาป
- 4) บรรเทาใจผู้ทุกข์ยาก
- 5) ให้อภัยแก่ผู้กระทำผิด
- 6) อดทนความผิดต่อผู้ที่ไม่ดีต่อเรา
- 7) ภาวนาสำหรับผู้เป็นและผู้ตายใน

ศาสนมหาพรต

เมื่อพิจารณาในเบื้องต้นแล้ว ในความคิดเห็นส่วนตัว ผู้เขียนคิดว่า กิจเมตตาฝ่ายกายดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่กระทำได้ง่ายกว่า และจะนำไปสู่กิจเมตตาฝ่ายจิตได้ และหากพิจารณาจิตเมตตาฝ่ายกาย 7 ประการ ประการที่บุคคลทั่วไปมักจะนึกถึงและกระทำน้อยที่สุดคือ จิตเมตตาฝ่ายกายประการที่ 6 เยี่ยมคนติดคุก

และหากกล่าวถึง “คนติดคุก” หรือ “นักโทษ” บุคคลทั่วไปเช่นเราๆ มักนึกถึงภาพของบุคคลที่เป็นคนไม่ดี ทำเรื่องเลวร้าย จึงสมควรที่จะได้รับการลงโทษตามความผิดที่เขาได้กระทำ ไม่สมควรได้รับการอภัย และอยู่ห่างไกลจากบุคคลที่กระทำ ความผิดเหล่านี้จะดีที่สุด แต่สำหรับ พระสันตะปาปาฟรานซิส พระองค์ทรงให้การดูแลเอาใจใส่พวกเขาด้วยความรักเมตตา พระองค์ตรัสว่า “ในหลายกรณีที่เกิดขึ้นมันเป็นเครื่องหมายของความเจ็บและการละลายซึ่งนำไปสู่วัฒนธรรมที่ไม่มีใครให้ความสนใจ เป็นอาการของวัฒนธรรมที่หยุดสนับสนุนชีวิต เป็นอาการของสังคมที่ทอดทิ้งลูกของตัวเอง” การคืนดีกับสังคมต้องกระทำก่อน ไม่ใช่มากระทำกันภายหลัง และในครั้งที่เสด็จเยี่ยมนักโทษเรือนจำที่ชูดาต จูอาเรซ (Ciudad Juarez) ในประเทศเม็กซิโกท่านตรัสแก่พวกเขาว่า “ไม่ว่าพวกท่านเคยทำอะไรลงไป พระเจ้าทรงต้องการสวมกอดท่าน แม้ท่านจะไม่สามารถย้อนอดีตได้และอาจมี ‘ประสบการณ์ชีวิตเหมือนกับนรก’ ท่านก็ยังสามารถกลายเป็นประกาศกผู้สร้างชีวิตขึ้นมาใหม่ได้”

ดังนั้นแล้วทุกคนแม้แต่ผู้ที่เคยกระทำ ความผิด จึงสามารถที่จะกลับมาเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในครอบครัวพระศาสนจักร ดังเช่น “สมาชิกในครอบครัวได้กลับมาอยู่ร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง

ขณะที่ยอห์นถูกจองจำอยู่ในคุก เขาได้ยินข่าวกิจการของพระเยซูเจ้า จึงใช้ศิษย์ไปทูลถามพระองค์ว่า ‘ท่านคือผู้ที่จะมาหรือ เราจะต้องรอคอยใครอีก’ พระเยซูเจ้าตรัสตอบว่า ‘จงไปบอกยอห์นถึงสิ่งที่ท่านได้ยินและได้เห็น คนตาบอดกลับแลเห็น คนง่อยเดินได้ คนโรคเรื้อนหายจากโรค คนหูหนวกได้ยิน คนตายกลับคืนชีพ คนยากจนได้รับการประกาศข่าวดี’ (มธ 11:2-5) ปีศักดิ์สิทธิ์นี้ จึงเป็นโอกาสอันดีสำหรับทุกๆ คนในการเป็นผู้ให้ความรักความเมตตาแก่กันและกัน เพื่อการเป็นสมาชิกของครอบครัวที่สมบูรณ์

และบุคคลอีกกลุ่มหนึ่ง ที่ควรได้รับการส่งเสริมให้เป็นบุคคลที่มีความรักเมตตาแก่บุคคลรอบข้างเป็นอย่างมากคือ “นักศึกษาวิทยาลัยแสงธรรม” ซึ่งเป็นผู้เข้ารับการศึกษาอบรมเพื่อเป็น พระสงฆ์ นักบวช ครูคำสอน ฆราวาส ที่ได้พัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านอภิบาลและการเผยแผ่ธรรม ในโอกาสปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม ฝ่ายกิจการนักศึกษา ร่วมกับสโมสรนักศึกษา วิทยาลัยแสงธรรม จึงได้มีการดำเนิน “โครงการปีศักดิ์แห่งเมตตาธรรม วิทยาลัยแสงธรรม” เพื่อ 1) ส่งเสริมให้บัณฑิตนำหลักจริยธรรมแบบคริสต์ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดคุณค่าแก่สังคม และ 2) ส่งเสริมให้บัณฑิตสืบสานพันธกิจแพร่ธรรมบนพื้นฐานของจิตตารมณ์ธรรมทูต

ภายในตน ซึ่งหลังจากที่ พระสันตะปาปาฟรานซิสได้ประกาศให้เป็นปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม...มีการพูดคุยกันทั่วไปว่า “พวกเราชาวแสงธรรมจะดำเนินชีวิตอย่างไรให้สอดคล้องกับเจตนาารมณ์ของพระสันตะปาปา และพระศาสนจักรที่กำหนดให้เป็นช่วงเวลาพิเศษนี้ พูดคุยกันต่อไปว่า” ประการแรกต้อง “สร้างความตระหนัก (Awareness) ในตน” ประการที่สอง “ปฏิบัติชีวิตให้เข้มข้น” ให้สอดคล้องกับคำขวัญที่ว่า Merciful like the Father “จงเป็นผู้เมตตากรุณา ดังที่พระบิดาของท่านเมตตากรุณาเถิด” กำหนดให้เป็นช่วงเวลาพิเศษที่จะต้องทำให้กิจการแห่งความเมตตาของเราแต่ละคนสะท้อนความเมตตาที่แสดงออกต่อเพื่อนพี่น้องผู้อื่นด้านร่างกายและด้านจิตใจ งานเมตตาด้านร่างกายคือการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือเพื่อนพี่น้องที่ยากลำบากและต้องการความช่วยเหลือด้านร่างกายและสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ด้านจิตใจคือกิจการแห่งความรักที่เราช่วยเหลือเพื่อนพี่น้องของเราในความต้องการด้านวิญญาณ ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์และความรู้สึกของเขา จึงขอให้ชาวแสงธรรมแต่ละคนได้ใช้ช่วงเวลาศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรมนี้ให้มีชีวิตที่โดดเด่นตามคำขวัญที่กำหนดไว้ผ่านทางปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และที่สำคัญที่สุดคือขอเชิญชวนให้ร่วมกันสวดภาวนาตามพระประสงค์ของสมเด็จพระสันตะปาปา ให้สังคมโลกได้ให้



ความสำคัญกับปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม  
ให้ความเมตตาด้านร่างกาย และด้านจิตใจ  
นั้น เริ่มที่คน เริ่มในตน และขยายผลไปสู่  
เพื่อนพี่น้องในสังคมได้อย่างแท้จริง

โครงการปีศักดิ์แห่งเมตตาธรรม  
วิทยาลัยแสงธรรมนี้ มุ่งให้นักศึกษาได้  
พัฒนาตนเองตาม อัตลักษณ์ของวิทยาลัย  
แสงธรรม และเพื่อดำเนินชีวิตให้สอดคล้อง  
กับเจตนารมณ์ของพระสันตะปาปา และ  
พระศาสนจักรที่กำหนดให้เป็นช่วงเวลา  
พิเศษนี้ โดยมีตัวแทนนักศึกษา จำนวน  
18 คน ได้เข้าร่วมกิจกรรม ครั้งที่ 1 ณ  
สถานพินิจเด็กและเยาวชน จังหวัด  
ปทุมธานี เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 14  
กรกฎาคม พ.ศ.2559 นักศึกษาได้จัด  
กิจกรรมสันตนาการ และแบ่งกลุ่มพูดคุย  
แบ่งปันประสบการณ์ร่วมกับเด็กและเยาวชน  
ภายใต้การดูแลของบาทหลวงวีรศักดิ์  
ยงศรีปณิธาน ผู้อำนวยการสำนักงาน  
จิตตาศาสนา วิทยาลัยแสงธรรม โดยมี

บาทหลวงยุทธนา วิทยานุกฤษณ์ ผู้ช่วยเจ้า  
อาวาสวัดนักบุญมารโก เป็นผู้ประสานงาน  
และให้การต้อนรับ

หลังจากที่นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรม  
ดังกล่าวแล้ว ฝ่ายกิจการนักศึกษาได้มีการ  
พูดคุยกับนักศึกษาเพื่อประเมินผลการส่ง  
เสริมนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความรัก  
เมตตาแก่บุคคลรอบข้าง ได้ตระหนักในตน  
ที่จะต้องทำกิจกรรมแห่งความเมตตา  
ปฏิบัติตนที่แสดงออกต่อเพื่อนพี่น้อง ทาง  
ด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งจากการพูดคุยพบ  
ว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมรู้สึกประทับใจ  
ที่ตนเองได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม  
สันตนาการ เยี่ยมเยียน ให้กำลังใจแก่เด็ก  
และเยาวชนเหล่านั้น พูดคุยแลกเปลี่ยนมุมมอง  
ประสบการณ์ด้วยวัยที่ใกล้เคียงกัน แต่  
แตกต่างกันที่บริบทแวดล้อม ทั้งในเรื่องของ  
การกระทำความผิดพลาด การยอมรับสิ่งที่  
เกิดขึ้น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข ทำให้นักศึกษาได้ย้อนตระหนักถึงตนเอง มีกำลัง

ใจที่จะดำเนินชีวิตตนเองอย่างดีด้วยความหวัง และยินดีที่จะช่วยเหลือบุคคลรอบข้าง ให้มีความสุข ความหวังในชีวิต และนำพลังแห่งชีวิตนั้นไปช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป ดังเช่นที่ นักศึกษากล่าวว่า “การที่ผมได้ฟังประสบการณ์ต่างๆ ที่น้องๆ ได้แบ่งปัน เป็นช่วงหนึ่งของชีวิตที่น้องๆ ได้ทำผิดหรือพลาดไป ทำให้ผมได้มามองย้อนตนเองว่า ครั้งหนึ่งเราก็คเคยทำผิดพลาดไป คนเราใช้ว่าจะดีพร้อม แต่สิ่งที่เราต้องการคือ คนที่เข้าใจเรา พร้อมที่จะรับฟังเรา ทำให้ผมไม่รีบด่วนที่จะตัดสินคนอื่น และรับฟังเหตุผลก่อนที่จะตัดสินเขา” และ “การได้เห็นรอยยิ้มของน้องๆ ที่ร่วมกิจกรรมทำให้รู้สึกว่าคุณค่าที่ได้รับกำลังใจจากพวกเราในการทำกิจกรรม การให้กำลังใจทางกิจกรรมเหมือนกับการได้ทำให้เขาได้มีพลังในการอดทนต่อสู้และเข้มแข็งต่อไป ชีวิตของน้องๆ ที่แบ่งปันให้เราทำให้ผมรู้ว่าโลกนี้ยังมีเยาวชนอีกมากมายที่กำลังเดินในทางที่ผิดและรอคนที่คอยช่วยเหลือเขาเพียงแค่ว่าให้โอกาสพวกเขาก็เพียงพอ” จาก การประเมินผลขั้นต้น ทำให้ทราบว่า กิจกรรมในโครงการนี้ แม้จะเป็นการจัดกิจกรรมประเภทนี้เป็นครั้งแรก ก็สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ อย่างน้อยที่สุดก็ทำให้บรรดาเด็ก และเยาวชนเหล่านั้น ยังได้รับรู้ว่ายังมีบุคคลที่คิดถึงเขา ห่วงใยเขา รักและ

เมตตา พร้อมทั้งจะให้โอกาสและให้โอกาสเขา ในฐานะเพื่อนมนุษย์ ซึ่งเป็นความรักเมตตาของพระเจ้าที่ผ่านมายังนักศึกษถึงพวกเขา และสำหรับนักศึกษาเอง ก็ได้รับประสบการณ์ ได้เรียนรู้ที่จะเข้าใจ ให้อภัย สำหรับความผิดพลาด ให้โอกาสสำหรับตนเองและบุคคลที่รอคอย ดังที่พระสันตะปาปาฟรานซิส ทรงกล่าวว่า “การเฉลิมฉลองปีศาจดีที่แห่งพระเมตตาเกี่ยวกับพวกท่าน หมายถึง การเรียนรู้ที่จะไม่เป็นนักโทษของอดีต ของเมื่อวาน” และ “นี่หมายถึงการเรียนรู้ที่จะเปิดประตูสู่ออนาคต ส่วนพรุ่งนี้ กล่าวคือ ชีวิตสามารถเปลี่ยนได้” “อะไรในอดีตขอให้อ่านผ่านไป แต่พระเจ้าทรงสร้างสิ่งงดงามขึ้นมาใหม่ได้”

สุดท้าย ฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทาลัยแสงธรรม จะดำเนินโครงการปีศาจดีแห่งเมตตาธรรมนี้ต่อไป เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้นำหลักจริยธรรมไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดคุณค่าแก่สังคม และส่งเสริมให้นักศึกษาสืบสานพันธกิจแพร่ธรรมบนพื้นฐานของจิตตารมณ์ธรรมทูตภายในตน เพื่อนำสู่การเป็นพระสงฆ์ นักบวช ครูคำสอน และคริสตชนที่ดีตามคำสอนของพระเยซูคริสตเจ้า และตามคำสอนของพระศาสนจักร โดยเฉพาะในเรื่องของความรักเมตตา และเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเสริมสร้างความรักเมตตาให้เกิดขึ้นแก่สมาชิกทุกคนในโลกใบนี้



อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. “สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอลที่ 2.” สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2559. สืบค้นได้จาก <http://www.catholic.or.th/archive/popejohnpaul2/pope1.html>,


\_\_\_\_. “พระสันตะปาปาฟรานซิส.” สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2559. สืบค้นได้จาก <http://www.catholic.or.th/archive/popefrancis/>

\_\_\_\_. “สมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิส อัศจรรย์.” สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2559. สืบค้นได้จาก <http://www.catholic.or.th/archive/popefrancis/newspope2.html>

สำนักงานกิจการนักศึกษา วิทยาลัยแสงธรรม. “โครงการปีศักดิ์แห่งเมตตาธรรม วิทยาลัยแสงธรรม.” 2558

\_\_\_\_. “อดีตมือลอบสังหาร ‘โป๊ปจอห์นปอลที่ 2’ เยือนวาติกันรอบสอง - ร้องขอพบ ‘โป๊ปฟรานซิส’” ผู้จัดการออนไลน์. 28 ธันวาคม 2557 13:08 น. สืบค้นได้จาก <http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9570000149157>

# ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม “งานเมตตาจิตด้านร่างกาย และงานเมตตาจิตด้านจิตใจ”

บาทหลวงเซษฐา ไชยเดช 

( นวนิยาย )

นอกจากการแสวงบุญซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญประการหนึ่งของปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรมแล้ว ในพระสมณโองการพระพักตร์แห่งความเมตตา พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงมีพระประสงค์ให้คริสตชนปฏิบัติงานเมตตาจิตด้านร่างกายและงานเมตตาจิตด้านจิตใจ(เทียบ MV 15) และในปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรมนี้ พระศาสนจักรยังได้กำหนดด้วยว่า ทุกครั้งที่คริสตชนแต่ละคน

ทำงานเมตตาจิตด้านจิตใจและงานเมตตาจิตด้านร่างกาย (spiritual and corporal works of mercy) หนึ่งอย่างหรือมากกว่านั้น และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พระศาสนจักรกำหนด เขาจะได้รับพระคุณการุณย์ครบบริบูรณ์ ในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ฉบับนี้ผู้เขียนจึงขอกล่าวถึงงานเมตตาจิตด้านร่างกายและงานเมตตาจิตด้านจิตใจ ดังนี้



# JUBILEE YEAR OF

งานเมตตาจิตด้านร่างกายและงานเมตตาจิตด้านจิตใจเป็นกิจการด้านเมตตาจิตที่เรากระทำเพื่อนำความรักและพระเมตตาของพระเจ้าไปสู่ผู้ที่ยากลำบากและต้องการความช่วยเหลือ

พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า “ผู้มีใจเมตตาย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับพระเมตตา” (มธ 5:7) และพระองค์ทรงสอนบัญญัติเอกสองประการก็คือ “ท่านจะต้องรักองค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของท่านสุดจิตใจ สุดวิญญาณ สุดสติปัญญาของท่าน นี่คือนบบัญญัติเอกและเป็นนบบัญญัติแรก นบบัญญัติประการที่สองก็เช่นเดียวกัน คือ ท่านต้องรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง” (มธ 22:37-39)

## งานเมตตาจิตด้านร่างกาย

งานเมตตาจิตด้านร่างกาย คือ การปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือเพื่อนพี่น้องที่ยากลำบากและต้องการความช่วยเหลือด้านร่างกายและสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ประกอบด้วย

1. การให้อาหารคนหิวโหย
2. การให้น้ำดื่มแก่ผู้กระหาย
3. การให้เสื้อผ้าแก่ผู้ไม่มีนุ่งห่ม
4. การให้ที่พักแก่ผู้ไร้ที่อยู่
5. การเยี่ยมผู้ป่วย
6. การเยี่ยมผู้ถูกจองจำ
7. การฝังศพผู้ล่วงลับ

ในพระวรสารของนักบุญมัทธิว เราพบคำสอนของพระเยซูเจ้าเกี่ยวกับงานเมตตาจิตด้านร่างกาย 6 ประการแรกดังนี้

“แล้วพระมหากษัตริย์จะตรัสแก่ผู้ที่อยู่เบื้องขวาว่า ‘เชิญมาเถิด ท่านทั้งหลายที่ได้รับพระพรจากพระบิดาของเรา เชิญมารับอาณาจักรเป็นมรดกที่เตรียมไว้ให้ท่านแล้ว ตั้งแต่สร้างโลก เพราะว่า เมื่อเราหิว ท่านให้เรากิน เรากระหาย ท่านให้เราดื่ม เราเป็นแขกแปลกหน้า ท่านก็ต้อนรับ เราไม่มีเสื้อผ้า ท่านก็ให้เสื้อผ้าแก่เรา เราเจ็บป่วย ท่านก็มาเยี่ยม เราอยู่ในคุก ท่านก็มาหา

“บรรดาผู้ชอบธรรมจะทูลถามว่า ‘พระเจ้าข้า เมื่อใดเล่าข้าพเจ้าทั้งหลายเห็นพระองค์ทรงหิว แล้วถวายพระกระยาหารหรือทรงกระหาย แล้วถวายให้ทรงดื่ม เมื่อใดเล่าข้าพเจ้าทั้งหลายเห็นพระองค์ทรงเป็นแขกแปลกหน้า แล้วต้อนรับ หรือทรงไม่มีเสื้อผ้า แล้วถวายให้ เมื่อใดเล่าข้าพเจ้าทั้งหลายเห็นพระองค์ประขวรหรือทรงอยู่ในคุก แล้วไปเยี่ยม’ พระมหากษัตริย์จะตรัสตอบว่า ‘เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา’” (มธ 25:34-40)

นอกจากนั้น ในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมเราพบงานเมตตาจิตฝ่ายกายประการที่ 7 เรื่อง “การฝังศพผู้ล่วงลับ” จากหนังสือโทบิด

### งานเมตตาจิตด้านจิตใจ

งานเมตตาจิตด้านจิตใจ คือ กิจการแห่งความรักที่เราช่วยเหลือเพื่อนพี่น้องของเราในความต้องการด้านวิญญาณ ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์และความรู้สึกของเขา

งานเมตตาจิตด้านจิตใจประกอบด้วย

1. การสอนผู้ไม่รู้ คือ กิจการแห่งความรักที่เราช่วยเหลือผู้อื่นให้เรียนรู้ถึงความจริงที่พวกเขาจำเป็นต้องรู้เพื่อความรอดพ้นของวิญญาณ ดังที่พระเยซูเจ้าทรงสั่งอัครสาวกให้ไปประกาศข่าวดีแก่มวลมนุษย์ “ท่านทั้งหลายจงออกไปทั่วโลก ประกาศข่าวดีให้มนุษย์ทั้งปวง” (มก 16:15)
2. การให้คำปรึกษาแก่ผู้สงสัย คือ กิจการแห่งความรักที่เราช่วยเหลือผู้อื่นให้มั่นใจในสิ่งที่เขาพึงปฏิบัติเพื่อแสดงความรักต่อพระเจ้าและรับใช้พระองค์ ในการให้คำปรึกษาแก่ผู้สงสัย เราทำตามที่พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า “เรามอบสันติสุขไว้ให้ท่านทั้งหลาย เราให้สันติสุขของเราแก่ท่าน เราให้สันติสุขแก่ท่าน ไม่เหมือนที่โลกให้ ใจของท่านอย่าหวั่นไหวหรือมีความกลัวเลย” (ยอห์น 14:27)
3. การบรรเทาผู้มีความทุกข์ คือ กิจการแห่งความรักที่เราช่วยเหลือผู้อื่นที่กำลังมีความทุกข์ให้ได้รับความบรรเทาใจ หรืออาจเป็นการละเว้น

การกระทำบางอย่างที่จะทำให้ผู้อื่นไม่สบายใจ ด้วยกิจการแห่งความรักนี้เรากำลังนำผู้ที่มีความทุกข์ไปหาพระเยซูเจ้าตามที่พระองค์ทรงสอนว่า “ท่านทั้งหลายที่เหน็ดเหนื่อยและแบกภาระหนัก จงมาพบเราเถิด เราจะให้ท่านได้พักผ่อน” (มธ 11:28)

4. การตัดเตือนคนบาป คือ กิจการแห่งความรักที่เราช่วยเหลือพี่น้องของเราที่ได้กระทำความบาปให้ตระหนักถึงผลร้ายของบาป กิจการแห่งความรักนี้กระทำโดยการช่วยเพื่อนพี่น้องไม่ทำให้ทำบาปหรือช่วยเขาให้พ้นจากโอกาสบาป หรือช่วยแนะนำ หรือนำเขาไปรับศีลอภัยบาป บางครั้งกิจการนี้อาจทำโดยการเป็นตัวอย่างที่ดี โดยมีเจตนาเพื่อให้เพื่อนพี่น้องผู้ทำบาปได้ตระหนักถึงผลร้ายของบาป กลับใจ และสำนึกผิด พระเยซูเจ้าทรงสอนเราว่า “เราบอกท่านทั้งหลายว่าในสวรรค์จะมีความยินดีเช่นนี้เพราะคนบาปคนหนึ่งกลับใจมากกว่าความยินดีเพราะคนชอบธรรมเก้าสิบเก้าคนที่ไม่ต้องการกลับใจ” (ลก 15:7)

5. การอดทนผู้กระทำผิด คือ กิจการแห่งความรักที่เราอดทนต่อความทุกข์ ความไม่สะดวก หรือผลร้ายที่ตามมาจากการกระทำผิดของผู้อื่น พระเยซูเจ้าทรงเป็นแบบอย่างที่ดี

ดีแก่เราในเรื่องนี้ ทั้ง ๆ ที่พระองค์เป็นผู้บริสุทธิ์แต่ก็ทรงอดทนยอมรับความทุกข์ทรมาน และความตายบนไม้กางเขน เพื่อกอบกู้มนุษย์ให้รอดพ้นจากบาป พระองค์ทรงสอนเราว่า “แต่เรากล่าวกับท่านทั้งหลายที่กำลังฟังอยู่ว่า จงรักศัตรู จงทำดีต่อผู้ที่เกลียดชังท่าน จงอวยพรผู้ที่สาปแช่งท่าน จงอธิษฐานภาวนาให้ผู้ที่ทำร้ายท่าน” (ลก 6:27-28)

6. การให้อภัยแก่ทุกคนที่ทำร้าย คือ กิจการแห่งความรักขั้นสูงที่เราให้อภัยแก่ผู้ที่ทำร้ายเราไม่ว่าจะเป็นทางร่างกายหรือจิตใจ พระเยซูเจ้าทรงเป็นแบบอย่างและทรงสอนเราให้ให้อภัยคนที่ทำร้ายเรา ในบทข้าแต่พระบิดาพระองค์ทรงสอนเราให้ภาวนาต่อพระบิดาว่า “โปรดประทานอภัยแก่ข้าพเจ้า เหมือนข้าพเจ้าให้อภัยแก่ผู้อื่น” (มธ 6:12)

7. การสวดภาวนาให้ทั้งผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่และผู้ที่ยังสิ้นใจไปแล้ว เป็นกิจการที่เราแสดงความรักและความเป็นหนึ่งเดียวกับเพื่อนพี่น้องในสหพันธนักบุญ สิ่งนี้เป็นกิจการที่เราแผ่ขยายความรักของพระเจ้าไปยังเพื่อนพี่น้องทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่และวิญญาณในไฟชำระที่จากโลกนี้ไปแล้ว การทำกิจการแห่งความรักนี้เป็นการทำตามพระประสงค์ของ

พระเยซูเจ้า ที่ทรงภาวนาต่อพระบิดา ในอาหารค่ำมื้อสุดท้ายว่า “ข้าแต่พระบิดา ผู้ที่พระองค์ประทานให้ข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าปรารถนาให้เขาอยู่กับข้าพเจ้าทุกแห่งที่ข้าพเจ้าอยู่ เพื่อเขาจะได้เห็นพระสิริรุ่งโรจน์ ซึ่งพระองค์ประทานแก่ข้าพเจ้า” (ยน 17:24)

### บทส่งท้าย

จะเห็นได้ว่าในปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรมนี้ พระศาสนจักรมีความมุ่งหวังให้คริสตชนได้มีความเชื่อและสัมผัสถึงพระเมตตาของพระเจ้าในชีวิตของตน และพระเมตตาของพระเจ้าที่คริสตชนมีประสบการณ์ในชีวิตนั้นจะต้องไม่หยุดอยู่ที่ความสุขใจในองค์พระเจ้าเท่านั้น แต่พระเมตตาของพระเจ้าที่คริสตชนได้รับจะผลักดันให้คริสตชนออกจากตนเอง และดำเนินชีวิตเป็นประจักษ์พยานถึงความรักและพระเมตตาของพระเจ้าในชีวิตของตน เป็นต้น โดยผ่านทาง การปฏิบัติงานเมตตาจิตด้านร่างกายและงานเมตตาจิตด้านจิตใจ


สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงมีพระประสงค์ให้ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรมเป็นปีที่คริสตชนจะเปี่ยมด้วยความรู้สึกกตัญญู และโมทนาคุณพระเจ้าที่ประทานเวลาพิเศษแห่งพระพรแก่เรา เราจะถวายชีวิตของพระศาสนจักร มนุษยชาติ และโลกจักรวาลแด่พระคริสตเจ้า พร้อมกับวอน



ขอพระองค์โปรดประทานพระเมตตามายังเรา และเพื่อเราจะออกไปพบพี่น้องชายหญิงทุกคน เพื่อนำความดีและพระเมตตากรุณาของพระเจ้าไปสู่พวกเขา พระองค์ทรงมีพระประสงค์ให้ความศักดิ์สิทธิ์แห่งพระเมตตาของพระเจ้าแผ่ไปถึงทุกคน ทั้งผู้ที่มีความเชื่อและผู้ที่ยังอยู่ห่างไกล เพื่อเป็นเครื่องหมายว่าพระอาณาจักรของพระเจ้าอยู่ท่ามกลางเราแล้ว (เทียบ MV 5)



# ได้รับมาแล้วส่งต่อ: ภารกิจแห่งรัก... ค่ายอาสาพัฒนา

พิเศษฐ รุ่งลาวัลย์ 

( ทุ่นน้ำไป )

เป็นประจำทุกปีที่ชมรมสังคมพัฒนา วิทยาลัยแสงธรรม จะจัดค่ายอาสาพัฒนา จริยธรรมชุมชน ซึ่งในครั้งนี้เป็นครั้งที่ 16 จัดขึ้น ณ วัดพระชุมพวาบาล หมู่บ้านป่าหญ้าคา ต.โนนก่อ อ.สิรินธร จ.อุบลราชธานี ในระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม - 2 มิถุนายน 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษาได้สัมผัสชีวิตของชาวบ้านในชนบท

พร้อมทั้งจัดกิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิตด้านคุณธรรมและ จริยธรรม กิจกรรมหลักคือการสร้างกำแพง ด้านหน้าวัดพระชุมพวาบาล โดยมุ่งหวังให้ นักศึกษาได้ใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนลงสู่ ภาคปฏิบัติในการฝึกฝนชีวิตการเป็นผู้ อภิบาลและแพร่ธรรมที่ดี มีคุณพ่อที่ปรึกษา 1 ท่าน คือ คุณพ่อวีรศักดิ์ ยงศรีปนิธาน





และมีนักศึกษาเข้าร่วมทั้งสิ้น 26 คน ประกอบด้วยนักศึกษาสังกัดองค์กรสังคมมณฑล กรุงเทพฯ องค์กรสังคมมณฑลท่าแร่-หนองแสง สังคมมณฑลอุบลราชธานี สังคมมณฑลจันทบุรี และสังคมมณฑลเชียงใหม่ และนักศึกษาจากคณะต่างๆ ดังนี้ คณะคามิลเลียน คณะคาร์เมไลท์ คณะเซนต์คาเบรียล และคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล (OMI) โดยมีบราเดอร์ศุภวัฒน์ วงศ์มาแสน (มาร์ค) แห่งสังคมมณฑลอุบลราชธานี เป็นประธานค่าย

**ชีวิตในสวนยาง : ความยากลำบากที่เรา  
ร่วมเรียนรู้**

พวกเรานักศึกษาวิทยาลัยแสงธรรม หรือที่ชาวบ้านเรียกเราว่า “บราเดอร์” และ

คุณพ่อวีรศักดิ์ ที่ปรึกษาโครงการ เดินทางไปถึงที่หมู่บ้านปาหญาคา อ.สิรินธร จ.อุบลราชธานี ก่อนเที่ยง พวกเราจึงได้รับประทานอาหารกลางวันที่วัดพระชุมพาบาล ซึ่งเป็นวัดที่สร้างขึ้นใหม่ โดยมีคุณพ่อชาญวิทย์ งามวงศ์ เป็นเจ้าอาวาส อาหารมื้อแรกที่หมู่บ้านแห่งนี้เป็นอาหารพื้นบ้าน สไตส์อีสาน พวกแหมม เนื้อทอด น้ำพริกปลาร้า และข้าวเหนียวร้อนๆ ซึ่งพวกเรา ก็ทานกันอย่างเอร็ดอร่อย

หลังจากทานอาหารเสร็จแล้วคุณพ่อชาญวิทย์ ได้เชิญอดีตผู้ใหญ่บ้าน และผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน มาเล่าถึงที่มาที่ไป และความเป็นอยู่ในปัจจุบันให้พวกเราได้รับรู้ ซึ่งการบรรยายช่วงแรกๆ ก็เป็นภาษากลางอยู่ แต่พอหลังๆ เริ่มเป็นภาษาอีสาน

ล้วนๆ ทำเอาพวกเราบางคนที่ไม่ค่อยคุ้นชินกับภาษาถิ่น ต้องเดาเอาว่าพ่อใหญ่พูดเรื่องอะไรอยู่ แต่โดยรวมแล้วก็สามารถเข้าใจได้ไม่ยากนัก

จากนั้นพวกเราเดินทางไปทำศาสนสัมพันธ์ที่สำนักสงฆ์ป่าหญ้าคา ซึ่งตั้งอยู่ใกล้ๆ กับวัดพระชุมพวาบาล ได้เสวนากับหลวงพ่อ การสนทนาธรรมครั้งนี้ยาวนานกว่า 2 ชั่วโมง ทำเอาพวกเราที่ไม่คุ้นเคยกับการนั่งขัดสมาธิ ต้องขยับแล้วขยับอีกตระคริวกินแล้วกินอีก (ในภายหลังได้ข่าวว่าพวกเราบางคนก็ไปนอนค้างคืนที่สำนักสงฆ์ฯ

สุดท้ายท่านก็ทำวัตรจนจบ ท่านจึงเป็นแบบอย่างแห่งการครองสมณเพศที่ดี ทำหน้าที่ของตนอย่างดีแม้จะมีอุปสรรคบ้างก็ตาม

เมื่อถึงเวลาเย็น พวกเราต้องแยกย้ายกันไปพักตามบ้านของชาวบ้าน โดยแบ่งไปบ้านละ 2 คน ซึ่งแต่ละบ้านนั้นตั้งอยู่ไกลกันมาก เพราะต่างก็ปลูกบ้านในพื้นที่สวนยางพาราของตนเอง การเดินทางจึงไม่สะดวก แต่ก็ไม่ใช่ปัญหาสำหรับพวกเรา ขอแค่มีรถจักรยานยนต์พวกเรา ก็ตระเวนไปไหนต่อไหนได้แม้นถนนหนทางจะไม่ค่อยดีนักก็ตาม



ได้มีโอกาสสนทนาธรรมกับหลวงพ่ออีกครั้ง โดยครั้งนี้หลวงพ่อจัดหนักเกือบ 3 ชั่วโมง) และเป็นที่น่าประทับใจว่ามีหลวงพ่ोजำพรรษาอยู่เพียงรูปเดียว แต่ท่านก็ปฏิบัติศาสนกิจประจำวันอย่างดี คือ ตื่นมาทำวัตรตั้งแต่ตีสี่ พวกเรานอนฟังเสียงหลวงพ่อสวดทำวัตร มีหยุดเป็นช่วงๆ เพราะไฟจากแบตเตอรี่หมด จับทสวดไม่ได้ แต่

บ้านที่พวกเราไปอยู่ด้วยนั้น มีทั้งบ้านของคาทอลิกและชาวพุทธ โดยบ้านที่ผมไปอยู่ด้วยนั้นเป็นคริสตชนคาทอลิก เป็นรุ่นแรกๆ ที่ย้ายมาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินอยู่ที่ป่าหญ้านี้ สภาพบ้านเป็นบ้านชั้นเดียว ก่อด้วยอิฐบล็อกแบบง่ายๆ มีห้องน้ำแยกออกจากตัวบ้านแต่ก็ไม่ไกลมากนัก (ไม่เหมือนบ้านอื่นที่ห้องน้ำมักจะตั้งอยู่ไกลจาก

ตัวบ้านมาก) แต่ถึงกระนั้นผมก็ไม่เคยเดินไปเข้าห้องน้ำในเวลากลางดึกเลย เนื่องจากเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์จึงยังไม่อนุญาตให้เดินสายไฟ จึงไม่มีทั้งไฟฟ้าและน้ำประปา แต่ที่บ้านทันสมัยพอสมควรเพราะใช้เครื่องปั่นไฟ โดยจะปั่นวันละ 1-2 ชั่วโมง ช่วงเวลาประมาณ 1 ทุ่มและปิดไม่เกิน 3 ทุ่ม เพื่อให้ตุลละครที่วีรร่วมกันทั้งครอบครัวและเพื่อนบ้านด้วย แต่ในห้องน้ำไม่มีไฟดังนั้นเวลาอาบน้ำถ้าค่ำมืดก็ต้องอาศัยไฟฉาย ซึ่งถือเป็นอุปกรณ์สำคัญที่ช่วยให้การเข้าห้องน้ำมีความสงบสุขมากยิ่งขึ้น (หลังจากที่ชาวเรือนุงในโกสัวมมืออยู่มากมายทุกวัน)

### วิถีชีวิตของชาวสวนยาง

พ่อใหญ่สวน และแม่ณรงค์ราย ชันโท พร้อมกับลูกสาวคือน้องยา จะต้องตื่นตั้งแต่ตีสามของทุกวันเพื่อไปกรีดยางพาราที่ปลูกไว้บริเวณหลังบ้าน กรีดยางเป็นพันๆ ต้น และต้องเดินต้นละ 2 รอบ (เพื่อกรีดยางและหยอดน้ำส้มช้ำอย่าง หรือกรดฟอร์มิก) ทำอย่างนี้ทุกวันจนเป็นกิจวัตร วันไหนฝนตกช่วงเช้ามีดอกออกไปกรีดยางไม่ได้ แต่ก็ต้องตื่นเพราะความเคยชินช่วงนี้ยางพาราราคาตก กิโลกรัมละไม่ถึง 20 บาท ส่งผลให้เศรษฐกิจของชาวบ้านไม่ค่อยดี เนื่องจากทุกรอบครัวฝากอนาคตไว้กับสวนยางกันหมด ความขาดแคลนยังรวมไปถึงน้ำสำหรับอุปโภค ซึ่งที่บ้านต้องสูบน้ำจากบ่อมาพักไว้ใน



ถึงเก็บน้ำ ซึ่งบางวันน้ำหมด ผมและเพื่อนช่วยประหยัดโดยการไม่อาบน้ำตอนเช้า แปร่งฟันอย่างเดียว อีกปัญหาหนึ่งที่ผมเจอคือการนอนตอนหัวค่ำซึ่งอากาศร้อนทำให้นอนไม่ค่อยหลับ คิดถึงพัดลมใจจะขาด แต่ก็ทำได้แค่เอาพัดมาพัดให้ได้คลายร้อน แต่นี่คือความทุกข์ยากที่ชาวบ้านแถวนี้ต้องเผชิญอยู่ทุกวัน ในภาวะที่ขาดแคลนทั้งน้ำและไฟฟ้า

บางบ้านที่พวกเราบางคนได้ไปอาศัยอยู่ สร้างด้วยไม้ เปิดโล่ง ดังนั้น เวลาฝนตกก็จะมีน้ำฝนสาดเข้ามาได้ ซึ่งช่วงที่ไปฝนยังคงตกหนักอยู่แทบทุกคืน การนอนจึงไม่ค่อยสุนทรีย์มากนัก เพราะทั้งเสียงดังและเปียก อย่างไรก็ตาม ความห่วงใยของพ่อแม่ที่เราไปอยู่ด้วยนั้นมีมากมายเหลือเกิน เพราะท่านจัดของดีที่สุดที่มีให้กับพวกเราที่นอน หมอน มุ้ง ที่ใหม่ที่สุด ห้องที่ดีที่สุด (หากบ้านไหนมีห้อง) ตลอดจนอาหารการกินที่พวกท่านเตรียมไว้ให้ก็ล้วนดีที่สุด แม้จะบอกว่าไม่ต้องทำพิเศษ ท่านได้ทุกอย่างก็ตาม โดยเฉพาะช่วงนี้มีทั้งเห็ดเผาะซึ่งหายากและราคาแพง รวมถึงอิงอ่างไข่ที่ล้ำลึกกันว่าอร่อยนักอร่อยหนา ซึ่งมีมากในหน้าฝน (ผมลองชิมตัวเล็ก ๆ ไปตัวหนึ่ง ออกรสเค็ม ๆ) น้ำใจต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้พวกเราซาบซึ้งและตระหนักว่า ถึงแม้จะขัดสนในหลายสิ่งหลายอย่างแต่ทุกคนที่นี้ต่างก็รักรวยน้ำใจ อันเป็นสิ่งที่ช่วยค้ำจุนให้

สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ไม่แก่งแย่งกัน สังเกตได้จากเมื่อจะออกไปหาเห็ดเผาะก็มักจะชวน ๆ กันไป ได้กับได้เขียดมาก็แบ่งปันกัน เป็นต้น

### กำแพงวัด : เวทีแห่งการร่วมแรงร่วมใจ

ในทุกเช้า เมื่อทำธุระส่วนตัวที่บ้านเสร็จแล้ว พวกเรามารวมตัวกันที่วัดพระชุมพบาล โดยมีจักรยานยนต์คู่ใจเป็นพาหนะ เราเรียกกันว่า “จักรยานยนต์ของผู้แพรรธรรม” หลังจากทานอาหารเช้าร่วมกันแล้ว พวกเราแบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกทำการสร้างรั้วบริเวณหน้าวัดร่วมกับชาวบ้านที่อาสาช่วย และกลุ่มที่ 2 ออกไปตระเวนเยี่ยมเยียนชาวบ้านบริเวณรอบ ๆ ทั้งพุทธและคริสต์ โดยสลับหน้าที่กันในแต่ละวัน

สำหรับกิจกรรมการสร้างกำแพงนั้นมีบรรดาเดอรัลวีตร ดาลุนพันธ์ (หนึ่ง) จากอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง เป็นผู้นำทีม การสร้างกำแพงนั้นไม่ใช่เรื่องยาก เพราะคุณพ่อเจ้าวัดและชาวบ้านได้ช่วยกันทำฐานไว้ให้เรียบร้อยแล้ว พวกเราจึงมีหน้าที่สานต่องานโดยการก่ออิฐ ซึ่งต้องอาศัยสายตาในการเล็งให้ตรงแนวเส้นเชือก งานนี้ต้องช่วยกันลุ้นว่ากำแพงจะพังถล่มลงมาไหม เพราะทั้งนักศึกษารวมถึงชาวบ้านที่มาช่วยต่างก็ไม่เคยสร้างกำแพงมาก่อนเลย จึงอาศัยการสังเกต สอบถาม และลองผิดลอง



ถูก ใช้ใจมากกว่าใช้ฝีมือ เราจึงเป็นช่างก่ออิฐ ช่างผสมปูน และกรรมกรชนก้อนอิฐส่งปูน สลับผลัดเปลี่ยนหน้าที่กันไป ทำไปคุยไปสร้างความสนุกสนานครื้นเครง บรรยากาศของการทำงานจึงเต็มเปี่ยมไปด้วยมิตรภาพ เพราะทุกคนร่วมแรงร่วมใจกันทำอย่างเต็มที่ กำแพงที่เราสร้างจึงไม่ใช่แค่สิ่งกีดขวางหรือแนวป้องกัน หากแต่เป็นเสมือนตัวเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างพวกเรากันเอง และกับชาวบ้านที่อาสามาช่วย อันค่อยๆ ก่อกำเนิดเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน การได้แสดงน้ำใจเล็กๆ น้อยๆ เช่น การช่วยส่งอิฐ ส่งปูน เป็นเสมือนการหยิบยื่นมิตรไมตรีต่อกัน สิ่งต่างๆ เหล่านี้ส่งผลทำให้กำแพงนั้นมีคุณค่ามากกว่าสิ่งก่อสร้างทั่วไป หากแต่เป็นเครื่องหมายแห่งความทรงจำที่บรรดาบรรดาจระเข้แสงธรรมและชาวบ้านร่วมกันสร้างไว้ให้เป็นอนุสรณ์แทนความรัก ให้ไว้แทนใจและคำขอบคุณที่ครั้งหนึ่งพวกเราได้มาฝากชีวิต และได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับชาวบ้านที่นี่

ทุกครั้งที่เรามองกำแพงนี้ ความภาคภูมิใจและความสุขใจบังเกิดขึ้น มิใช่เพราะภูมิใจในความสวยงามของกำแพง หากแต่ภูมิใจในเรื่องราวอันงดงามที่ซุกซ่อนอยู่เบื้องหลังกำแพงนั้น

จงร่วมยินดีกับผู้ที่ยินดี จงร้องไห้กับผู้ที่ร้องไห้ (รม 12:14)

สำหรับกิจกรรมการเยี่ยมเยียนชาวบ้าน โดยมีบรรดาเด็กรัตติ พรหมเด่น (เกมส์) จากสังฆมณฑลจันทบุรี เป็นผู้นำทีม วัตถุประสงค์คือให้พวกเราได้ทำความรู้จัก ทำความเข้าใจ ตลอดจนรับรู้ถึงวิถีชีวิต ความทุกข์ความยากลำบากของชาวบ้าน แต่ละครอบครัวที่ต้องเผชิญโดยลำพัง พวกเราอาจไม่สามารถช่วยอะไรได้มากนัก... นอกจากการรับฟัง ในครั้งแรกพวกเราเดินไปตั้งต้นที่ร้านค้าประจำหมู่บ้านซึ่งเป็นคาทอลิก ระหว่างที่พูดคุยสอบถามข้อมูลต่างๆ เราก็ได้ยินเสียงเด็กๆ เล่นเตะตระกร้อกัน พวกเราจึงไปขอเล่นด้วย ซึ่งมีเด็กอยู่ประมาณ 6-7 คน โดยทำนองๆ ว่า ใครแพ้เลี้ยงขนม งานนี้ทั้งคนที่เคยเล่นและไม่เคยเล่น ต่างก็ลงไปร่วมสนุกกัน ปรากฏว่าชัยชนะเป็นของเรา แต่ก็ตอบแทนน้องๆ ด้วยการพาไปเลี้ยงน้ำและขนม เพื่อสร้างมิตรไมตรีที่ดีต่อกัน โดยน้องๆ ตอบแทนเราด้วยการพาไปขึ้น “ภูกระต้อ” ซึ่งข้างบนภูมีสำนักสงฆ์ และจุดชมวิวที่สวยงาม เราจึงเดินตามเด็กๆ ไป มัคคุเทศก์น้อยพาพวกเราลัดเลาะไปตามสวนยางพารา ระหว่างทางเจอชาวบ้านต่างก็ยิ้มทักทาย ถามไถ่พวกเราว่าไปไหนกัน เมื่อบอกถึงจุดหมายปลายทาง ชาวบ้านแต่ละคนยืนยันถึงความสวยงามของสถานที่

นั่น พวกเราจึงมุ่งมั่น กิ่งเดิน กิ่งปีนขึ้นไป ให้ถึงจุดสูงสุด ซึ่งเล่นเอาทั้งเหนื่อยทั้งหอบ มากน้อยตามวัยของแต่ละคน และแล้วพวกเรา ก็ขึ้นไปพิชิตภูกระท่อได้สำเร็จ ที่นั่นมี สำนักสงฆ์ มีพระสงฆ์ประจำอยู่ 1 รูป แต่ตอนที่เราไปท่านจำวัดอยู่ พวกเราจึงไม่ ได้รับกวณท่าน แต่ไปเดินถ่ายรูป นั่งชมวิวกันบนยอดภูนั้น ในตอนนี้สัญญาณมือถือมี มาเต็ม ต่างคนต่างก็อัปเดตสถานะต่างๆ อย่างเต็มที่ หลังจากที่ห่างหายจาก อินเทอร์เน็ตมาหลายวัน

หลายครั้งจุดจุดหมายปลายทางก็มีใช้สิ่ง ที่สำคัญที่สุด หากแต่เรื่องราวที่เกิดขึ้น ระหว่างทางกลับให้แง่คิด ให้คุณค่ากับชีวิต ของเราได้ไม่แพ้กัน การเดินไปให้ถึงยอดภู กระท่ออาจเป็นจุดหมายที่พวกเราตั้งไว้ แต่ สิ่งที่ได้คือมิตรภาพอันค่อยๆ เกิดขึ้น ระหว่างการเดินทาง จากตอนแรกที่เด็ก ๆ เดินนำหน้าพวกเราเพราะยังไม่กล้าพูดคุย แต่เมื่อพวกเราเริ่มพูดคุย ซักถาม ความคุ้นเคยค่อยๆ เกิดขึ้น สุดท้ายกลายเป็น มิตรภาพ เด็กๆ ไม่เดินนำ และไม่ได้เดิน ตาม แต่เดินไปพร้อมๆ กันกับพวกเรา

เมื่อลงจากภูแล้ว หายเหนื่อยดีแล้ว จึงได้เริ่มปฏิบัติภารกิจเยี่ยมเยียนบ้าน บริเวณใกล้วัดต่อไป ซึ่งสภาพทั่วไปของแต่ละบ้านก็จะคล้ายๆ กัน คือ เป็นบ้าน ไม้สร้างแบบโล่งๆ แต่ละบ้านจะมีสวน ยางพารา และไร่มันสำปะหลัง บางบ้าน



ปลูกพริก และพักสวนครัวเพิ่มเติม บ้านบางหลังใช้น้ำจากบ่อขุดที่ภาษาอีสานเรียกว่า “น้ำซ่าง” ซึ่งอยู่ห่างไกลจากตัวบ้านมาก บางบ้านห้องน้ำอยู่ในสวนยางที่มีมียุงเยอะมาก อีกทั้งคนที่อยู่บ้านส่วนใหญ่ก็เป็นผู้สูงอายุกับเด็กเล็กๆ การหิ้วน้ำตักน้ำจึงทำได้อย่างยากลำบาก

ความยากลำบากในการดำรงชีวิต ยังไม่สาหัสเท่ากับการถูกหน่วยงานของรัฐกดดันให้ออกจากพื้นที่ ที่ผ่านมาชาวบ้านสู้ทน ต่อรอง จนกระทั่งช่วงหลังเริ่มดีขึ้นเมื่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จมาตรวจเยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในหมู่บ้าน ถนนหนทางเริ่มดีขึ้น เจ้าหน้าที่ไม่ได้มาผลักดันให้ออกนอกพื้นที่เหมือนแต่ก่อน แต่ก็จำกัดพื้นที่ทำกิน ไม่ให้ขยายออกไปมากกว่านี้

การรับฟังของพวกเราน่าจะช่วยบรรเทาใจในความทุกข์ยากต่างๆ ที่ชาวบ้านต้องทนรับโดยลำพัง ดังในพระคัมภีร์ที่ว่า “จงยินดีกับผู้ที่ยินดี จงร้องไห้กับผู้ที่ร้องไห้” (รม 12:14) ซึ่งเป็นบทเทศน์ที่คุณพ่อวีรศักดิ์ ที่ปรึกษาโครงการฯ ได้เทศน์เตือนใจพวกเราให้รับรู้ ห่วงใย และเอาใจใส่คนรอบข้างเรา เพื่อจะได้เป็นผู้อภิบาลที่ดีในอนาคต





แต่น้องๆ โรงเรียน ตชด.

กิจกรรมสันทนาการและเลี้ยงอาหาร เด็กนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยมีบราเดอร์ รัฐพล งามอัครมา (อ้อฟ) แห่งอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เป็นผู้นำทีม โรงเรียน ตชด. เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้าน มีเด็กจำนวน 59 คน ตั้งแต่อนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 พวกเรานำของจำพวกตุ๊กตา ของเล่น แป้ง สบู่ ฯลฯ ไปแจกเด็กๆ จัดกิจกรรมที่เล่นร่วมกับเด็ก ทั้งเด็กและบราเดอร์ต่างก็สนุกสนาน มีการเล่นกีฬาต่างๆ ตามที่เด็กๆ สนใจ ทั้งฟุตบอล วอลเลย์บอล กระโดดยาง ตอนเที่ยงก็รับประทานอาหารร่วมกัน



เด็กๆ แต่ละคนมาจากครอบครัวที่ยากจน ใครมีชุดนักเรียนแบบไหนก็ใส่แบบนั้น รองเท้าที่ใส่มาอาจไม่ใช่คู่เดียวกัน และสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือเด็กๆ มีความสุขกับของเล่นที่ตนเองได้รับ ถึงแม้บางชิ้นอาจเป็นของมือสองก็ตาม



ในภาคบ่าย ส่วนหนึ่งทำกำแพงต่ออีกส่วนนอกทำความสะอาดบริเวณหมู่บ้าน เก็บขยะ ทำความสะอาดวัด จัดเตรียมสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมอ่าลา “ผูกข้อต่อแขน” ที่จะจัดขึ้นในค่ำคืนนี้



เสียงสวรรค์ : มิสซาที่ชาวบ้านประทับใจ  
ในเช้าวันอาทิตย์ พวกเรา่วมมิสซา  
กับชาวบ้าน ซึ่งมีทั้งพ่อแม่จากบ้านที่พวก  
เราไปพักด้วย และชาวบ้านแถวนั้นมาร่วม  
พิธีจนเต็มวัด พวกเราขับร้องเพลงอย่าง  
พร้อมเพรียงทำเอาชาวบ้านประทับใจใน  
เสียงเพลง จึงมีเสียงเรียกร้องจากชาวบ้าน  
ให้มีมิสซาอีกในวันหลัง โดยชาวบ้านบอกว่า  
อยากมาฟัง “เสียงสวรรค์” อีก พวกเราจึง  
จัดให้ในครั้งต่อไป เพราะชาวบ้านเหล่านี้มี  
โอกาสน้อยมากที่จะได้ร่วมพิธีโดยมีการขับ  
ร้องเพลง มีเสียงก็ตำรให้ท่วงทำนอง ช่วย  
เสริมสร้างบรรยากาศชวนศรัทธายิ่งขึ้น  
มิสซาที่พวกเรา่วมในทุกๆ วันจนชินและ  
อาจดูเหมือนเป็นสิ่งที่ธรรมดา หากแต่  
สำหรับชาวบ้านนั้นถือเป็นมิสซาที่น่าประทับใจ  
ชวนศรัทธา และมีคุณค่า



### พิธีผูกข้อต่อแขน

เริ่มด้วยพิธีบูชาขอบพระคุณตามที่ชาวบ้านเรียกร่อง อยากที่จะได้มีโอกาสร่วมพิธีมิสซากับบราเดอร์ เพื่อจะได้ร่วมขับร้องบทเพลง และฟัง “เสียงสวรรค์” ดังที่ชาวบ้านร้องขอมา พวกบราเดอร์จึงจัดให้อย่างเต็มที่คือร้องทุกเพลงในพิธี

คืนนี้เป็นคืนสุดท้ายที่พวกเราจะอยู่ที่นี้ หลังจากที่ทำทานอาหารค่ำร่วมกัน จึงได้จัดให้มีพิธีผูกข้อต่อแขน โดยมีพ่อแม่และชาวบ้านมาผูกข้อมือพร้อมกับอวยพรให้บราเดอร์ลูกๆ ของท่านประสบความสำเร็จในกระแสรีบ และให้กลับมาช่วยอภิบาลพัฒนาชุมชนที่ห่างไกล หลังพิธีมีการร้องเพลงคาราโอเกะ เต็มรา สนุกสนานกันตามประสา ผู้เฒ่าผู้แก่ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ขอบอกขอบใจในน้ำเสียงและลีลาท่าทางเฉพาะตัวของบราเดอร์แต่ละคน

รุ่งเช้าก่อนออกจากบ้านพวกเราถ่ายภาพถ่ายครอบครัวพร้อมลูกๆ ที่ไปอยู่ในแต่ละบ้าน มอบไว้ให้เป็นที่ระลึกว่าครั้งหนึ่งพวกเราเคยมาร่วมเรียนรู้วิถีชีวิต ร่วมสุขร่วมทุกข์กับท่านเหล่านี้ ซึ่งในวันนี้พวกเราได้มาร่วมสัมผัสความยากลำบากในการดำรงชีวิต ตลอดจนรับฟังรับทราบปัญหาต่างๆ ที่ชาวบ้านต้องเผชิญทั้งเรื่องที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย ตลอดจนปัญหาความขาดแคลนต่างๆ อันเป็นต้นทุนที่สำคัญ ทำให้พวกเราได้รู้ ได้สัมผัส ได้เข้าใจ อันจะส่งผลให้เกิด



ความรักความเอื้ออาทรต่อกัน ดังคำกล่าวที่ว่า “ยิ่งรู้จัก ยิ่งรักมากขึ้น”

### ได้รับมา แล้วส่งต่อ : ภารกิจแห่งรัก

จากบทเทศน์ของคุณพ่อวีรศักดิ์ ที่ได้เทศน์ให้กับชาวบ้านและบรรดาบราเดอร์ฟัง โดยเล่าถึงที่มาที่ไปของโครงการนี้ ซึ่งบราเดอร์ได้ออกไปขอรับบริจาคเงิน เพื่อใช้ในการสร้างกำแพง และการจัดโครงการ จึงขอขอบพระคุณสัตบุรุษ วัดเซนต์จอห์น วัดพระมหาไถ่ชอยร่วมฤดี และวัดราชนิแห่งสันติสุข ชอย 101 ที่ได้ร่วมกันทำบุญจนทำให้โครงการนี้สามารถดำเนินการต่อไปได้ และสร้างความประทับใจไม่รู้ลืมให้กับนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการและกับชาวบ้าน พวกเราต้องขอขอบพระคุณน้ำใจอันมากมาย

ของผู้บริจาคทุกๆ ท่านไว้ ณ ที่นี้ พวกเราเพียงทำหน้าที่คือ “ได้รับมา แล้วส่งต่อ” ซึ่งชาวบ้านเองเมื่อได้รับแล้วก็จะส่งต่อสิ่งต่างๆ เหล่านี้ให้กับลูกหลานต่อไป เป็นเมล็ดพันธุ์แห่งความเชื่อที่จะเจริญงอกงามต่อไปในอนาคต

### ทิ้งท้าย : ค่ายสร้างและค่ายสอน : มิติแห่งความร่วมมือร่วมใจ และมิติแห่งความสัมพันธ์

จากประสบการณ์ที่ผมเคยออกค่ายมานั้น ค่ายแรกที่ผมไปรูปแบบกิจกรรมเป็นค่ายสร้าง กล่าวคือ ไปสร้างห้องสมุดให้กับโรงเรียนที่ห่างไกล เป็นค่ายที่ทรหดมาก เพราะต้องสร้างให้แล้วเสร็จตามที่ได้ตั้งโครงการไว้ ค่ายนี้จึงขาดมิติของการปฏิสัมพันธ์กับชาวบ้านและกับเด็ก ๆ แลวนั้น เพราะพวกเรานอนที่โรงเรียน และไม่มีเวลาที่จะจัดกิจกรรมกับเด็ก ๆ หรือกับชาวบ้านเลย

และเมื่อผมมีโอกาสได้จัดค่ายเอง จึงได้จัดค่ายสอน กล่าวคือ เป็นค่ายที่เน้นกิจกรรมกับเด็ก ๆ และกับชาวบ้าน โดยออกไปพักที่บ้านของชาวบ้าน เป็นค่ายที่พวกเรามีปฏิสัมพันธ์กับชาวบ้านและเด็กนักเรียนที่นั่น อันเป็นสิ่งที่ค่ายสร้างไม่สามารถให้กับพวกเราได้ แต่ค่ายสอนนี้ขาดมิติของความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง และระหว่างนักศึกษา

กับชาวบ้าน เพราะไม่มีเวทีหรือสถานการณ์ที่จะให้เราได้มาร่วมมือร่วมใจกันสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งไว้เป็นอนุสรณ์

กิจกรรมค่ายอาสา ในครั้งนี้ ซึ่งถือว่าเป็นทั้งค่ายสร้างและค่ายสอน ส่งผลให้ได้ทั้งมิติด้านความร่วมมือร่วมใจผ่านกิจกรรมการสร้างกำแพง ซึ่งต่างก็ได้มอบน้ำใจให้แก่กันและกันผ่านการทำงานหนักร่วมกัน เราจะสามารถพบตัวตนที่แท้จริงของแต่ละคนได้จากการทำงานนี้ การจัดการกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน อีกทั้งยังได้มิติด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอันเกิดจากการจัดกิจกรรมสันทนาการกับเด็ก ๆ และการไปสัมผัสชีวิตกินอยู่กับชาวบ้าน การร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณกับชาวบ้าน การทำศาสนสัมพันธ์ จึงถือเป็นรูปแบบกิจกรรมค่ายที่ลงตัวและสมบูรณ์แบบที่สุดค่ายหนึ่งที่ผมเคยสัมผัสมา และอยากให้คงไว้ซึ่งรูปแบบของค่ายสร้างและค่ายสอน เพื่อการเรียนรู้ที่ครบถ้วนสมบูรณ์





# สิ่งที่ได้รับ จากการฝึกสอน

ปรีธดา ดวงประทีป 

( นายนยศณ )

## ด้านการสอน

สอนวิชาคริสต์ศาสนา : นักเรียนในระบบโรงเรียน ถึงแม้จะเป็นโรงเรียนคาทอลิก แต่จำนวนนักเรียนคาทอลิกในห้องมีจำนวนน้อยมาก สำหรับดิฉันแล้วสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่อุปสรรค แต่เป็นความท้าทายสำคัญสำหรับนักศึกษาฝึกสอนอย่างยิ่ง ทั้งต้องวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสภาพความเป็นจริง เน้นให้นักเรียนสามารถเข้าใจ

ในศาสนาคริสต์อาศัยความรักและความอดทน และเนื่องจากนักเรียนต้องเรียนรายวิชาอื่นๆ เป็นหลัก อย่างเข้มข้นและยากพอสมควร วิชาคริสต์ศาสนาจึงจำเป็นต้องเข้าถึงนักเรียนในลักษณะคุณธรรมจริยธรรม ที่เน้นผู้เรียนได้ทำกิจกรรมส่งเสริมคุณค่าและความหมายของข้อคำสอนที่สำคัญต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้



**สอนคำสอน :** นักเรียนคำสอนทุกคนเป็นคาทอลิก ฉันสอนคำสอนชั้น ป.2 จำนวน 6 คน ถึงแม้ว่าพวกเขาจะมาจากครอบครัวคาทอลิก แต่ไม่ได้หมายความว่ามีความรู้เรื่องคำสอนของพวกเขาจะถูกบ่มเพาะมาอย่างดี ตรงกันข้าม พวกเขาอาจเข้าใจความหมายข้อคำสอนคาทอลิกสับสน ผิด ๆ ถูก ๆ และขาดความเข้าใจในบางอย่าง นักศึกษาฝึกสอนจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติหน้าที่นี้ เพราะนักศึกษาฝึกสอนเป็นผู้อบรมบ่มเพาะ “เมล็ดพันธุ์แห่งความเชื่อ” ให้เจริญเติบโตขึ้น และก้าวหน้าต่อไปในความเชื่อ ให้พวกเขาเติบโตพร้อมกับการค้นหากระแสเรียกของตน และทำหน้าที่ของตนได้อย่างดีต่อไป

**สอนวิชาอื่น/สอนแทน :** การสอนในโรงเรียนนั้น ยังคงมีปัญหาเรื่องหนึ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้คือ การสอนแทน และที่มากไปกว่านั้นคือ การสอนรายวิชาอื่น ซึ่งการเข้าไปรับผิดชอบดูแลนักเรียนในขณะที่คุณครูประจำวิชาไม่อยู่ นับเป็นเรื่องที่น่าตื่นเต้นและท้าทายมาก ๆ เพราะเราจะต้องเตรียมตัวสอนนักเรียนที่ไม่เคยสอน วิชาที่ไม่คุ้นเคย (บางครั้งได้รับแบบไม่ทราบล่วงหน้า) ดังนั้น ความพร้อมที่จะทำความเข้าใจ/ต้องพร้อมที่จะสอน ประกอบด้วย ทำที่ความมั่นใจเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะสามารถทำหน้าที่การเป็นครูได้อย่างดีที่สุดใน

**คุมสอบ :** ช่วงเวลาที่จะต้องควบคุมดูแลนักเรียนให้อยู่ในการทำหน้าที่ของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ครูต้องอาศัยความกล้าหาญที่จะท้าทายนักเรียน ให้เรียนรู้ที่จะซื่อสัตย์ และช่วยเหลือตัวเองมากที่สุด เป็นท่าทีสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนเติบโตและก้าวหน้าไปในหนทางที่ถูกต้อง อีกทั้งการคุมสอบ ต้องอาศัยความละเอียด รอบคอบ ทั้งการตรวจเช็คจำนวนนักเรียน ข้อสอบ และตรวจสอบความเรียบร้อยต่างๆ ด้วยคำนึงถึงผลประโยชน์ของนักเรียนเป็นหลัก งานจิตตาทิบาล

**ห้องคำสอน :** ห้องที่จะสามารถเป็นสิ่งสำคัญของงานคำสอน ครูต้องพยายามปรับปรุงให้เหมาะกับยุคสมัยอยู่เสมอ เช่น การจัดบอร์ดนิทรรศการ การจัดกิจกรรมวันสำคัญของคริสต์ศาสนา การจัดหนังสือหรือสื่อคำสอน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ และอยากที่จะเรียนรู้เรื่องของคริสต์ศาสนามากขึ้น

**เอกสาร :** เอกสารต่างๆ ที่จำเป็นของงานคำสอน ในแต่ละภาคเรียนต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมอยู่เสมอ ดังนั้น ครูจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ เพราะหากครูไม่สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ ก็จะทำให้การจัดทำเอกสารล่าช้า และใช้เวลานานเกินไป กลายเป็นภาระหนักสำหรับครูต่อไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการจัดการของคุณครูเอง

พิธีกรรม:หน้าที่สำคัญของครุคำสอน คือความรู้เรื่องพิธีกรรม วจนพิธีกรรมต่างๆ เพราะพิธีกรรมเป็นหัวใจสำคัญสำหรับ กิจกรรมทางศาสนาของโรงเรียนอยู่เสมอ ครูต้องมีความเข้าใจในด้านพิธีกรรมเป็นอย่างดี แม่นยำ และแตกฉาน ครุคำสอน ต้องเป็นผู้นำสำคัญเรื่องพิธีกรรมของ โรงเรียน

### เกี่ยวกับโรงเรียน

**บุคลากรของโรงเรียน :** ในแต่ละโรงเรียนย่อมมีบุคลากรจำนวนมาก ในโรงเรียนมีผู้บริหาร คณะคุณครู เจ้าหน้าที่ พนักงานแผนกต่างๆ และที่ขาดไม่ได้เลยก็คือ นักเรียน เราพบว่ามีผู้คนหลายสถานะ อยู่ร่วมกัน และทำหน้าที่แตกต่างกันไป ดังนั้น เราจำเป็นต้องเรียนรู้ เข้าใจ น้อมรับ วิถีความเป็นอยู่ การมีมารยาทในสังคม ให้เกียรติทุกคนไม่ว่าจะทำหน้าที่เล็กน้อยใน สายตาของคนอื่น แต่สำหรับเรา พวกเขา คือผู้ที่ต้องให้เกียรติ เพราะพวกเขาคือ มนุษย์ที่ถูกสร้างตามภาพลักษณ์ของพระเป็นเจ้า ทุกคนมีเป้าหมาย คือ การทำหน้าที่ เพื่อโรงเรียน

**สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน :** การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้น่าอยู่แบบ คาทอลิก มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะทุกคนในโรงเรียน (แม้แต่ผู้ที่จำเป็นต้องเข้ามา ในโรงเรียน) จะได้สัมผัสบรรยากาศแบบ

คาทอลิก เช่น การจัดให้มีสวนลูกช่างไม้ การติดป้ายพระวาจา

**การสวดภาวนา :** ลักษณะที่โดดเด่นของโรงเรียนคาทอลิกอยู่ที่การสวดภาวนา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างดีท ภาวนา 3 บทที่คุณครูและนักเรียนท่องจำ ขึ้นใจคือบทข้าแต่พระบิดา บทวันทามารีย์ และบทข้าแต่ นักบุญยอแซฟ นับเป็น บรรยากาศที่ดีทุกครั้งที่ได้ยินเสียงอธิษฐาน ภาวนา เหมือนกับว่ากำลังอยู่ในบ้านอบรม เหมือนว่าพวกเขาเป็นคาทอลิกกันทุกคน

### มุมมองด้านอุปสรรค/ปัญหา/และแนวทางแก้ไข

**การสอน :** ครูต้องฝึกฝนตนเองให้ สามารถสอนและควบคุมนักเรียนให้ได้ และ ต้องทำด้วยความรอบคอบ อดทน อยู่เสมอ ต้องเข้าใจสภาพการณ์ต่างๆ ของนักเรียน โดยครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล การเรียนรู้จักนักเรียนแต่ละคน จะ ช่วยให้การสอนง่ายขึ้น และครูจะเรียนรู้ว่า ควรที่จะใช้เทคนิคอะไรเพื่อให้เกิดประโยชน์ แก่นักเรียนมากที่สุด

**ประสานงาน :** หากครูต้องรับผิดชอบงานต่างๆ แล้ว ต้องเข้าใจอย่างชัดเจน เกี่ยวกับกระบวนการทำงานที่รับผิดชอบ สถานที่ วัน เวลา เพราะสิ่งต่างๆ เหล่า นี้จะทำให้เราได้เตรียมงานล่วงหน้าได้อย่าง ดี แน่นนอน และชัดเจน ให้งานดำเนินไป

ด้วยความเรียบร้อย เกิดความบกพร่องน้อยที่สุด

**การใช้ชีวิต :** แม้ว่าช่วงเวลาฝึกสอนจะเป็นช่วงเวลาสั้นๆ ก็ตาม เราจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะการเป็นผู้ที่ศึกษาเล่าเรียนด้านคำสอนโดยตรง ชีวิตของเราจึงถูกคาดหวังในด้านแบบอย่าง ดังนั้น ไม่ว่าจะต้องทำงานร่วมกับใคร หรือต้องทำงานร่วมกับคุณครูหรือเจ้าหน้าที่คนไหน จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่ทำอะไรมีให้เกิดความเสื่อมเสีย ไม่ว่าจะทั้งคำพูด กิริยาอาการต่างๆ ต้องอยู่ในท่าที่แห่งความนอบน้อม เคารพ และให้เกียรติอยู่เสมอ

### กระแสเรียก/ความพร้อม

**ชีวิตฝ่ายจิต :** อาศัยความเชื่อศรัทธา จะช่วยให้ชีวิตฝ่ายจิตได้รับการเติมเต็มอยู่เสมอ เราต้องหมั่นแสวงหาที่จะเติมเต็มชีวิตฝ่ายจิตอยู่เสมอ การร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกันในการปฏิบัติกิจศรัทธา และความศรัทธาส่วนตัว เพราะนั่นเป็นวิถีทางที่พระเจ้าเป็นเจ้า จะทรงประทานพระพรพรทานให้กับเรา งานต่างๆ นั้นพระองค์ก็จะทรงกระทำให้สำเร็จไป

**การรับใช้ :** เป็นคุณค่าสำคัญที่เราต้องตระหนักอยู่เสมอ ไม่ใช่เพราะทำแค่เป็นหน้าที่ แต่เขาเป็นเครื่องมือที่สำคัญของพระเจ้า เป็นเจ้า ที่ทรงโปรดให้เราได้ทำงานของพระองค์ในโลก เราถูกท้าทายในเรื่องค่านิยมของยุคสมัยต่างๆ แต่คุณค่าของเรา (ครูคำสอน) คือการรับใช้ และต้องรับใช้ด้วยหัวใจที่เปี่ยมไปด้วยความรัก ตามแบบอย่างของพระเยซู ขอเพียงแต่ให้เรามอบความวางใจทั้งหมดไว้กับพระองค์ และรับใช้ทุกคนด้วยความรักจากใจจริง

**การเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร :** การทำงานใดงานหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ หัวใจสำคัญอยู่ที่การเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างแท้จริง จะส่งผลดีต่อองค์กร ให้เกิดการพัฒนาอย่างมั่นคงและถาวรอย่างแท้จริง

จากประสบการณ์มากมายที่ฉันได้รับขอสรุปง่ายๆ คือ “การสอนด้วยชีวิต” ตามที่ซิสเตอร์ชวลา เวชยันต์ เคยสอนไว้ ท่านสอนเสมอว่าการสอนที่ดีที่สุดคือ การสอนด้วยชีวิต ตามแบบอย่างของพระเยซูเจ้า ที่สอนบรรดาศาสนุศิษย์ด้วยแบบอย่างชีวิตของตนเอง นักเรียนชอบเวลาที่ครูเล่าประสบการณ์ชีวิตของตนเองมาประยุกต์กับการเรียนการสอน

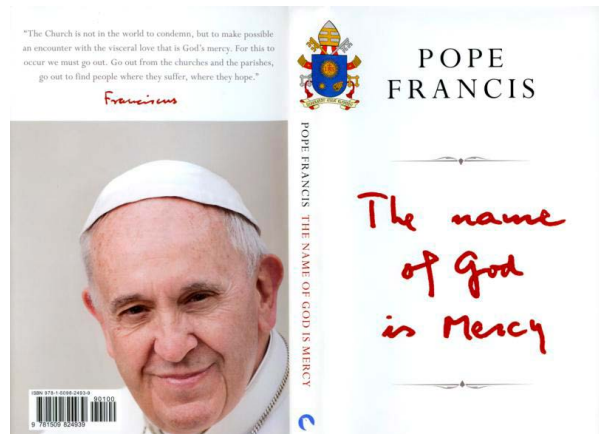
# พระนามพระเจ้า

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร



POPE  
FRANCIS

The name  
of God  
is Mercy



หนังสือ

พระนามของพระเจ้าคือ พระเมตตา

(The name of God is mercy)

บทสัมภาษณ์ของ

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสกับนักข่าววาติกัน

อันเดรีย โตรนีเอลลี (Andrea Tornielli)

ผู้จัดพิมพ์

Random House

พิมพ์ครั้งแรก

2016/2559

จำนวนหน้า

154 หน้า



บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี, อาจารย์สาขาวิชาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ทรงให้สัมภาษณ์กับอันเดรีย โตนีเอลลี (Andrea Tomielli) นักข่าววาติกันเกี่ยวกับ คำสอนที่สำคัญคือ พระเมตตาของพระเจ้า ทรงแบ่งปันประสบการณ์พระเมตตาของพระเจ้าในชีวิตของพระองค์เมื่อวัยหนุ่มและเมื่อเป็นพระสงฆ์ผู้อภิบาล ทรงอธิบาย เหตุผลที่พระองค์ทรงประกาศปีศักดิ์สิทธิ์ แห่งเมตตาธรรม พระองค์ทรงย้ำบ่อยๆ ว่า พระศาสนจักรไม่สามารถปิดประตูไม่ต้อนรับ ผู้คน ตรงกันข้ามเป็นหน้าที่ของพระศาสนจักรที่จะหาหนทางช่วยให้บุคคลมีสติ เพื่อรับผิดชอบ และละทิ้งสิ่งไม่ดี พระองค์ ตรัสว่า “แม้พระสันตะปาปาก็เป็นบุคคลที่ต้องการพระเมตตาจากพระเจ้า” หนังสือนี้ ได้รับการจัดพิมพ์ใน 80 ประเทศทั่วโลก

เนื้อหาของหนังสือแบ่งออกเป็น 9 บท และมีภาคผนวกเป็นสมณโองการ เรื่อง ปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษแห่งเมตตาธรรม “พระ พักตร์แห่งความเมตตา” (Misericordiae Vultus) ของสมเด็จพระสันตะปาปา ฟรังซิส

บทที่ 1 เวลาสำหรับพระเมตตา ของพระเจ้า

แรงบันดาลใจในการประกาศปี ศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม มาจากการสวด ภาวนา มาจากคำสอนสำคัญของพระเยซู เจ้าคือ พระเมตตาของพระเจ้า มาจาก ประสบการณ์ในชีวิตพระสงฆ์ มาจากความ

ต้องการของมนุษย์ในสมัยปัจจุบัน และมา จากคำสอนของบรรดาสมาชิกพระสันตะปาปา ที่อยู่ก่อนหน้าพระองค์ นักบุญยอห์นที่ 23 พระสันตะปาปาในพิธีเปิดการประชุม พระสังคายนาวาติกันที่ 2 ตรัสว่า “พระ ศาสนจักรชอบที่จะใช้ยารักษาแห่งพระ เมตตามากกว่าการใช้อาวุธแห่งความ เกรงครัด” นักบุญยอห์น ปอล ที่ 2 พระสันตะปาปาได้ออกพระสมณสาส์น “พระเมตตาของพระเจ้า” (Dives in Misericordia) กล่าวว่า “พระศาสนจักร ดำเนินชีวิตแต่เมื่อแสดงออกและประกาศ พระเมตตาของพระเจ้า” พระองค์ได้กำหนด ให้เป็นวันอาทิตย์ที่สองหลังสมโภชปัสกาเป็น วันฉลองพระเมตตา และทรงสนับสนุน รับรองและประกาศซิสเตอร์โฟสตินเป็น นักบุญ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ทรงสอนว่า “พระเมตตาเป็นแก่น คำสอนของพระวรสาร พระนามของ พระเจ้าคือ พระเมตตา” พระเมตตาเป็น ท่าทีของพระเจ้าที่มอบพระองค์แก่เรา พระองค์ทรงยอมรับเราและให้อภัยเรา พระ เยซูเจ้าตรัสว่า “เราไม่ได้มาเพื่อเรียกคน ชอบธรรม แต่มาเพื่อเรียกคนบาป” (มธ9:13) เราสามารถกล่าวได้ว่า พระ เมตตาเป็นบัพติศมาของพระเจ้า ในพระ ธรรมเดิมหนังสือเอเสเคียล บทที่16 ได้ เปรียบกรุงเยรูซาเล็มเป็นหญิงสาวที่พระเจ้า ทรงช่วย แต่ได้กลายเป็นหญิงแพศยา

พระเจ้าทำให้จดจำและมีความละเอียดต่อบาปเพื่อจะรับการอภัยความผิดทุกสิ่งที่ได้ทำไป (อสค 16:63) พระเจ้าเมตตาเสมอ “ถ้าเราไม่เชื่อสัตย์พระองค์ก็ยิ่งทรงเชื่อสัตย์ต่อไป เพราะพระองค์จะทรงปฏิเสธพระองค์ไม่ได้” (2ทธ 2:13)

ประสบการณ์พระเมตตาของพระเจ้าของพระสันตะปาปาฟรังซิส เมื่อพระองค์อยู่ในวัยหนุ่มอายุ 17 ปี ในวันที่ 21 กันยายน ค.ศ. 1953 ได้ไปวัดวันนั้นเป็นวันฉลองนักบุญมัทธิวและพระองค์ได้รับศีลอภัยบาปกับคุณพ่อคาร์ลอส ดูอาร์เต อีบาร์รา พระองค์มีประสบการณ์รู้สึกได้รับการต้อนรับจากพระเจ้าผู้เมตตา เป็นคนบาปที่พระเจ้าทรงเกลียดแค้นเหมือนนักบุญมัทธิว พระองค์ได้เลือกเป็นคดีพจนน์เมื่อบวชเป็นพระสังฆราชคือ โดยพระเมตตาและการเลือกสรรของพระองค์ (Miserando atque Eligendo) คดีพจนน์นี้มาจากบทเทศน์ของนักบุญเบดา ผู้นำเคารพ (Beda the Venerable) เทศน์เกี่ยวกับกระแสเรียกของนักบุญมัทธิว “พระเยซูเจ้าทรงทอดพระเนตรเห็นตนกับภาษี พระองค์ทรงมองเขาด้วยความรู้สึกรัก พระองค์จึงทรงเลือกเขาตรัสว่า “ตามเรามาเถิด” พระสันตะปาปาฟรังซิสได้พบกับพระสงฆ์ผู้มีความเมตตาในการโปรดศีลอภัยบาปหลายองค์ พระสงฆ์ผู้รู้จักฟัง รู้จักต้อนรับ รู้จักเป็นพยานบอกว่าพระเจ้าทรงรักเราแม้เราเป็นคนบาป รู้จักต้อนรับทุกคน และรู้จักอวยพรทุกคน

บทที่ 2-3 พระพรของการสารภาพบาปและการมองหาสิ่งที่เล็กที่สุดที่จะเปิดรับสู่พระเมตตา

พระพรของการสารภาพบาป พระสันตะปาปาฟรังซิสได้อธิบายว่า ทำไมการไปสารภาพบาปจึงมีความสำคัญ? พระเยซูเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพได้ตรัสกับบรรดาอัครสาวกของพระองค์ว่า “ท่านทั้งหลายอภัยบาปของผู้ใด บาปของผู้นั้นก็ได้รับการอภัย ท่านทั้งหลายไม่อภัยบาปของผู้ใด บาปของผู้นั้นก็ไม่ได้รับการอภัยด้วย” (ยน 20:19-23) ดังนั้นบรรดาอัครสาวกและผู้สืบตำแหน่งคือ พระสังฆราชและพระสงฆ์กลายเป็นเครื่องมือแห่งพระเมตตาของพระเจ้า ท่านปฏิบัติหน้าที่ในพระบุคคลของพระคริสตเจ้า (in persona Christi) มนุษย์มีชีวิตสังคม บาปทำร้ายมนุษยชาติ การสารภาพบาปกับพระสงฆ์เป็นการนำชีวิตของตนมาพบกับผู้แทนของพระคริสตเจ้า เพื่อเปิดรับพระหรรษทานและการรักษาจากประสบการณ์การโปรดศีลอภัยบาป พระสันตะปาปาฟรังซิสขณะนั้นเป็นพระสังฆราชผู้ช่วยกรุงบัวโนสไอเรสได้พบสตรีสูงวัยผู้หนึ่งได้มาขอรับศีลอภัยบาป พระองค์กำลังจะไปโปรดศีลกำลังจึงถามว่า “คุณยายต้องการสารภาพบาปใช้ไหม” คุณยายตอบว่า “ใช่ต้องการ” เนื่องจากมีเวลาจำกัดมากพระองค์ต้องรีบไปทำหน้าที่ต่อจึงถามว่า “ถ้าคุณยายไม่มีบาป” คุณยายรีบตอบว่า “เราทุกคนมีบาป” พระองค์

กล่าวว่า “ถ้าพระเจ้าไม่สามารถอภัยบาป  
ละ” คุณยายตอบว่า “พระเจ้าทรงอภัยบาป  
ทุกประการ” พระองค์ถามว่า “คุณยายรู้ได้  
อย่างไร” คุณยายตอบว่า “ถ้าพระเจ้าไม่  
อภัยบาปทุกประการ โลกของเราคงไม่  
สามารถดำรงอยู่ได้” นี่เป็นความเชื่อแท้ของ  
คริสตชนธรรมดา พระสันตะปาปาฟรังซิส  
ยังตรัสว่า “ศีลอภัยบาปมิใช่เป็นเพียงการ  
ทำความสะอาดชำระมลทินเท่านั้น แต่บาป  
ทำให้เกิดบาดแผลจึงเป็นการรักษาจิต  
วิญญาณด้วย” ผู้โปรตีสลอภัยบาปที่ดีควร  
รับฟังอย่างดี ไม่ซักถามให้ผู้มาสารภาพบาป  
เกิดความรู้สึกอับอาย พระองค์เป็นพระ  
สันตะปาปาที่ไปโปรตีสลอภัยบาปในพระ  
วิหารนักบุญเปโตรในบางโอกาสที่เป็นไปได้  
พระองค์ทรงแนะนำพระสงฆ์ผู้โปรตีสลอภัย  
บาปว่า เมื่อทำหน้าที่นี้ พระองค์จะคิดถึง  
บาปตน คิดถึงความต้องการพระเมตตาของ  
ตน และพยายามให้อภัยบาปผู้อื่นอย่างเต็มที่

การมองหาสิ่งที่เล็กที่สุดเพื่อเปิดรับ  
พระเมตตา พระสันตะปาปาฟรังซิสทรง  
แนะนำว่า เพื่อจะรับพระเมตตาของพระเจ้า  
เราต้องมีสภาวะจิตอย่างไร เราต้องมีจิตใจ  
ที่เป็นทุกข์เพราะบาปที่เราได้กระทำไป บท  
สดุดีกล่าวว่า “เครื่องบูชาของข้าพเจ้าคือ  
ดวงจิตที่เป็นทุกข์ ข้าแต่พระเจ้า พระองค์  
ไม่ทรงรังเกียจใจที่เป็นทุกข์และถ่อมตน”  
(สดด 51:17) และเราต้องกระหายที่จะมี

จิตใจใหม่ “ข้าแต่พระเจ้า ขอพระองค์ทรง  
สร้างใจที่ใสสะอาดไว้ในข้าพเจ้า โปรดฟื้นฟู  
ดวงจิตของข้าพเจ้าให้มั่นคง” (สดด51:10)  
และเราต้องวอนขอพระพรพรหมทานเพื่อจะ  
รู้ลึกกว่าเราเป็นคนบาปต่อหน้าพระเจ้า และ  
พระเจ้าจะประทานพระเมตตาของพระองค์  
ซึ่งยิ่งใหญ่กว่าความผิดบาปของเรา

บทที่ 4-5 คนบาปเหมือนซีโมนเป  
โตรและพระเมตตามากเกินไปหรือไม่

คนบาปเหมือนซีโมนเปโตร พระ  
สันตะปาปาฟรังซิสทรงอธิบายว่า พระ  
สันตะปาปาหลายพระองค์ได้แสดงตน  
ยอมรับว่าเป็นคนบาป พระสันตะปาปา  
เปาโลที่ 6 ได้ภาวนาไตร่ตรองหนังสือ  
“ความคิดเรื่องความตาย” ของนักบุญ  
ออกัสติน “สำหรับข้าพเจ้าการอยู่ในความ  
ทุกข์เพราะบาปและอยู่ต่อหน้าพระเมตตา  
ของพระเจ้า ซึ่งเป็นธรรมล้ำลึกยิ่งใหญ่ของ  
พระเจ้า ข้าพเจ้าไม่มีอะไร ข้าพเจ้าเป็น  
ทุกข์เพราะบาป พระเจ้าพระบิดาทรงรัก  
ข้าพเจ้า พระองค์ทรงต้องการช่วยข้าพเจ้า  
พ้นจากความทุกข์ ข้าพเจ้าไม่สามารถช่วย  
ตนเองให้พ้นทุกข์ได้ พระบิดาได้ส่งพระบุตร  
นำพระเมตตาของเจ้ามาให้ข้าพเจ้า เรา  
ต้องการพระพรพรหมทานแห่งการกลับใจ เมื่อ  
ข้าพเจ้าตระหนักในความจริงนี้ พระเจ้า  
ทำงานในตัวข้าพเจ้าผ่านทางพระบุตรของ  
พระองค์” พระสันตะปาปาโยฮันนัปอลที่ 1

เมื่อพระองค์ได้รับเลือกเป็นพระสังฆราช สังฆมณฑลวิตตอริโอ เวเนโตได้กล่าวว่า พระเจ้าทรงชอบสิ่งไรค่าคือ “ผู้นดิน” ไม่ใช่ โลหะทองแดงหรือหินอ่อน จึงเลือกพระองค์ ซึ่งเป็นเสมือน “ผู้นดิน”

สำหรับพระสันตะปาปาฟรังซิส พระองค์รู้สึกเป็นคนบาปเหมือนซีโมนเปโตร ที่พระคริสตเจ้าผู้กลับคืนพระชนมชีพได้ทรง ล้ำแดงพระองค์แก่ซีโมนเปโตร (ลก 24:34) ซีโมนเปโตรคงรู้สึกสำนึกผิดมาก เพราะได้ปฏิเสธว่าไม่รู้จักพระเยซูเจ้าถึงสาม ครั้ง ท่านร้องไห้อย่างขมขื่น (ลก 22:54-62) แต่พระเยซูเจ้าตรัสกับซีโมนเปโตร ว่า “จงดูแลแกะของเราเถิด” (ยน 21:16) จึงไม่น่าแปลกใจที่ผู้สืบตำแหน่งนักบุญเปโตร จะสำนึกว่าตนเป็นคนบาป พระสันตะปาปา เป็นผู้ที่ต้องการพระเมตตาของพระเจ้าด้วย เราเป็นคนบาปเพราะบาปกำเนิด เรารับรู้ จากประสบการณ์ว่า แม้เราพยายามจะ ทำความดี แต่บ่อยครั้งเราทำผิดพลาด เพราะความอ่อนแอ เราเลือกทำความชั่ว ซึ่งเป็นผลของบาปกำเนิด เราได้เรียนรู้จาก พระคัมภีร์ปฐมกาล

พระเมตตาตามากเกินไปหรือไม่ พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงอธิบายว่า พระศาสนจักรประนามบาปเพราะต้องพูดความจริง แต่พระศาสนจักรต้อนรับคนบาป ผู้สำนึกตนว่าเป็นคนบาป พระศาสนจักร ประกาศพระเมตตาของพระเจ้าที่ไม่มี

ขอบเขตเหมือนพระเยซูเจ้าได้ทรงให้อภัยแก่ ผู้ตริ่งกางเขนและผู้เยาะเย้ยพระองค์ (ลก 23:34; มธ 18:22) พระศาสนจักร ปฏิบัติตามวิถีชีวิตของพระคริสตเจ้าคือ การให้อภัยแก่ผู้สำนึกว่าตนเป็นคนบาป สำนึก รับผิดชอบต่อความผิดที่ตนได้ทำ และรู้สึก ต้องการรับการอภัย พระศาสนจักรมีอยู่ ไม่ใช่เพื่อประนามคนบาป แต่เพื่อนำคนบาปไปพบความรักที่ลุ่มลึกของพระเมตตา ของพระเจ้า สิ่งที่พระศาสนจักรต้องการ มากที่สุดในปัจจุบันคือ ความสามารถในการ รักษาบาดแผล การให้ความอบอุ่นแก่ ดวงใจของบรรดาสัตบุรุษ พระศาสนจักร ต้องการความใกล้ชิด การอยู่เคียงข้าง ประชาชน ออกไปพบประชาชน พระ ศาสนจักรจึงเป็นดังโรงพยาบาลสนามที่ รักษาบาดแผลเพื่อรักษาชีวิตของเขาก่อน

พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงหวังว่า ในปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรมเป็นเวลา ที่พระศาสนจักรแสดงความเป็นมารดาและ ความเมตตาอย่างล้าลึก โดยการไปหาผู้มี บาดแผล ผู้ต้องการการรับฟังอย่างเอาใจใส่ ผู้ต้องการความเข้าใจ การอภัยความผิด บาป และความรัก

บทที่ 6-7 ผู้อภิบาลไม่ใช่บัณฑิต ทางกฎหมายและการยอมรับคนบาปไม่ใช่ คนทูลจริตธรรม

ผู้อภิบาลไม่ใช่บัณฑิตทางกฎหมาย พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงอธิบายว่า คริสตชนควรมีท่าทีของผู้อภิบาลมากกว่าการมีท่าทีของธรรมาจารย์หรือชาวฟาริสีที่กล่าวถึงในพระวรสารมัทธิวกบทที่ 23 ซึ่งเป็นท่าทีที่ขอบปิดประตู ขอบวางกฎเกณฑ์ ขอบวางภาระหนักให้คนอื่น ขอบการได้รับเกียรติ แต่ตนเองไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และไม่เข้าไปสู่อาณาจักรพระเจ้า เป็นคนหน้าซื่อใจคดและอธรรมเหมือนหลุมศพทาสีขาว และไม่ยอมรับ ต่อต้าน และเบียดเบียนทำร้ายบรรดาประกาศก โดยเฉพาะการทำร้ายพระเยซูเจ้าผู้ทรงนำตรรกะของพระเจ้าองค์ความรักคือ การปรารภนาให้ทุกคนได้รับความรอดพ้น พระเยซูเจ้าล้มผัสร์รักษาคนโรคเรื้อนเพื่อนำเขากลับสู่สังคม พระองค์ทรงเป็นเหมือนผู้เลี้ยงแกะที่ดีที่ละแกะเก้าสิบเก้าตัวเพื่อตามหายแกะหนึ่งตัวที่หายไป มีท่าทียอมรับ ไม่ตัดสิน ไม่มีอคติ ไม่ประนาม แต่กระตือรือร้นแสวงหาเพื่อช่วยคนบาปให้ได้รับความรอดพ้น พระสันตะปาปาฟรังซิสได้เล่าถึงสตรีที่มาสวดภาวนาขอคุณพระเจ้า เพราะความจำเป็นต้องทำงานเป็นหญิงให้บริการทางเพศ ต่อมาได้พบกับชายหนุ่มที่ดีที่รักเธอและได้ช่วยเธอให้มีชีวิตใหม่และมีงานใหม่ จึงมาภาวนาขอคุณพระเจ้า พระองค์ประทับใจที่แม่หรือภรรยาที่มีใจเมตตาไม่ละทิ้งลูกหรือสามีที่ผิดพลาด แต่

ยังคงไปเยี่ยมและให้กำลังใจพวกเขาในเรื่องจำเสมอ เป็นท่าทีที่ยิ่งใหญ่ในสายพระเนตรของพระเจ้า

การยอมรับคนบาปไม่ใช่คนทุจริต อธรรม พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงอธิบายว่า พระเจ้าทรงยอมรับคนบาปไม่ใช่คนทุจริต คนบาปเหมือนคนเก็บภาษีที่อธิษฐานภาวนาในพระวิหาร “ข้าแต่พระเจ้า โปรดทรงพระกรุณาต่อข้าพเจ้าคนบาปด้วยเถิด” เขาได้รับความชอบธรรม แต่ชาวฟาริสีไม่ได้รับ (ลก 18:9-14) คนบาปเหมือนนักบุญเปโตรที่ร้องไห้อย่างขมขื่นเพราะความผิดของตน (ลก 22:82) เหมือนคักเคียส หัวหน้าคนเก็บภาษีผู้กลับใจ และชดเชยความผิดของตน (ลก 18:1-10) เหมือนหญิงชาวสะมาเรีย (ยน 4:1-42) เหมือนนิโคเดมัส (ยน 3:1-21) เหมือนผู้ร้ายผู้ถูกตรึงกางเขนพร้อมกับพระเยซูเจ้าผู้กลับใจ เขาทูลว่า “ข้าแต่พระเยซู โปรดทรงระลึกถึงข้าพเจ้าด้วย เมื่อพระองค์จะเสด็จสู่พระอาณาจักรของพระองค์” (ลก 23:39-43) พระศาสนจักรปฏิบัติตามวิถีชีวิตจิตของพระเยซูเจ้าคือ การให้ภัยเสมอแก่ผู้สำนึกผิดที่มีความสำนึกรับผิดขอต่อความผิดที่ตนได้ทำ และมีความรู้สึกต้องการรับการอภัย แต่สำหรับคนทุจริตอธรรมผู้อยู่ในสภาวะจิตที่ปิดตนเอง มั่นใจในตนเองเกินไป เป็นทาสของกิเลส ไม่รู้จักความถ่อมตน ทำบาปแต่ไม่เป็นทุกข์เสียใจ มีชีวิตหน้าไหว้

หลังหลอก เหมือนพวกธรรมาจารย์และพวกฟาริสี รักษาภาพพจน์ภายนอก “ภายนอกปรากฏแก่มนุษย์เป็นผู้ชอบธรรม แต่ภายในเต็มไปด้วยความหน้าซื่อใจคดและความอธรรม” (มธ 23:28) พวกเขาไม่เปิดใจรับพระเมตตา เหมือนดังอุปมาที่พระเยซูเจ้าทรงเล่าเรื่องชาวฟาริสีและคนเก็บภาษีที่ไปอธิษฐานภาวนาในพระวิหาร “เราบอกท่านทั้งหลายว่าคนเก็บภาษีกลับไปบ้านได้รับความชอบธรรม แต่ชาวฟาริสีไม่ได้รับ” (ลก 18:9-14)

**บทที่ 8-9 ความเมตตาและความสงสาร (Mercy and Compassion) และแนวทางการดำเนินชีวิตในปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม**

ความเมตตาและความสงสาร (Mercy and Compassion) พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงอธิบายว่า พระเยซูเจ้ามีจิตใจเมตตา “พระเยซูเจ้าเมื่อเสด็จขึ้นจากเรือทรงและเห็นประชาชนจำนวนมากก็ทรงสงสาร เพราะเขาเหล่านั้นเป็นดังฝูงแกะไร้คนเลี้ยง” (มก 6:34) พระเยซูเจ้าทรงปลุกบุตรของหญิงหม้ายที่เมืองนาอิมให้กลับคืนชีพ “เมื่อองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงเห็นนางก็ทรงสงสารและตรัสว่า “อย่าร้องให้ไปเลย” (ลก 7:13) ความเมตตาสงสารมาจากภายในใจที่แสดงออกสู่ภายนอก พระเยซูเจ้าทรงสอนว่า “ผู้ใดจะเกณฑ์ให้ท่านเดิน

ไปกับเขาหนึ่งหลัก จงไปกับเขาสองหลักเถิด <sup>42</sup>ผู้ใดขออะไรจากท่าน ก็จงให้ อย่าห็นหลังให้ผู้ที่มาขอยืมสิ่งใดจากท่าน จงรักศัตรู จงอธิษฐานภาวนาให้ผู้ที่เบียดเบียนท่าน” (มธ 5:41-44) คำสอนของพระเยซูเจ้าเป็นตรรกะของพระเจ้า พระเยซูเจ้าทรงส่งบรรดาสาวออกไปไม่ใช่เพื่อเป็นผู้มีอำนาจหรือเป็นผู้ไปกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ แต่ให้ไปเป็นผู้รับใช้ผู้อื่นตามตรรกะแห่งความรักและความไม่เห็นแก่ตัว จึงนำไปสู่ความรักต่อผู้ยากไร้ ผู้อยู่ชายขอบสังคมและคนบาป พระเยซูเจ้าทรงเชิญทุกคนให้มีส่วนร่วมในพระอาณาจักรพระเจ้า (มธ 22:1-14; ลก14:15-24)

บรรดานักบุญในปลายศตวรรษที่ 19 ที่ทำงานด้านเมตตาธรรม เช่น นักบุญโยเซฟ เบเนดิกต์ ค็อตตาเลนโก (St. Joseph Benedict Cottolengo) ทำงานรับใช้ผู้ป่วย นักบุญโยเซฟ คาฟาโซ (St. Joseph Cafasso) ทำงานกับนักโทษ โดยเฉพาะนักโทษผู้ถูกประหารชีวิต นักบุญแม่เทเรซาแห่งกัลกัตตาได้มอบตนรับใช้ผู้สูงวัยและผู้ป่วย ช่วยผู้ยากจนที่สุดให้ตายอย่างมีศักดิ์ศรี คริสตชนปฏิบัติตามคำสอนของพระคัมภีร์พระธรรมเดิมที่สอนให้ปกป้อง ลูกกำพร้า แม่หม้าย และคนแปลกหน้า ความเมตตาและการให้อภัยมีความสำคัญในความสัมพันธ์ต่อกันและต่อความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างประเทศต่างๆ ในโลก

แนวทางการดำเนินชีวิตในปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม พระสันตะปาปาฟรังซิส ทรงแนะนำว่า เราควรเปิดใจรับพระเมตตาของพระเจ้า เปิดใจต้อนรับพระเจ้า และอนุญาตให้พระเยซูคริสตเจ้าพบปะกับเราโดยการรับศีลอภัยบาปด้วยความเชื่อ และให้เรา มีใจเมตตาต่อผู้อื่น

การปฏิบัติกิจเมตตาฝ่ายกายคือ

1. ให้อาหารแก่ผู้หิวโหย
  2. ให้น้ำดื่มแก่ผู้กระหาย
  3. ให้เสื้อผ้าแก่ผู้ไม่มีนุ่งห่ม
  4. ให้ที่พักแก่ผู้ไร้ที่อยู่
  5. เยี่ยมผู้ป่วย
  6. เยี่ยมผู้ถูกจองจำ
  7. ผังศพผู้ล่วงลับ
- ยังเป็นแนวทางปฏิบัติของคริสตชน ให้เรามองดูในสถานการณ์ สภาพสังคมของเรา แต่ละคน เราคงไม่ขาดโอกาสที่จะปฏิบัติความรักเป็นรูปธรรม กับคนไร้บ้านที่มาอาศัยหน้าบ้านของเรา กับผู้ยากจนที่ไม่มีอาหารจะรับประทาน กับเพื่อนบ้านที่ตกงาน กับผู้อพยพย้ายถิ่นที่หลบภัยมายังประเทศของเรา กับผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งให้อยู่โดดเดี่ยว “เราได้รับมาโดยไม่เสียค่าตอบแทน ก็จงให้เราโดยไม่รับค่าตอบแทนด้วย” (มธ 10:8) เราได้รับเรียกให้มารับใช้พระคริสตเจ้าผู้ถูกตรึงกางเขนผ่านทางผู้อยู่ชายขอบสังคมทุกคน เราสัมผัส

เนื้อหาของพระคริสตเจ้าผ่านทางผู้ยากไร้ ผู้หิวโหย ผู้กระหายน้ำ ผู้เปลือยเปล่า ผู้ถูกจองจำ ผู้ป่วย ผู้ตกงาน ผู้ถูกเบียดเบียน ผู้แสวงหาที่หลบภัย เราพบพระเจ้า พระเยซูเจ้าตรัสว่า “ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มธ 25:40)

การปฏิบัติกิจเมตตาฝ่ายจิตคือ

1. ให้คำแนะนำแก่ผู้สงสัย
  2. สอนผู้ที่ไม่รู้
  3. ตักเตือนคนบาป
  4. บรรเทาใจผู้ทุกข์ยาก
  5. ให้อภัยแก่ผู้กระทำความผิด
  6. อดทนความผิดต่อผู้ทำไม่ดีกับเรา
  7. ภาวนาสำหรับผู้เป็นและผู้ล่วงลับ
- การปฏิบัติเมตตาทางฝ่ายจิตสี่ประการแรก เราสามารถปฏิบัติเมตตาทางกายด้วย หูของเราคือ การรู้จักฟัง การให้การแนะนำและสอนผ่านประสบการณ์ของเรา โดยการต้อนรับผู้อยู่ชายขอบสังคมที่มีบาดแผลทางกาย และต้อนรับคนบาปที่มีบาดแผลทางจิตวิญญาณ ทำให้ความเป็นคริสตชนของเราน่าเชื่อถือ ให้เราจดจำคำสอนของนักบุญยอห์นแห่งไม้กางเขนที่กล่าวว่า “เราจะถูกตัดสินโดยใช้ความรักเป็นเกณฑ์อย่างเดียว ในขณะที่เราเตรียมตัวจากโลกนี้ไป” (Lumen Fidei. 57)

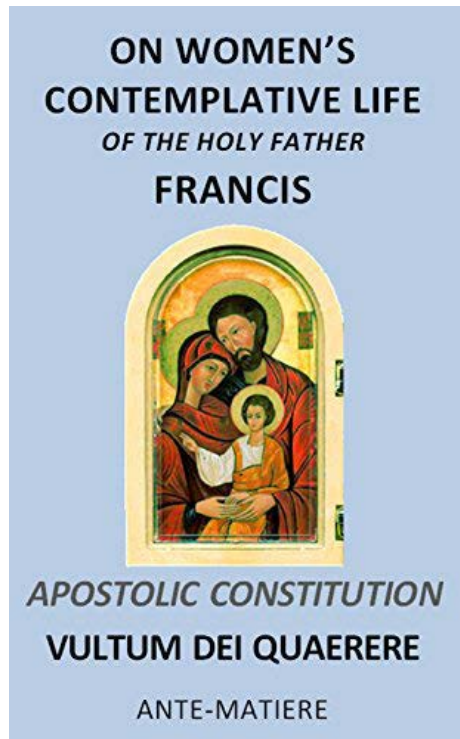
ภาคผนวกท้ายเล่มเป็นสมณโองการเรื่องปีศักดิ์สิทธิ์พิเศษแห่งเมตตาธรรม “พระพักตร์แห่งความเมตตา” (Misericordiae Vultus) ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส (แนะนำในแสงธรรมปริทัศน์ ปี39 น.3 ก.ย.-ธ.ค.2015/2558)

สรุปหนังสือบทสัมภาษณ์ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสเล่มนี้ เป็นหนังสือที่ น่าอ่าน ทำให้เกิดความเข้าใจ และสร้างแรงบันดาลใจให้ดำเนินชีวิตในปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรมอย่างดียิ่งขึ้น



# แนะนำหนังสือ

มงชินญอร์ อันดรูว์ วิษณุ ธัญญอนันต์



หนังสือ

พระสมณธรรมนุญ เรื่อง “การแสวงหาพระพักตร์พระเจ้า”

Vultum Dei Quaerere (VDQ)

เกี่ยวกับชีวิตในอารามของบรรดานักพรตหญิง

สำนักพิมพ์

วาติกัน

พิมพ์ครั้งแรก

กรกฎาคม 2016/2559

จำนวนหน้า

21หน้า (37 ข้อ)



รองเลขาธิการสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย พักประจำอาคารแม่พระรับเกียรติยกขึ้นสวรรค์

อาร์มภบท

การส่งเสริมการอบรมที่เพียงพอ  
ความเป็นศูนย์กลางของการไตร่ตรองหยั่งลึก  
ในพระวาจา (Lectio divina) มาตรการ  
พิเศษแห่งอำนาจของตนในคณะพรต และ  
การเป็นสมาชิกในสหพันธ์นักพรต เป็น  
ประเด็นสำคัญบางประการในสมณธรรมนุญ  
ชื่อ “VULTUM DEI QUADERERE (VDQ)  
- การแสวงหาพระพักตร์ของพระเจ้า”  
ฉบับนี้ซึ่งลงนามรับรองโดยสมเด็จพระ  
สันตะปาปาฟรังซิสเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน  
ค.ศ.2016 ซึ่งมอบให้ไว้กับชีวิตบรรดา  
นักพรตหญิง พระสันตะปาปาทรงอธิบายว่า  
เอกสารนี้ได้รับแรงบันดาลใจจากการจาริก  
ของพระศาสนจักรและ “การเปลี่ยนแปลง  
ทางประวัติศาสตร์อย่างรวดเร็ว” ภายใน  
ระยะเวลา 50 ปีหลังจากสังคายนาวาติกัน  
2 ดังนั้นจึงจำเป็นที่เราจะต้องเสวนากัน  
เกี่ยวกับสังคมร่วมสมัยโดยปกป้อง  
รักษา “คุณค่าพื้นฐานดั้งเดิมแห่งชีวิต  
นักพรตไว้” ซึ่งคุณสมบัติสำคัญได้แก่ -  
การรักษาความเงียบ การรับฟัง และ  
เสถียรภาพในชีวิต - ซึ่ง “สามารถและ  
ต้องทำทนายจิตใจสภาพนึกคิดของผู้คนยุค  
ปัจจุบัน” ยังมีบทไตร่ตรองมากมายเกี่ยวกับ  
ความสำคัญของนักพรตหญิงทั้งสำหรับพระ  
ศาสนจักรและสำหรับโลก เอกสารฉบับนี้  
ระบุเอาไว้ 12 หัวข้อใหญ่ๆ ด้วยกัน  
สำหรับการไตร่ตรองและแยกแยะเกี่ยวกับ

ชีวิตผู้รับการเจิมถวายตัวแบบทั่วไปและสรุป  
ด้วยกฎเกณฑ์ปฏิบัติอีก 14 ข้อ สรุป  
เนื้อหาของเอกสารฉบับนี้

ความสำคัญของชีวิตผู้ถวายตัวแด่พระเจ้า

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงลิขิตว่า  
ในโลกที่กำลังแสวงหาพระเจ้าแม่โดยที่ไม่รู้  
ตัว บุคคลผู้ถวายตัวต้อง “แยกแยะอย่าง  
ชาญฉลาดเกี่ยวกับปัญหาที่ทั้งพระเจ้าและ  
เพื่อนมนุษย์ชายหญิงร่วมสมัยที่ปรากฏอยู่ต่อ  
หน้าเรา” เพราะฉะนั้นการแสวงหาพระเจ้า  
ของพวกเราจะต้องไม่มีวันสิ้นสุด สมเด็จพระ  
สันตะปาปาฟรังซิสทรงแสดงความชื่นชม  
ต่อ “บรรดานักพรตหญิง” เป็นพิเศษ โดย  
เน้นว่า “พระศาสนจักรต้องการ “พวก  
ท่าน” เพื่อขอให้ท่านนำมนุษย์ชายหญิงของ  
ยุคนี้ได้ทราบถึงข่าวดีแห่งพระวรสาร นี้ไม่ใช่  
พันธกิจที่จะทำได้อย่างง่ายดายเมื่อพิจารณา  
กันถึงสถานการณ์ในโลกปัจจุบันที่ “ถูก  
ครอบงำด้วยความคิดเกี่ยวกับเรื่องอำนาจ  
ความร่ำรวย และการบริโภคนิยม” ดังนั้น  
พระสันตะปาปาจึงตรัสว่า นี่แหละคือการ  
ทำทนายสำหรับบรรดาซิสเตอร์ที่เป็นนักพรต:  
ผู้ซึ่งจะต้องเป็น “ป้อมปราการและค้อมไฟ”  
ซึ่งต้องนำและติดตามมนุษยชาติไปในการ  
เดินทาง ท่านต้องเป็น “คนยามตอน  
รุ่งอรุณ” ซึ่งแสดงพระเยซูคริสตเจ้าต่อโลก  
ท่านต้องเป็น “หนทาง ความจริง และ  
ชีวิต” ท่านต้องเป็น “พระพรอันหาค่ามิได้

และขาดเสียมิได้” สำหรับพระศาสนจักร “ชีวิตผู้ใดได้รับการเจิมถวายตัวเป็นประวัติศาสตร์แห่งความรู้สึกรักอย่างมากต่อพระเจ้าและต่อเพื่อนมนุษย์” ซึ่งค่อยๆ คลี่คลายออกมาโดยอาศัย “การแสวงหาอย่างสุดใจรักเพื่อที่จะได้พบพระพักตร์ของพระเจ้า” ซึ่งต่อพระพักตร์นั้น “สิ่งอื่นๆ ทั้งหมดถูกมองไปในอีกมิติหนึ่ง” นั่นคือถูกมองด้วย “สายตาแห่งชีวิตฝ่ายจิต” ซึ่งทำให้เราสามารถมอง “โลกและผู้อื่นดังที่พระเจ้าทรงมอง” สมเด็จพระสันตะปาปา ฟรังซิสทรงเตือนเมื่อต้องเผชิญกับการล่องลอยว่า “การต่อสู้ฝ่ายจิตต้องกระทำอย่างกล้าหาญ” ต้องต่อสู้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การต่อสู้กับการมีชีวิตที่ไร้จุดหมาย หรือ การอยู่ไปวันๆ หรือการขาดความกระตือรือร้น หรือการทำตัวอ่อนเปลี้ยเฉื่อยคนพิการ”

**ข้อเสนอ 12 ประเด็นสำหรับการไตร่ตรองและการแยกแยะ**

- **การอบรมและการสวดภาวนา:** พระสันตะปาปาทรงเชิญให้เรา รู้จัก “ไตร่ตรองและแยกแยะใน 12 มิติแห่งชีวิตผู้ถวายตัวโดยทั่วไปและขนบธรรมเนียมประเพณีของชีวิตนักพรตเป็นพิเศษ” เพื่อจะสามารถ “เข้าใจเป้าหมายกระแสเรียกพิเศษของพวกเขา” หัวข้อแรกที่ต้อง

ไตร่ตรองคือการอบรม: “นี่เป็นกระบวนการที่มุ่งสู่การศึกษาเลียนแบบฉบับของพระเยซูคริสตเจ้า” ซึ่งหมายถึงการเดินทางที่ไม่มีวันสิ้นสุด ซึ่ง “เรียกร้องให้มีการกลับใจเข้าหาพระเจ้าตลอดเวลา” ตรงนี้พระสันตะปาปาทรงขอร้องทุกๆ อารามให้ “ใส่ใจให้ยิ่งยวดกับการแยกแยะกระแสเรียกและชีวิตฝ่ายจิตโดยไม่ยอมตกอยู่ในการล่องลอยที่จะไปคิดถึงเรื่องจำนวนและประสิทธิภาพ” นอกนั้นพระสันตะปาปายังทรงเตือนว่าการอบรมต้องการเวลามากพอควร ประมาณ 9 ถึง 12 ปี หัวข้อที่สองที่ต้องไตร่ตรองคือการสวดภาวนาอันเป็น “ศูนย์กลางหรือแก่นของชีวิตผู้ถวายตัวนักพรต” เราต้องดำเนินชีวิตในมิตินี้ไม่ใช่กระทำไปแบบเพื่อ “ความดีแห่งอัตตาของตน” เท่านั้น แต่ต้องเพื่อ “ขยายหัวใจของตนให้ครอบคลุมมนุษยชาติทั้งปวงโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่กำลังตกอยู่ในทุกข์” เช่น “นักโทษ ผู้ย้ายถิ่น ผู้อพยพ และผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการเบียดเบียน... ครอบครัวที่กำลังเผชิญกับความยุ่งยากลำบาก คนตกงาน คนยากจน คนป่วย และผู้ที่กำลังดิ้นรนต่อสู้กับการติดยาเสพติด” เป็นต้น สมเด็จพระสันตะปาปา

ฝรั่งเศสทรงวิงวอนให้เราสวดภาวนา “แทนมนุษยชาติ” อาศัยวิธีนี้ทุกอาราม “จะกลายเป็นโรงเรียนแท้จริงแห่งการอธิษฐานภาวนา” “ซึ่งได้รับการหล่อเลี้ยงด้วย ‘ความมั่งคั่งที่ถือกันว่าเป็นที่สะดุด’ แห่งไม้กางเขน”

- พระวจนของพระเจ้า คีลมหาสนิท และการคืนดีกัน: สำหรับหัวข้อที่สามนี้พระสันตะปาปาฝรั่งเศสทรงชี้ให้เห็นถึงความเป็นศูนย์กลางแห่งพระวาจาของพระเจ้า: ซึ่งเป็นต้นตอแรกแห่งชีวิตฝ่ายจิตทั้งปวง” และเป็น “หลักแห่งสายสัมพันธ์หนึ่งเดียวกันของทุกอาราม” ประเด็นนี้มีความชัดเจนใน LECTIO DIVINA ที่ช่วยให้เรานำข้อความ “จากพระคัมภีร์สู่ชีวิต” เพื่อเป็นการ “ทอดสะพานข้ามช่องว่างระหว่างชีวิตฝ่ายจิตและชีวิตประจำวัน” เพื่อช่วยชี้นำ “จากการฟังสู่ความเข้าใจ และจากความเข้าใจสู่ความรัก” ดังนั้นพระสันตะปาปาจึงทรงแนะนำว่า “ตลอดวันทั้งปัจเจกบุคคลและหมู่คณะต้องพยายามร้อยเรียงทุกสิ่งทุกอย่างให้สอดคล้องกับพระวาจาของพระเจ้า” ต้องพยายามช่วยบรรดาซิสเตอร์นักพรตโดยอาศัยสิ่งที่เป็น “การมองเห็นภายในฝ่ายจิต”

ให้เรียนรู้ “แยกแยะว่าอะไรคือหน้าพระทัยของพระเจ้า” สูดทำยพระสันตะปาปาฝรั่งเศสตั้งข้อสังเกตว่าการไตร่ตรองพระวาจา “lectio divina” ต้องนำมาปรับให้เป็นการกระทำ “actio” ที่ “ขับเคลื่อนผู้มีความเชื่อให้เปลี่ยนชีวิตของตนเป็นของขวัญสำหรับผู้อื่นในความรัก” สำหรับหัวข้อที่สี่สมณธรรมนูญ Vdq เน้นถึงความสำคัญของคีลมหาสนิทและคีลอกัยบาปโดยเสนอเป็นพิเศษ “ให้มีการยึดเวลาของพิธีบูชาขอบพระคุณด้วยการนมัสการคีลมหาสนิท” และเอื้อให้คีลอกัยบาปเป็น “ช่องทางอภิสิทธิ์” เพื่อที่จะพิศเพ่งภาวนา “พระพักตร์แห่งพระเมตตาของพระบิดา” อันที่จริงการมีประสบการณ์กับการให้อภัยของพระเจ้า อาจทำให้เราได้รับ “พระพรหรรษาให้กลายเป็นประกาศกและศาสนบริกรแห่งพระเมตตาของพระองค์และเป็นเครื่องมือแห่งการคืนดีกัน การให้อภัย และสันติสุข” ซึ่งโลก “มีความต้องการเป็นอย่างยิ่ง”

- ชีวิตฉันท์พี่น้องและการอำนาจอปกครองตนเองของอาราม: หัวข้อที่ห้า สมณธรรมนูญฉบับนี้ระบุเอาไว้คือชีวิตฉันท์พี่น้องในหมู่คณะซึ่งต้องเข้าใจว่าเป็น “ภาพสะท้อนแห่ง

หนทางแห่งการเป็นพระเจ้าของพระเจ้าและการประทานพระองค์เองให้แก่เรา” และเป็น “รูปแบบแรกแห่งการประกาศพระวรสาร” สำหรับประเด็นนี้พระสันตะปาปาทรงเน้นให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้อง “ทำให้ชีวิตหมู่คณะเจริญเติบโตขึ้น” อันจะนำไปสู่ “ความเป็นหนึ่งเดียวกันฉันท์พี่น้องที่แท้จริง” “คณะดำรงอยู่อย่างที่มีส่วนร่วมและถูกสร้างขึ้นด้วยการมีส่วนร่วมช่วยกันของทุกคน” เป็นพระดำริของพระสันตะปาปา “อาศัยการพัฒนาชีวิตฝ่ายจิตแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันที่เข้มแข็งซึ่งทุกคนสำนึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของคณะฯ” “ในสังคมที่เต็มไปด้วยการแตกแยกและความไม่เท่าเทียมกัน” เป็นความจำเป็นยิ่งกว่ายุคสมัยใดๆ ที่จะต้องแสดงให้เห็นว่า “การดำเนินชีวิตร่วมกันนั้นเป็นไปได้และบรรลุความสำเร็จได้ถึงแม้สมาชิกจะมีอายุแตกต่างกัน การศึกษาไม่เท่ากัน และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน” ความแตกต่างเหล่านี้ไม่ได้เป็นอุปสรรคสำหรับชีวิตฉันท์พี่น้องตรงกันข้ามกลับทำให้มีความ “มั่งคั่งยิ่งขึ้น” เนื่องจาก “ความเป็นเอกภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันไม่ใช่เป็นความเหมือนกันทั้งหมด” ในขณะที่เดียวกันพระองค์ทรงย้ำว่า นี้

เป็นความสำคัญที่ต้อง “ให้เกียรติผู้สูงอายุหรือผู้อาวุโสและแสดงความรักความเอ็นดูต่อผู้ที่มีอายุน้อยกว่า” เพื่อเชื่อม “การรำลึกถึงอดีตกับคำสัญญาแห่งอนาคต” ภายในหมู่คณะเอง หัวข้อที่หกเกี่ยวกับอำนาจปกครองภายในของอาราม: ในมิตินี้พระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเน้นว่าอำนาจปกครองภายในตนเองจะส่งเสริมความมั่นคง ความเป็นเอกภาพ และชีวิตพิศเพ่งของสมาชิกในคณะฯ ซึ่ง “ไม่ควรหมายถึงความเป็นอิสระหรือการอยู่อย่างสันโดษ” ในประเด็นนี้ซิสเตอร์นักพรตทุกคนถูกขอรับรองให้ “หลีกเลี่ยงโรคระบาดแห่งการดำเนินชีวิตแบบยึดอัตตาของตน”

• **สหพันธ์และอารามนักพรต:** หัวข้อที่เจ็ดนี้มีการเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดซึ่งพระสันตะปาปาทรงระบุถึงความสำคัญของสหพันธ์ว่าเป็น “โครงสร้างแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างอารามนักพรตที่มีส่วนร่วมในพระพรพิเศษด้วยกัน” พระสันตะปาปาตรัสว่าเพื่อส่งเสริมชีวิตพิศเพ่งในชีวิตของสมาชิกที่อยู่ในอารามต่างๆ และในความต้องการที่เป็นรูปธรรมแห่งการเป็นสหพันธ์ “ควรที่จะได้รับการสนับสนุนให้มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น” หัวข้อที่แปดเกี่ยวกับอารามนักพรต

“อันเป็นเครื่องหมายแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันเป็นพิเศษแห่งพระศาสนจักรในฐานะที่เป็นพระชายากับพระเยซูคริสตเจ้า” ซึ่งอาจมีหลายรูปแบบด้วยกันจากอารามที่ขึ้นกับพระสันตะปาปาที่ “ละเว้นพันธกิจภายนอกใดๆ” จนถึงอารามทั่วไปที่มี “กฎบังคับน้อยกว่า” แต่ต้องถือว่าไม่ว่าจะเป็นอารามนักพรตแบบใดก็ตาม “ต้องเป็นการสร้างความมั่งคั่งของพระพรมิใช่เป็นอุปสรรคต่อสายสัมพันธ์แห่งความเป็นหนึ่งเดียวกัน”

• **การทำงานและการรักษาความเจียม:** หัวข้อที่เก่าที่พระสันตะปาปาให้ข้อสังเกตคือการทำงาน: โดยรำลึกถึงภาษิตของนักบุญเบเนดิกโต “ora et labora” (จงสวดภาวนาและทำงาน” ชิสเตอร์ผู้ดำเนินชีวิตพรตได้รับการเตือนให้ปฏิบัติหน้าที่การทำงาน “ด้วยความเอาใจใส่และด้วยความซื่อสัตย์โดยไม่ถูกโน้มน้าวโดยวัฒนธรรมปัจจุบันและความคิดแต่เรื่องประสิทธิภาพและทำงานอย่างสม่ำเสมอ” (คือไม่ใช่เอางานเป็นตัวตั้ง) ซึ่งต้องไม่ไปเป็นอุปสรรคต่อจิตตารมณ์แห่งชีวิตพิศเพ่งภาวนา” เพราะฉะนั้นการทำงานต้องตีความว่าเป็นการส่งเสริม “งานแห่งการสร้างสรรค์และการรับใช้เพื่อนมนุษย์”

และ “การอยู่ข้างคนยากจน” ช่วยให้เขา “พบสมดุลระหว่างการแสวงหาพระผู้สูงสุดและการทำหน้าที่การทำงานประจำวัน” หัวข้อที่สิบของสมณธรรมนูญ VDU คือการรักษาความเจียมซึ่งต้องเข้าใจว่าเป็น “การฟังและไตร่ตรองพระวาจาของพระองค์” “เป็นการทำตนให้ว่างเปล่าเพื่อการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นในการรับฟังพระวาจา” เป็นการรักษาความเจียมที่พร้อมรับฟัง ”พระเจ้าและเสียงร้องของมนุษยชาติ” พระมารดาพรหมจารีย์คือแบบฉบับสำหรับเรื่องนี้ พระสันตะปาปาทรงลิขิตว่าพระแม่ “สามารถรับพระวาจาเพราะพระแม่เป็นสตรีแห่งความเจียม” เป็นความเจียมที่ “เปี่ยมด้วยความรัก”

• **การสื่อสารสังคมและชีวิตการบำเพ็ญพรต:** ด้วยตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงในสังคม และ“วัฒนธรรมยุคดิจิทัล” ซึ่งมีอิทธิพลเป็นอย่างมากในการหล่อหลอมความคิดและวิถีปฏิบัติของเราทั้งโลก” พระสันตะปาปาฟรังซิสจึงถือเอาสื่อสารสังคมเป็นหัวข้อที่สิบเอ็ด แม้ว่าสิ่งนี้จะ “ช่วยในการอบรมและในการใช้สื่อ” แต่พระสันตะปาปาก็ทรงขอร้องให้มี “การแยกแยะอย่างเฉลียวฉลาด” เพื่อที่จะไม่ “กลายเป็นโอกาสทำให้

เราสูญเสียเวลาหรือหลีกเลี่ยงการเรียกร้องชีวิตฉันที่พี่น้อง... หรือกลายเป็นอุปสรรคต่อชีวิตของท่านที่อุทิศตนเองทั้งครบให้กับการพิศเพ่งภาวนา” สุดท้ายหัวข้อที่สิบสองคือการบำเพ็ญพรตซึ่งอาจจำกัดความได้ว่าเป็น “การลด-ละ-เลิก ไม่ติดกับวัตถุ ยอมถ่อมตนในความนบถนอบ มีความสัมพันธ์ที่โปร่งใส” ซึ่งเป็นรูปแบบเฉพาะของชีวิตหมู่คณะ สำหรับการเลือกชีวิตที่มั่นคงอย่างสงบเงียบ การบำเพ็ญพรตยังจะกลายเป็น “เครื่องหมายที่ชัดเจนแห่งความซื่อสัตย์ต่อโลกาภิวัตน์ไร้หลักธรรม และต่อประชากรของพระเจ้าด้วย “ซึ่งบ่อยครั้งมีความขัดแย้งและการแตกแยก” รวมถึงการดำเนินชีวิตกันอย่างใกล้ชิดกับบรรดาพี่น้องแม้จะมีความคิดเห็นไม่เหมือนกัน มีความตึงเครียด มีความขัดแย้ง และมีความอ่อนแอ สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงเน้นว่าการดำเนินชีวิตนักพรตมิได้เป็นการหนีไปจากโลก เพราะความกลัวคุณนักบวช “ที่อยู่ในโลกแต่ไม่ได้เป็นคนของโลก” ดังนั้นชีวิตของพวกเขาจึงเป็นการวิงวอนต่อหน้าพระพักตร์พระเจ้าเพื่อมนุษยชาติ ฟังเสียงร้องของผู้ที่ตกเป็น “เหยื่อแห่งวัฒนธรรมที่ชอบทิ้งขอบขว้าง” อาศัยวิธีนี้ “ในความเป็นหนึ่งเดียว

อย่างล้าลึกกับพระศาสนจักร” ชิสเตอร์ผู้บำเพ็ญพรตจะกลายเป็น “บันไดที่พระเจ้าเสด็จลงมาพบมนุษย์ และมนุษย์ได้ขึ้นไปพบพระเจ้า”

### บัญญัติ 14 ข้อ

บทสรุปที่เป็นบัญญัติของสมณธรรมนูญ VDQ แบ่งออกเป็น 14 ประการ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการวิจารณ์ในอดีตของพระสันตะปาปาในพระดำรัสที่เป็นรูปแบบของกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

- **มาตรา 3** ที่พูดถึงการอบรมและการแยกแยะกระแสเรียก ซึ่งมีการกำกับว่าชิสเตอร์ผู้บำเพ็ญพรตอาจไปศึกษาต่อ “นอกอารามได้ แต่จะต้องประพฤติตนด้วยวิธีที่เหมาะสมและสอดคล้องกันกับพระพรพิเศษของตน” และกำกับว่า “การรับสมัครผู้สมัครจากต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศยากจนเพื่อเห็นแก่การอยู่รอดของอารามแต่เพียงอย่างเดียวต้องหลีกเลี่ยงอย่างเด็ดขาด”

- **มาตรา 7** เรียกร้องชิสเตอร์บำเพ็ญพรตผู้มีอำนาจให้ “ส่งเสริมบรรยากาศอันเปี่ยมด้วยความชื่นชมยินดีแห่งเสรีภาพและความรับผิดชอบ” เพื่อที่จะส่งเสริม “การสื่อสารที่ล้วนแต่เป็นความจริง”

- มาตรา 8 ระบุคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับอำนาจเชิงกฎหมายของคณะซึ่งรวมถึงความสามารถที่จะให้การอบรมและการปกครอง การมีส่วนร่วมในชีวิตของพระศาสนจักร ท้องถิ่น และความสามารถเลี้ยงดูตนเองอย่างพอเพียงได้ หากขาดคุณสมบัติเหล่านี้สมณกระทรวงเพื่อสถาบันผู้ถวายตัว “จะทำการศึกษาคำความเป็นไปได้ที่จะตั้งคณะกรรมกรชั่วคราว” ขึ้นเพื่อ “ฟื้นฟูหรือสั่งปิดอาราม”
- มาตรา 9 เน้นว่า “ตั้งแต่เริ่มต้นทุกอารามต้องเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธ์” ซึ่งอาจตั้งขึ้นตามพื้นที่ทาง

ภูมิศาสตร์หรือตามเจตนารมณ์และชนบทรวมเนียมประเพณีที่คล้ายกัน หากคณะใดไม่ยากเป็นสมาชิกของสหพันธ์ สมณธรรมนูญ Vdq ระบุว่า “ต้องขออนุญาตจากพระสันตะปาปาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจที่จะทำการศึกษาและตัดสิน”

- สุดท้าย มาตรา 14 ระบุว่า สมณกระทรวงเพื่อสถาบันผู้ถวายตัวอาจออกประกาศเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติทั้ง 12 เรื่องตามที่ระบุไว้ข้างต้นซึ่งจะเป็นไปตามพระพรพิเศษของคณะนักพรตต่าง ๆ คำแนะนำดังกล่าวจะต้องส่งไปเพื่อการอนุมัติจากสันตะสำนักเสียก่อน



